

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2025

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2025

Συνοτομογραφίες	6
Πίνακας Διαγραμμάτων	7
Προλογικό Σημείωμα Προέδρου.....	10
Συνοπτική παρουσίαση και δομή της Ετήσιας Έκθεσης του 2025.....	12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Θεσμικό Πλαίσιο, Αρμοδιότητες, Οργάνωση, Λειτουργία και Στελέχωση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	13
---	-----------

1.1.	Θεσμικό Πλαίσιο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ)	14
1.2.	Αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και του Προέδρου του.....	18
1.3.	Οργάνωση του ΝΣΚ.....	19
1.3.1.	Οργανόγραμμα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.....	19
1.3.2.	Διάρθρωση Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ.....	20
1.3.3.	Διάρθρωση των Θεματικών Σχηματισμών, των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου και των Ειδικών Γραφείων	21
1.3.4.	Πειθαρχικό Συμβούλιο Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα.....	22
1.4.	Λειτουργία του ΝΣΚ.....	22
1.4.1.	Διάρθρωση Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ.....	22
1.4.2.	Αρμοδιότητες Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ.....	23
1.5.	Στελέχωση του ΝΣΚ.....	24
1.5.1.	Κύριο προσωπικό του ΝΣΚ.....	24
1.5.2.	Δικηγόροι Δημοσίου.....	25
1.5.3.	Ασκούμενοι Δικηγόροι	26
1.5.4.	Διοικητικό Προσωπικό	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**Αποτίμηση του έργου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους****για το έτος 2025 - Παρατηρήσεις - Προτάσεις 29**

2.1.	Στατιστικά Στοιχεία και αξιολόγηση αυτών- Παρατηρήσεις και Προτάσεις.....	30
2.1.1.	Έργο λειτουργιών του ΝΣΚ.....	30
2.1.1.1.	Γνωμοδοτήσεις	30
2.1.1.2.	Πρακτικά - Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής και Επισημειωματικές Πράξεις	32
2.1.1.3.	Εξώδικες Αιτήσεις.....	34
2.1.1.4.	Αγωγές - Ανακοπές - Λοιπά Ένδικα Βοηθήματα - Ένδικα Μέσα	35
2.1.1.5.	Παραστάσεις στα δικαστήρια	37
2.1.1.6.	Δικαστικές αποφάσεις.....	42
2.1.1.7.	Διαιτησίες.....	50
2.1.1.8.	Επεξεργασία συμβάσεων.....	50
2.1.1.9.	Συμμετοχές σε διοικητικά όργανα - επιτροπές - ομάδες εργασίας.....	50
2.1.1.10.	Διεθνείς Συμμετοχές λειτουργιών του ΝΣΚ	52
2.1.2.	Έργο δικηγόρων του Δημοσίου	52
2.1.3.	Παρατηρήσεις και Προτάσεις για ειδικότερες κατηγορίες υποθέσεων.....	54
2.1.3.1.	Υποθέσεις δικαιοδοσίας Ελεγκτικού Συνεδρίου.....	54
2.1.3.2.	Υποθέσεις Κτηματολογικών Διαφορών.....	57
2.1.3.3.	Υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.....	61
2.1.3.4.	Υποθέσεις πινάκων κατάταξης δανειστών και διανομής εκπλειστηριάσματος.....	63
2.1.3.5.	Υποθέσεις αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων ν.3869/2010- μετάβαση στο νέο δίκαιο αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας (ν.4738/2020).....	67
2.1.3.6.	Υποθέσεις Μισθολογικών Αγωγών και Διοικητικών Προστίμων	70
2.1.3.7.	Υποθέσεις αποζημιωτικές κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ εξαιτίας φυσικών καταστροφών (στο Μάτι και στη Μάνδρα Αττικής)	72
2.1.4.	Αποτίμηση Έργου Θεματικών Σχηματισμών	73

2.1.4.1.	Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων	73
2.1.4.2.	Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων της ΕΕ και των Δικαστηρίων της, του ΕΔΔΑ και Δικαστηρίων της Αλλοδαπής.....	73
2.1.4.3.	Θεματικός Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών.....	75
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ.....		77
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ.....		101
2.2.	Δραστηριότητα Προέδρου του ΝΣΚ ως Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας.....	107
2.3.	Γραφείο Επιθεώρησης.....	108
2.4.	Αυτοτελές Γραφείο Δεδομένων.....	108
2.5.	Δραστηριότητα του Γραφείου Προέδρου του ΝΣΚ.....	109
2.6.	Δραστηριότητα της Γραμματείας του ΝΣΚ.....	109
2.7.	Έργο-Δραστηριότητες των Διευθύνσεων του ΝΣΚ	110
2.7.1.	Έργο της Διεύθυνσης Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης	110
2.7.2.	Έργο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων	112
2.7.3.	Έργο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....	114
2.8.	Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΝΣΚ κατά το έτος 2025 και οι στόχοι για το έτος 2026.....	116
2.8.1.	Υλοποίηση του νέου ΟΠΣ του ΝΣΚ.....	116
2.8.1.1.	Το σχετικό Έργο.....	116
2.8.1.2.	Πορεία του Έργου κατά το έτος 2025	117
2.8.1.2.1.	Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας για το Έργο	117
2.8.1.2.2	Πρόοδος του Έργου: Νέος εξοπλισμός και λογισμικό.....	117

2.8.1.2.3.	Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς για την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας	117
2.8.1.2.4.	Επισημειώσεις κειμένων – Τεχνητή Νοημοσύνη / Σύστημα Μηχανικής Μάθησης – Σύστημα Οντολογιών – σημασιολογική αναζήτηση.....	118
2.8.1.3.	Αύξηση του φυσικού αντικειμένου του Έργου.....	118
2.8.2.	Λοιπές δράσεις.....	119
2.8.3.	Στόχοι για το έτος 2026.....	119
2.8.3.1.	Υλοποίηση του νέου ΟΠΣ.....	119
2.8.3.2.	Περαιτέρω αναβάθμιση του υφιστάμενου ΟΠΣ.....	119
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....		120
	Σημαντικές Γνωμοδοτήσεις – Υποθέσεις.....	121
1.	Σημαντικές Γνωμοδοτήσεις.....	121
2.	Σημαντικές Υποθέσεις.....	128
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....		154
	Επιστημονικές Δημοσιεύσεις - Ομιλίες λειτουργών του ΝΣΚ σε Συνέδρια και Ημερίδες - Συμμετοχές Επιστημονικές - Εκδηλώσεις.....	155

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

ΑΕΔ

Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο

ΑΕΙ

Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

ΑΚ

Αστικός Κώδικας

α.ν.

Αναγκαστικός Νόμος

ΑΣΕΠ

Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

ΑΠ

Άρειος Πάγος

ΓΚΠΑ

Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων

ΓΛΚ

Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

ΓΝΣ

Γραφείο Νομικού Συμβουλίου

ΓΔΕΕ

Γενικό Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΕΕ

Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΕΠ

Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό

ΔΕΦΑΘ

Διοικητικό Εφετείο Αθηνών

ΔΠΑ

Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών

ΔΟΑΤΑΠ

Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης

ΔΟΥ

Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία

ΕΔΔΑ

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΕΔΕ

Ένορκη Διοικητική Εξέταση

ΕΕ

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΛΣυν

Ελεγκτικό Συνέδριο

ΕΝΓΔΕ

Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων

ΕΟΠΥΥ

Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

ΕΣ

Εκλεκτορικό Σώμα

ΕΣΑΛ

Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων

ΕΣΔΑ

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΕΣΥ

Εθνικό Σύστημα Υγείας

ΕΤΑΔ

Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου

e-ΕΦΚΑ

Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης

Η/Υ

Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

ΗΜΦ

Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας

ΚΠΑ

Κώδικας Ποινικής Δικονομίας

ΚΠολΔ

Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας

ΚΥ

Κεντρική Υπηρεσία

κ.υ.α.

Κοινή υπουργική απόφαση

ΚΦΔ

Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας

ΜΕΑ

Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία

ΚτΠ Μ.Α.Ε.

Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.

ΜΠΑ

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών

ν.

Νόμος

ν.δ.

Νομοθετικό διάταγμα

νηδδ

Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

νηιδ

Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου

ΝΣΚ

Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

ΟΓΑ

Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων

ΟΠΕΚΑ

Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΟΗΕ

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

ΟΠΣ

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα

ΟΤΑ

Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΠΠΑ

Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών

π.δ.

Προεδρικό διάταγμα

ΠΚ

Ποινικός Κώδικας

ΣΕΠ

Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων

ΣΛΕΕ

Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΕ

Συμβούλιο της Επικρατείας

ΤΠΕ

Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών

υ.α.

Υπουργική απόφαση

ΦΕΚ

Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως

ICC

International Chamber of Commerce

ICSID

International Centre for Settlement of Investment Disputes

UNCITRAL

United Nations Commission on International Trade Law

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1

Οργανόγραμμα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.....**19**

Διάγραμμα 2

Διάρθρωση Κεντρικής Υπηρεσίας ΝΣΚ **20**

Διάγραμμα 3

Διάρθρωση των Θεματικών Σχηματισμών, των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου και των Ειδικών Γραφείων.....**21**

Διάγραμμα 4

Διάρθρωση Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ.....**23**

Διάγραμμα 5

Κύριο Προσωπικό (Υπηρετούντες).....**24**

Διάγραμμα 6

Διοικητικό Προσωπικό Δημοσίου Δικαίου (Υπηρετούντες).....**27**

Διάγραμμα 7

Διοικητικό Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Υπηρετούντες) **28**

Διάγραμμα 8

Γνωμοδοτήσεις επί Ερωτημάτων **31**

Διάγραμμα 9

Πρακτικά-Πράξεις-Επισημειωματικές Πράξεις.....**33**

Διάγραμμα 10

Πράξεις-Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής-Επισημειωματικές Πράξεις για σημαντικές κατηγορίες υποθέσεων **33**

Διάγραμμα 11

Αποτέλεσμα εξέτασης εξωδίκων αιτήσεων **34**

Διάγραμμα 12

Αγωγές.....**35**

Διάγραμμα 13

Ανακοπές.....**35**

Διάγραμμα 14

Αιτήσεις Αναίρεσης **36**

Διάγραμμα 15

Εφέσεις.....**36**

Διάγραμμα 16

Παραστάσεις λειτουργιών του ΝΣΚ στα δικαστήρια της χώρας **37**

Διάγραμμα 17

Παραστάσεις ενώπιον
του Αρείου Πάγου 38

Διάγραμμα 18

Παραστάσεις ενώπιον του Συμβουλίου
της Επικρατείας 38

Διάγραμμα 19

Παραστάσεις ενώπιον του Ελεγκτικού
Συνεδρίου 39

Διάγραμμα 20

Παραστάσεις ενώπιον
Διοικητικών Εφετείων 39

Διάγραμμα 21

Παραστάσεις ενώπιον Διοικητικών
Πρωτοδικείων 40

Διάγραμμα 22

Παραστάσεις ενώπιον
Πολιτικών Εφετείων 40

Διάγραμμα 23

Παραστάσεις ενώπιον
Πολιτικών Πρωτοδικείων 41

Διάγραμμα 24

Παραστάσεις ενώπιον
Ποινικών Δικαστηρίων επί
υποθέσεων Κακουρηγημάτων 41

Διάγραμμα 25

Παραστάσεις ενώπιον Ποινικών Δικαστηρίων
επί υποθέσεων Πλημμελημάτων 41

Διάγραμμα 26

Αποφάσεις που εκδόθηκαν
ή επιδόθηκαν το 2025 42

Διάγραμμα 27

Αποφάσεις με θετική έκβαση
για το Δημόσιο το 2025 43

Διάγραμμα 28

Αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση
για το Δημόσιο το 2025 44

Διάγραμμα 29

Αποφάσεις με αρνητική έκβαση
για το Δημόσιο το 2025 44

Διάγραμμα 30

Αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική
έκβαση για το Δημόσιο το 2025 45

Διάγραμμα 31

Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν
εντός του 2025 για τις οποίες έγινε ενέργεια
εντός του ίδιου έτους 45

Διάγραμμα 32

Κατανομή αποφάσεων Πολιτικών
Δικαστηρίων με θετική έκβαση
για το Δημόσιο 46

Διάγραμμα 33

Κατανομή αποφάσεων Πολιτικών
Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση
για το Δημόσιο 46

Διάγραμμα 34

Κατανομή αποφάσεων Ποινικών Δικαστηρίων
με θετική έκβαση
για το Δημόσιο 47

Διάγραμμα 35

Κατανομή αποφάσεων Ποινικών Δικαστηρίων
με αρνητική έκβαση
για το Δημόσιο 47

Διάγραμμα 36

Κατανομή αποφάσεων ΣτΕ και Διοικητικών
Δικαστηρίων με θετική έκβαση
για το Δημόσιο 48

Διάγραμμα 37

Κατανομή αποφάσεων ΣτΕ και Διοικητικών
Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση
για το Δημόσιο 48

Διάγραμμα 38

Κατανομή αποφάσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου
με θετική έκβαση
για το Δημόσιο 49

Διάγραμμα 39

Κατανομή αποφάσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου
με αρνητική έκβαση
για το Δημόσιο 49

Διάγραμμα 40

Συλλογικά Όργανα-Επιτροπές-Ομάδες
Εργασίας 50

Διάγραμμα 41

Συλλογικά Όργανα-Επιτροπές-Ομάδες
Εργασίας Σύγκριση ετών 2024-2025 51

Διάγραμμα 42

Δικηγόροι Δημοσίου. Υποθέσεις
Κτηματολογίου 53

Διάγραμμα 43

Δικηγόροι Δημοσίου. Ανακοπές 54

Διάγραμμα 44

Έκβαση Υποθέσεων
Δικηγόρων Δημοσίου 54

Διάγραμμα 45

Θετικές και Αρνητικές αποφάσεις Ελεγκτικού
Συνεδρίου 56

Διάγραμμα 46 Πρακτικά-Πράξεις-Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου.....	59	Διάγραμμα 59 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων τα έτη 2024 & 2025	69
Διάγραμμα 47 Δικόγραφα επί υποθέσεων Κτηματολογίου.....	59	Διάγραμμα 60 Εφέσεις και Αιτήσεις Αναίρεσης επί υποθέσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων τα έτη 2024 & 2025	69
Διάγραμμα 48 Παραστάσεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου.....	60	Διάγραμμα 61 Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν επί υποθέσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων τα έτη 2024 & 2025	69
Διάγραμμα 49 Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου*.....	60	Διάγραμμα 62 Κατανομή παραστάσεων επί υποθέσεων Μισθολογικών Αγωγών	71
Διάγραμμα 50 Ενέργειες επί κτηματολογικών αποφάσεων	60	Διάγραμμα 63 Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις επί υποθέσεων Μισθολογικών Αγωγών	71
Διάγραμμα 51 Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις Δικαστηρίων επί υποθέσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	62	Διάγραμμα 64 Διαχείριση Εγγράφων Δ/νσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....	115
Διάγραμμα 52 Αποφάσεις με θετική και αρνητική έκβαση επί υποθέσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για τα έτη 2024 και 2025.....	62		
Διάγραμμα 53 Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης.....	65		
Διάγραμμα 54 Αποφάσεις με θετική έκβαση επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025.....	65		
Διάγραμμα 55 Παραστάσεις ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025	65		
Διάγραμμα 56 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025	66		
Διάγραμμα 57 Εφέσεις και Αιτήσεις Αναίρεσης επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025	66		
Διάγραμμα 58 Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025	66		

Προλογικό Σημείωμα Προέδρου

Τον Απρίλιο του 2001 η Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων προχώρησε στη συνταγματική κατοχύρωση του θεσμού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), που λειτουργούσε ήδη πλέον της εκατονταετίας ως μεγάλο Σώμα της Διοίκησης και ως οιονεί δικαστικός θεσμός. Είκοσι πέντε χρόνια αργότερα, η διττή του αποστολή αναδεικνύεται ακόμη πιο κρίσιμη και επίκαιρη για τη λειτουργία της σύγχρονης δημοκρατικής Πολιτείας, σε ένα περιβάλλον διαρκώς μεταβαλλόμενων συνθηκών, όπου η κοινωνία αναζητά επιτακτικά ασφάλεια δικαίου, εμπιστοσύνη στους θεσμούς και σταθερότητα.

Η παρούσα ετήσια έκθεση αποτελεί τον απολογισμό της συλλογικής προσπάθειας των λειτουργών του ΝΣΚ κατά το προηγούμενο έτος και, ταυτόχρονα, λειτουργεί ως χρήσιμο εργαλείο για τον νομοθέτη και τη διοίκηση, καθώς αναδεικνύει ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και συμβάλλει στη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων θεσμικών λύσεων μέσω συγκεκριμένων προτάσεων.

Στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου, το ΝΣΚ πρότεινε πλήθος νομοθετικών διατάξεων προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και αντιμετώπιση παθογενειών της διοίκησης και υπέβαλε πλείστες παρατηρήσεις επί σχεδίων νομοθετικών ρυθμίσεων, αξιοποιώντας την εμπειρία και την ολιστική εικόνα της πληθώρας των ζητημάτων που αντιμετωπίζει.

Το έτος 2025 υπήρξε σημαντικό για την εξέλιξη και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Με τον ν. 5259/2025 θεσπίστηκαν σημαντικές τροποποιήσεις που αφορούν τόσο στη λειτουργία του ΝΣΚ όσο και στην υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του. Στόχος των αλλαγών είναι το ΝΣΚ να επιτελεί την αποστολή του με μεγαλύτερη ευελιξία και ταχύτερες διαδικασίες, παραμένοντας αξιόπιστο για τη διοίκηση και προσιτό στους πολίτες.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο της εκτεταμένης μεταρρύθμισης του πειθαρχικού δικαίου των δημοσίων υπαλλήλων, θεσπίστηκε ενιαίο συλλογικό πειθαρχικό όργανο, στελεχωμένο αποκλειστικά από λειτουργούς του ΝΣΚ. Για την κάλυψη δε των αναγκών της λειτουργίας του νέου Πειθαρχικού Συμβουλίου, αυξήθηκαν οι οργανικές θέσεις των λειτουργών του ΝΣΚ κατά 65 και προκηρύχθηκε ο μεγαλύτερος στην ιστορία του ΝΣΚ διαγωνισμός για την πλήρωση συνολικά 102 κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων, ο οποίος ολοκληρώνεται κατά το παρόν χρονικό στάδιο.

Παράλληλα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους προχώρησε στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό των συστημάτων και των διαδικασιών του. Η υλοποίηση του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΝΣΚ είναι πλέον σε τελικό στάδιο και σηματοδοτεί μια νέα εποχή για τη λειτουργία του θεσμού, καθώς ενσωματώνει προηγμένες τεχνολογίες, όπως συστήματα μηχανικής μάθησης και εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης. Οι τεχνολογικές αυτές καινοτομίες αναμένεται να ενισχύσουν ουσιαστικά τη διαχείριση των υποθέσεων, να βελτιώσουν τη διαλειτουργικότητα με τα πληροφοριακά συστήματα των δικαστηρίων και της διοίκησης και να συμβάλουν στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επεξεργασία των νομικών δεδομένων.

Πίσω από κάθε θεσμική επιτυχία βρίσκονται πάντοτε οι άνθρωποι που υπηρετούν τον θεσμό. Τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους εργάζονται ακούραστα για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, υπό απαιτητικές συνθήκες και με ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας. Με πλήρη επίγνωση αυτής της πραγματικότητας, με αμεσότητα και ενσυναίσθηση, καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια, ώστε να γίνουν σεβαστές οι ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε μέλους στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, στα 65 Γραφεία της Αττικής και στα 35 Γραφεία της Περιφέρειας.

Κατά τη διάρκεια της τριετούς θητείας μου ως Προέδρου, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους κλήθηκε να αντιμετωπίσει σημαντικά ζητήματα και να ανταποκριθεί σε πολλαπλές προκλήσεις, σε ένα απαιτητικό κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Με συλλογική προσπάθεια, προσήλωση στον θεσμικό μας ρόλο και αίσθημα ευθύνης, επιδιώχθηκε η ανανέωση, η πρόοδος και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας.

Καθώς το έτος 2026 σηματοδοτεί την ολοκλήρωση της θητείας μου και την αποχώρησή μου από την ενεργό υπηρεσία, η παρούσα έκθεση είναι η τελευταία που έχω την τιμή να προλογίζω. Οι αρχές της δικαιοσύνης, της ανεξαρτησίας, της ακεραιότητας, της αμεροληψίας και της αξιοκρατίας που διατρέχουν τη λειτουργία και τη δράση του ΝΣΚ καθοδήγησαν απaréγκλιτα τα σαράντα τρία χρόνια πορείας μου σε αυτό. Με βαθιά συναίσθηση της ευθύνης απέναντι στην κοινωνία που υπηρετούμε, έχω την πεποίθηση ότι τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κύριο και διοικητικό προσωπικό, τους οποίους ευχαριστώ ειλικρινά για την προσφορά τους και την εξαιρετική συνεργασία μας, θα συνεχίσει να ανταποκρίνεται με ευελιξία στις προκλήσεις των καιρών και να εργάζεται με υπευθυνότητα και αφοσίωση, διασφαλίζοντας διαχρονικά την εμπιστοσύνη προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

**Η Πρόεδρος του Νομικού
Συμβουλίου του Κράτους**

Νίκη Μαριόλη

Συνοπτική παρουσίαση και δομή της Ετήσιας Έκθεσης του 2025

Η παρούσα Έκθεση συντάσσεται, σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 120 του ν.4831/2021 (Α'170), όπως τροποποιήθηκε αρχικά με το άρθρο 38 του ν.4949/2022 (Α'126), και εν συνεχεία με το άρθρο 231 του ν.5259/2025 (Α'228), στο οποίο ορίζεται ότι:

«Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους συντάσσει Έκθεση για κάθε έτος, η οποία διαβιβάζεται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και παραδίδεται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, μέχρι τα τέλη Ιουνίου κάθε έτους, προκειμένου να τεθεί υπόψη της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής. Στην έκθεση αυτή γίνεται καταγραφή και αποτίμηση του έργου του Ν.Σ.Κ. για το έτος που πέρασε και περιλαμβάνονται παρατηρήσεις και προτάσεις για τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για τη βελτίωση της λειτουργίας και της οργάνωσης του Ν.Σ.Κ., την αντιμετώπιση των προβλημάτων σχετικά με τη λειτουργία της Διοίκησης και της Δικαιοσύνης, καθώς και την αρτιότερη και επωφελέστερη για το Δημόσιο δικαστική παράσταση ή εξώδικη εκπροσώπηση του...»

Η Έκθεση που ακολουθεί διαρθρώνεται στα εξής κεφάλαια:

► **Στο 1ο Κεφάλαιο** παρουσιάζονται το θεσμικό πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας του ΝΣΚ, η αποστολή και οι αρμοδιότητές του, η οργανωτική δομή και η λειτουργία του για το έτος 2025, καθώς και το ανθρώπινο δυναμικό που διεκπεραιώνει το έργο του.

► **Στο 2ο Κεφάλαιο** γίνεται αποτίμηση του έργου του ΝΣΚ για το έτος 2025. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι δραστηριότητες του ΝΣΚ της χρονικής αυτής περιόδου, τόσο στο πλαίσιο άσκησης του γνωμοδοτικού του έργου όσο και στο επίπεδο της δικαστικής υποστήριξης ενώπιον των εθνικών, ενωσιακών, διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων, εθνικών και διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων, της εξώδικης εκπροσώπησης και γενικότερα της νομικής υπεράσπισης του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (νπδδ) και των λοιπών Φορέων των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία, καθώς και το έργο των δικηγόρων του Δημοσίου. Στην Έκθεση καταγράφεται, επίσης, η διεθνής δραστηριότητα του ΝΣΚ, το έργο της Κεντρικής Υπηρεσίας του και των Διευθύνσεών της, των Θεματικών Σχηματισμών, του Γραφείου Επιθεώρησης και του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων, ενώ παρουσιάζονται και οι δράσεις που αναπτύχθηκαν για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΝΣΚ. Παράλληλα, καταγράφονται οι στόχοι και οι προοπτικές του ΝΣΚ για το μέλλον, καθώς και σειρά επιμέρους προτάσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας τόσο της Δικαιοσύνης και της Διοίκησης όσο και του ίδιου του ΝΣΚ, το οποίο ως εκ του ρόλου και της αποστολής του, μπορεί να λειτουργήσει ως συνεκτικός δεσμός μεταξύ των δύο ανωτέρω θεσμών.

► Για την πληρέστερη παρουσίαση του πολυσχιδούς έργου του Σώματος, ακολουθούν Παραρτήματα (Α και Β), στα οποία καταγράφονται ενδεικτικά σημαντικές γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ και δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε όλο το φάσμα των υποθέσεων που χειρίστηκαν κατά το έτος 2025 οι λειτουργοί του (Παράρτημα Α), καθώς και οι συμμετοχές - ομιλίες λειτουργών του ΝΣΚ σε συνέδρια - ημερίδες και δημοσιεύσεις (Παράρτημα Β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1

- ▶ Θεσμικό Πλαίσιο,
- ▶ Αρμοδιότητες
- ▶ Οργάνωση
- ▶ Λειτουργία
- ▶ Στελέχωση
του Νομικού Συμβουλίου
του Κράτους

1.1. Θεσμικό Πλαίσιο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ)

Η συγκρότηση και λειτουργία του ΝΣΚ θεμελιώνεται σε πολυεπίπεδο κανονιστικό πλαίσιο. **Σε επίπεδο πρωτογενούς δικαίου, το πλαίσιο καθορίζεται από το Σύνταγμα και τους ισχύοντες νόμους, οι οποίοι ορίζουν τη βασική αποστολή, τις αρμοδιότητες και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και του προσωπικού του ΝΣΚ.**

Ειδικότερα, στηρίζεται:

- ▶ **Στο άρθρο 100Α του Συντάγματος**, το οποίο καθορίζει τη δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, καθώς και τις βασικές αρχές για την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και υπαλλήλων του.
- ▶ **Στον ν.4831/2021** (Οργανισμός ΝΣΚ), όπως ισχύει μετά από διαδοχικές τροποποιήσεις (ν.4876/2021, ν.4949/2022, ν.5104/2024, ν.5259/2025), ο οποίος ορίζει τις αρμοδιότητες, τη δομή, τον τρόπο λειτουργίας του ΝΣΚ και το πλαίσιο υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού του.
- ▶ **Στο π.δ. 51/2022**, που εξειδικεύει τις αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Το έτος 2025, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας του ΝΣΚ, προκειμένου να επιτευχθούν εκσυγχρονισμός, ευελιξία, επιτάχυνση και απλούστευση των διαδικασιών, θεσπίστηκαν με τις ρυθμίσεις των άρθρων 206–232 του Μέρους Ζ' του ν.5259/2025 (Α'228) διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του. Οι διατάξεις αυτές τροποποιούν και συμπληρώνουν τον ν.4831/2021, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν ή να διευκρινιστούν ζητήματα που ανέκυψαν και εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων τα τέσσερα χρόνια που έχουν παρέλθει από την ψήφιση του ανωτέρω Οργανισμού του ΝΣΚ.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις αυτές, μεταξύ άλλων:

- ▶ Προβλέπεται η συγκρότηση στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους Ειδικού Τμήματος, αποτελούμενου από τον Πρόεδρο και δύο Αντιπροέδρους του ΝΣΚ, οι οποίοι επιλέγονται μετά από κλήρωση ενώπιον της Ολομέλειας. Στο Τμήμα αυτό εισάγονται ζητήματα κατεπείγοντος χαρακτήρα και μείζονος σημασίας, κατόπιν έγγραφης ή προφορικής σύγκλησης από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ύστερα από αίτημα του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή όταν ο Πρόεδρος το κρίνει αναγκαίο.
- ▶ Συστήνεται σχηματισμός εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, αρμόδιος για την αναγνώριση χρηματικών απαιτήσεων από οποιαδήποτε αιτία σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή άλλου φορέα του οποίου τη νομική υπηρεσία διεξάγει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Παράλληλα, παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης να καθορίζουν κατηγορίες υποθέσεων για τις οποίες καθίσταται υποχρεωτική, πριν από την προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο, η υποβολή αίτησης εξωδικαστικής επίλυσης στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης.
- ▶ Προβλέπεται ρητώς ότι η εφαρμογή ειδικών διατάξεων για την υπεράσπιση υπαλλήλων του Δημοσίου από λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, χωρεί μόνον, εφόσον το αίτημα συνοδεύεται από δήλωση της υπηρεσίας ότι δεν θα ζητηθεί από το ΝΣΚ παράσταση του Δημοσίου για την υποστήριξη της κατηγορίας, ενόψει του ότι στην πράξη έχουν ανακύψει περιπτώσεις, όπου κλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να παράσχει νομική υπεράσπιση και να παραστεί προς υποστήριξη κατηγορίας στην ίδια υπόθεση.
- ▶ Αναπροσαρμόζονται τα ποσά αρμοδιότητας Τριμελών Επιτροπών για την έκδοση Πρακτικών ή Πράξεων και τη σύνταξη Επισημειωματικών Πράξεων, ενώ θεσπίζονται νέες περιπτώσεις έκδοσης ή σύνταξής τους, με σκοπό την απλοποίηση και επιτάχυνση του χειρισμού των υποθέσεων, ενισχύοντας την αρμοδιότητα των χειριστών και των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ και αποφεύγοντας γραφειοκρατικές διαδικασίες που καθυστερούν την εκκαθάριση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, χωρίς βλάβη για τα συμφέροντα του Δημοσί-

ου, με διαφάνεια και δυνατότητα πλήρους και συνεχούς ελέγχου μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ. Επιπλέον, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από πρόταση του Προέδρου του ΝΣΚ, να αναπροσαρμόζει τα αναφερόμενα ποσά, ώστε να διασφαλίζεται η άμεση και εύκολη επικαιροποίησή τους. Συμπληρώνεται, επίσης, η διάταξη ως προς τον τρόπο υπολογισμού του οικονομικού αντικειμένου των υποθέσεων για τις οποίες εκδίδονται και εγκρίνονται πρακτικά που αναρτώνται στο πρόγραμμα «Διαύγεια», διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και τον έλεγχο της λειτουργίας του ΝΣΚ.

- ▶ Αποδίδεται νέα αρμοδιότητα στα καθ' ύλην αρμόδια Γραφεία Νομικού Συμβουλίου των Υπουργείων, Ανεξάρτητων Αρχών, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αυτοτελών Υπηρεσιών και Ειδικών Γραφείων που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής, η οποία αφορά στην άσκηση ή μη αίτησης αναίρεσης επί υποθέσεων της περιφέρειας, όπου δεν λειτουργούν ΓΝΣ. Η ρύθμιση στοχεύει στην εναρμόνιση με τις πρόσφατες μεταβολές στη διαδικασία άσκησης των ενδίκων μέσων, κατ' εφαρμογή των τροποποιήσεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και αποσκοπεί στην προαγωγή του ενιαίου και ομοιόμορφου χειρισμού των δικαστικών υποθέσεων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εκπροσωπεί.
- ▶ Επικαιροποιείται ο αριθμός των οργανικών θέσεων των λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ώστε να αποτυπώνεται η ισχύουσα διάρθρωσή του, ενσωματώνοντας και τις θέσεις που έχουν προβλεφθεί σε επιμέρους νομοθετήματα.
- ▶ Αποσαφηνίζεται ο τρόπος αναπλήρωσης του Προέδρου του ΝΣΚ σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος, με σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής, απρόσκοπτης και αδιάλειπτης λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- ▶ Αποσαφηνίζεται ο τρόπος έγκρισης των πρακτικών και αποδοχής των γνωμοδοτήσεων που εκδίδονται σε υποθέσεις και ερωτήματα τα οποία ανατίθενται στα Γραφεία Νομικού Συμβούλου που λειτουργούν σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
- ▶ Ρυθμίζονται οι περιπτώσεις έκτακτων αναγκών για ορισμό δικηγόρων του Δημοσίου σε έδρες Πρωτοδικείων στις οποίες δεν λειτουργεί Γραφείο Νομικού Συμβούλου (πρώην Δικαστικό Γραφείο). Λόγω της κατάργησης των Ειρηνοδικείων, καθορίζεται το ύψος του οικο-

νομικού αντικειμένου των υποθέσεων για τις οποίες μπορεί να ανατεθεί στον Προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας ή σε υπάλληλο η δικαστική υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου, της Ανεξάρτητης Αρχής ή του νηδδ και η παράσταση με δήλωση ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και αρχών. Ο καθορισμός του ποσού εναρμονίζεται με το όριο αρμοδιότητας των Τριμελών Επιτροπών για την έκδοση Πράξεων.

- ▶ Προβλέπεται η μη εφαρμογή των απαγορεύσεων του άρθρου 28 του ν.2190/1994 και του άρθρου 17 του ν.3870/2010 για τον διορισμό και τις υπηρεσιακές μεταβολές των λειτουργών του ΝΣΚ, όπως προαγωγές, μεταθέσεις και μετακινήσεις. Η προσθήκη αυτή είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης και αδιάλειπτης λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μέσω της διενέργειας των προβλεπόμενων προαγωγών, τακτικών μεταθέσεων και μετακινήσεων, ενόψει της φύσης, του ιδιαίτερου ρόλου και της συνταγματικής αποστολής του, σύμφωνα με το άρθρο 100Α του Συντάγματος.
- ▶ Σχετικά με τον διαγωνισμό για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων λειτουργών του ΝΣΚ, τροποποιούνται ή εισάγονται διατάξεις, οι οποίες διασφαλίζουν την ομαλή διεξαγωγή του διαγωνισμού, είτε επιλύοντας ζητήματα που ανέκυψαν κατά τη διενέργεια των προηγούμενων διαγωνισμών δια της αποσαφήνισης διατάξεων ή/και της διευκόλυνσης των υποψηφίων (π.χ. κατά τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών), είτε ενισχύοντας τη διαφάνεια και το υψηλό επίπεδο του διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, ρυθμίζονται αναλυτικά τα ζητήματα:
  - της πιστοποίησης της ψυχικής υγείας των υποψηφίων
  - του προσδιορισμού της εξεταστέας ύλης
  - της ανάρτησης των βαθμολογιών των υποψηφίων που προκρίνονται στο τελικό προφορικό στάδιο
  - του βαθμού βάσης στο προφορικό στάδιο και της μεταβολής του ποσοστού αξιολόγησης μεταξύ γραπτής και προφορικής δοκιμής
  - της διαδικασίας ανακοίνωσης των τελικών αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και της διαδικασίας κατάρτισης του οριστικού πίνακα αποτελεσμάτων των επιτυχόντων.

- ▶ Παρέχεται η δυνατότητα στους λειτουργούς του ΝΣΚ να παρίστανται στα δικαστήρια για τις υποθέσεις που αφορούν στο πρόσωπό τους.
- ▶ Παρέχεται η δυνατότητα σε λειτουργό του ΝΣΚ με βαθμό τουλάχιστον Παρέδρου, ο οποίος επιλέγεται, διορίζεται ή προσλαμβάνεται με θητεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, σε όργανα, οργανισμούς, μονάδες ή επιτροπές αυτών ή σε άλλο διεθνή ή διακυβερνητικό οργανισμό, σύμφωνα με τις διαδικασίες που διέπουν τους φορείς αυτούς, να λαμβάνει άδεια χωρίς αποδοχές για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του, με ανώτατο όριο την πενταετία.
- ▶ Αποσαφηνίζεται ο τρόπος ορθής αποτύπωσης των στοιχείων που περιλαμβάνει η επετηρίδα του ΝΣΚ.
- ▶ Αποσαφηνίζεται η διαδικασία διαβίβασης και παράδοσης της ετήσιας έκθεσης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προς τη Βουλή των Ελλήνων κατά τρόπο εναρμονισμένο με αντίστοιχες θεσμικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλα ανώτατα όργανα της διοίκησης, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως προς τη διαβίβαση ετήσιων και θεματικών εκθέσεων στη Βουλή.

Σε επίπεδο δευτερογενούς (παράγωγου) δικαίου, εκδόθηκαν κανονιστικές πράξεις, αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ κατ' εξουσιοδότηση της παραπάνω νομοθεσίας, καθώς και εγκύκλιοι οι οποίες ρύθμισαν ειδικότερα θέματα, όπως:

- ▶ τις αμοιβές διαιτησιών και τις άδειες των λειτουργών (ν.4916/2022 και απόφαση Υπ. Οικονομικών 38/2022)
  - ▶ την ηλεκτρονική διαχείριση πράξεων και πρακτικών, καθώς και τα καθήκοντα λειτουργών και ασκούμενων δικηγόρων (αποφάσεις 223/2021, 446/2021, 9/2022)
  - ▶ τη νομική υπεράσπιση λειτουργών και πρώην λειτουργών (απόφαση 26/2022)
  - ▶ τα καθήκοντα του διοικητικού προσωπικού και των προϊσταμένων (απόφαση 347/2022)
  - ▶ τη συγκρότηση Θεματικών Σχηματισμών (αποφάσεις 560/2022, 561/2022, 689/2022)
  - ▶ τη λειτουργία του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων (απόφαση 629/2022)
- Στο ίδιο κανονιστικό πλαίσιο εντάσσονται οι αποφάσεις και οι εγκύκλιοι Προέδρου του ΝΣΚ για το έτος 2025, οι οποίες αποτελούν οργανικό μέρος της συνεχιζόμενης κανονιστικής εξέλιξης και ρυθμίζουν ζητήματα οργάνωσης, κατανομής αρμοδιοτήτων και λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και θέματα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και του διοικητικού προσωπικού. Ενδεικτικά, μνημονεύονται οι ακόλουθες:
- ▶ Η με αριθμό **314/2025** απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ «Ορισμός υποθέσεων για τις οποίες οι Τριμελείς Επιτροπές αποφαινόμενες με Πράξη, καθώς και υποθέσεων για τις οποίες συντάσσεται Επισημειωματική Πράξη - Συγκρότηση των Τριμελών Επιτροπών και ρύθμιση της διαδικασίας και των ειδικότερων ζητημάτων λειτουργίας τους, καθώς και των θεμάτων που αφορούν στο περιεχόμενο και τον τρόπο έκδοσης των Πρακτικών, Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων» (Β' 3498/07-07-2025), με την οποία, εμπεδώνεται το πνεύμα εμπιστοσύνης προς τους λειτουργούς με τον εμπλουτισμό των υποθέσεων για τις οποίες οι Τριμελείς Επιτροπές αποφαινόμενες με Πράξεις, καθώς και εκείνων για τις οποίες συντάσσονται Επισημειωματικές Πράξεις, με στόχο την προστασία των συμφερόντων του Δημοσίου και ταυτόχρονα την απλοποίηση και την επιτάχυνση της εσωτερικής λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η ως άνω απόφαση τροποποιήθηκε εν συνεχεία με τη με αριθμό 611/2025 απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ (Β' 6855) μετά την τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 5 και του άρθρου 6 του ν.4831/2021 με τα άρθρα 207 παρ. 2 και 208 του ν.5259/2025 (Α' 228), με τα οποία προβλέφθηκε, ιδίως, η αναπροσαρμογή των ποσών αρμοδιότητας των Τριμελών Επιτροπών και η υπαγωγή πλειόνων υποθέσεων στην αρμοδιότητά τους για την έκδοση Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων, με σκοπό την περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών και τη βέλτιστη και ταχύτερη διεκπεραίωση των δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων που χειρίζεται το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.
  - ▶ Η με αριθμό **500/2025** απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ «Προκήρυξη διαγωνισμού για την πλήρωση εκατόν δύο (102) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσιών στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ)» (Γ' 4009), με την οποία προκηρύχθηκε ο διαχρονικά μεγαλύτερος διαγωνισμός του ΝΣΚ.

- ▶ Η με αριθμό **2/2025** εγκύκλιος Προέδρου του ΝΣΚ «Πρότυπο έγγραφο περιλήψεων των Γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ και ηλεκτρονική αποστολή τους στο Γραφείο Μελετών Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων της Γραμματείας του ΝΣΚ», με την οποία σκοπεύεται η βελτιστοποίηση της δυνατότητας αναζήτησης των Γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ και ως εκ τούτου η ευκολότερη πρόσβαση του νομικού κόσμου και των πολιτών στη νομική πληροφορία και στην ταχεία κατανόηση του θέματος.
- ▶ Η με αριθμό **3/2025** εγκύκλιος Προέδρου του ΝΣΚ «Εγκύκλιος για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης στις κτηματολογικές διαφορές με διάδικο το Δημόσιο ή νπδδ του οποίου την νομική υπηρεσία διεξάγει το ΝΣΚ, και εν γένει τον χειρισμό των κτηματολογικών υποθέσεων», με την οποία δίδονται κατευθυντήριες οδηγίες για τα ζητήματα που ανακύπτουν ως προς την τηρητέα πορεία κατά την κτηματολογική διαμεσολάβηση στις διαφορές με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο και τα νπδδ των οποίων τη νομική υπηρεσία διεξάγει το ΝΣΚ, μετά τη θέση σε ισχύ της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν.5197/2025 (Α' 76), που ορίζει εξαιρετική ειδική διαδικασία για τη συμμετοχή του Δημοσίου, των ΟΤΑ και νπδδ στην κτηματολογική διαμεσολάβηση.
- ▶ Η με αριθμό **5/2025** απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ «Τήρηση των προβλέψεων του άρθρου 8 παρ. 2 του ν.4831/2021 (Α' 170) κατά την υποβολή ερωτημάτων προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους», με την οποία σκοπεύεται η ορθή και ολοκληρωμένη εξέταση των ερωτημάτων από τα αρμόδια συλλογικά όργανα του ΝΣΚ προς διασφάλιση της ομαλής άσκησης της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας.
- ▶ Η με αριθμό πρωτ. **93374/2025** εγκύκλιος Προέδρου του ΝΣΚ «Χειρισμός υποθέσεων μεζονος σπουδαιότητας από λειτουργούς του ΝΣΚ», με την οποία δίνονται οδηγίες για τον χειρισμό ιδιαιτέρως δύσκολων ή μεζονος σπουδαιότητας ή με ευρύ κοινωνικό αντίκτυπο δικαστικών υποθέσεων με γνώμονα τη συμβολή στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης και την ικανοποίηση δίκαιων αιτημάτων των πολιτών στο πλαίσιο του κράτους δικαίου.

Συνολικά, οι παραπάνω ρυθμίσεις εδραιώνουν τη θεσμική συνοχή, προσαρμόζουν τη λειτουργία του ΝΣΚ στις σύγχρονες απαιτήσεις της δημόσιας διοίκησης και της έννομης τάξης και διασφαλίζουν τη νομική υποστήριξη του Δημοσίου, προάγοντας ταυτόχρονα την αποτελεσματική, σύγχρονη και αξιόπιστη λειτουργία του.

1.2. Αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και του Προέδρου του

Άρθρο 3 ν.4831/2021 Αποστολή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Το ΝΣΚ αποτελεί ενιαία ανώτατη Αρχή του Κράτους, υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών και εδρεύει στην Αθήνα. Αποστολή του, σύμφωνα με το άρθρο 100Α του Συντάγματος, είναι ιδίως, η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό. Στα μέλη του ΝΣΚ που είναι μόνιμοι ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι παρ.2 και 5 του άρθρου 88 και η παρ.5 του άρθρου 90 του Συντάγματος.

Οι αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως καθορίζονται στο άρθρο 4 του ν.4831/2021, περιλαμβάνουν:

- ▶ Τη δικαστική εκπροσώπηση του Δημοσίου και των φορέων του ενώπιον εθνικών, ενωσιακών, διεθνών και διαιτητικών δικαιοδοτικών οργάνων.
- ▶ Την παροχή γνωμοδοτήσεων στη διοίκηση, καθώς και τη νομική συνδρομή κατά τη σύναψη συμβάσεων και τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία.
- ▶ Την αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου και τον συμβιβασμό σε δικαστικό ή εξώδικο επίπεδο.
- ▶ Τον ορισμό διαιτητών, την επεξεργασία της ρήτηρας διαιτησίας και την παροχή γνωμοδότησης για τη δυνατότητα υπαγωγής διαφορών σε διαιτησία.
- ▶ Την υποστήριξη της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον διεθνών οργανισμών (π.χ. Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης) και της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων.
- ▶ Την υπεράσπιση υπαλλήλων Δημοσίου, Ανεξάρτητων Αρχών και νηδδ ενώπιον ποινικών δικαστηρίων, υπό προϋποθέσεις και με σχετική απόφαση του Προέδρου.

Ο Πρόεδρος του ΝΣΚ, κατά το άρθρο 11 του ίδιου νόμου, είναι ο ανώτατος υπηρεσιακός και πειθαρχικός προϊστάμενος του κύριου και διοικητικού προσωπικού. Μεταξύ άλλων:

- ▶ Προεδρεύει της Ολομέλειας και των Τμημάτων.
- ▶ Διατάσσει επιθεωρήσεις και εγκρίνει ή θεωρεί πράξεις σχετικές με υποθέσεις του Δημοσίου και της ΑΑΔΕ.
- ▶ Χορηγεί πληρεξουσιότητες για τον χειρισμό υποθέσεων.
- ▶ Έχει την αρμοδιότητα να ασκεί δικαστικές ενέργειες εκπροσωπώντας το Δημόσιο.

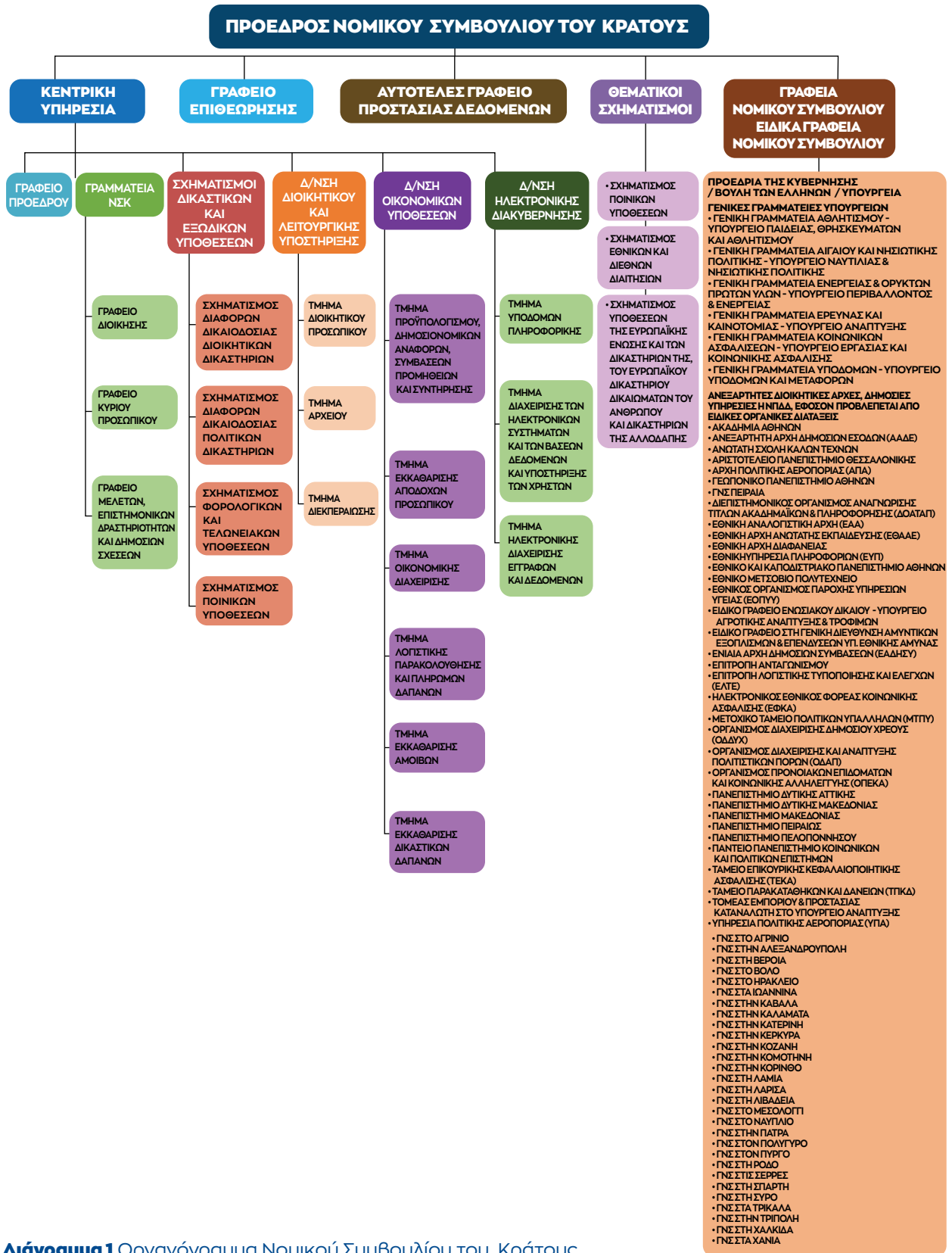
Επιπλέον, ο Πρόεδρος του ΝΣΚ ενεργεί και ως **Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του ΕΔΔΑ**, με καθήκοντα:

- ▶ Την εκπροσώπηση στο Δικαστήριο και την παροχή συνδρομής για την εφαρμογή της ΕΣΔΑ σε εθνικό επίπεδο.
- ▶ Τη συνεργασία με διεθνείς και εθνικούς φορείς για την εκτέλεση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ.
- ▶ Την ενημέρωση των ελληνικών αρχών για τη σχετική νομολογία και τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης.
- ▶ Τη συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και νομοπαρασκευαστικές διαδικασίες που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- ▶ Την ανάθεση υποθέσεων σε μέλη του ΝΣΚ και τον συντονισμό του σχετικού μηχανισμού παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ.

Για την υποστήριξη των αρμοδιοτήτων αυτών, από το 2023 λειτουργεί ο ειδικός **Θεματικός Σχηματισμός υποθέσεων ΕΔΔΑ και διεθνών δικαστηρίων**, που συγκροτήθηκε με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 689/2022.

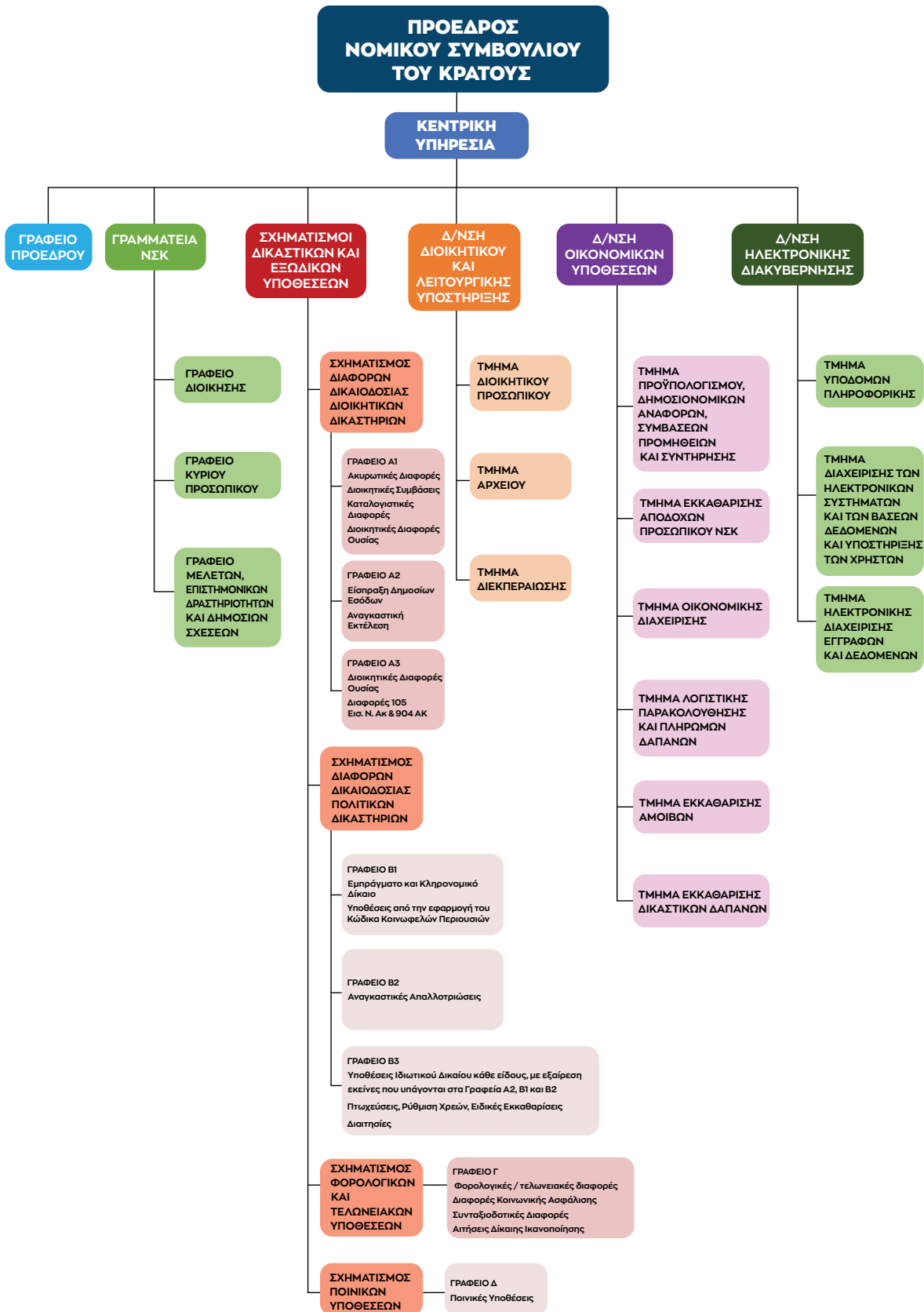
1.3. Οργάνωση του ΝΣΚ

1.3.1. Οργανόγραμμα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

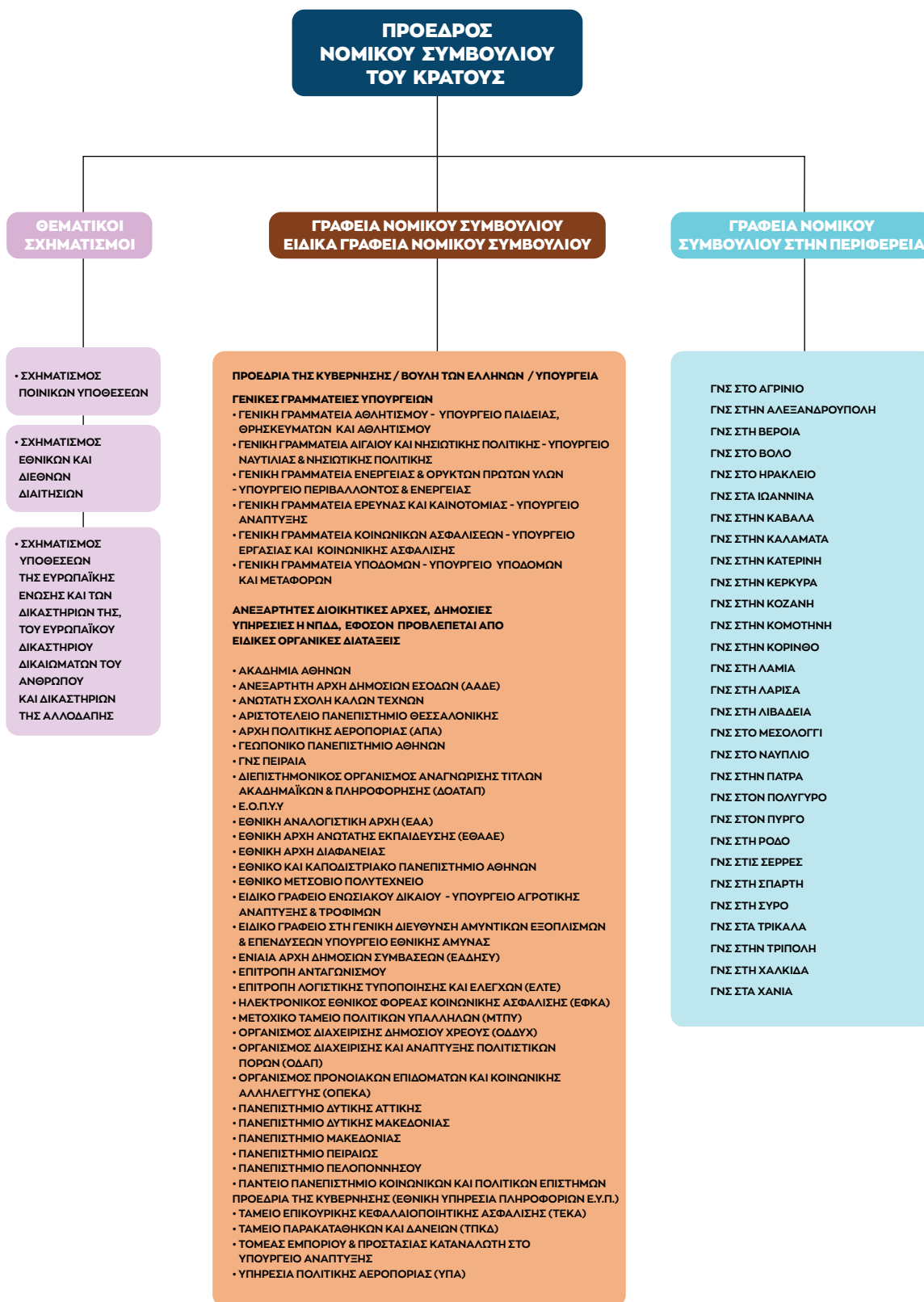
Διάγραμμα 1 Οργανόγραμμα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

1.3.2. Διάρθρωση Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ

Διάγραμμα 2 Διάρθρωση Κεντρικής Υπηρεσίας ΝΣΚ

1.3.3. Διάρθρωση των Θεματικών Σχηματισμών, των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου και των Ειδικών Γραφείων

Διάγραμμα 3
Διάρθρωση των Θεματικών Σχηματισμών, των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου και των Ειδικών Γραφείων

1.3.4. Πειθαρχικό Συμβούλιο Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα

Κατά το έτος αναφοράς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους κλήθηκε να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε μία εκτεταμένη θεσμική μεταρρύθμιση του πειθαρχικού δικαίου των δημοσίων υπαλλήλων, κατόπιν πρωτοβουλίας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην επιτάχυνση και αποτελεσματικότερη απονομή της πειθαρχικής δικαιοσύνης, στην ενίσχυση της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας των σχετικών διαδικασιών, καθώς και στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και δημοσίων διοικήσεων.

Με το άρθρο 20 του ν.5225/2025 (Α'152) αντικαταστάθηκαν τα προϋφιστάμενα πειθαρχικά συμβούλια και **συστάθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών το «Πειθαρχικό Συμβούλιο Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα»** αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί των υπαλλήλων του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με το άρθρο 119Γ του νόμου αυτού. **Η επιλογή της αποκλειστικής στελέχωσης του οργάνου από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αποτυπώνει την εμπιστοσύνη της Πολιτείας στην επιστημονική επάρκεια, στην ανεξαρτησία και στην υπηρεσιακή εμπειρία των λειτουργών του.**

Από 01-07-2026, το Συμβούλιο προβλέπεται να στελεχώνεται από εξήντα (60) λειτουργούς του ΝΣΚ, ήτοι έναν (1) Αντιπρόεδρο ως Συντονιστή, δεκαπέντε (15) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, είκοσι δύο (22) Παρέδρους και είκοσι δύο (22) Δικαστικούς Πληρεξουσίους με τουλάχιστον τριετή υπηρεσία. Τα μέλη ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν πρότασης Προέδρου του ΝΣΚ, με διετή θητεία, ανανεώσιμη έως δύο φορές, ενώ επαναδιορισμός είναι δυνατός μετά την πάροδο εξαετίας από τη λήξη της τελευταίας θητείας.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του θεσμού, με το άρθρο 66 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε η συγκρότηση του Συμβουλίου έως 31-12-2025 με δεκαπέντε (15) μέλη. Η αρχική αυτή σύνθεση, με εξάμηνη θητεία αρχόμενη από την 01-01-2026, διασφαλίζει τη σταδιακή και ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα.

Περαιτέρω, με το άρθρο 64 του ν.5225/2025 συστάθηκε Ειδικό Νομικό Γραφείο Πειθαρχικών Υποθέσεων, ως υπηρεσιακή μονάδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο λειτουργεί και ασκεί τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με τον Οργανισμό του (ν.4831/2021, Α'170), ως προς τις πάσης φύσεως υποθέσεις υπαλλήλων του Δημοσίου και των νομικών

προσώπων δημοσίου δικαίου, αρμοδιότητας του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα. Η σύσταση της μονάδας αυτής ενισχύει ουσιαδώς τη διοικητική και λειτουργική επάρκεια του νέου πλαισίου.

Για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών που απορρέουν από τη λειτουργία του Πειθαρχικού Συμβουλίου, αυξήθηκαν οι οργανικές θέσεις των λειτουργών του ΝΣΚ και προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την πλήρωση εκατόν δύο (102) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων (απόφαση Προέδρου ΝΣΚ 500/2025, Γ' 4009), γεγονός που ενισχύει περαιτέρω την επιχειρησιακή ικανότητα του θεσμού.

Η επιτυχία της μεταρρύθμισης εξαρτάται, επίσης, από την αποτελεσματική αξιοποίηση σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών. Η ψηφιακή υποστήριξη της διαδικασίας αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της οργάνωσης, της διαχείρισης και της παρακολούθησης των πειθαρχικών υποθέσεων, καθώς και στη συνολική επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών.

1.4. Λειτουργία του ΝΣΚ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν.4831/2021, το ΝΣΚ λειτουργεί ως συλλογικό όργανο μέσω της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των Τριμελών Επιτροπών, με τις ειδικότερες ρυθμίσεις να προβλέπονται στα άρθρα 6 έως 9 του ίδιου νόμου.

1.4.1. Διάρθρωση Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ

Η Ολομέλεια συνέρχεται σε διάφορες συνθέσεις: Πλήρη, Τακτική (Α' και Β'), Διακοπών και Διοικητική. **Τα Τμήματα** συγκροτούνται κάθε δικαστικό έτος με απόφαση Προέδρου ΝΣΚ. Το 2025 λειτούργησαν έξι Τμήματα, μετά δε την τροποποίηση του Οργανισμού του ΝΣΚ με τον ν.5259/2025 λειτουργεί και το Ειδικό Τμήμα, από 19-01-2026, κατόπιν συγκρότησής του δυνάμει της με αριθμό 34/2026 απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ.

Τριμελείς Επιτροπές λειτουργούν στην Κεντρική Υπηρεσία, στους Θεματικούς Σχηματισμούς, στα Γραφεία και στα Ειδικά Γραφεία του ΝΣΚ. Η συγκρότησή τους προσαρμόζεται στον αριθμό των υπηρετούντων λειτουργών και στην οργανική δομή κάθε μονάδας.

1.4.2. Αρμοδιότητες Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ

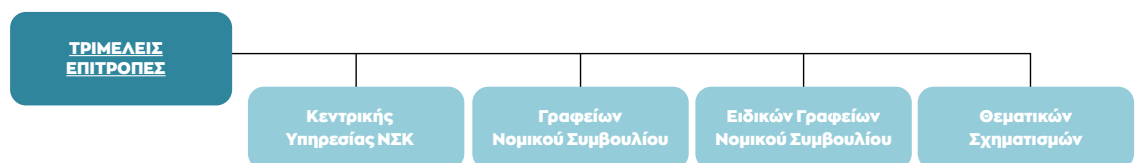
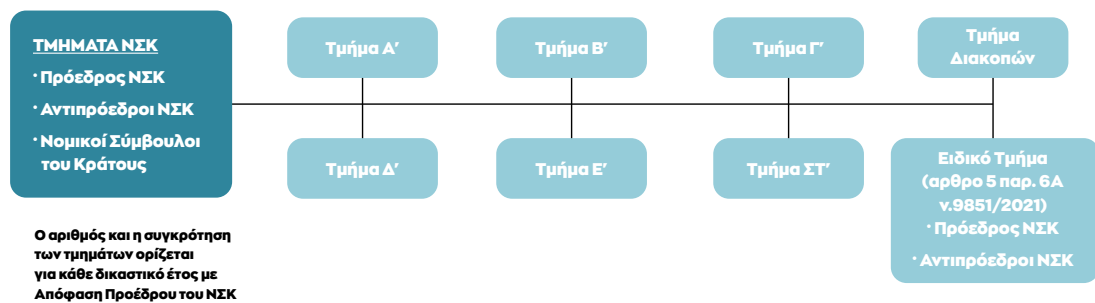
Η **Πλήρης Ολομέλεια** γνωμοδοτεί για σοβαρές υποθέσεις που παραπέμπονται από τον Πρόεδρο ή άλλες συνθέσεις και ως Διοικητική για οργανωτικά ζητήματα του ΝΣΚ. Η **Τακτική Ολομέλεια** και η **Ολομέλεια Διακοπών** εξετάζουν υποθέσεις σχετικές με διαιτησίες, τον ορισμό διαιτητών και την προσβολή διαιτητικών αποφάσεων, υποθέσεις που παραπέμπονται σε αυτές και γενικά κάθε υπόθεση που δεν ανήκει στην Πλήρη Ολομέλεια.

Το **Ειδικό Τμήμα** γνωμοδοτεί για ζητήματα κατεπείγοντος χαρακτήρα και μείζονος σημασίας για το δημόσιο συμφέρον λόγω είτε της φύσης είτε των συνεπειών τους.

Τα **Τμήματα** γνωμοδοτούν για ερωτήματα της διοίκησης, της Βουλής, της Προεδρίας της Κυβέρνησης, των νηδδ, των Ανεξάρτητων Αρχών και των ΑΕΙ, καθώς και για σχέδια νόμων και για τις υποθέσεις που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα Τριμελών Επιτροπών.

Οι **Τριμελείς Επιτροπές**, σε δικαστικές και εξώδικες (αναγνώριση απαιτήσεων ή σε συμβιβασμούς) υποθέσεις, γνωμοδοτούν με **Πρακτικό**, που εγκρίνεται από τον Πρόεδρο ή τον αρμόδιο Υπουργό, ανάλογα με το οικονομικό αντικείμενο της υπόθεσης. Όταν η φύση της υπόθεσης επιτρέπει την απλούστερη διαδικασία, αποφασίζουν με **Πράξη**, χωρίς έγγραφη εισήγηση ή περαιτέρω έγκριση. Επιπλέον, μπορούν να εκδίδουν **Επισημειωματικές Πράξεις** για λιγότερο σύνθετες υποθέσεις.

Όλες οι πράξεις των Τριμελών Επιτροπών εκδίδονται και υπογράφονται ψηφιακά μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ, ενώ όσες έχουν σημαντικό οικονομικό αντικείμενο δημοσιοποιούνται. Μετά την έκδοσή τους, διαβιβάζονται άμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες για τις περαιτέρω ενέργειες.

Διάγραμμα 4 Διάρθρωση Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ

1.5. Στελέχωση του ΝΣΚ

1.5.1. Κύριο προσωπικό του ΝΣΚ

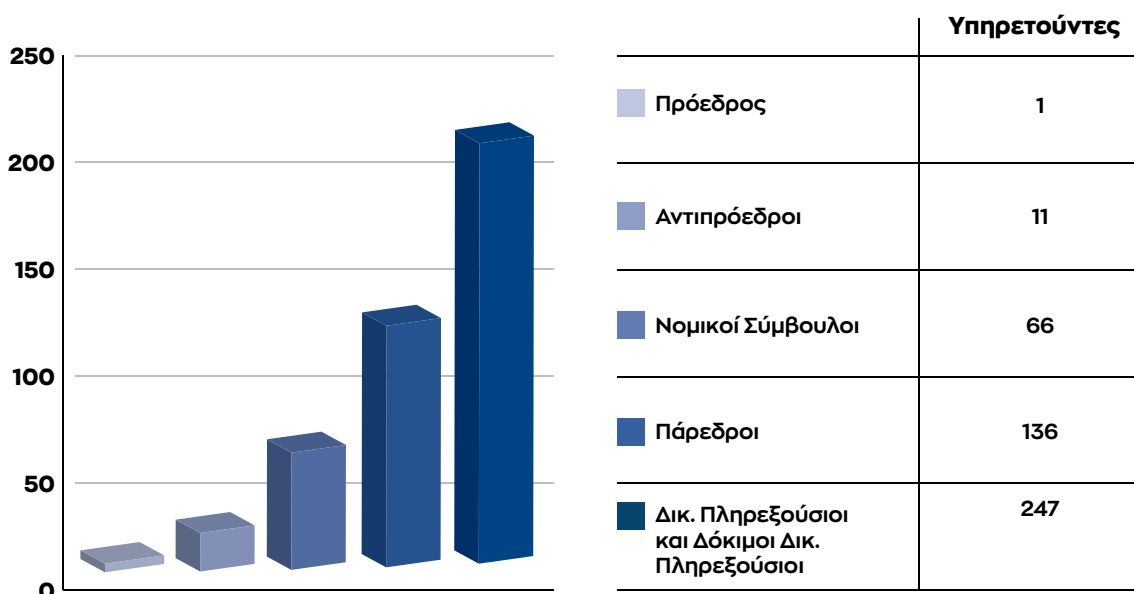
Το κύριο προσωπικό του ΝΣΚ αποτελείται από τους λειτουργούς, οι οποίοι απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί ή ασκούν λόγω της ιδιότητάς τους υπόκεινται αποκλειστικά στο Σύνταγμα, στους νόμους και στη συνείδησή τους. Στις 31-12-2025, με βάση την επικαιροποίηση του αριθμού των οργανικών θέσεων των λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στον ν.5259/2025, αλλά και ενσωματώνοντας τις θέσεις που έχουν προβλεφθεί σε επιμέ-

ρους νομοθετήματα, περιλαμβανομένης και της αύξησης των θέσεων που προέκυψαν μετά τη σύσταση του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα, οι οργανικές θέσεις του κυρίου προσωπικού του ΝΣΚ ήταν πεντακόσιες πενήντα έξι (556), ενώ οι υπηρετούντες κατά το ίδιο διάστημα τετρακόσιοι εξήντα ένας (461) λειτουργοί κατανέμονταν σε βαθμούς ως εξής:

Το έτος 2025 ολοκληρώθηκε, δυνάμει της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με αριθμό 2/07-01-2025 (Γ'7), ο διορισμός των δεκαπέντε (15) τελευταίων επι-

Κύριο Προσωπικό - Υπηρετούντες			
Βαθμός	Οργανικές	Υπηρετούντες	Ποσοστό Κάλυψης
Πρόεδρος	1	1	100%
Αντιπρόεδροι	11	11	100%
Νομικοί Σύμβουλοι	84	66	79%
Πάρεδροι	178	136	76%
Δικ. Πληρεξούσιοι και Δόκιμοι Δικ. Πληρεξούσιοι	282	247	88%
ΣΥΝΟΛΟ	556	461	83%

Κύριο Προσωπικό - Υπηρετούντες

Διάγραμμα 5 Κύριο Προσωπικό (Υπηρετούντες)

τυχόντων του Διαγωνισμού για την πλήρωση τριάντα οκτώ (38) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων, που είχε προκηρυχθεί με τη με αριθμό 500/2023 (Γ΄ 3108) απόφαση της Προέδρου του ΝΣΚ.

Ήδη, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 500/2025 (Γ΄ 4009), προκηρύχθηκε νέος Διαγωνισμός για την πλήρωση εκατόν δύο (102) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων του ΝΣΚ, ο οποίος ολοκληρώθηκε εντός του πρώτου εξαμήνου του 2026. Ο Διαγωνισμός αυτός είναι ο τρίτος που διενεργήθηκε υπό την ισχύ των διατάξεων του ν.4831/2021 και είναι ο διαχρονικά μεγαλύτερος διαγωνισμός που έχει διεξάγει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, λόγω του μεγάλου αριθμού των προς πλήρωση κενών θέσεων, που προέκυψαν μετά τη σύσταση του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα και την αντίστοιχη αύξηση των οργανικών θέσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι με τους τελευταίους δύο Διαγωνισμούς του ΝΣΚ, οι οποίοι διεξήχθησαν και ολοκληρώθηκαν το 2022 και το 2024 αντίστοιχα, εισήλθαν εβδομήντα εννέα (79) νέοι λειτουργοί στο ΝΣΚ, σε συνδυασμό με τον διενεργούμενο τώρα Διαγωνισμό για τον διορισμό εκατόν δύο (102) νέων λειτουργών, προκύπτει ότι η ανανέωση του έμψυχου δυναμικού του ΝΣΚ κατά την τελευταία πενταετία θα ξεπεράσει το 32%.

1.5.2. Δικηγόροι Δημοσίου

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 30 του ν.4831/2021 (Α΄ 170), δικηγόροι του Δημοσίου μπορεί να ορίζονται σε έδρες Πρωτοδικείων στις οποίες δεν λειτουργεί Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του ΝΣΚ για τη δικαστική εκπροσώπηση και υπεράσπιση των υποθέσεων του Δημοσίου ενώπιον των δικαστηρίων ή αρχών, καθώς και για τη διεκπεραίωση εξώδικων νομικών υποθέσεων. Ορίζονται, επίσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε έδρες Πρωτοδικείων στις οποίες λειτουργεί Γραφείο Νομικού Συμβουλίου, εφόσον συντρέχουν έκτακτες περιστάσεις, εξαιτίας των οποίων οι υπηρετούντες σε αυτά δεν μπορούν, για δικαιολογημένη αιτία, να ανταπεξέλθουν στον ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας που οφείλεται στις περιστάσεις αυτές, καθώς και σε παράλληλες και περιφερειακές έδρες Πρωτοδικείων στις οποίες είναι δυσχερής η πρόσβαση από την έδρα του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου στην τοπική αρμοδιότητα του οποίου ανήκουν. Οι δικηγόροι του Δημοσίου ορίζονται για μία τριετία, με απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση της Τριμελούς Επιτροπής της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, συνεκτιμώμενης

και της εισήγησης των αρμοδίων κατά τόπο Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ) και Κτηματικών Υπηρεσιών και ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ και του κατά τόπο αρμόδιου Δικηγορικού Συλλόγου. Οι δικηγόροι του Δημοσίου οφείλουν να ασκούν κάθε ενδεικνυόμενη δικαστική ή εξώδικη ενέργεια ή παράσταση προς υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου στις υποθέσεις που τους ανατίθενται, σύμφωνα και με τις οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 30 ν.4831/2021 που χορηγήθηκαν με την Εγκύκλιο Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 1/28-03-2022, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή, ομοιόμορφη και αποτελεσματική υπεράσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Η αμοιβή τους καθορίζεται ενιαία για όλη την Επικράτεια σύμφωνα με την κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών «Καθορισμός του περιεχομένου της έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Δημοσίου και των οριζομένων ως δικηγόρων του, για καθορισμό της αμοιβής τους», με αριθμό 53/27-02-2018 (Β΄ 890). Ήδη, με το με αριθμό πρωτ. ΚΥ- 123556/28-08-2025 έγγραφο της Προέδρου του ΝΣΚ, απεστάλη προς τους αρμοδίους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης πρόταση για την έκδοση νέας υπουργικής απόφασης καθορισμού της αμοιβής των δικηγόρων του Δημοσίου, συνοδευόμενη από όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά, δεδομένου ότι έχουν παρέλθει επτά χρόνια από τον προηγούμενο καθορισμό της αμοιβής των δικηγόρων του Δημοσίου, έχουν δε επέλθει πλείστες τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με συνέπεια την κατάργηση δικαστηρίων, την τροποποίηση των διαδικασιών ενώπιον των δικαστηρίων και τη θέσπιση νέων.

Κατά το έτος 2025 πραγματοποιήθηκαν τριάντα ένας (31) νέοι διορισμοί και ανανεώσεις θητειών δικηγόρων του Δημοσίου και ο συνολικός αριθμός τους ανήλθε σε πενήντα οκτώ (58).

1.5.3. Ασκούμενοι Δικηγόροι

Η πρακτική άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί να γίνεται σε οποιαδήποτε υπηρεσιακή μονάδα του ΝΣΚ, προκειμένου να συνδράμουν στο έργο των λειτουργιών του ΝΣΚ και να αποκτήσουν κατά την άσκησή τους θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις. Τα ειδικότερα ζητήματα της πρακτικής άσκησης στο ΝΣΚ ρυθμίζονται στο άρθρο 33 του ν.4831/2021, καθώς και στην απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 446/03-11-2021, για τον καθορισμό των καθηκόντων τους.

Με την απόφαση με αριθμό 190381 / 1003.24 / 30-12-2024 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (Β'7228),

αναπροσαρμόστηκε το ύψος της αμοιβής των ασκούμενων δικηγόρων.

Κατά το έτος 2025 πραγματοποιήθηκαν εβδομήντα τρεις (73) νέοι διορισμοί ασκούμενων δικηγόρων.

1.5.4. Διοικητικό Προσωπικό

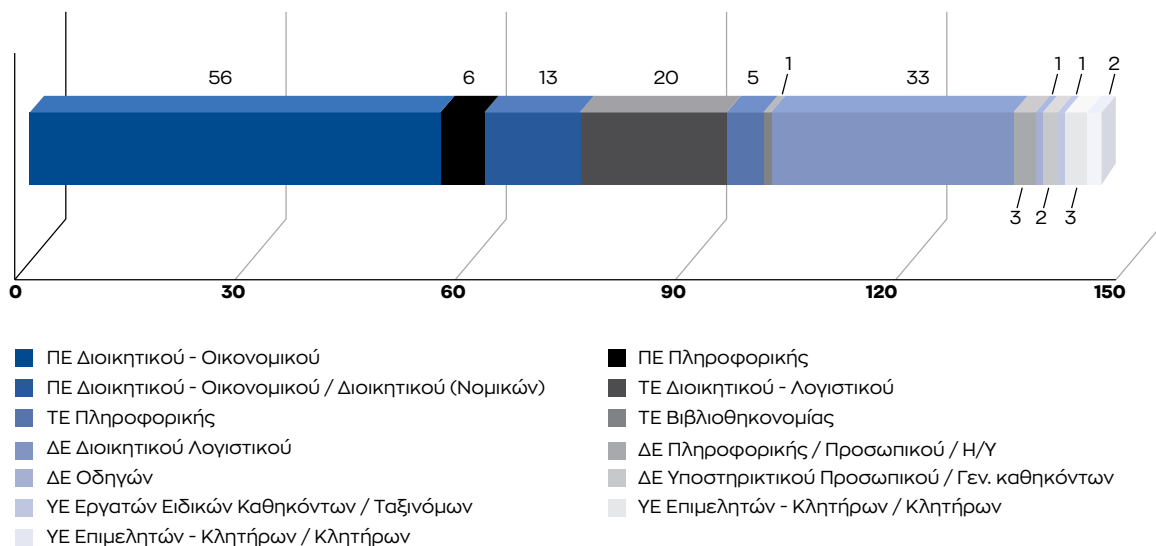
Στις 31-12-2025 οι οργανικές θέσεις των διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ ήταν εκατόν ενενήντα (190), ενώ οι υπηρετούντες κατά το ίδιο χρονικό διάστημα ήταν εκατόν εξήντα έξι (166), μόνιμοι και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ), οι οποίοι κατανέμονται στους ακόλουθους κλάδους/ειδικότητες:

Διοικητικό Προσωπικό Δημοσίου Δικαίου - Υπηρετούντες

Κλάδος- Ειδικότητα	Κενές Οργανικές	Οργανικές	Υπηρετούντες	Ποσοστό κάλυψης
ΠΕ Διοικητικού- Οικονομικού	4	60	56	93%
ΠΕ Διοικητικού- Οικονομικού/ΠΕ Διοικητικού (Νομικών)	4	17	13	76%
ΠΕ Πληροφορικής/ΠΕ Πληροφορικής (software-hardware)	6	12	6	50%
ΠΕ Πληροφορικής/ΠΕ Πληροφορικής (software)	1	1	0	0%
ΤΕ Διοικητικού- Λογιστικού	0	20	20	100%
ΤΕ Πληροφορικής/ΤΕ Πληροφορικής (software ή hardware)	7	12	5	42%
ΤΕ Βιβλιοθηκονομίας	0	1	1	100%
ΔΕ Διοικητικού- Λογιστικού	0	33	33	100%
ΔΕ Πληροφορικής/ ΔΕ Προσωπικού Η/Υ	0	3	3	100%
ΔΕ Υποστηρικτικού Προσωπικού/ΔΕ Γενικών Καθηκόντων	0	2	2	100%
ΔΕ Οδηγών	0	1	1	100%
ΥΕ Εργατών Ειδικών Καθηκόντων/ΥΕ Ταξινόμων	0	1	1	100%
ΥΕ Επιμελητών- Κλητήρων/ΥΕ Επιμελητών	0	3	3	100%
ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων	2	4	2	50%
ΣΥΝΟΛΟ	24	170	146	86%

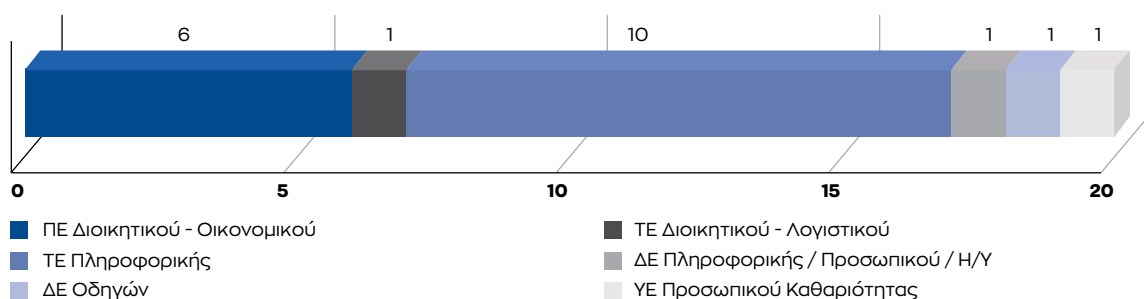
Διοικητικό Προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ. - Υπηρετούντες				
Κλάδος-Ειδικότητα	Κενές Οργανικές	Οργανικές	Υπηρετούντες	Ποσοστό κάλυψης
ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού	0	6	6	100%
ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού	0	1	1	100%
ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού	0	10	10	100%
ΔΕ Πληροφορικής/ Προσωπικού Η/Υ	0	1	1	100%
ΔΕ Οδηγών	0	1	1	100%
ΔΕ Υποστηρικτικού Προσωπικού/ Γενικών καθηκόντων	0	1	1	100%
ΣΥΝΟΛΟ	0	20	20	100%
Σύνολα ανά Σχέση Εργασίας	Κενές	Οργανικές	Υπηρετούντες	Ποσοστό κάλυψης
Δημοσίου Δικαίου	24	170	146	86%
Ι.Δ.Α.Χ.	0	20	20	100%
Γενικά Σύνολα	24	190	166	87%

Διοικητικό Προσωπικό Δημοσίου Δικαίου (Υπηρετούντες)

Διάγραμμα 6 Διοικητικό Προσωπικό Δημοσίου Δικαίου (Υπηρετούντες)

Διοικητικό Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Υπηρετούντες)

Διάγραμμα 7 Διοικητικό Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Υπηρετούντες)

Για την κάλυψη θέσεων του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ επιτρέπεται η μετάταξη πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, μόνιμων και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και των νπδδ, καθώς και των νπιδ, εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως οριοθετείται κάθε φορά από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (άρθρο 19 παρ. 2 του ν.4440/2016 όπως ισχύει).

Στο πλαίσιο αυτών, προκειμένου να καλυφθούν επιτακτικές υπηρεσιακές ανάγκες του φορέα, εκδόθηκαν:

- ▶ Η απόφαση Προέδρου ΝΣΚ με αριθμό 462/02-10-2025 «Απόφαση έκδοσης προκήρυξης-πρόσκλησης μετάταξης υπαλλήλων με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και στο Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Μεσολόγγι». Ειδικότερα και σε εκτέλεση της ως άνω απόφασης, δημοσιεύθηκε η με αριθμό πρωτ. 141321/02-10-2025 Δημόσια Προκήρυξη - Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κάλυψη μίας (1) θέσης του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Πληροφορικής/ΠΕ Πληροφορικής (Hardware-Software), μίας (1) θέσης του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Πληροφορικής/ΠΕ Πληροφορικής (Software) και δύο (2) θέσεων του κλάδου/ειδικότητας ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων για την Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ καθώς και μίας (1) θέσης του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού για το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Μεσολόγγι.
- ▶ Η απόφαση Προέδρου ΝΣΚ με αριθμό 591/03-12-2025 «Απόφαση έκδοσης προκήρυξης-πρόσκλησης μετάταξης υπαλλήλων με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και στο Γραφείο Νομικού Συμβουλίου

του Κράτους στο Μεσολόγγι». Ειδικότερα και σε εκτέλεση της ως άνω απόφασης, δημοσιεύθηκε η με αριθμό πρωτ. 175982/03-12-2025 Δημόσια Προκήρυξη - Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κάλυψη τεσσάρων (4) θέσεων του κλάδου/ειδικότητας ΤΕ Πληροφορικής (Software ή Hardware) και δύο (2) θέσεων του κλάδου/ειδικότητας ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων καθώς και μίας (1) θέσης του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού για το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Μεσολόγγι.

- ▶ Από τους οριστικούς πίνακες προσληπτέων / διοριστέων Προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π., διορίστηκαν δόκιμοι υπάλληλοι (διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας) με σύμβαση εργασίας δημοσίου δικαίου, ως κατωτέρω:
  - Πρόσληψη, έξι (6) δόκιμων υπαλλήλων (διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας) του κλάδου ΠΕ Νομικών και δύο (2) δόκιμων υπαλλήλων (διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας) του κλάδου ΠΕ2 Πληροφορικής, με τη με αριθμό 12/15-01-2025 απόφαση Προέδρου ΝΣΚ (Γ΄ 145/21-01-2025), από τους οριστικούς πίνακες κατάταξης της 3ΓΒ/2023 (51/13-12-2023/τ.Α.Σ.Ε.Π., 53/20-12-2023/τ. Α.Σ.Ε.Π., 3/17.1.2024/τ. Α.Σ.Ε.Π. & 9/27-02-2024/τ. Α.Σ.Ε.Π.) Πρόσκλησης / Προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π.
  - Πρόσληψη δύο (2) δόκιμων υπαλλήλων (διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας) του κλάδου ΠΕ Νομικών, με τη με αριθμό 431/17-09-2025 απόφαση Προέδρου ΝΣΚ (Γ΄ 3585/26-09-2025), από αναπληρώσεις - αντικαταστάσεις της προκήρυξης πλήρωσης θέσεων 3ΓΒ/2023 του Α.Σ.Ε.Π., κατόπιν κύρωσης με τη με αριθμό 699/13-08-2025 Απόφαση Μονομελούς Σύνοψης του Α.Σ.Ε.Π. του συμπληρωματικού Πίνακα Διοριστέων/Προσληπτέων από επιτυχόντες του πανελληνίου γραπτού διαγωνισμού (Β΄ Στάδιο).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2

Αποτίμηση του έργου
του Νομικού Συμβουλίου
του Κράτους για το έτος 2025
Παρατηρήσεις - Προτάσεις

2.1. Στατιστικά Στοιχεία και αξιολόγηση αυτών Παρατηρήσεις και Προτάσεις

2.1.1. Έργο Λειτουργιών του ΝΣΚ

2.1.1.1. Γνωμοδοτήσεις

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του ΝΣΚ αποτελεί κεντρικό πυλώνα της λειτουργίας του, καθώς με τις γνωμοδοτήσεις του ερμηνεύονται νομοθετικές διατάξεις, επιλύονται σύνθετα νομικά ζητήματα που απασχολούν τη διοίκηση και προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις σε ερωτήματα σχετικά με τον νόμιμο χειρισμό υποθέσεων, με την υπαγωγή των, κατά περίπτωση, πραγματικών γεγονότων στις ερμηνευθείσες διατάξεις. Με τις επιστημονικά τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, οι οποίες μετά την αποδοχή τους από τα αρμόδια όργανα καθίστανται δεσμευτικές πράξεις, επιτυγχάνεται αφενός η καθοδήγηση της διοίκησης στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων υποθέσεων και αφετέρου η εφαρμογή των ερμηνευθεισών διατάξεων και σε άλλες υποθέσεις, τα πραγματικά περιστατικά των οποίων δύνανται να υπαχθούν σε αυτές, και η κατ' αποτέλεσμα ασφάλεια του δικαίου, που επιτυγχάνεται με την ενιαία εφαρμογή τους, καθώς και η εμπέδωση του Κράτους Δικαίου. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του ΝΣΚ συνιστά επίσης ένα ισχυρό θεμέλιο για την εθνική οικονομία, την ανάπτυξη και για τη διεθνή θέση της Χώρας, διότι συμβάλλει, με τις γνωμοδοτήσεις του, στην επίλυση ζητημάτων εφαρμογής επενδυτικών και αναπτυξιακών νόμων και συμβάσεων, χωρίς την ανάγκη προσφυγής στη Δικαιοσύνη, γεγονός που ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και εν γένει των συμβαλλομένων προς το Κράτος.

Για την επίτευξη της επίκαιρης συνδρομής του ΝΣΚ στους προβληματισμούς της διοίκησης και στην επίλυση των ζητημάτων που την απασχολούν, έχει θεσμοθετηθεί μία ευέλικτη και αποτελεσματική διαδικασία εξέτασης των υποβληθέντων ερωτημάτων με την πρόβλεψη ολοκλήρωσης της διαδικασίας γνωμοδότησης εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή του ερωτήματος, η οποία μπορεί να παραταθεί, κατά ανώτατο όριο για δύο (2) μήνες, με απόφαση του Προέδρου του οικείου Τμήματος ή του Προέδρου του ΝΣΚ σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για συγκεκριμένους λόγους, που αιτιολογούνται ειδικά, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 3 του Οργανισμού του ΝΣΚ.

Περαιτέρω, προς κάλυψη της ανάγκης ταχείας, πλήρως αιτιολογημένης και θεσμικά εγγυημένης συνδρομής της διοίκησης, ο νομοθέτης με την προσθήκη νέου εδαφίου στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 8 παρ. 3¹ του Οργανισμού του ΝΣΚ, προέβλεψε τη δυνατότητα παραπομπής ερωτημάτων και υποθέσεων κατεπείγοντος χαρακτήρα ή ιδιαίτερης σημασίας για το δημόσιο συμφέρον, λόγω της φύσεως ή των συνεπειών τους, σε Ειδικό Τμήμα, το οποίο συστάθηκε με την προσθήκη της παραγράφου 6Α² στο άρθρο 5 του ίδιου Οργανισμού. Το Τμήμα αυτό, συγκροτούμενο από τον Πρόεδρο και δύο Αντιπροέδρους του ΝΣΚ ως τακτικά μέλη, μαζί με τους αναπληρωτές τους που αναδεικνύονται κατόπιν κλήρωσης ενώπιον της Ολομέλειας πριν από την έναρξη κάθε δικαστικού έτους, επιλαμβάνεται των σχετικών υποθέσεων και γνωμοδοτεί ή αποφαινεται, κατά περίπτωση, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες από την παραπομπή από τον αρμόδιο Υπουργό ή από τη σύγκλησή του από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ. Με την ανωτέρω εξαιρετικά σύντομη και άμεση διαδικασία διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία του δημοσίου συμφέροντος, με τρόπο που συνδυάζει την προσαρμοστικότητα με την υψηλή θεσμική εγκυρότητα.

Η άσκηση του γνωμοδοτικού έργου του ΝΣΚ γίνεται, κατά κανόνα, από τα συλλογικά του όργανα (Τμήματα ή Ολομέλεια) και, κατ' εξαίρεση, από τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους του ΝΣΚ και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους με την έκδοση ατομικών γνωμοδοτήσεων, ενώ η σύνταξη απαντητικών γνωμοδοτικών εγγράφων αποκλείεται για το σύνολο των λειτουργιών του ΝΣΚ, όπως σαφώς προκύπτει από τα άρθρα 8 και 9 του ν.4831/2021. Κατά το έτος 2025, υποβλήθηκαν συνολικά 162 ερωτήματα, ενώ εκδόθηκαν 100 γνωμοδοτήσεις, από τις οποίες 3 της Ολομέλειας του ΝΣΚ, 78 των Τμημάτων του ΝΣΚ και 19 Ατομικές γνωμοδοτήσεις. Η απόκλιση μεταξύ του αριθμού των ερωτημάτων και του αριθμού των γνωμοδοτήσεων οφείλεται σε λόγους, όπως η επιστροφή τους (π.χ. λόγω αναρμοδιότητας), η αναμονή περιέλευσης συμπληρωματικών στοιχείων, αλλά και η μη παρέλευση του παραπάνω εύλογου χρόνου από την υποβολή τους. Από τις ως άνω γνωμοδοτήσεις,

1. Το τελευταίο εδάφιο στην παρ.3 του άρθρου 8 προστέθηκε με το άρθρο 210 του ν.5259/2025 (Α' 288/12-12-2025).
2. Η παρ.6Α προστέθηκε με το άρθρο 207 παρ.1 του ν.5259/2025, κατά την παρ.3 του οποίου: «3. Για τη συγκρότηση του Ειδικού Τμήματος της παρ. 1 για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του παρόντος έως και τη 15η.9.2026 η Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. πραγματοποιεί την κλήρωση της παρ. 1 εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος».

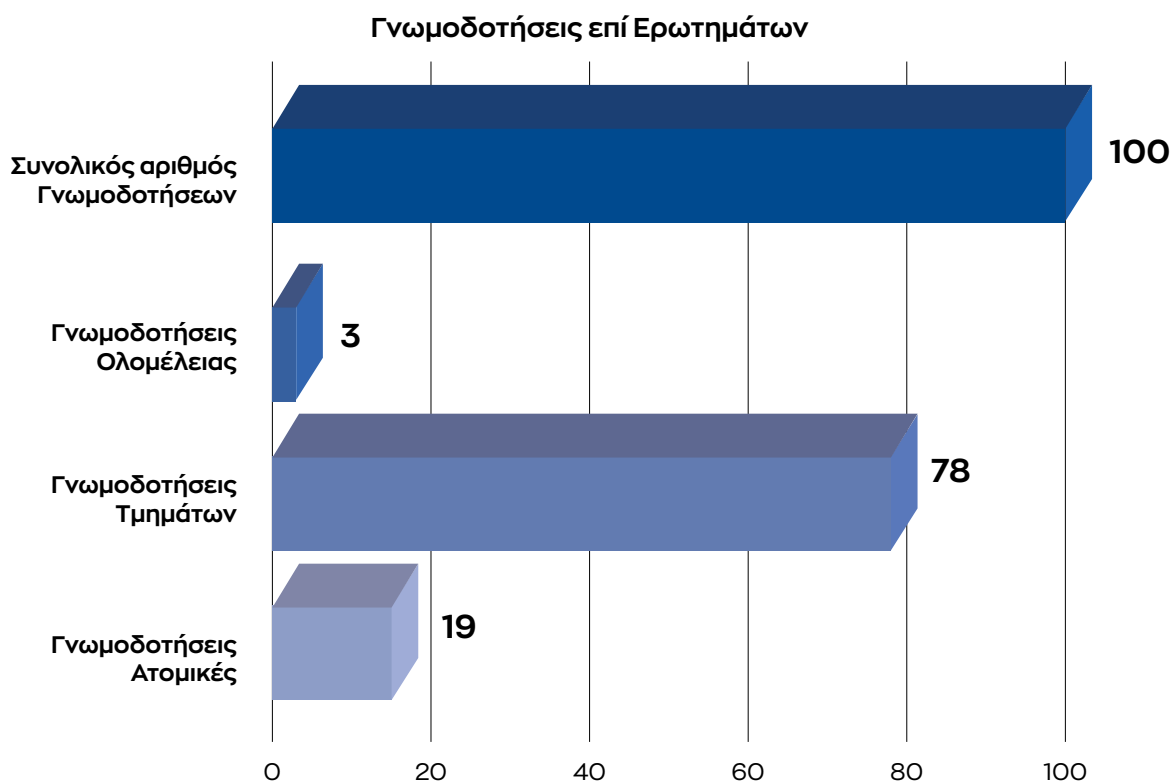
58 έγιναν αποδεκτές από τα αρμόδια όργανα, δηλαδή ποσοστό 58%, 1 δεν έγινε αποδεκτή, δηλαδή ποσοστό 1%, ενώ εκκρεμεί η αποδοχή 41 γνωμοδοτήσεων, δηλαδή ποσοστό 41%.

Τα στατιστικά στοιχεία του έτους 2025, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, καταδεικνύουν σταδιακή μείωση της υποβολής ερωτημάτων και συνακόλουθα της έκδοσης γνωμοδοτήσεων, η οποία εντοπίζεται ιδίως κατά τα τελευταία έτη, από το 2022 και μετά. Ειδικότερα, κατά το έτος 2025 εκδόθηκαν 100 γνωμοδοτήσεις, το έτος 2024 εκδόθηκαν 146, το έτος 2023 εκδόθηκαν 144, το έτος 2022 εκδόθηκαν 136 και το έτος 2021 εκδόθηκαν 187 γνωμοδοτήσεις.

Εκτιμάται ότι η μείωση του αριθμού των υποβαλλόμενων από τη διοίκηση ερωτημάτων οφείλεται, κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι οι υπηρεσιακές μονάδες του ΝΣΚ παρέχουν διαιρητική νομική υποστήριξη προς τη διοίκηση και χωρίς να απαιτείται η τυπική υποβολή ερωτήματος, ιδίως στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το ζήτημα έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης γνωμοδότησης ή έχει κριθεί από τη νομολογία, οπότε και υφίσταται σαφές ερμηνευτικό πλαίσιο για την ορθή αντιμετώπισή του. Επίσης, η καθημερινή συνεργασία των λειτουργών του ΝΣΚ με τους αρμόδιους

υπηρεσιακούς παράγοντες έχει ως αποτέλεσμα την άμεση, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, επίλυση ζητημάτων που απασχολούν τη διοίκηση. Η άσκηση, πάντως, του γνωμοδοτικού έργου, μέσω των συλλογικών οργάνων του ΝΣΚ αποτελεί το μόνο θεσμικό τρόπο νομικής καθοδήγησης της διοίκησης ο οποίος παρέχει ασφάλεια δικαίου, ενόψει και της δεσμευτικότητας της γνωμοδότησης μετά και την αποδοχή της, αλλά και της δημοσιότητας που αυτή λαμβάνει. Με δεδομένο δε ότι το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για την άσκηση του γνωμοδοτικού έργου του ΝΣΚ είναι πλήρες, πρέπει η διοίκηση να ενθαρρύνεται να προσφεύγει για νομικές συμβουλές στο αρμόδιο Γραφείο του ΝΣΚ, με την υποβολή νομοτύπως ερωτημάτων, προκειμένου η παροχή του γνωμοδοτικού έργου να γίνεται με θεσμικό τρόπο προς όφελος εν τέλει του δημοσίου συμφέροντος.

Το, κατά τα ως άνω, πολυσχιδές γνωμοδοτικό έργο του ΝΣΚ είναι άμεσα προσβάσιμο σε όλους μέσω του ιστότοπου του ΝΣΚ, στον οποίο δημοσιεύονται οι γνωμοδοτήσεις μετά την αποδοχή τους από το αρμόδιο όργανο, σε ένα δομημένο και φιλικό για τον χρήστη περιβάλλον, αλλά και μέσω του διαδικτύου στο οποίο αναρτώνται.

Διάγραμμα 8 Γνωμοδοτήσεις επί Ερωτημάτων

2.1.1.2. Πρακτικά – Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής και Εισημειωματικές Πράξεις

Ιδιαίτερη βαρύτητα στο έργο του ΝΣΚ έχουν οι γνωμοδοτήσεις που αφορούν στον δικονομικό χειρισμό ή στην τηρητέα πορεία υποθέσεων του Δημοσίου και των φορέων που αυτό νομικά υποστηρίζει. Μέσω της έκδοσης **Πρακτικών, Πράξεων και Εισημειωματικών Πράξεων**, το ΝΣΚ καθοδηγεί τη διοίκηση και συνδράμει ουσιαστικά τους πολίτες στις σχέσεις τους με το Κράτος και **περαιώνει** υποθέσεις χωρίς την ανάγκη περαιτέρω δικαστικής δι-αμάχης, συμβάλλοντας έτσι ουσιαστικά **στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων** και **στην αποφυγή άσκοπης ταλαιπωρίας των πολιτών**. Οι πράξεις αυτές, προϊόν τεκμηριωμένης νομικής κρίσης, αποτελούν εργαλείο άμεσης και αποτελεσματικής επίλυσης διαφορών, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη προς τη διοίκηση και την ταχεία απονομή δικαιοσύνης.

Κατά το έτος 2025, εκδόθηκαν συνολικά 19.829 Πρακτικά, Πράξεις και Εισημειωματικές Πράξεις και ειδικότερα:

- ▶ **59 Πρακτικά Ολομέλειας/Τμημάτων,**
- ▶ **3.120 Πρακτικά Τριμελών Επιτροπών,**
- ▶ **10.627 Πράξεις Τριμελών Επιτροπών,**
- ▶ **5.030 Εισημειωματικές Πράξεις,**
- ▶ **993 Πράξεις της Τριμελούς Επιτροπής του άρθρου 36 παρ. 4 ν.4389/2016 (φορολογικές/τελωνειακές υποθέσεις).**

Σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, παρατηρείται **αύξηση** των υποθέσεων που περαιώθηκαν με τον ανωτέρω τρόπο (2024: 18.261, 2023: 16.691, 2022: 14.054), εξέλιξη που αποδίδεται:

- α)** στην απλοποίηση των διαδικασιών μέσω του ΟΠΣ ΝΣΚ,
- β)** στην αποτροπή άσκησης αβάσιμων ενδίκων βοηθημάτων,
- γ)** στην ενίσχυση εξωδικαστικών και συμβιβαστικών επιλύσεων.

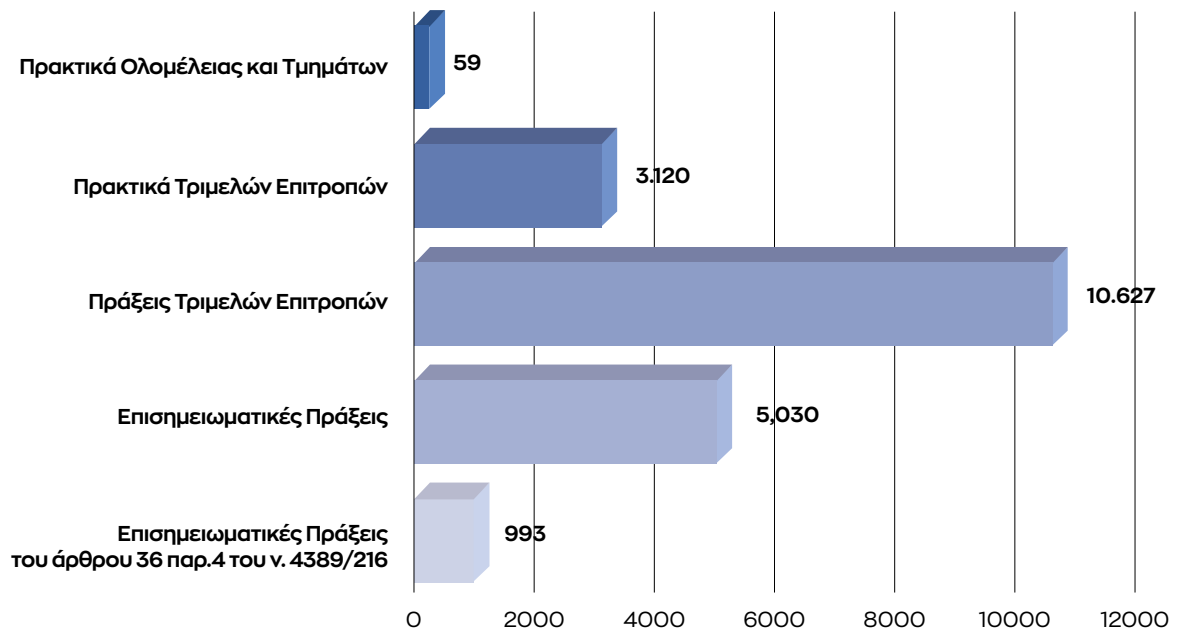
Οι παρεμβάσεις αυτές ενισχύουν την αποσυμφόρηση των Δικαστηρίων, προάγουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς και εξυπηρετούν την αρχή της ταχείας και ουσιαστικής απονομής δικαίου.

Αναλυτικά στατιστικά 2025:

- ▶ **2.177 υποθέσεις** (12%) αφορούσαν αγωγές κτηματολογίου, συμβάλλοντας στη διόρθωση ανακριβών πρώτων εγγραφών.
- ▶ **4.460 υποθέσεις** (24%) σχετίζονταν με πίνακες κατάταξης δανειστών πινάκων διανομής και ειδικής διαχείρισης.
- ▶ **1.620 υποθέσεις** (9%) αφορούσαν διαδικασίες εκτέλεσης και πτώχευσης.
- ▶ **1.806 υποθέσεις** (10%) αφορούσαν αποζημιωτικές αγωγές (105 ΕισΝΑΚ).
- ▶ **1.034 υποθέσεις** (5%) αφορούσαν διοικητικά πρόστιμα.
- ▶ **450 υποθέσεις** (2%) σχετίζονταν με υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα (ν.3869/2010).
- ▶ Επίσης, περαιώθηκαν **361 υποθέσεις καταλογισμών, 116 υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων, 262 μισθολογικές αγωγές και 227 υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Δημοσίου.**

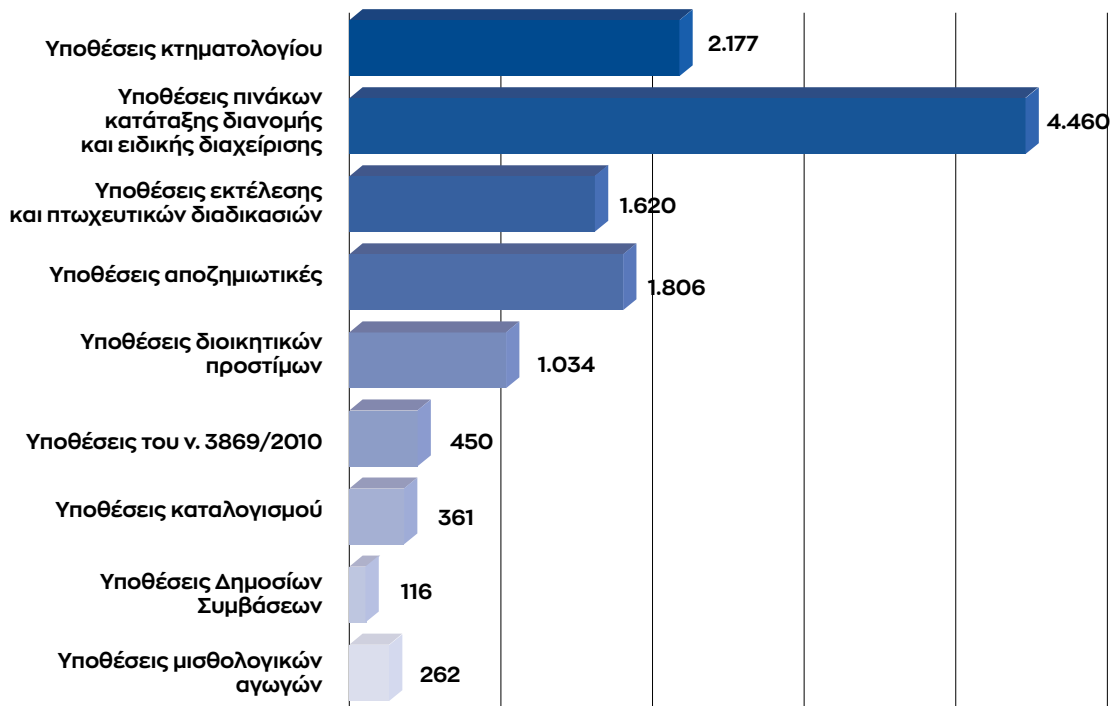
Η συνολική διαχείριση αυτών των υποθέσεων από τις Τριμελείς Επιτροπές και τις υπηρεσιακές μονάδες του ΝΣΚ αναδεικνύει τον κρίσιμο ρόλο του θεσμού στην εύρυθμη και νόμιμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και στη διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος.

Πρακτικά-Πράξεις-Επισημειωματικές Πράξεις

Διάγραμμα 9 Πρακτικά-Πράξεις-Επισημειωματικές Πράξεις

Πράξεις - Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής
Επισημειωματικές Πράξεις για σημαντικές κατηγορίες υποθέσεων

Διάγραμμα 10 Πράξεις-Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής-Επισημειωματικές Πράξεις για σημαντικές κατηγορίες υποθέσεων

2.1.1.3. Εξώδικες Αιτήσεις

Από το 2019, οι πολίτες μπορούν να υποβάλουν **ηλεκτρονικά**, μέσω της πύλης e-Υπηρεσίες του ιστότοπου του ΝΣΚ (www.nsk.gov.gr), **εξώδικες αιτήσεις** για **αναγνώριση απαιτήσεων ή συμβιβαστική επίλυση διαφορών με το Δημόσιο**³, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 του ν.4607/2019 και τη με αριθμό 272/2019 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Το 2025 υποβλήθηκαν **3.026 εξώδικες αιτήσεις**, από τις οποίες:

- ▶ **2.793** αφορούσαν αποκλειστικά τη **διακοπή παραγραφής**, κατά τα προβλεπόμενα στον ν.4270/2014 και ν.4831/2021,
- ▶ **59** αρχειοθετήθηκαν ή διαβιβάστηκαν λόγω αναρμοδιότητας,
- ▶ **174** προωθήθηκαν για ουσιαστική επεξεργασία από τα αρμόδια Γραφεία του ΝΣΚ.

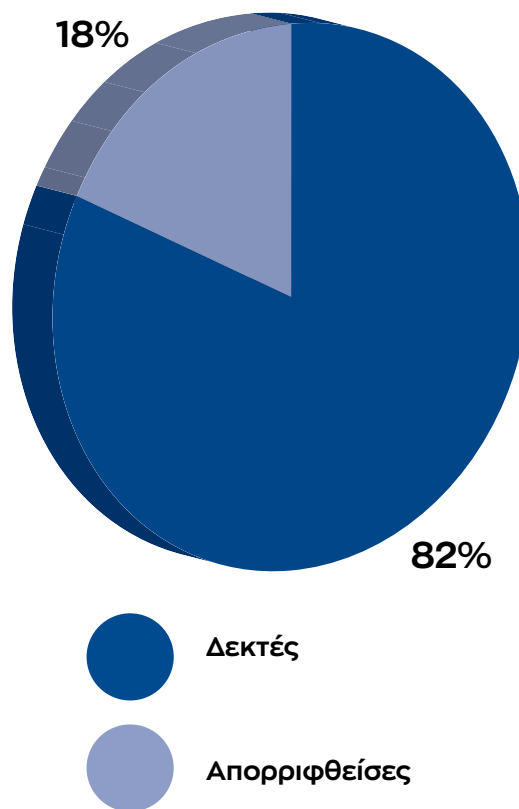
Από τις 174 αιτήσεις που εξετάστηκαν:

- ▶ **62 έγιναν αποδεκτές** (με έκδοση Πρακτικού ή Πράξης),
- ▶ **14 απορρίφθηκαν**,
- ▶ 98 εκκρεμούσαν στο τέλος του έτους λόγω ελλειπών στοιχείων ή αναμενόμενων απόψεων της διοίκησης. Το **ποσοστό αποδοχής** των αιτήσεων που εξετάστηκαν επί της ουσίας ανήλθε σε **82%**.

Συνολικά, το 2025 εκδόθηκαν επί εξωδίκων αιτήσεων (έτους 2025 ή προηγούμενου) **162 πράξεις και γνωμοδοτήσεις** για υποθέσεις με το Ελληνικό Δημόσιο και **119 πράξεις** για υποθέσεις με άλλους φορείς που εκπροσωπεί το ΝΣΚ.

Η διευρυμένη χρήση της ηλεκτρονικής υποβολής και η αύξηση των πράξεων που εκδίδονται χωρίς προσφυγή στα δικαστήρια επιβεβαιώνουν τη σταθερή προσήλωση του ΝΣΚ στην ταχεία, ανέξοδη και εξωδικαστική επίλυση διαφορών, με σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών και χωρίς έκπτωση στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Αποτέλεσμα εξέτασης εξωδίκων αιτήσεων

Διάγραμμα 11 Αποτέλεσμα εξέτασης εξωδίκων αιτήσεων

3. Μέσω της ίδιας πλατφόρμας έχει δοθεί ήδη από το έτος 2021, η δυνατότητα και στους δικηγόρους του Δημοσίου καθώς και σε μεταφραστές, να υποβάλλουν άμεσα αιτήσεις για την καταβολή των αμοιβών τους, γεγονός που οδήγησε και το έτος 2025 στην ταχύτερη διεκπεραίωση των αιτήσεων αυτών και στην απλούστευση των σχετικών διαδικασιών.

2.1.1.4. Αγωγές - Ανακοπές - Λοιπά Ένδικα Βοηθήματα - Ένδικα Μέσα

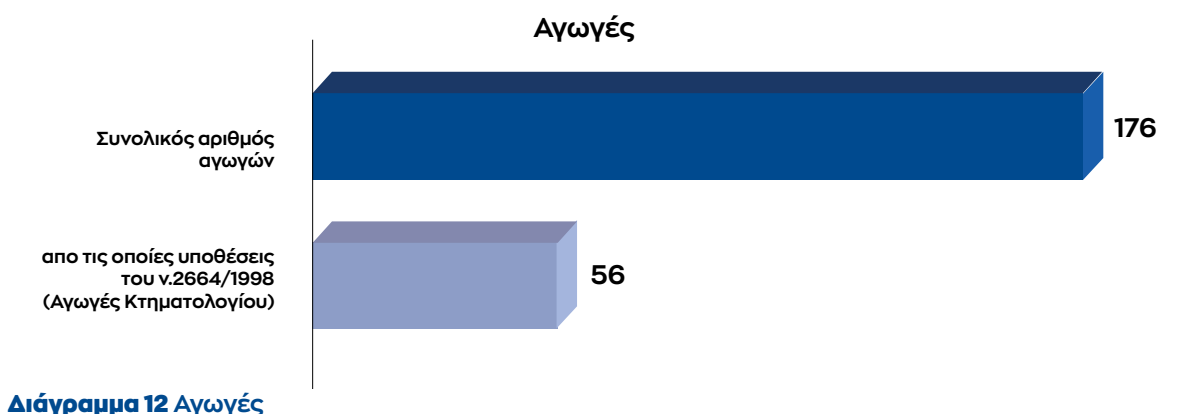
Το έτος 2025 ασκήθηκαν από τους λειτουργούς του ΝΣΚ:

- ▶ **176** αγωγές, από τις οποίες οι 56 αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, δηλαδή ποσοστό 32% του συνόλου των ασκηθεισών αγωγών.
- ▶ **2.640** ανακοπές, από τις οποίες οι 2.189, δηλαδή ποσοστό 83%, στρέφονταν κατά πινάκων κατάταξης δανειστών. Το σύνολο των προσκλήσεων που επιδόθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο με την ιδιότητά του ως δανειστή, προκειμένου αυτό στη συνέχεια να λάβει γνώση των πινάκων κατάταξης, κατά το έτος 2025 ανήλθε περίπου σε 7.200, οι ασκηθείσες δε 2.640 ανακοπές αντιστοιχούν σε ποσοστό 37%.
- ▶ **1.264** αιτήσεις αναίρεσης και **2.691** εφέσεις με τους πρόσθετους λόγους αυτών.
- ▶ **929** λοιπά ένδικα βοηθήματα και ένδικα μέσα.

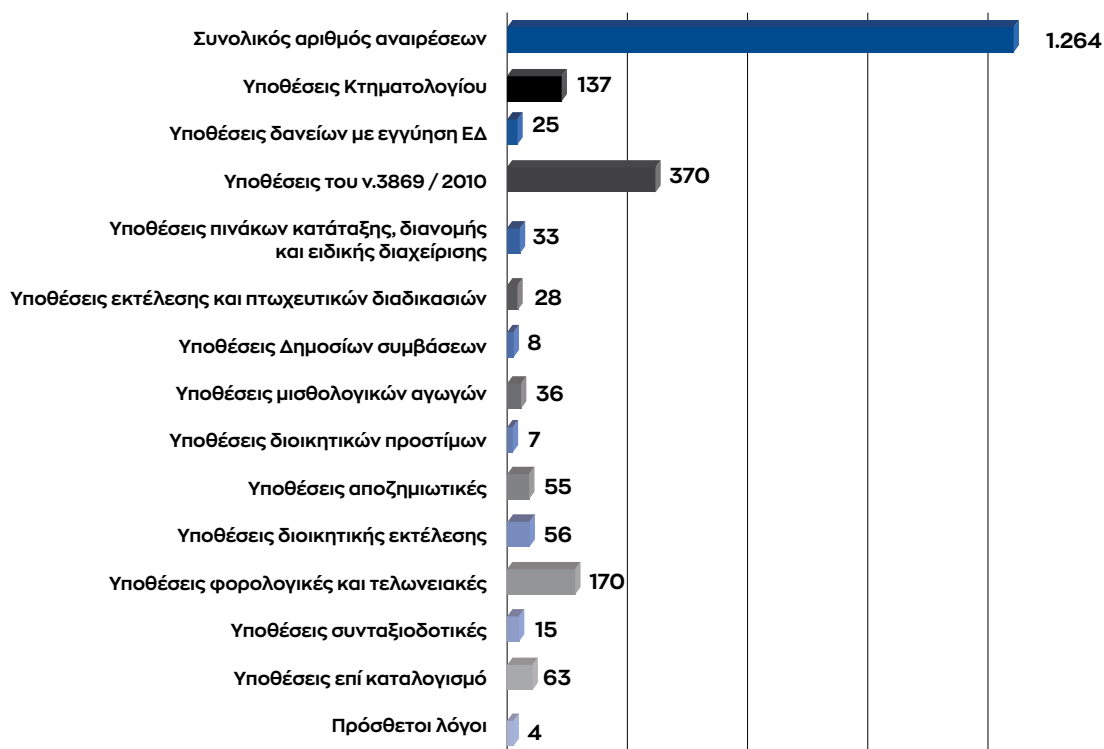
Στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατατέθηκαν:

12 φιλικόι διακανονισμοί και **31** μονομερείς δηλώσεις με Πρακτικά και με Πράξεις. Το 2025 παρατηρείται σημαντικότερη αύξηση έναντι του 2024 τόσο των φιλικών διακανονισμών σε ποσοστό 140% (12 έναντι 5) όσο και των μονομερών δηλώσεων με Πρακτικά σε ποσοστό 288% (31 έναντι 8). Η εξέλιξη αυτή αντανακλά την επιλογή του ΝΣΚ να επιδιώκει την έγκαιρη και αποτελεσματική επίλυση διαφορών, όπου αυτό είναι νομικά ενδεδειγμένο, περιορίζοντας την ανάγκη έκδοσης καταδικαστικών αποφάσεων. Παράλληλα, η πρακτική αυτή συμβάλλει στην αποσυμφόρηση του Δικαστηρίου, στη μείωση της διάρκειας εκκρεμοδικίας και στην ενίσχυση της συμμόρφωσης της διοίκησης με τις απαιτήσεις της ΕΣΔΑ, ενώ αναδεικνύει μια σύγχρονη προσέγγιση που συνδυάζει την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου με τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: **2** προσφυγές κατά αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

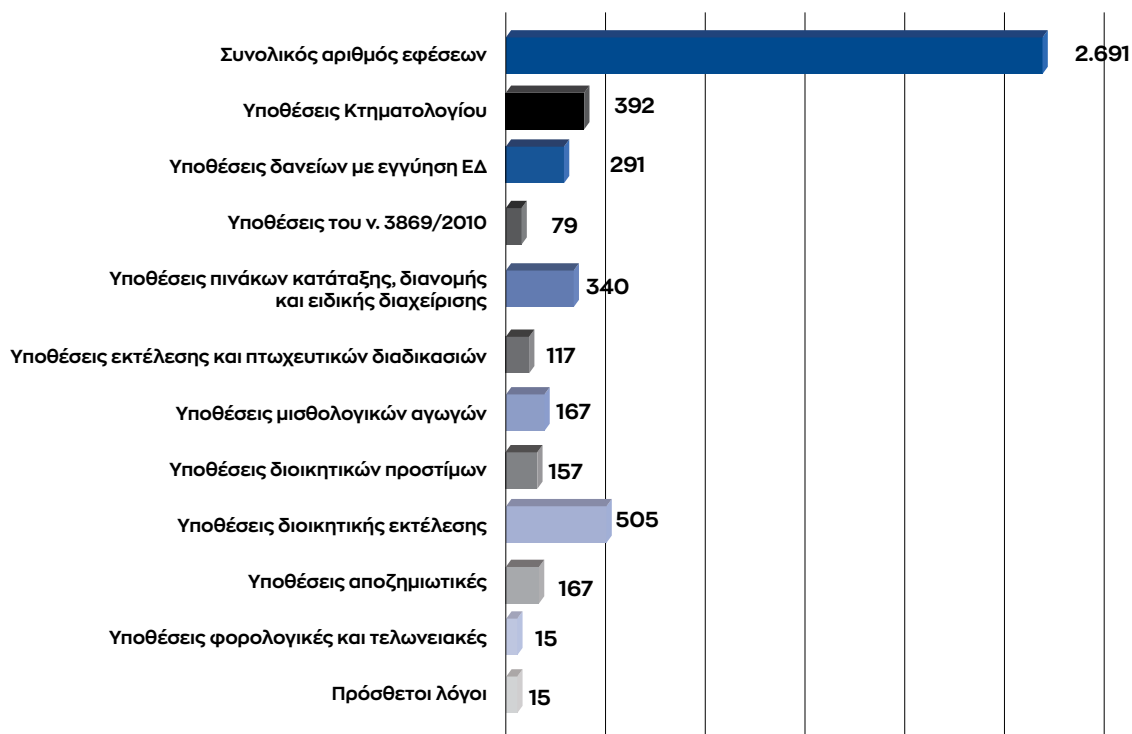

Αιτήσεις αναίρεσης

Διάγραμμα 14 Αιτήσεις Αναίρεσης

Εφέσεις

Διάγραμμα 15 Εφέσεις

2.1.1.5. Παραστάσεις στα δικαστήρια

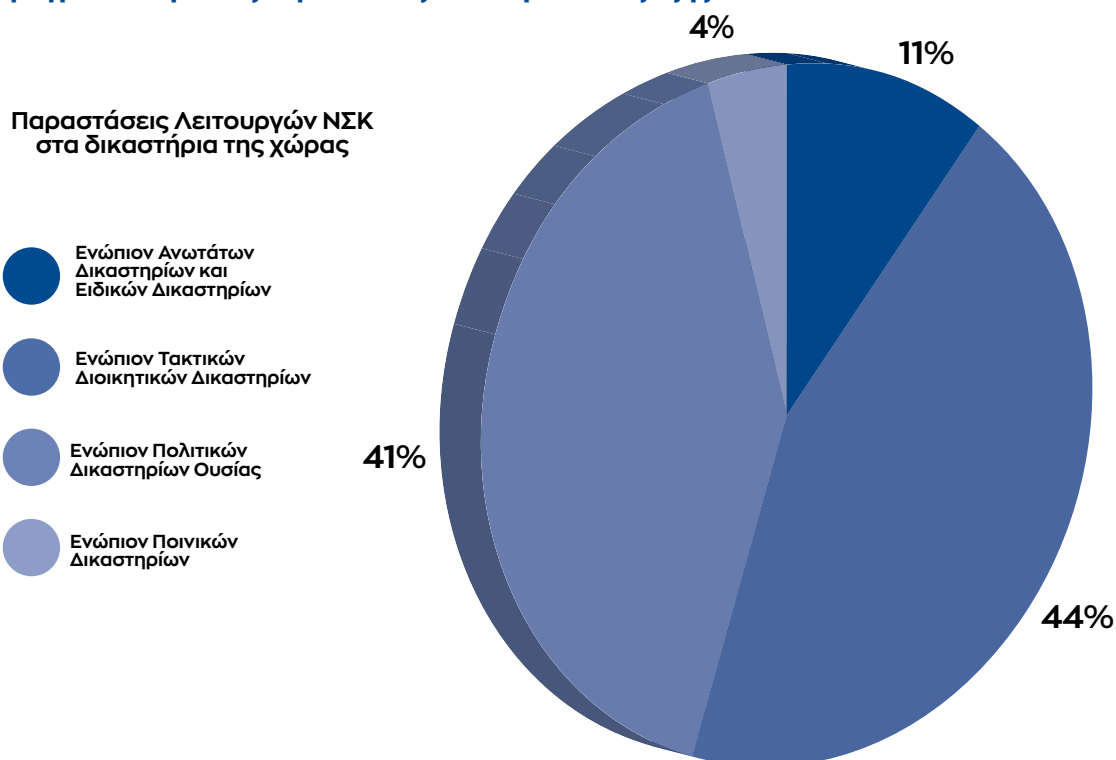
Το έτος 2025 οι λειτουργοί του ΝΣΚ πραγματοποίησαν **38.679 παραστάσεις και ειδικότερα:**

- ▶ **26** παραστάσεις ενώπιον των ειδικών δικαστηρίων (Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 88 παρ.2 του Συντάγματος).
- ▶ **4.102** παραστάσεις ενώπιον των ανωτάτων δικαστηρίων [Συμβούλιο της Επικρατείας, Άρειος Πάγος (εξαιρουμένων των ποινικών υποθέσεων), Ελεγκτικό Συνέδριο].
- ▶ **16.938** παραστάσεις ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.
- ▶ **15.989** παραστάσεις ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας.
- ▶ **1.585** παραστάσεις ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων.
- ▶ **39** παραστάσεις ενώπιον του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ▶ **1** παράσταση ενώπιον του Ευρωπαϊκού οργάνου Συμβιβασμού.

Επίσης, οι λειτουργοί του ΝΣΚ κατέθεσαν:

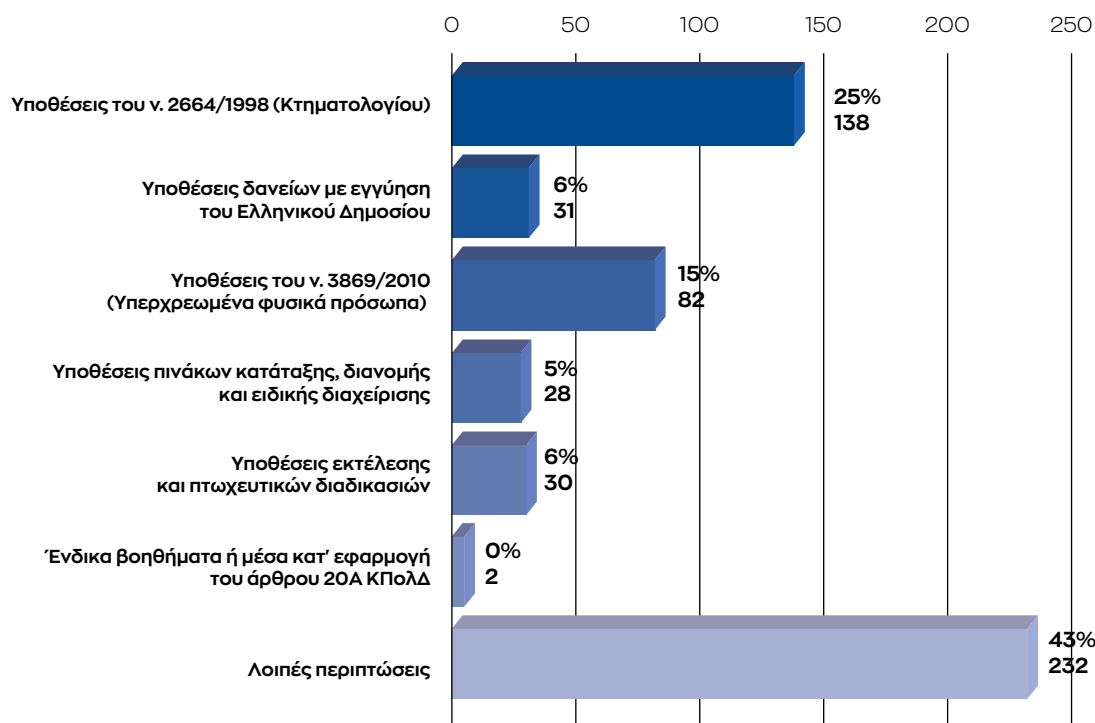
- ▶ **24.438** υπομνήματα - προτάσεις στα εθνικά δικαστήρια.
- ▶ **28** γραπτές παρατηρήσεις σε προδικαστικά ερωτήματα, **3** υπομνήματα και **1** αίτηση αναίρεσης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).
- ▶ **3** υπομνήματα και αιτιολογημένα αιτήματα στο Γενικό Δικαστήριο ΕΕ.
- ▶ **14** Προκαταρκτικές παρατηρήσεις - Απαντήσεις και Αιτιολογημένες γνώμες και **9** Παρατηρήσεις - Πρόσθετες επισημάνσεις επί των σχετικών πρακτικών των συσκέψεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους λοιπούς οργανισμούς, επιτροπές και υπηρεσίες της ΕΕ
- ▶ **306** Παρατηρήσεις και Υπομνήματα επί ατομικών προσφυγών και υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

Οι πραγματοποιηθείσες παραστάσεις κατανέμονται ως εξής:

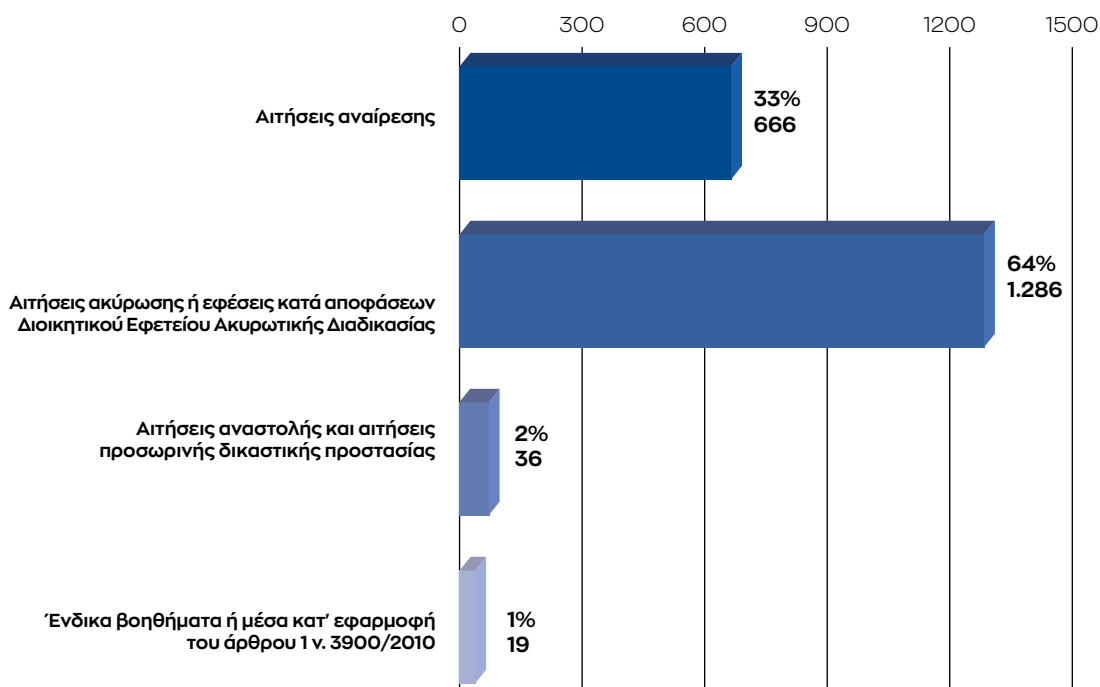
Διάγραμμα 16 Παραστάσεις λειτουργών του ΝΣΚ στα δικαστήρια της χώρας

Παραστάσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου

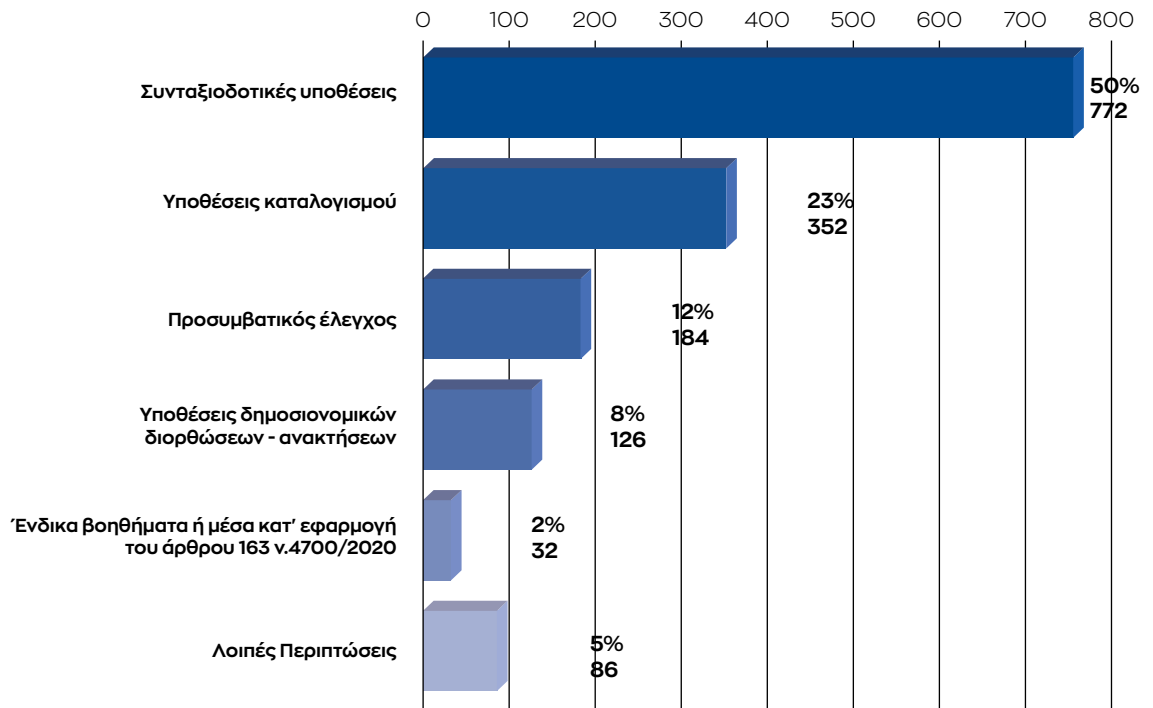
Διάγραμμα 17 Παραστάσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου

Παραστάσεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας

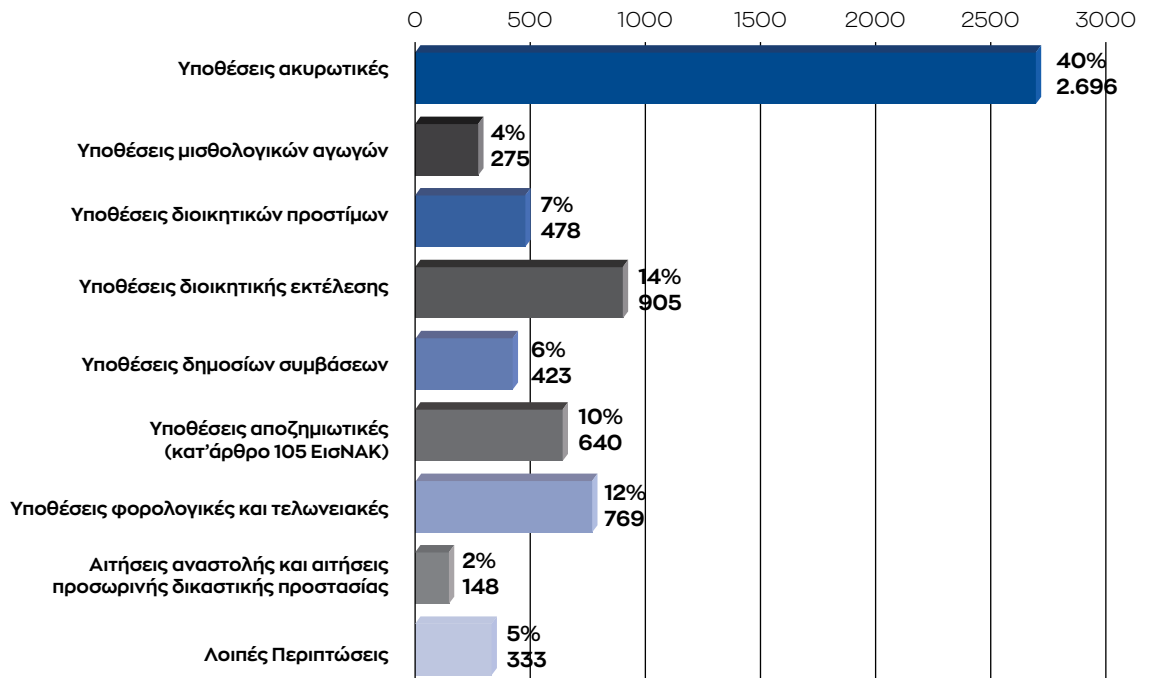
Διάγραμμα 18 Παραστάσεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας

Παραστάσεις επί υποθέσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου

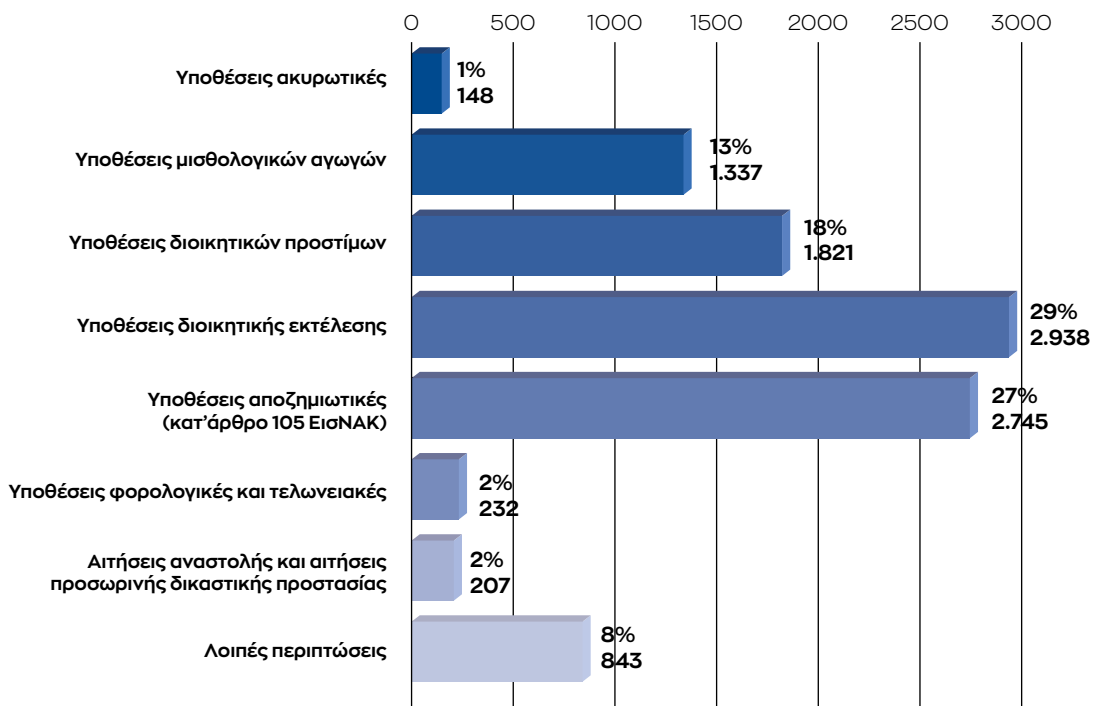
Διάγραμμα 19 Παραστάσεις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Παραστάσεις ενώπιον Διοικητικών Εφετείων

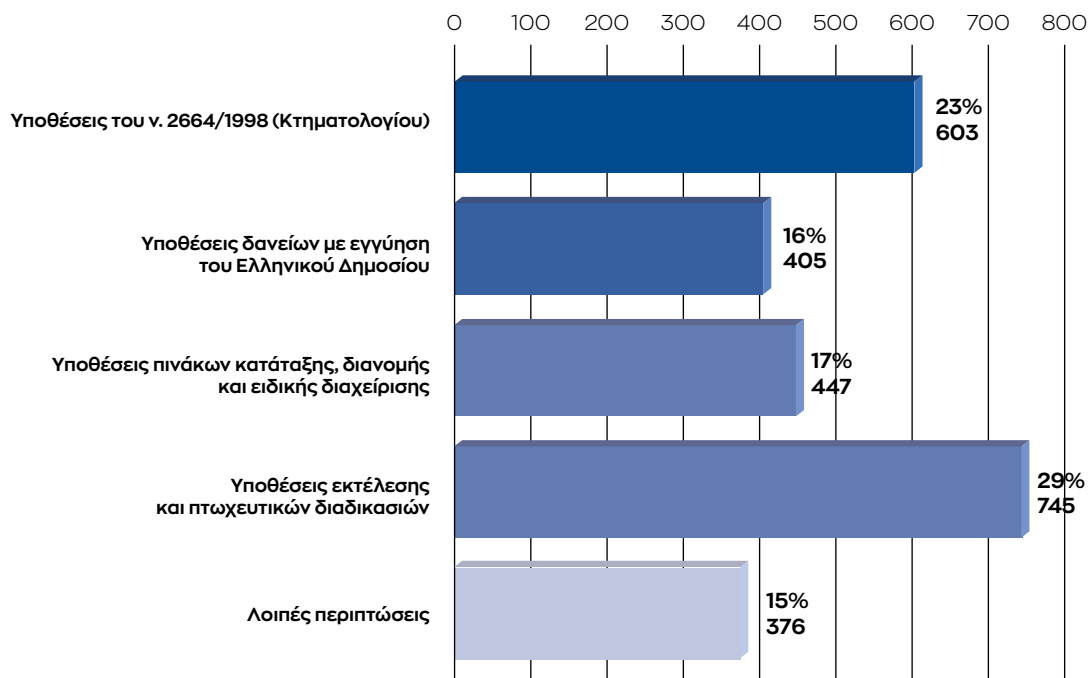
Διάγραμμα 20 Παραστάσεις ενώπιον Διοικητικών Εφετείων

Παραστάσεις επί υποθέσεων Διοικητικών Πρωτοδικείων

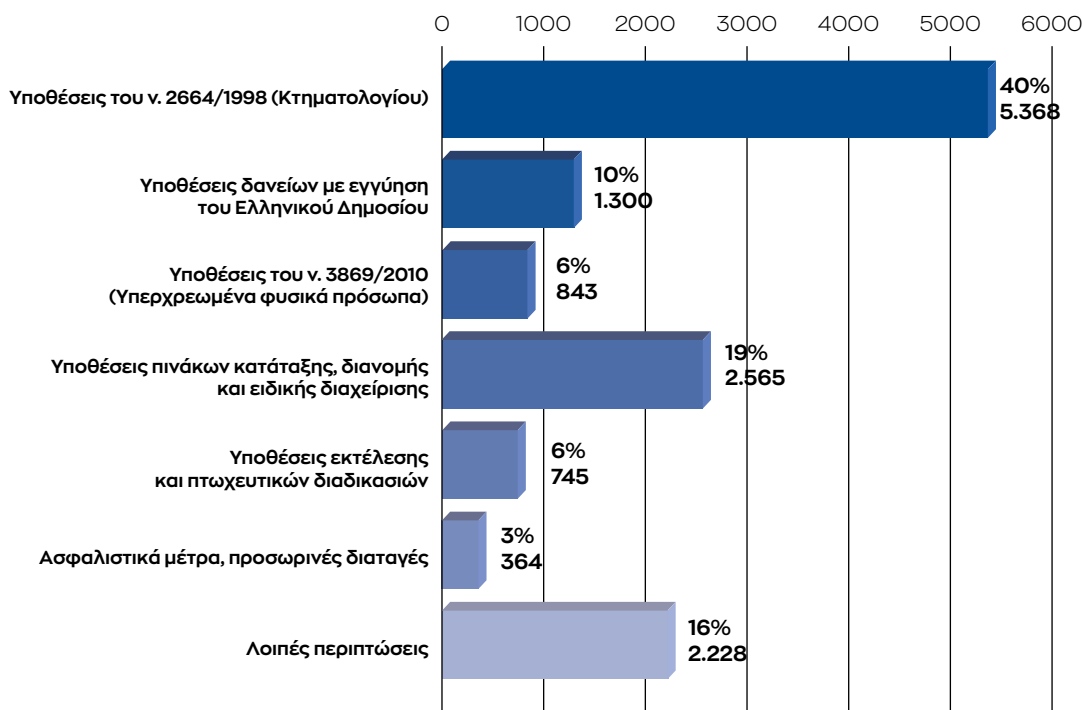
Διάγραμμα 21 Παραστάσεις ενώπιον Διοικητικών Πρωτοδικείων

Παραστάσεις επί υποθέσεων Εφετείων

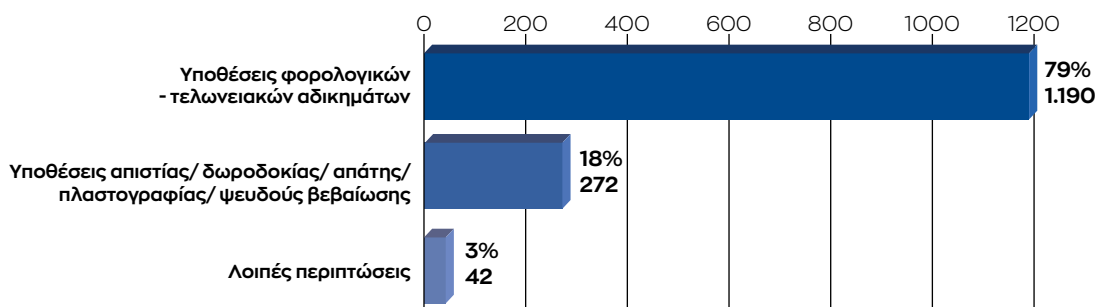
Διάγραμμα 22 Παραστάσεις ενώπιον Πολιτικών Εφετείων

Παραστάσεις επί υποθέσεων Πρωτοδικείων

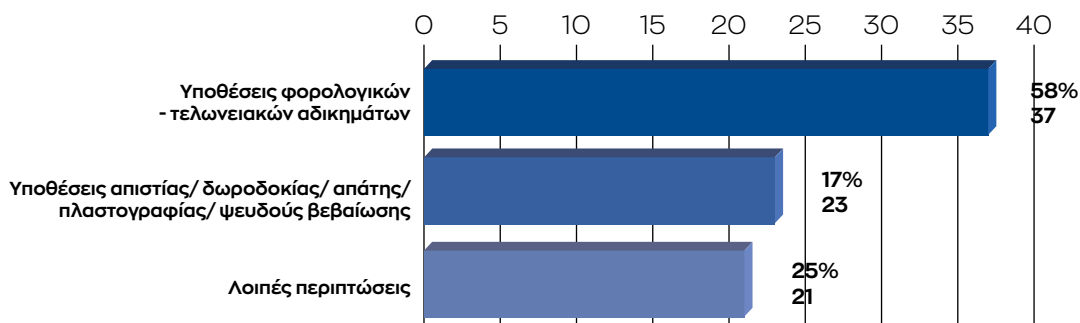
Διάγραμμα 23 Παραστάσεις ενώπιον Πολιτικών Πρωτοδικείων

Παραστάσεις επί υποθέσεων κακούργημάτων

Διάγραμμα 24 Παραστάσεις ενώπιον Ποινικών Δικαστηρίων επί υποθέσεων Κακούργημάτων

Παραστάσεις επί υποθέσεων πλημμελημάτων

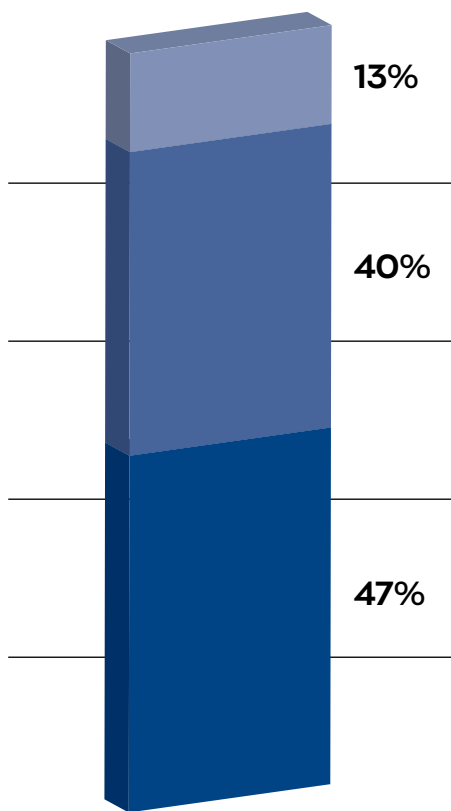

Διάγραμμα 25 Παραστάσεις ενώπιον Ποινικών Δικαστηρίων επί υποθέσεων Πλημμελημάτων

2.1.1.6. Δικαστικές αποφάσεις

Το 2025, εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ 34.693 δικαστικές αποφάσεις. Η στατιστική αποτίμησή τους καταδεικνύει την ουσιαστική συμβολή των λειτουργιών του ΝΣΚ στην υπεράσπιση του Ελληνικού Δημοσίου.

Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν το 2025

- Αποφάσεις με θετική έκβαση για το Δημόσιο για το 2025
- Αποφάσεις με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο για το 2025
- Λοιπές Αποφάσεις (π.χ. αναβλητικές, παραπεμπτικές, καταργητικές κλπ)

Διάγραμμα 26 Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν το 2025

A. ΘΕΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ - 16.451 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (47%)

Από τις αποφάσεις αυτές, **16.384** προέρχονται από όλα τα επίπεδα δικαιοδοσίας Εθνικών Δικαστηρίων (διοικητικά, πολιτικά, ποινικά και ανώτατα δικαστήρια). Η κατανομή τους έχει ως εξής:

- ▶ 40%: Διοικητικά δικαστήρια ουσίας
- ▶ 7%: Διοικητικά δικαστήρια ακυρωτικής διαδικασίας
- ▶ 33%: Πολιτικά δικαστήρια ουσίας
- ▶ 2%: Ποινικά δικαστήρια
- ▶ 5%: Συμβούλιο της Επικρατείας
- ▶ 12%: Ελεγκτικό Συνέδριο
- ▶ 1%: Άρειος Πάγος (εκτός ποινικών υποθέσεων)

Η **κυριότερη αιτία θετικής έκβασης** ήταν το **αβάσιμο** του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου του αντιδίκου, ενώ επιπλέον λόγοι ήταν **το απαράδεκτο** του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου του αντιδίκου και **το βάσιμο του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου του Δημοσίου**.

Η ανωτέρω εικόνα αποδεικνύει ότι οι λειτουργοί του ΝΣΚ ασκούν αποτελεσματικά την αποστολή τους, προβάλλοντας εύστοχα νομικά επιχειρήματα υπέρ του Δημοσίου.

B. ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ - 13.923 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (40%)

Από αυτές, **13.875** ήταν αποφάσεις όλων των βαθμίδων δικαιοδοσίας Εθνικών Δικαστηρίων. Η κατανομή έχει ως εξής:

- ▶ 33%: Διοικητικά δικαστήρια ουσίας
- ▶ 3%: Διοικητικά δικαστήρια ακυρωτικής διαδικασίας
- ▶ 37%: Πολιτικά δικαστήρια ουσίας
- ▶ 1%: Ποινικά δικαστήρια
- ▶ 2%: ΣΤΕ
- ▶ 23%: Ελεγκτικό Συνέδριο
- ▶ 1%: Άρειος Πάγος

Βασική αιτία αρνητικής έκβασης αποτέλεσε η κρίση περί **βασιμότητας των ισχυρισμών των αντιδίκων**.

Άλλες αιτίες: αντίθεση με πάγια νομολογία Ανωτάτων Δικαστηρίων, παράβαση τύπου ή ουσίας, αβάσιμο ή απαράδεκτο ένδικο μέσο του Δημοσίου.

Διαχείριση αρνητικών αποφάσεων.

Από τις **10.027 επιδοθείσες το 2025 αποφάσεις με αρνητικό αποτέλεσμα**, το ΝΣΚ:

▶ **Άσκησε ένδικο μέσο** σε 2.033 (20%)

▶ **Δεν άσκησε** σε 6.617 (66%), κατόπιν Πρακτικών/Πράξεων/Επισημειωματικών Πράξεων

▶ **Δεν απαιτείτο ενέργεια** σε 803 (8%)

▶ **Εκκρεμούσε ενέργεια** για 574 (6%)

Αντίστοιχα, από τις **3.896 αποφάσεις που εκδόθηκαν το 2025 αλλά δεν επιδόθηκαν στο ΝΣΚ:**

▶ Ένδικο μέσο ασκήθηκε σε 297 (8%)

▶ Δεν ασκήθηκε σε 524 (14%)

▶ Δεν απαιτείτο ενέργεια σε 625 (16%)

▶ Εκκρεμούσαν σε 2.450 (62%)

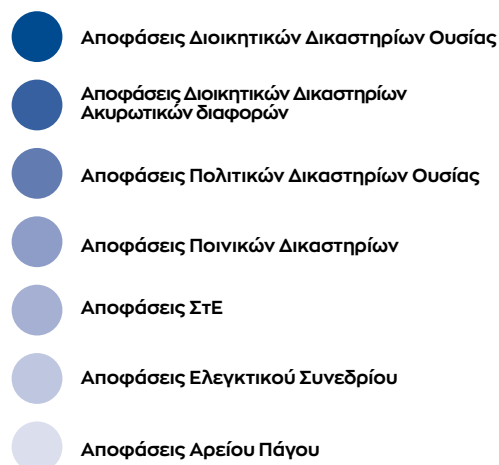
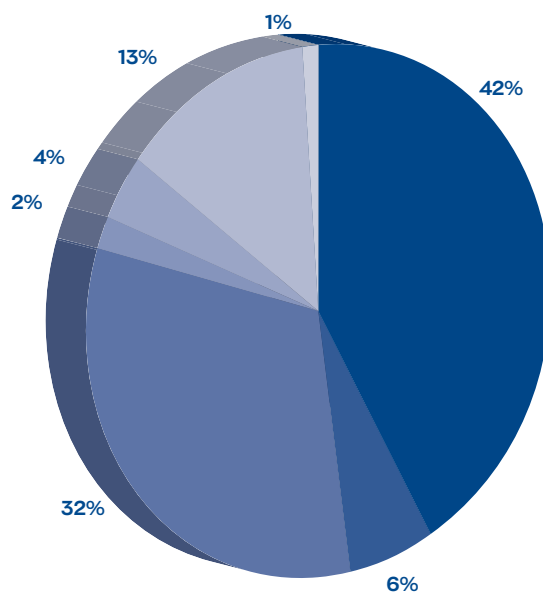
Συνολικά, από τις 13.923 αποφάσεις με αρνητική έκβαση, το ΝΣΚ άσκησε ένδικα μέσα σε 2.330 περιπτώσεις (17%), ενώ σε 7.141 (51%) επελέγη η μη άσκηση μέσω αιτιολογημένων Πρακτικών/Πράξεων/Επισημειωματικών Πράξεων⁴.

Η στάση αυτή επιβεβαιώνει τη μετριοπαθή και επιλεκτική προσφυγή σε ένδικα μέσα, προς αποφυγή καταχρηστικής ή παρελκυστικής διαδικασίας.

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - 4.319 (13%)

Αφορούν ιδίως **αναβλητικές, παραπεμπτικές ή καταργητικές** αποφάσεις, οι οποίες **δεν προκαλούν έννομες συνέπειες** σε βάρος του Δημοσίου. Για λόγους πληρότητας, καταγράφηκαν διακριτά στα στατιστικά στοιχεία του έτους.

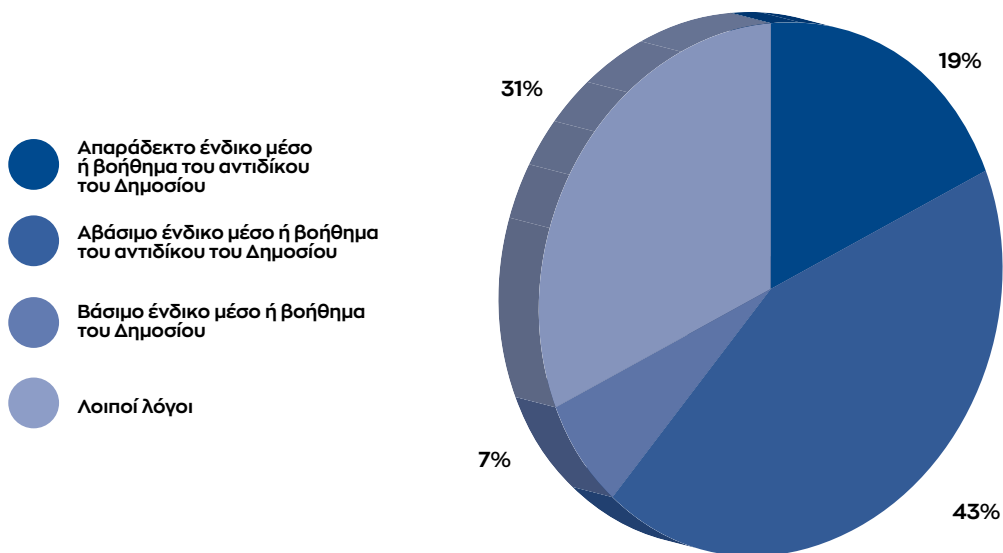
Αποφάσεις με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

Διάγραμμα 27 Αποφάσεις με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

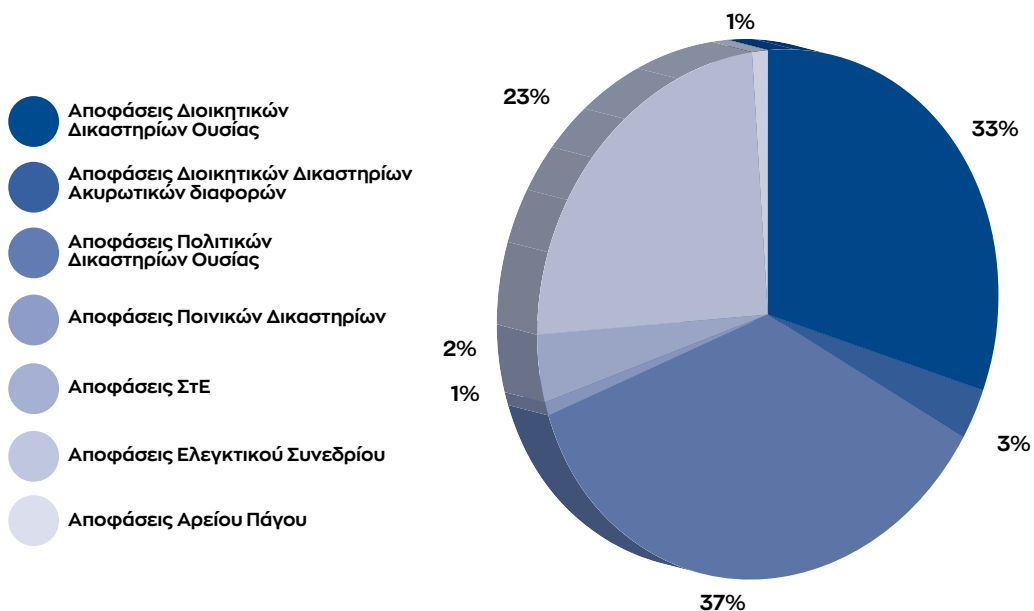
4. Για τις λοιπές περιπτώσεις δεν έγινε ενέργεια εντός του 2025 ή δεν χωρούσε ενέργεια.

Αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

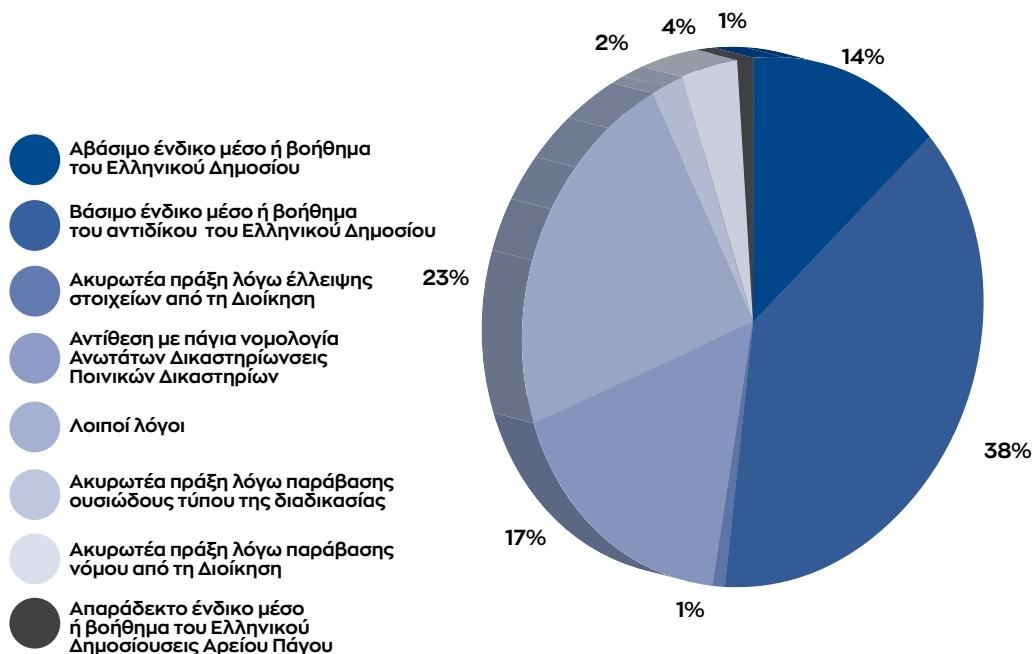
Διάγραμμα 28 Αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

Αποφάσεις με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

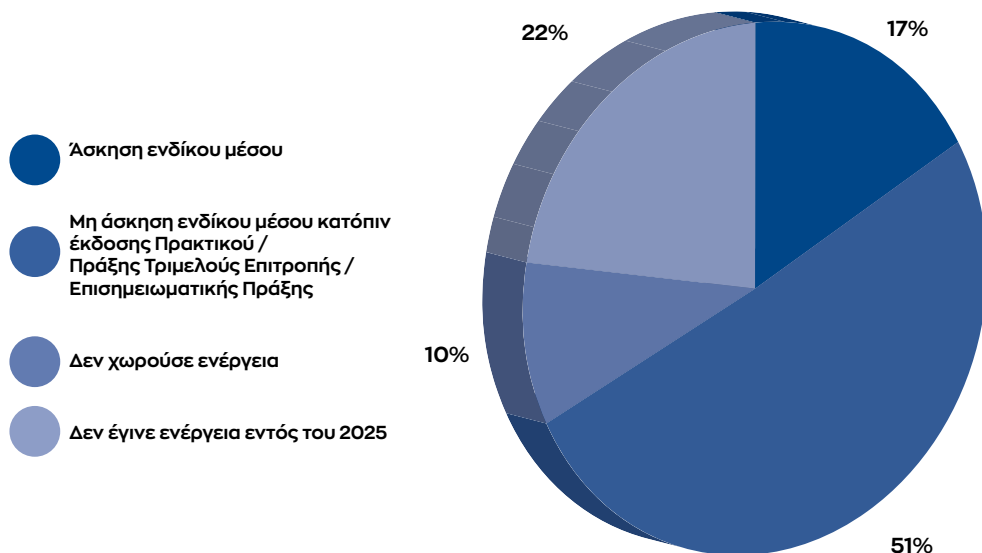
Διάγραμμα 29 Αποφάσεις με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

Αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

Διάγραμμα 30 Αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2025

Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν εντός του 2025 και για τις οποίες έγινε ενέργεια εντός του ίδιου έτους

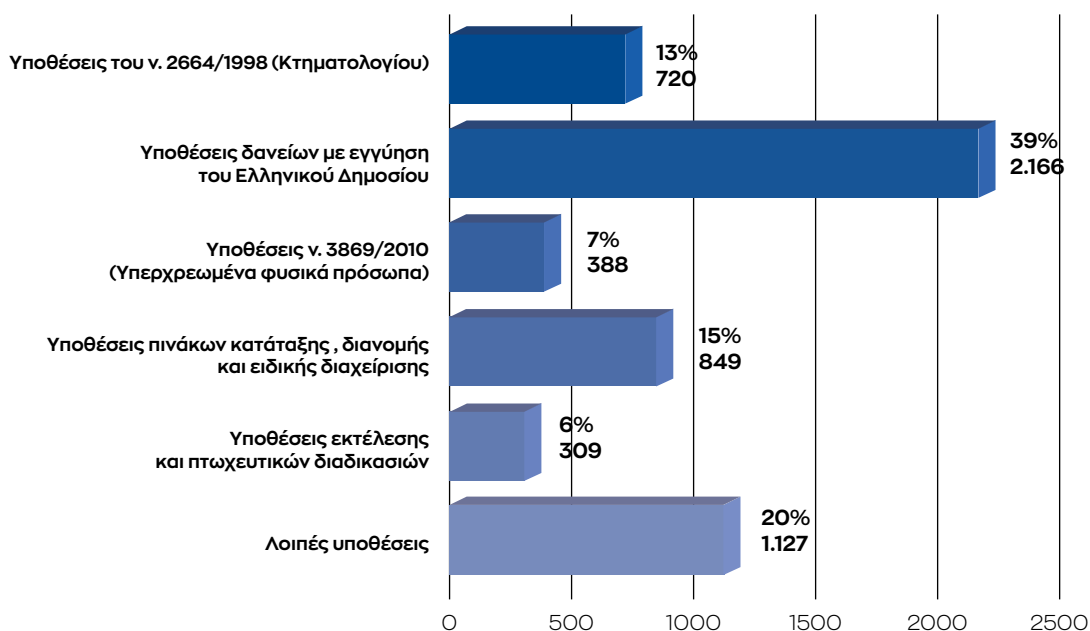
Διάγραμμα 31 Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν εντός του 2025 για τις οποίες έγινε ενέργεια εντός του ίδιου έτους

Αποφάσεις ανά δικαιοδοσία

Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων

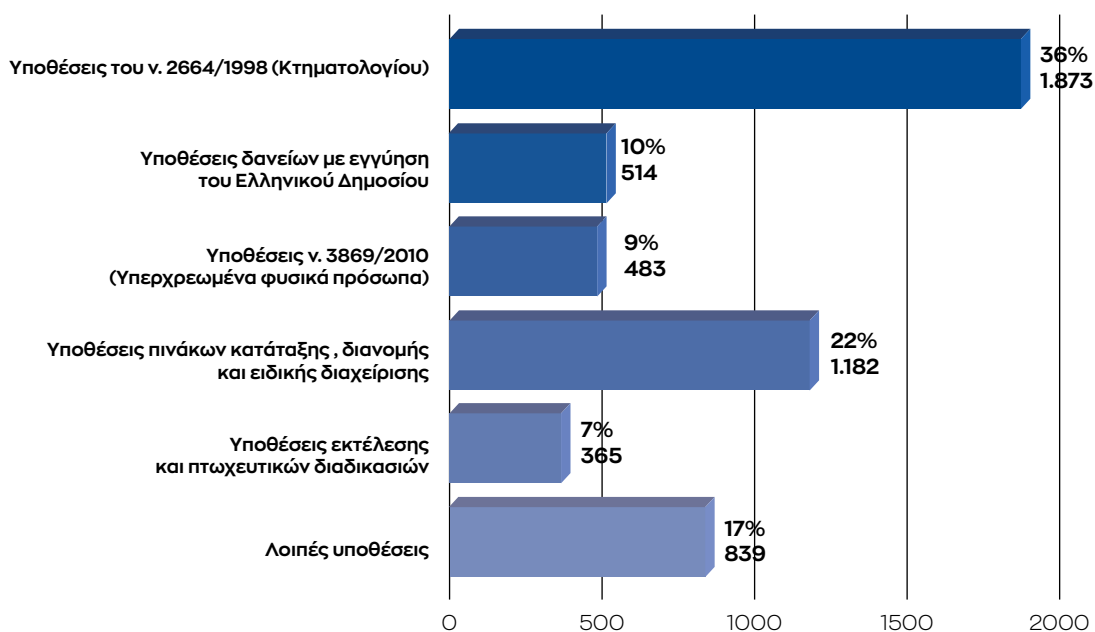
Οι αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων (ουσίας και Αρείου Πάγου) με θετική ή αρνητική έκβαση για το Δημόσιο κατανέμονται ως εξής:

Κατανομή αποφάσεων Πολιτικών Δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Διάγραμμα 32 Κατανομή αποφάσεων Πολιτικών Δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Κατανομή αποφάσεων Πολιτικών Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

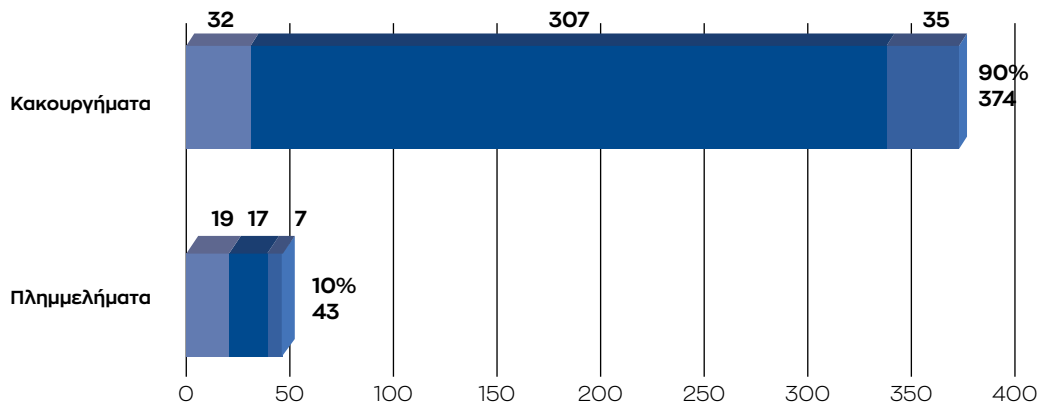

Διάγραμμα 33 Κατανομή αποφάσεων Πολιτικών Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

Αποφάσεις Ποινικών Δικαστηρίων

Οι αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων με θετική ή αρνητική έκβαση για το Δημόσιο κατανέμονται ως εξής:

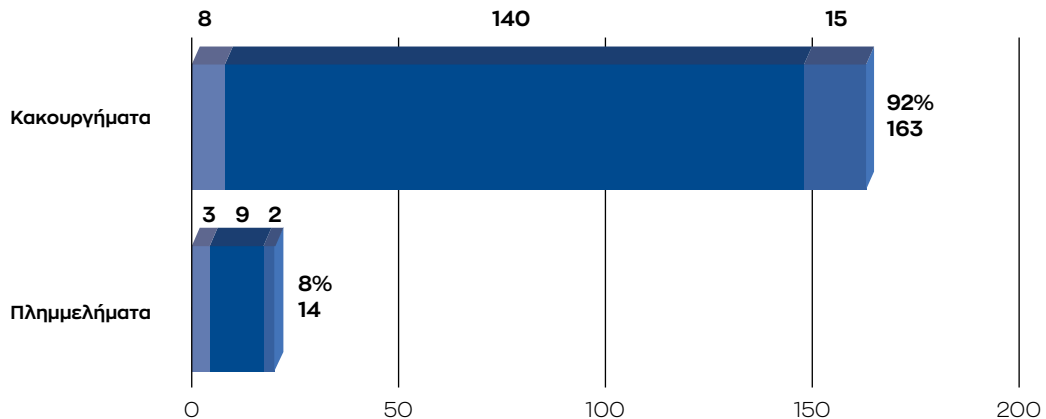
Κατανομή αποφάσεων Ποινικών Δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

- Από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων
- Από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης

Διάγραμμα 34 Κατανομή αποφάσεων Ποινικών Δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Κατανομή αποφάσεων Ποινικών Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

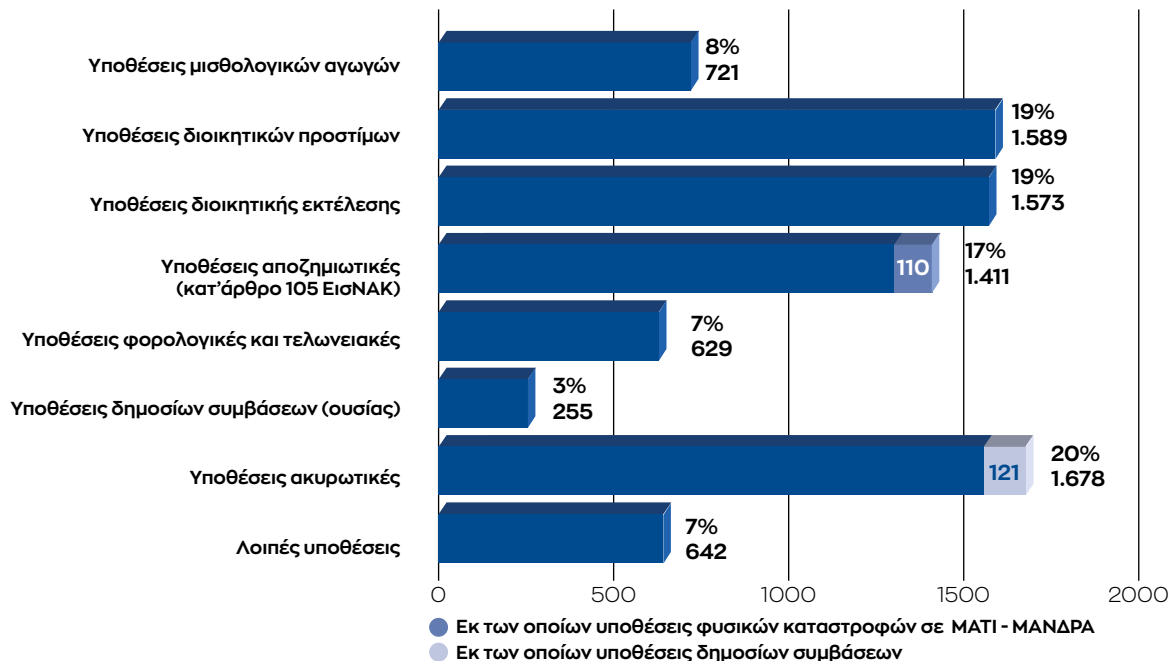
- Από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων
- Από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης

Διάγραμμα 35 Κατανομή αποφάσεων Ποινικών Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

Αποφάσεις Συμβουλίου της Επικρατείας και τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων

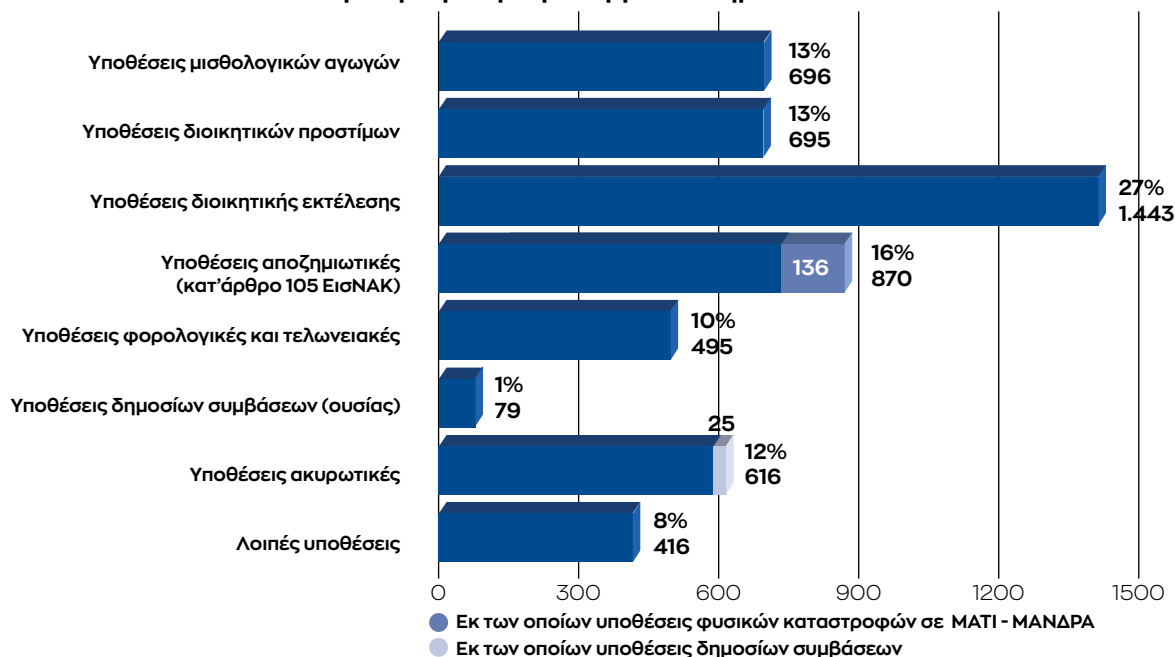
Οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων με θετική ή αρνητική έκβαση για το Δημόσιο κατανέμονται ως εξής:

Κατανομή αποφάσεων ΣΤΕ και Διοικητικών Δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Διάγραμμα 36 Κατανομή αποφάσεων ΣΤΕ και Διοικητικών Δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Κατανομή αποφάσεων ΣΤΕ και Διοικητικών Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

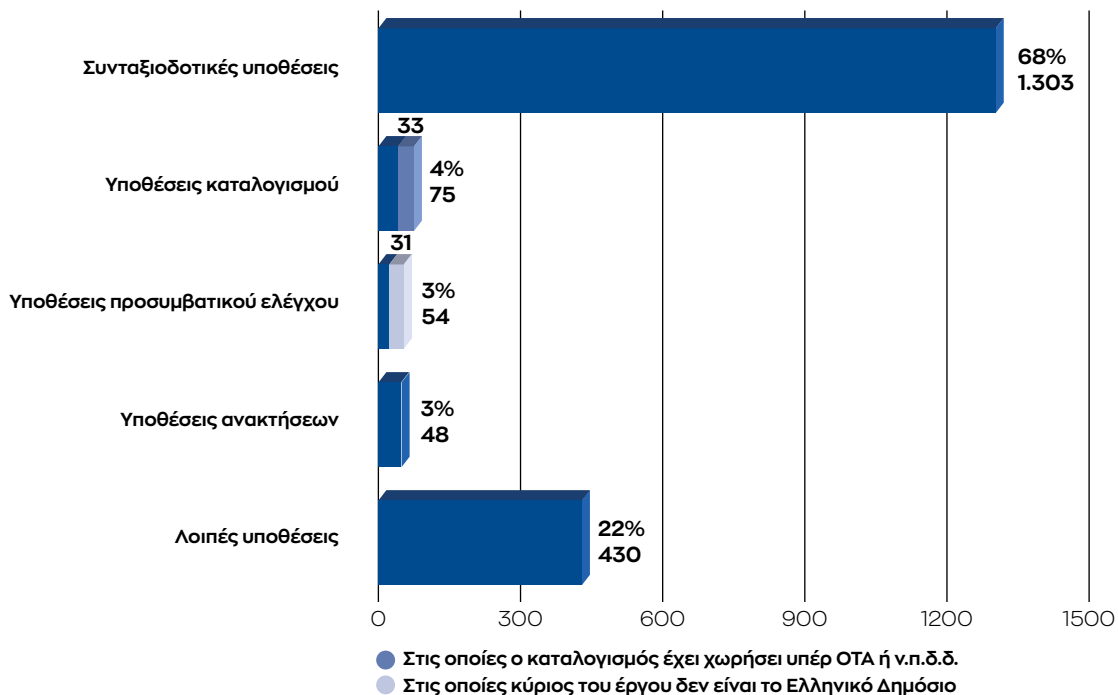

Διάγραμμα 37 Κατανομή αποφάσεων ΣΤΕ και Διοικητικών Δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

Αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου

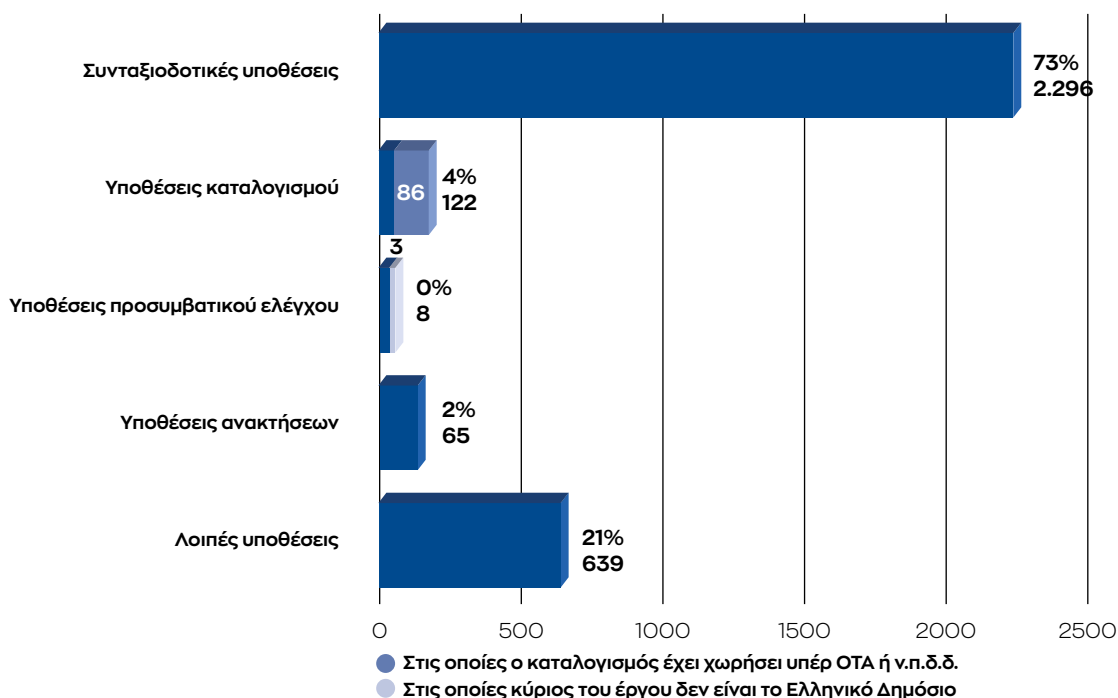
Οι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου με θετική ή αρνητική έκβαση για το Δημόσιο κατανέμονται ως εξής:

Κατανομή αποφάσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Διάγραμμα 38 Κατανομή αποφάσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Κατανομή αποφάσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

Διάγραμμα 39 Κατανομή αποφάσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

2.1.1.7. Διαιτησίες

Συνολικά οι διαιτητικές υποθέσεις, εθνικές και διεθνείς, που χειρίσθηκε το ΝΣΚ κατά το έτος 2025 ανέρχονται σε **7**, ενώ το οικονομικό αντικείμενο των υποθέσεων αυτών ανέρχεται σε **426.925.932,69 ευρώ**. Περαιτέρω, κατά το ίδιο έτος οι υποθέσεις επίλυσης τεχνικών διαφορών που χειρίσθηκαν οι λειτουργοί του ΝΣΚ ανέρχονται σε 2, με οικονομικό αντικείμενο **2.500.000 ευρώ**. Τα νομικά ζητήματα που τίθενται στις παραπάνω διαιτητικές υποθέσεις, εθνικού και διεθνούς δικαίου, είναι συχνά πολύπλοκα, ενώ οι σχετικές διαδικασίες σε πολλές υποθέσεις διεξάγονται στην αγγλική γλώσσα. Δεδομένης της συμμετοχής του ΝΣΚ από το 2013 σε διεθνείς επενδυτικές διαιτησίες του ICSID (έτος κοινοποίησης της πρώτης αίτησης διαιτησίας κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον αυτού), το ΝΣΚ απέκτησε μοναδική τεχνογνωσία στα σχετικά ζητήματα, διεθνή αναγνώριση, διατηρεί δε σταθερή επαφή με τη Γραμματεία του ICSID.

2.1.1.8. Επεξεργασία συμβάσεων

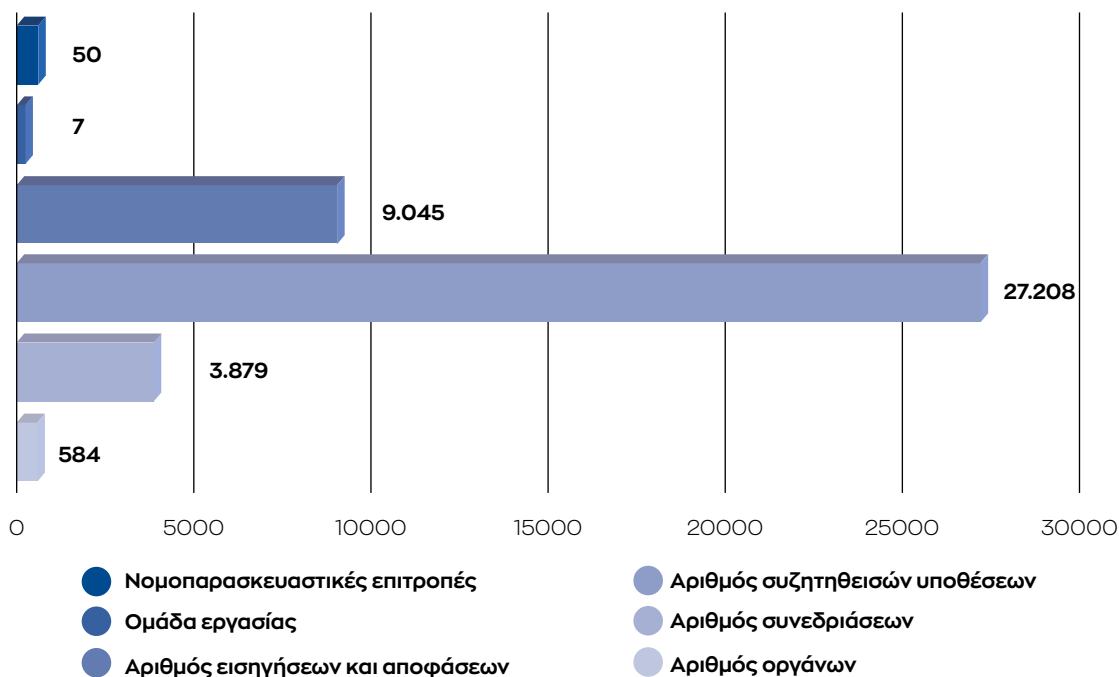
Από το ΝΣΚ εντός του έτους 2025 έγινε επεξεργασία **133** συμβάσεων με αντισυμβαλλόμενο το Ελληνικό Δημόσιο ή με άλλους νομικά υποστηριζόμενους από το ΝΣΚ Φορείς (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

Επιτροπή Ανταγωνισμού), με ποικιλία αντικειμένων, όπως: έλεγχος νομοτεχνικής αρτιότητας του περιεχομένου άρθρων συμβάσεων, επίλυση επιμέρους νομικών ζητημάτων που ανέκυπταν σε σχέση με συγκεκριμένα άρθρα συμβάσεων, επεξεργασία σχεδίων συμβάσεων μισθώσεων δημοσίων υπηρεσιών.

2.1.1.9. Συμμετοχές σε διοικητικά όργανα - επιτροπές - ομάδες εργασίας

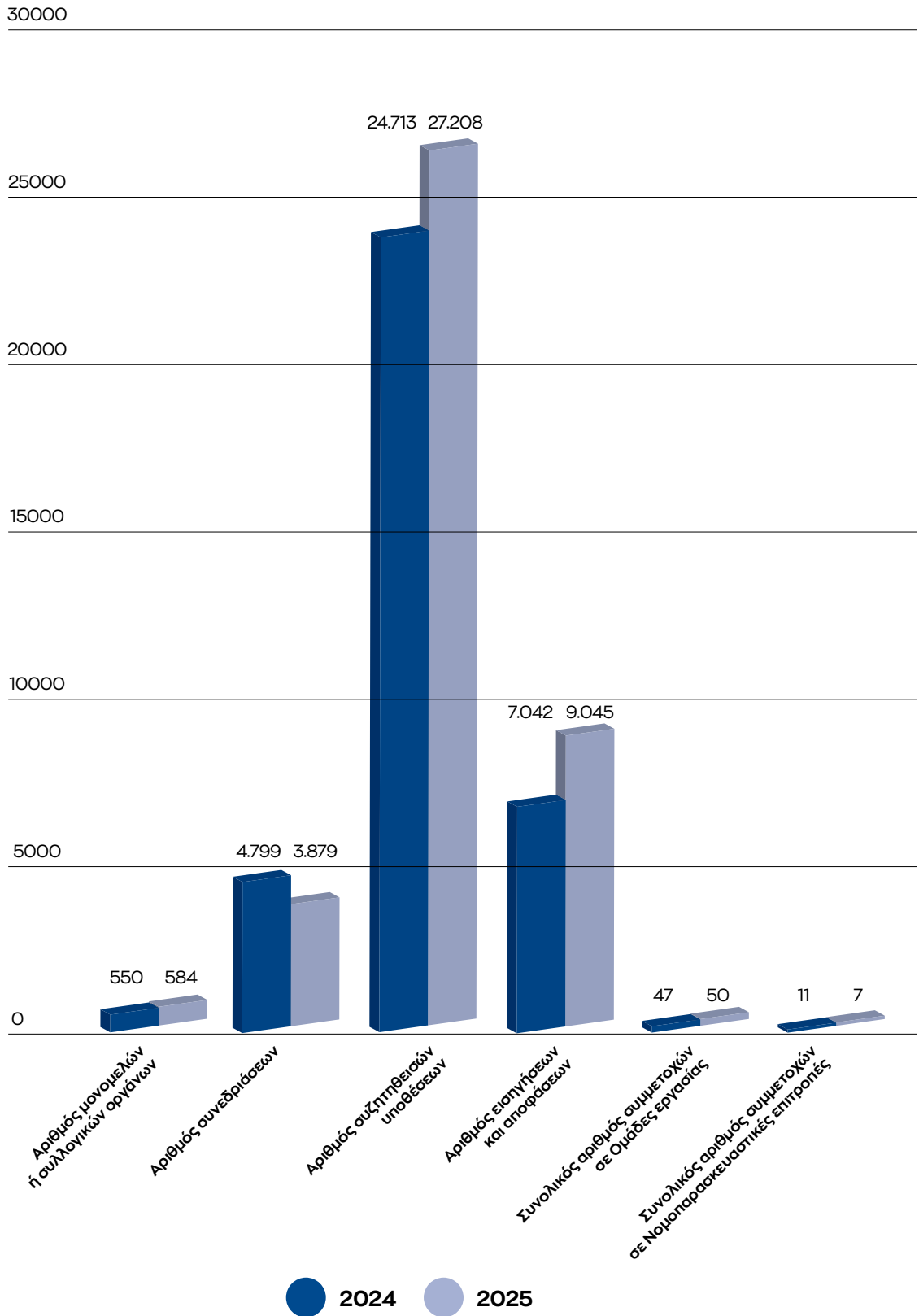
Με μεγάλο αριθμό νομοθετικών διατάξεων έχει ανατεθεί στα μέλη του ΝΣΚ η συμμετοχή σε ποικίλου αντικειμένου συλλογικά και μονοπρόσωπα όργανα της διοίκησης, καθώς και σε ομάδες εργασίας και νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Οι λειτουργοί του ΝΣΚ συμμετείχαν, κατά το έτος 2025, σε **584** συλλογικά ή μονοπρόσωπα διοικητικά όργανα, σε **50** ομάδες εργασίας και **7** νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Ειδικότερα, στα συλλογικά και μονοπρόσωπα όργανα πραγματοποιήθηκαν **3.879** συνεδριάσεις, συζητήθηκαν **27.208** υποθέσεις, οι δε εισηγήσεις που υποβλήθηκαν στα συλλογικά και οι αποφάσεις που εκδόθηκαν στα μονοπρόσωπα ανήλθαν συνολικά σε **9.045**. Αντίστοιχα, στις ομάδες εργασίας οι λειτουργοί του ΝΣΚ συμμετείχαν σε **416** συνεδριάσεις, ενώ στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές σε **38** συνεδριάσεις.

Συλλογικά και μονοπρόσωπα όργανα

Διάγραμμα 40 Συλλογικά Όργανα-Επιτροπές-Ομάδες Εργασίας

Σύγκριση ετών

Διάγραμμα 41 Συλλογικά Όργανα-Επιτροπές-Ομάδες Εργασίας Σύγκριση ετών 2024-2025

2.1.1.10. Διεθνείς Συμμετοχές Λειτουργιών του ΝΣΚ

► 9ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Διεθνούς Διαιτησίας - ICC -Απρίλιος 2025 - Παρίσι (Paris Arbitration Week)

Λειτουργγοί του ΝΣΚ συμμετείχαν στη διεξαγωγή του 9ου Συνεδρίου Διεθνούς Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC), που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι στο πλαίσιο της Εβδομάδας Διαιτησίας των Παρισίων (Paris Arbitration Week 2025), υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Γαλλίας.

► UNCITRAL omnibus resolutions Ιούλιος & Οκτώβριος 2025

Λειτουργγοί του ΝΣΚ συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο με θέμα την απλούστευση και εξορθολογισμό των γενικών ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, σε συνέχεια διακυβερνητικής διαβούλευσης μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τον Ιανουάριο, τον Ιούλιο και τον Οκτώβριο του 2025.

► 15ο Συνέδριο Διεθνούς Επενδυτικής Διαιτησίας & Ημερίδα Κρατικών Εκπροσώπων-Πράγα 18-19 Σεπτεμβρίου 2025

Λειτουργγοί του ΝΣΚ εκπροσώπησαν την Ελλάδα στο 15ο Συνέδριο Διεθνούς Επενδυτικής Διαιτησίας και την ειδική Ημερίδα για τους εκπροσώπους των κρατών, η οποία διοργανώθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών της Τσεχικής Δημοκρατίας, ενισχύοντας τη θεσμική γνώση και τις διεθνείς επαφές σε ζητήματα επενδυτικών διαφορών και ISDS.

► Εκδήλωση ICC Hellas - ICC Serbia - ICC Albania - ICC Türkiye- Νοέμβριος 2025

Το ΝΣΚ συμμετείχε στη διαπεριφερειακή εκδήλωση που διοργανώθηκε από την υπηρεσία Επίλυσης Διαφορών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) για πρώτη φορά με τη συμμετοχή των τοπικών οργανώσεων του ICC Ελλάδας, Αλβανίας, Σερβίας και Τουρκίας με θέμα: Τάσεις στη Διαιτητική Επίλυση Διαφορών και στην Εκτέλεση Διαιτητικών Αποφάσεων: Μια Περιφερειακή Προσέγγιση του ICC («Disputes Trends & Enforcement of Arbitral Awards: An ICC Regional Perspective»). Η εκδήλωση παρουσίασε τις τρέχουσες εξελίξεις στην επίλυση εμπορικών και διεθνούς χαρακτήρα διαιτητικών διαφορών και την εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

2.1.2. Έργο δικηγόρων του Δημοσίου

Σύμφωνα με όσα στοιχεία παρασχέθηκαν από δικηγόρους του Δημοσίου, προκύπτει ότι αυτοί προέβησαν στις παρακάτω αναφερόμενες ενέργειες προς εκτέλεση σχετικών εντολών του ΝΣΚ.

► Άσκηση 512 ενδίκων βοηθημάτων και ενδίκων μέσων:

- **276** αγωγές, από τις οποίες 264 (ποσοστό 96%) αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
- **102** ανακοπές, από τις οποίες 85 (ποσοστό 83%) κατά πινάκων κατάταξης δανειστών και 11 (ποσοστό 11%) κατά πράξεων εκτέλεσης.
- **31** λοιπά ένδικα βοηθήματα (αιτήσεις, προσφυγές, παρεμβάσεις κ.λπ.)
- **90** εφέσεις, από τις οποίες 42 (ποσοστό 47%) αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, 18 (ποσοστό 20%) αφορούν σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα), 11 (ποσοστό 12%) αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης, 7 (ποσοστό 8%) αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών και 1 (ποσοστό 1%) σε υπόθεση δανείου με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.
- **13** αιτήσεις αναίρεσης, από τις οποίες 5 (ποσοστό 38%) αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου και 5 (ποσοστό 38%) σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα).

► 1.533 παραστάσεις στα δικαστήρια:

- **1.532** στα Πολιτικά Πρωτοδικεία, συμπεριλαμβανομένων παράλληλων και περιφερειακών εδρών από τις οποίες:
  - 90 στα Πολυμελή Πρωτοδικεία
  - 1.421 στα Μονομελή Πρωτοδικεία
  - 21 σε ασφαλιστικά μέτρα και προσωρινές διαταγές (ανεξαρτήτως δικαστηρίου).

Από τις ανωτέρω παραστάσεις (πλην ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών), οι 972 (ποσοστό 64%) αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, οι 125 (ποσοστό 8%) αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης, οι 99 (ποσοστό 7%) αφορούν σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα) οι 35 (ποσοστό 2%) αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών και οι 7 (ποσοστό 1%) αφορούν σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

- **1** στα ποινικά δικαστήρια, σε υπόθεση πλημμεληματικού χαρακτήρα.

**Το έτος 2025 εκδόθηκαν 1.042
δικαστικές αποφάσεις.**

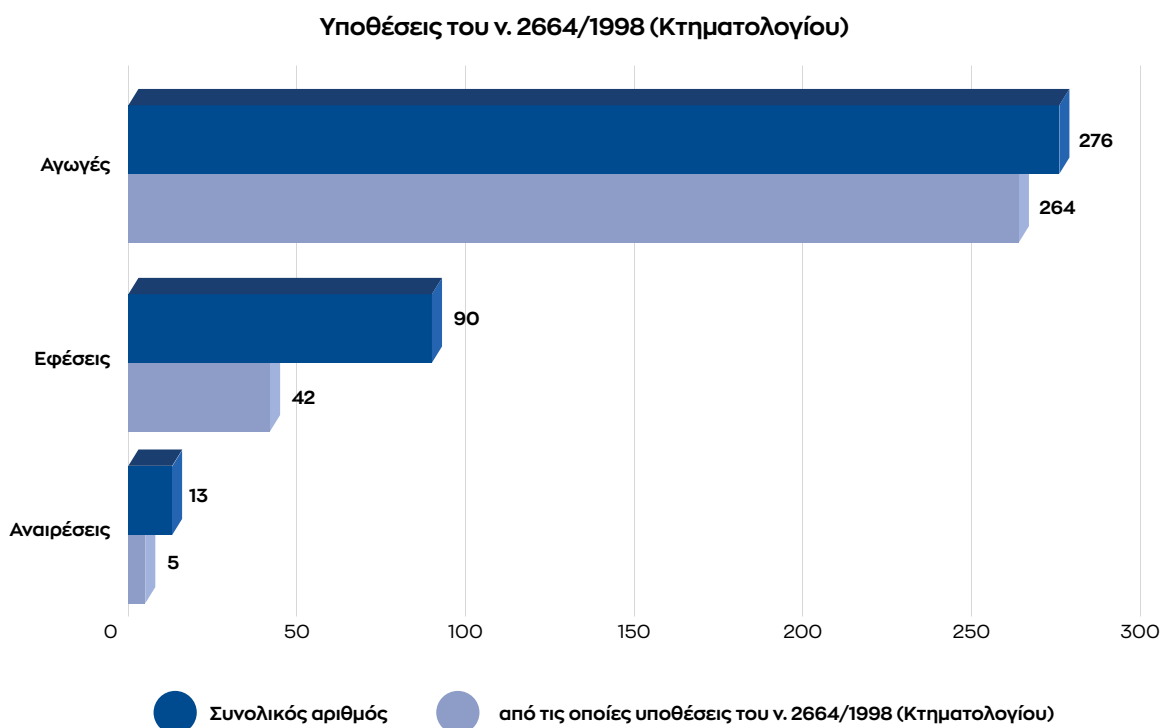
► **308 αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων με θετική έκβαση για το Δημόσιο, ποσοστό 30%:** από τις οποίες **84** (ποσοστό 27%), αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης διανομής και ειδικής διαχείρισης, **82** (ποσοστό 27%) αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, **55** (ποσοστό 18%), αφορούν σε υποθέσεις ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα), **25** (ποσοστό 8%) αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών και **3** (ποσοστό 1%) αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Το υπόλοιπο 19% αφορά λοιπές κατηγορίες υποθέσεων.

► **675 αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο, ποσοστό 65%:**

από τις οποίες **536** (ποσοστό 79%) αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, **45** (ποσοστό 7%) αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης **27** (ποσοστό 4%) αφορούν σε υποθέσεις ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα) και **18** (ποσοστό 3%) αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών. Το υπόλοιπο 7% αφορά λοιπές κατηγορίες υποθέσεων.

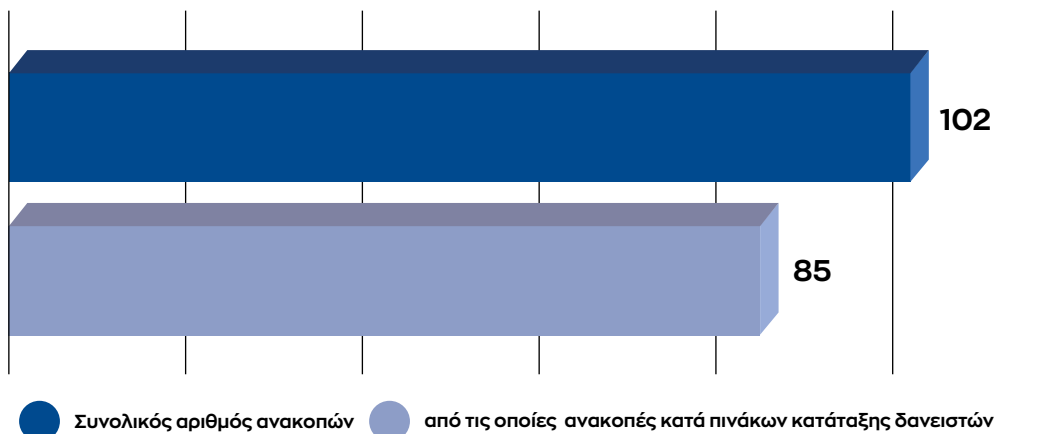
► **59 αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων, ποσοστό 5%, αντιστοιχεί σε λοιπές περιπτώσεις (π.χ. αναβλητικές, παραπεμπτικές ή καταργητικές αποφάσεις).**

Κατά το έτος 2025, όπως και κατά το έτος 2024, το ποσοστό των επιδοθεισών ή εκδοθεισών αποφάσεων που χειρίστηκαν οι δικηγόροι του Δημοσίου και είχαν αρνητική έκβαση για το Δημόσιο ήταν υψηλότερο του ποσοστού των αποφάσεων με θετική έκβαση. Σημειωτέον, πάντως, ότι το χαμηλό ποσοστό ευνοϊκών αποφάσεων οφείλεται ιδίως στο ότι στους δικηγόρους του Δημοσίου ανατίθενται συνήθως υποθέσεις κτηματολογίου, όπου το Δημόσιο παρίσταται και σε κτηματολογικές αγωγές τρίτων με αίτημα τη διόρθωση των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών επί ακινήτων που έχουν καταχωρηθεί ως αγνώστου ιδιοκτήτη και στις οποίες συνήθως δεν προβάλλονται δικαιώματα του Δημοσίου, πλην όμως καταχωρίζονται ως αποφάσεις με αρνητική έκβαση για τα συμφέροντά του, χωρίς αυτό να είναι απολύτως ακριβές.

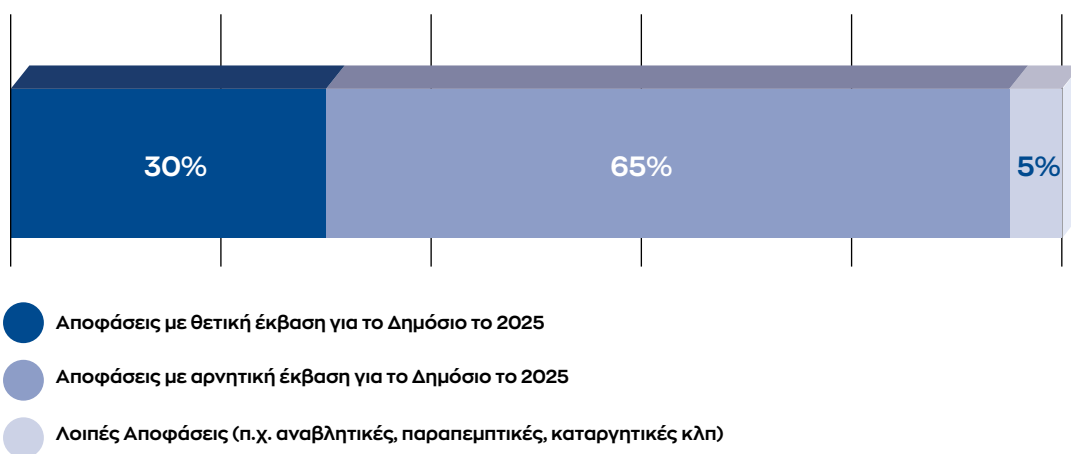
Διάγραμμα 42 Δικηγόροι Δημοσίου. Υποθέσεις Κτηματολογίου

Ανακοπές

Διάγραμμα 43 Δικηγόροι Δημοσίου. Ανακοπές

Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν το 2025

Διάγραμμα 44 Έκβαση Υποθέσεων Δικηγόρων Δημοσίου

2.1.3. Παρατηρήσεις και Προτάσεις για ειδικότερες κατηγορίες υποθέσεων

2.1.3.1 Υποθέσεις δικαιοδοσίας Ελεγκτικού Συνεδρίου

Από τα στατιστικά δεδομένα του έτους 2025 και σε σύγκριση με τα αντίστοιχα του έτους 2024, προκύπτει ότι η αναλογία, κατά ποσοστό, των αποφάσεων με θετική και αρνητική έκβαση παραμένει αμετάβλητη και κατά το έτος 2025.

Όσον αφορά τις **συνταξιοδοτικές υποθέσεις**, το μεγαλύτερο μέρος αυτών έχει δυσμενή έκβαση για το Δημόσιο. Πρόκειται κυρίως για εφέσεις ή αγωγές διαφόρων κατηγοριών συ-

νταξιούχων κρατικών λειτουργών ή δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίες εγείρουν νομικά ζητήματα σχετικά με τη συνταξιοδοτική τους μεταχείριση, επί των οποίων έχει πλέον παγιωθεί η νομολογία της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εντούτοις, εξακολουθούν να υφίστανται μείζονα νομικά ζητήματα, που δεν έχουν επιλυθεί και ως προς τα οποία το έργο των λειτουργών του ΝΣΚ παρίσταται εξαιρετικά σημαντικό, λόγω του οικονομικού διακυβεύματος, αλλά συγχρόνως δυσχερές, λόγω της εισέτι παρατηρούμενης μη έγκαιρης αποστολής έκθεσης απόψεων και διοικητικού φακέλου. Το πρόβλημα αυτό οφείλεται, όχι μόνο στις εξαιρετικά σύντομες δικονομικές προθεσμίες που

προβλέπονται στον ν.4700/2020 για την κλήτευση των διαδίκων, ιδίως λόγω της ευρείας χρήσης της δυνατότητας περαιτέρω σύντηξης αυτών - όχι απαραίτητα για εξαιρετικούς λόγους - αλλά και στον τρόπο κλήτευσης του Δημοσίου, η οποία λαμβάνει χώρα, πολλές φορές, χωρίς επαρκή διευκρινιστικά στοιχεία στο σώμα της κλήσης, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο άμεσος συσχετισμός της με το δικόγραφο που έχει κοινοποιηθεί σε προηγούμενο χρόνο στο Δημόσιο από τον αντίδικο, καθώς υποχρέωση συγκοινοποίησής του με την οικεία κλήση από το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν προβλέπεται από τις οικείες νομοθετικές διατάξεις.

Δεδομένου ότι το ζήτημα του περιορισμένου χρόνου που διαθέτει η διοίκηση για τη σύνταξη και αποστολή έκθεσης απόψεων και διοικητικού φακέλου εξακολουθεί να υφίσταται, σε μεγάλο βαθμό οφειλόμενο στους ανωτέρω παράγοντες, κρίνονται σκόπιμες:

- Η περαιτέρω βελτίωση του χρόνου επίδοσης των κλήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Δημόσιο, ήτοι η επίδοσή τους χωρίς εξάντληση των δικονομικών δυνατοτήτων, δεδομένων των εξαιρετικά σύγχιμων προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν.4700/2020 (Α' 127).

- Η συμπερίληψη στο σώμα της κλήσης, που επιδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο, περισσότερων διευκρινιστικών στοιχείων, ώστε να μπορεί άμεσα να συσχετιστεί με τον σχετικό φάκελο που τηρείται στο ΝΣΚ, μετά την επίδοση του δικογράφου από τον αντίδικο.

Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί ότι εξακολουθούν να υφίστανται περιπτώσεις κλήτευσης του Δημοσίου να παραστεί σε δίκες (σε κοινωνικοασφαλιστικές υποθέσεις μαζί με τον e-ΕΦΚΑ) ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, παρόλο που δεν έχει άμεσο έννομο συμφέρον από την ιδιότητα που του προσδίδεται.

Όσον αφορά στις υποθέσεις **καταλογιστικών πράξεων** που εκδίδονται στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των υπόχρεων σε δημόσια λογοδοσία και άγονται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου - κυρίως μετά από έφεση - οι παράγοντες που συντελούν στην έκδοση αρνητικών αποφάσεων για το Δημόσιο είναι, μεταξύ άλλων:

α) Το γεγονός ότι το Δημόσιο, και στις δίκες αυτές, καλείται ως διάδικος, ακόμη και στις περιπτώσεις που ο καταλογισμός γίνεται σε βάρος υπολόγων των ΟΤΑ ή άλλων νηδδ ή/

και η καταλογιστική πράξη εκδόθηκε από τα τελευταία, με αποτέλεσμα, κατά την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών, το Δημόσιο να μη διαθέτει στοιχεία και, ως εκ τούτου, να μην έχει τη δυνατότητα να εισφέρει στη δίκη οτιδήποτε σχετικό με την ουσία της υπόθεσης και β) η δυνατότητα του Δικαστηρίου, στις υποθέσεις αυτές, να ακυρώσει την καταλογιστική πράξη είτε να μεταρρυθμίσει αυτή, αφού εξετάσει ζητήματα, ορισμένα από τα οποία και αυτεπαγγέλτως, όπως η αναρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη, η νομική πλημμέλεια της πράξης, η παράβαση δεδρασμένου, η απώλεια του νόμιμου ερείσματος της πράξης καθώς και η δυνατότητα της μείωσης του ποσού του καταλογισμού ως το 1/10 του καταλογισθέντος ποσού, της απαλλαγής από τις προσαυξήσεις ή τόκους του κεφαλαίου, λόγω συνδρομής ελαφράς αμέλειας σε υποθέσεις καταλογισμού συγκεκριμένων προσώπων, η δυνατότητα της απαλλαγής από το συνολικό ποσό του καταλογισμού, λόγω συνδρομής συγγνωστής πλάνης για το δημιουργηθέν έλλειμμα σε υποθέσεις καταλογισμού συγκεκριμένων προσώπων, αλλά και η δυνατότητα ακύρωσης ή μείωσης των καταλογισθέντων ποσών, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.

Τέλος, όσον αφορά στις υποθέσεις **προσυμβατικού ελέγχου δημοσίων συμβάσεων**, λεκτέα είναι τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο διασφάλισης της τήρησης των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, κατά τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων προβλέφθηκε νομοθετικά η υποχρεωτική κλήτευση του Δημοσίου επί προσφυγών αναθεώρησης κατά απόφασης Τμήματος με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή ανάκλησης, ακόμα και εάν αυτό (Ελληνικό Δημόσιο) δεν είναι η αναθέτουσα αρχή. Όπως έχει ερμηνευθεί νομολογιακά (ΕλΣυν Ολομέλεια 1384/2021), αν και δεν προβλέπεται ρητά στο νόμο, η κλήτευση του Ελληνικού Δημοσίου απαιτείται και στις περιπτώσεις του άρθρου 328 παρ. 1 του ν. 4700/2020 επί διαφορών προσυμβατικού ελέγχου, όταν αυτές άγονται ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο πλαίσιο εξέτασης προσφυγής ανάκλησης από το Τμήμα, επί ζητήματος γενικότερου ενδιαφέροντος ή μείζονος σπουδαιότητας κ.ά., ακόμα και εάν αυτό (Δημόσιο) δεν είναι αναθέτουσα αρχή και δεν ήταν διάδικος στη δίκη της προσφυγής ανάκλησης.

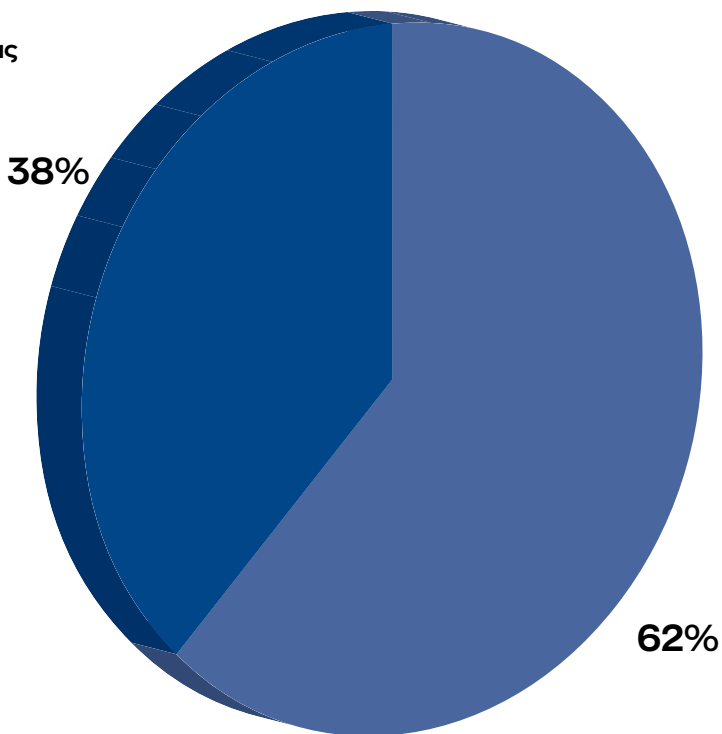
Η ανωτέρω ερμηνευτική άποψη εφαρμόζεται και στις δίκες επί προσφυγών ανάκλησης πράξεων των Κλιμακίου προσυμβατικών ελέγχων, κατ' άρθρο 328 παρ. 1 του ν. 4700/2020 όπου το Δημόσιο καλείται από το δικαστήριο να

συμμετάσχει ως διάδικο ακόμη και εάν αυτό (Ελληνικό Δημόσιο) δεν είναι αναθέτουσα αρχή, χωρίς αντίστοιχη νομοθετική πρόβλεψη, με την αιτιολογία ότι η άποψη αυτή συνάδει με το γενικότερο πνεύμα του νομοθέτη, ως προς την αναγκαιότητα της παρουσίας του Ελληνικού Δημοσίου επί διαφορών προσυμβατικού ελέγχου (ΕΛΣυν 334/2023). Η νομολογιακή αυτή θέση έχει οδηγήσει στην πράξη, το Δημόσιο να καλείται να συμμετάσχει, ως διάδικο, με εκπροσώπησή του από λειτουργούς του ΝΣΚ, σε δίκες επί προσφυγών ανάκλησης πράξεων του Κλιμακίου επί προσυμβατικού ελέγχου σε συμβάσεις όπου το Δημόσιο ούτε είναι αναθέτουσα αρχή ούτε κύριος του έργου, επομένως ουδεμία συμμετοχή έχει (όπως σε συμβάσεις που συνάπτονται από τους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού ή άλλα νηδ με τρίτους Φορείς), υποθέσεις για τις οποίες οι αρμόδιες υπηρεσίες της διοίκησης δεν διαθέτουν φάκελο και στοιχεία και ουδεμία συνεισφορά δύνανται να παράσχουν στο δικαστήριο με τη συμμετοχή του στις δίκες αυτές, ιδίως όταν οι λόγοι προσφυγής αφορούν σε πλάνη περί τα πράγματα.

Λόγω των παραπάνω διαπιστώσεων ότι δηλαδή το Δημόσιο καλείται να συμμετάσχει ως διάδικος σε δίκες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου τόσο σε κοινωνικοασφαλιστικές υποθέσεις κατά του e-Ε-ΦΚΑ όσο και σε υποθέσεις επί προσφυγών ανάκλησης πράξεων του Κλιμακίου Προσυμβατικού Ελέγχου όπου το Δημόσιο δεν είναι αναθέτουσα αρχή αλλά και σε υποθέσεις καταλογισμού που έχουν εκδοθεί σε βάρος υπολόγων από ΟΤΑ ή άλλα νηδ, κατά το έτος 2025, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ανέλαβε νομοθετική πρωτοβουλία με την πρόταση προσθηκών / τροποποιήσεων στις ισχύουσες διατάξεις του ν.4700/2020 (Α΄ 127) (έγγραφο Προέδρου ΝΣΚ με αριθμό πρωτ. 88637/06-06-2025 προς το Γραφείο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών). Προκειμένου να περιορισθεί η αδικαιολόγητη διεύρυνση των υποκειμενικών ορίων και η συμμετοχή του Δημοσίου στις εν λόγω δίκες προτάθηκαν προσθήκες στις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις, έτσι ώστε να μειωθεί το λειτουργικό και διοικητικό κόστος των εν λόγω δικών, καθώς επίσης και να εξασφαλισθεί η ορθολογική άσκηση ενδίκων μέσων ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Θετικές και Αρνητικές αποφάσεις Ελεγκτικού Συνεδρίου

- Θετικές Αποφάσεις
- Αρνητικές Αποφάσεις

Διάγραμμα 45 Θετικές και Αρνητικές αποφάσεις Ελεγκτικού Συνεδρίου

2.1.3.2. Υποθέσεις Κτηματολογικών Διαφορών

Οι δικαστικές υποθέσεις με αντικείμενο το Κτηματολόγιο και διάδικο το Δημόσιο παραμένουν διαχρονικά αυξημένες, κυρίως λόγω:

- ▮ της θεσμοθέτησης, από το 2013, της υποχρέωσης άσκησης αγωγής κατά του Δημοσίου σε περιπτώσεις ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη που ο φερόμενος ως δικαιούχος επικαλείται ως τίτλο κυριότητας την έκτακτη χρησικτησία·
- ▮ της αρχικής μη υποβολής ή πλημμελούς υποβολής δηλώσεων ιδιοκτησίας από το Δημόσιο σε περιοχές που κτηματογραφήθηκαν πριν το 2013, καθώς δεν υπήρχε η σχετική υποχρέωση (δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη νομοθετική επιλογή, το Ελληνικό Δημόσιο θα καταχωριζόταν ως κύριο στα ακίνητα «αγνώστου» ιδιοκτήτη μετά την οριστικοποίηση των πρώτων εγγραφών)·
- ▮ της άσκησης σωρείας αγωγών από ιδιώτες για ακίνητα που καταχωρίστηκαν στις πρώτες εγγραφές είτε ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» είτε υπέρ του Δημοσίου λόγω της επικείμενης κάθε φορά λήξης της προθεσμίας (η τελευταία στις 31-12-2024) για την διόρθωση των πρώτων εγγραφών για πλήθος περιοχών, η οποία επαναληπτικά παρατείνεται και πλέον θα λήξει μετά την πάροδο ενός έτους από τη δημοσίευση πράξης του Διοικητικού Συμβουλίου του νηϊδ «Ελληνικό Κτηματολόγιο», με την οποία θα διαπιστώνεται η εφαρμογή του συστήματος του Κτηματολογίου σε αντικατάσταση του συστήματος μεταγραφών και υποθηκών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας.

Το συνολικό έργο του ΝΣΚ στις υποθέσεις αυτές αναδεικνύει:

- ▮ τον επιλεκτικό και τεκμηριωμένο χαρακτήρα της άσκησης αγωγών και ένδικων μέσων υπέρ του Δημοσίου,
- ▮ την αποτελεσματικότητα στην περαιτέρω εκκαθάριση υποθέσεων χωρίς περιττή επιβάρυνση των δικαστηρίων (καθώς μετά την έκδοση απόφασης ποσοστό 78% των υποθέσεων περαιώθηκαν με την έκδοση Πρακτικών και Πράξεων των Τριμελών Επιτροπών χωρίς την άσκηση ενδίκου μέσου ή με παραίτηση από αυτό κατόπιν επικαιροποίησης των απόψεων της αρμόδιας Υπηρεσίας),
- ▮ τη συμβολή του στη διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου και της οριστικοποίησης των πρώτων εγγραφών.

Πέραν της δικαστικής εκπροσώπησης του Δημοσίου, το ΝΣΚ το έτος 2025 διατύπωσε παρατηρήσεις επί σχεδίου νόμου για την υποχρεωτική συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στη διαμεσολάβηση στις υποθέσεις κτηματολογικών αγωγών. Στη συνέχεια και στο πλαίσιο εφαρμογής της νέας διάταξης του άρθρου 59 του ν.5197/2025 (Α' 76), με την οποία τροποποιήθηκε η διάταξη της περ. δ της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.2664/1998 (Α' 275) και προβλέφθηκε για πρώτη φορά η υποχρεωτική συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης (ΥΑΣ), η Πρόεδρος του ΝΣΚ απέστειλε το με αριθμό πρωτ. ΚΥ-110395/9850Β1/21-07-2025 έγγραφο προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου, επισημαίνοντας την ανάγκη στενής συνεργασίας (αποστολή σαφούς και τεκμηριωμένης εισήγησης με πλήρη φάκελο περί της προβολής ή μη εμπράγματων δικαιωμάτων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου) και έγκαιρης ανταπόκρισης (εντός 25 ημερών από την γνωστοποίηση της ΥΑΣ) των Υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προώθηση των συμφερόντων του Δημοσίου. Παράλληλα, απεστάλη στους λειτουργούς του ΝΣΚ και τους δικηγόρους του Δημοσίου η Εγκύκλιος της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 3/2025, με αναλυτικές οδηγίες για τη διαδικασία της κτηματολογικής διαμεσολάβησης σε κάθε στάδιο (αρχική συνεδρία, συνεδρία περί της υπαγωγής ή μη στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και συνεδρία επιτυχούς ολοκλήρωσης αυτής) με σχετικά υποδείγματα (του φύλλου Βασικών Στοιχείων, του Πρακτικού Περάτωσης ΥΑΣ, της Συμφωνίας Υπαγωγής της Διαφοράς στη διαμεσολάβηση, του Πρακτικού Επιτυχούς Ολοκλήρωσης Διαμεσολάβησης και της Πράξης της Τριμελούς Επιτροπής του ΝΣΚ αναφορικά με την τηρητέα πορεία για την κτηματολογική διαμεσολάβηση).

Επιπρόσθετα, το ΝΣΚ:

- ▶ διατύπωσε παρατηρήσεις επί σχεδίου νόμου για την προσωρινή αναστολή κτηματολογικών αγωγών με ενάγον το Δημόσιο [άρθρο 45 ν.5184/2025 (Α' 34)]
- ▶ διατύπωσε παρατηρήσεις επί σχεδίου υπουργικής απόφασης για τις αμοιβές των διαμεσολαβητών
- ▶ απέστειλε παρατηρήσεις για τροποποίηση της υπουργικής απόφασης για τις αμοιβές των δικηγόρων του Δημοσίου [ανάγκη ορισμού αμοιβής για νέες δικαστικές και εξώδικες ενέργειες (κατόπιν νέων νομοθετικών διατάξεων) και επανακαθορισμός των ήδη υπαρχουσών]
- ▶ διατύπωσε παρατηρήσεις επί σχεδίων νόμου, συμβάλλοντας σε ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας περιουσίας.

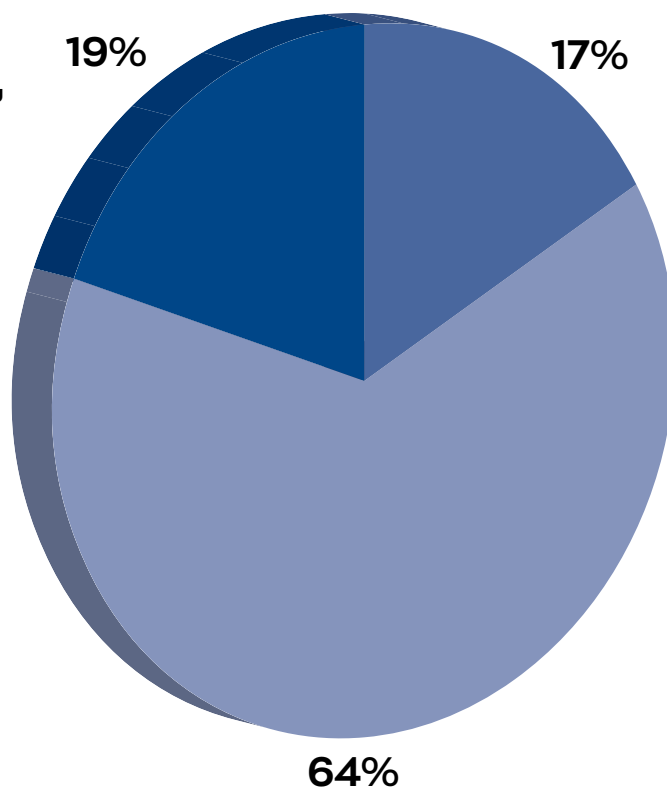
Πρέπει να επισημανθεί, ωστόσο, ότι παραμένουν σοβαρά λειτουργικά προβλήματα λόγω:

- ▶ Αδυναμίας των αρμόδιων υπηρεσιών να συνδεθούν πλήρως με τη βάση του Κτηματολογίου (με αποτέλεσμα αδυναμία ή δυσκολία στον εντοπισμό των επίδικων ακινήτων).
- ▶ Συχνής αποστολής ανεπαρκών ή αντιφατικών στοιχείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες (με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην έγερση αγωγής ή την εκτίμηση της σκοπιμότητας άσκησης ενδίκων μέσων).
- ▶ Καθυστερήσης στον έλεγχο των εμπράγματων ασφαλειών (υποθήκες, κατασχέσεις) από τις ΔΟΥ λόγω φόρτου και περιορισμένων δυνατοτήτων.

Η αντιμετώπιση των παραπάνω απαιτεί θεσμικές παρεμβάσεις και τεχνικές λύσεις, ώστε να αποφεύγονται οι άσκοπες δικαστικές διενέξεις, να διασφαλίζεται η δημόσια περιουσία και να υποστηρίζεται ουσιαστικά το έργο του ΝΣΚ στον τομέα αυτό.

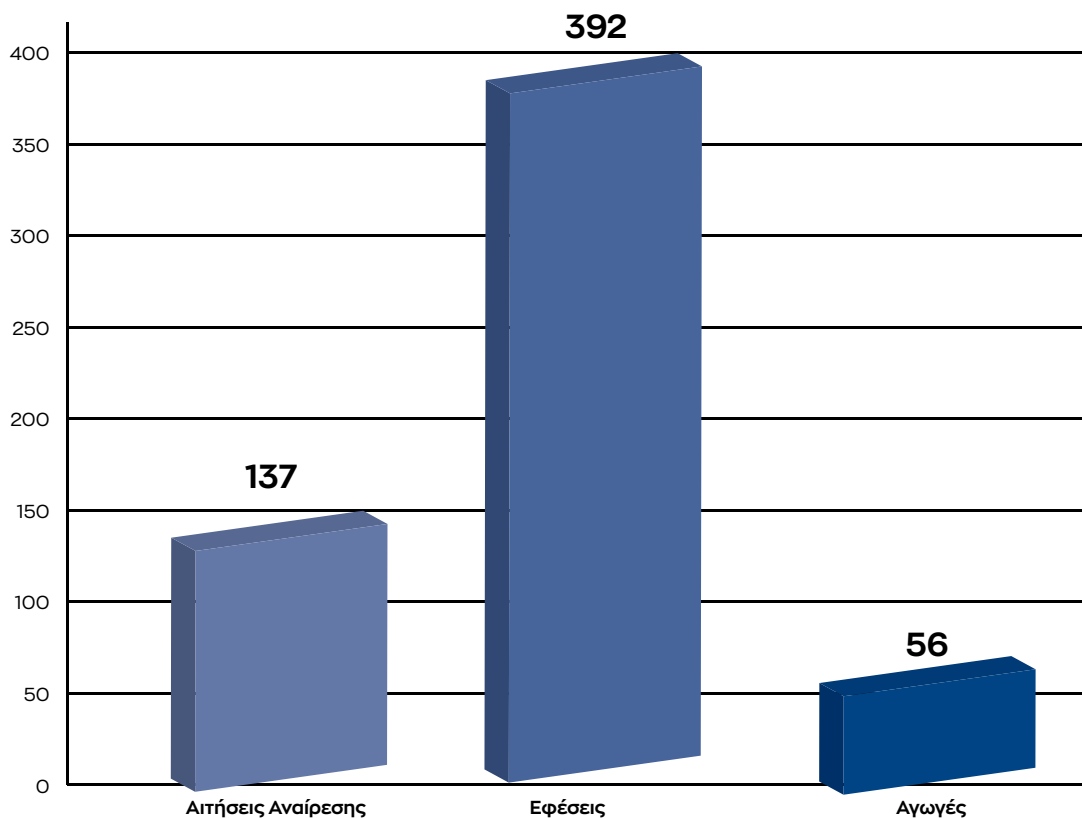
Τέλος, προς ενίσχυση της ταχείας και αποτελεσματικής επίλυσης των διαφορών που απορρέουν από ανακριβείς κτηματολογικές εγγραφές, κρίνεται σκόπιμη η επανεκτίμηση του τρόπου της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Τούτο προτείνεται διότι σε σημαντικό αριθμό περιπτώσεων η διαδικασία δεν ολοκληρώνεται επιτυχώς, εξαιτίας επιφυλάξεων που διατυπώνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες ως προς τα εμπράγματα δικαιώματα του Δημοσίου. Περαιτέρω, πρέπει να τονισθεί ότι, ακόμη και όταν η διαμεσολάβηση ολοκληρώνεται επιτυχώς (μετά την έκδοση της απαιτούμενης Πράξης του ΝΣΚ και την υπογραφή του σχετικού Πρακτικού από τον λειτουργό του ΝΣΚ ή τον δικηγόρο του Δημοσίου), έχει αναφερθεί σε ορισμένες περιπτώσεις ότι το Πρακτικό αυτό δεν καταχωρίζεται στα οικεία κτηματολογικά φύλλα, λόγω άρνησης του Προϊσταμένου του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου.

Πρακτικά - Πράξεις - Επισημειωματικές
Πράξεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου

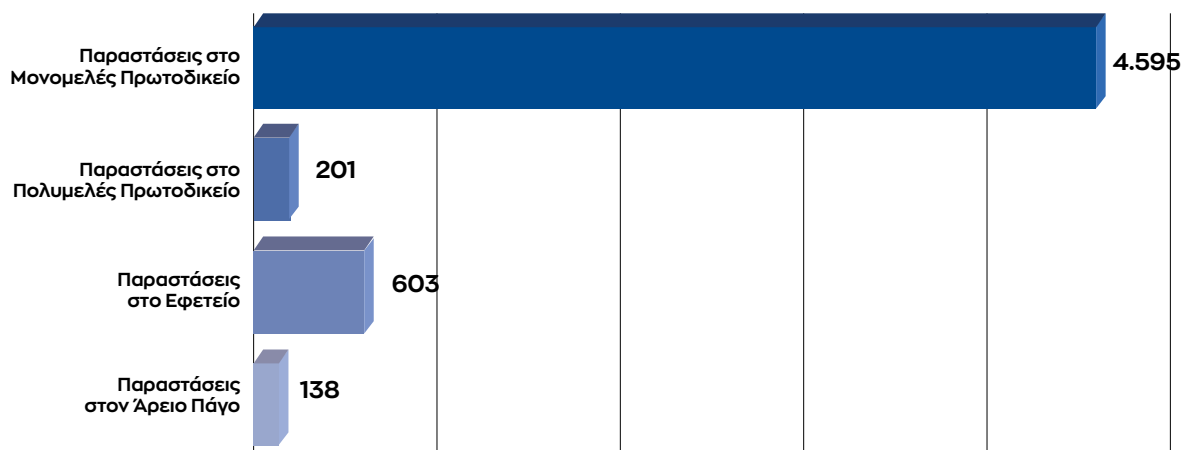
Διάγραμμα 46 Πρακτικά-Πράξεις-Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου

Δικόγραφα επί υποθέσεων Κτηματολογίου

Διάγραμμα 47 Δικόγραφα επί υποθέσεων Κτηματολογίου

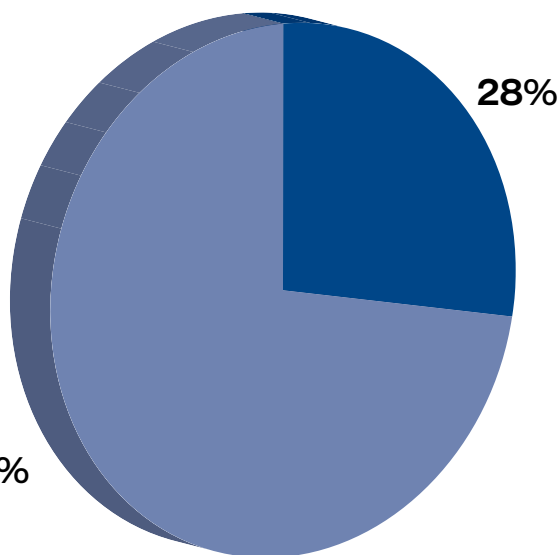
Παραστάσεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου

Διάγραμμα 48 Παραστάσεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου

Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου*

- Θετικές Αποφάσεις
- Αρνητικές Αποφάσεις

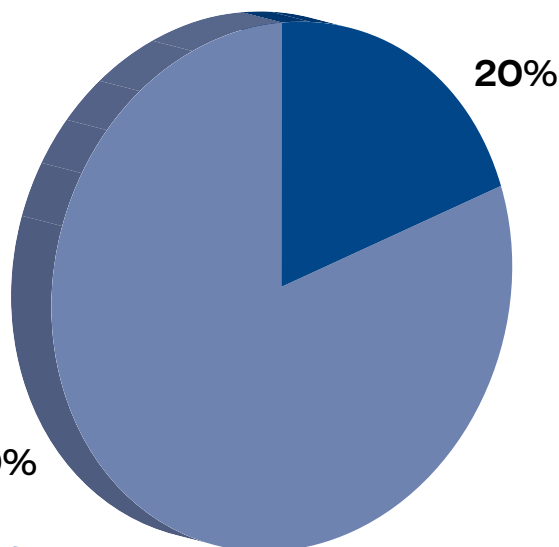

Διάγραμμα 49 Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις επί υποθέσεων Κτηματολογίου*

* Στις αναφερόμενες ως αρνητικές αποφάσεις ανήκουν, κατά κύριο λόγο, υποθέσεις στις οποίες το Δημόσιο δεν προέβαλε δικαιώματα

Ενέργειες επί κτηματολογικών Αποφάσεων για το έτος 2025

- Άσκηση ένδικων μέσων
- Μη άσκηση ένδικων μέσων

Διάγραμμα 50 Ενέργειες επί κτηματολογικών αποφάσεων

2.1.3.3 Υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

Μία από τις βασικότερες κατηγορίες υποθέσεων που υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων και απασχολούν σε μεγάλο βαθμό, ιδίως κατά την τελευταία δεκαετία, τους λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είναι οι αγωγές που αφορούν την καταβολή χρηματικών ποσών λόγω κατάπτωσης εγγύησης σε δάνεια που έχουν χορηγηθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η εγγύηση του Δημοσίου παρέχεται προς ημεδαπά ή αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς ή κοινοπραξίες αυτών, καθώς και προς οργανισμούς δημοσίου δικαίου για δάνεια, εγγυητικές επιστολές, αντεγγυήσεις, πιστώσεις και κάθε άλλο χρηματοδοτικό μέσο. Οι εγγυήσεις έχουν χορηγηθεί υπέρ διαφορετικών κατηγοριών δικαιούχων⁵.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δανειολήπτες δεν τηρούν τους όρους της δανειακής σύμβασης που έχει συναφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, όπως αυτοί καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις ανά κατηγορία εγγυήσεων, η δανείστρια τράπεζα δύναται να στραφεί κατά του Ελληνικού Δημοσίου, επικαλούμενη την εγγυητική του ευθύνη. Η διαδικασία ενεργοποιείται σε περίπτωση αθέτησης των βασικών υποχρεώσεων του οφειλέτη, όπως η μη καταβολή των τοκοχρεολυτικών δόσεων και, συνήθως, τριών συνεχόμενων δόσεων.

Η κατάπτωση της κρατικής εγγύησης και η καταβολή του αντίστοιχου ποσού στα πιστωτικά ιδρύματα αποτελεί μία σύνθετη διοικητική διαδικασία. Η διαδικασία εκκινεί με την υποβολή από το πιστωτικό ίδρυμα του φακέλου της δανειοδότησης στην αρμόδια υπηρεσία, συνοδευόμενου από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, με αίτημα την κατάπτωση. Ακολουθεί ο έλεγχος των στοιχείων και η αποστολή στις αρμόδιες φορολογικές αρχές των τριπλότυπων περιληπτικών καταστάσεων για τη βεβαίωση της οφειλής, δηλαδή του εγγυημένου ποσού που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο του δανείου. Ωστόσο, λόγω του μεγάλου όγκου των σχετικών υποθέσεων σε συνδυασμό με την υποστελέχωση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΓΛΚ, η εξέταση των φακέλων δεν είναι πάντοτε εφικτό να πραγματοποιηθεί εγκαίρως. Σε άλλες περιπτώσεις, κατόπιν εξέτασης των στοιχείων, τα αιτήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων απορρίπτονται αιτιολογημένα. Στις πε-

ριπτώσεις αυτές, τα πιστωτικά ιδρύματα επιλέγουν τη δικαστική οδό και ασκούν αγωγές κατά του Ελληνικού Δημοσίου, πολλές φορές σωρεύοντας στο ίδιο δικόγραφο αξιώσεις που αφορούν μεγάλο αριθμό δανείων, χορηγηθέντων σε διαφορετικούς δανειολήπτες.

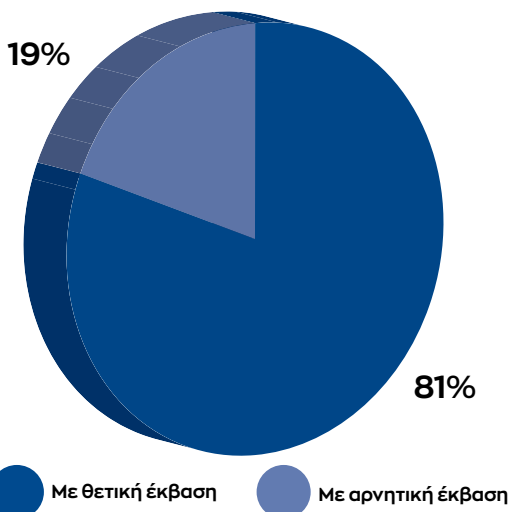
Η σημασία της συγκεκριμένης κατηγορίας υποθέσεων αποτυπώνεται στα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύει το ΝΣΚ. Συγκεκριμένα, κατά το έτος 2025, οι λειτουργοί του πραγματοποίησαν 1.736 παραστάσεις σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Δημοσίου, από τις οποίες οι 1.300 έλαβαν χώρα ενώπιον των πρωτοδικείων. Κατά το ίδιο έτος εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ συνολικά 2.680 αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων που αφορούσαν τις υποθέσεις αυτές, από τις οποίες οι 2.166 είχαν θετική έκβαση για το Δημόσιο, δηλαδή ποσοστό περίπου 81%. Αντίστοιχα, κατά το έτος 2024 εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ 3.867 αποφάσεις, από τις οποίες οι 2.501, δηλαδή ποσοστό 65%, ήταν, επίσης, ευνοϊκές για το Δημόσιο. Το αυξημένο ποσοστό αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο κατά το έτος 2025 συνδέεται, μεταξύ άλλων, με τη δημοσίευση αποφάσεων του Ανώτατου Ακυρωτικού επί αιτήσεων αναίρεσης, με τις οποίες επιλύθηκε, υπέρ των προβαλλόμενων από το Δημόσιο ισχυρισμών, το νομικό ζήτημα της νόμιμης προβολής της ένστασης δίζησης, προς το σκοπό (προσωρινής) απόρριψης της αγωγής. Ειδικότερα, κρίθηκε ότι το Δημόσιο, στο πλαίσιο των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων που έχουν χορηγηθεί με την εγγύησή του, μπορεί να προβάλλει την ένσταση δίζησης, εφόσον τούτο δεν αποκλείεται ούτε από τις ειδικότερες διατάξεις του ν.2322/1995 ούτε από τις υπουργικές αποφάσεις χορήγησης της εγγύησης, υπό την προϋπόθεση μόνον ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μεσολάβησε νόμιμη παραίτησή του από την ένσταση. Κρίθηκε, επιπλέον, ότι η εν λόγω ένσταση μπορεί να συνίσταται στην άρνηση καταβολής της οφειλής, μέχρις ότου ο δανειστής επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση τόσο εναντίον του πρωτοφειλέτη - δανειολήπτη και αυτή αποβεί άκαρπη όσο και εναντίον των τυχόν προσωπικών εγγυητών, οι οποίοι, παραιτούμενοι από την ένσταση δίζησης, εγγυήθηκαν την εκτέλεση της σύμβασης ως αυτοφειλέτες και δεν έχουν οι ίδιοι το δικαίωμα να αρνηθούν την καταβολή της οφειλής, μέχρι ο δανειστής να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση εναντίον του πρωτο-

5. Συγκεκριμένα, αφορούν α) φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων με ιδιαίτερα χαμηλό βιοτικό επίπεδο, με σκοπό την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, όπως η στεγαστική αποκατάσταση, η υγεία και η εκπαίδευση, β) ιδιωτικές επιχειρήσεις, επαγγελματίες και συνεταιριστικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης ή σοβαρή υποασασχόληση, καθώς και σε συγκεκριμένους οικονομικούς κλάδους ή δραστηριότητες που χρήζουν ενίσχυσης και γ) φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις ή συνεταιρισμούς που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, προκειμένου να αποκαταστήσουν τις οικονομικές ζημιές και να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους.

φειλέτη και αυτή αποβεί άκαρπη, διότι πλέον συντρέχει περίπτωση παθητικής σε ολόκληρον ενοχής (ΑΠ 1607/2025, 1037/2025). Παράλληλα, δεδομένου ότι η Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων του ΓΛΚ εξετάζει συστηματικότερα πλέον την πλήρωση των προϋποθέσεων ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου και προβαίνει πιο συχνά στην άμεση εξόφληση των σχετικών απαιτήσεων όταν διαπιστώνεται η ευθύνη του Δημοσίου, παρατηρείται ήδη μείωση στον αριθμό των ένδικων μέσων που ασκούνται από το Δημόσιο. Συγκεκριμένα, το έτος 2025 ασκήθηκαν 316 ένδικα μέσα, έναντι 343 κατά το έτος 2024, γεγονός που αντιστοιχεί σε μείωση περίπου 8%. Αντίστοιχα, καταγράφεται αύξηση των περιπτώσεων, στις οποίες το Δημόσιο αποφασίζει να μη συνεχίσει το δικαστικό αγώνα, καθώς κατά το έτος 2025 εκδόθηκαν 227 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις περί μη άσκησης ένδικων μέσων σε υποθέσεις της εν λόγω κατηγορίας, έναντι των 203 Πρακτικών, Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων που εκδόθηκαν το έτος 2024.

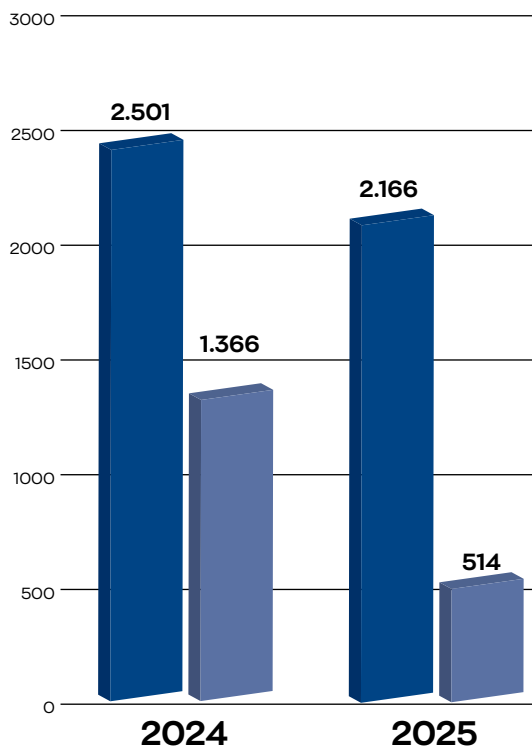
Τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται στις πρόσφατες ετήσιες εκθέσεις του ΝΣΚ καταδεικνύουν ότι η νομολογική αποσαφήνιση κρίσιμων ζητημάτων, σε συνδυασμό με τη συστηματικότερη διοικητική εξέταση των αιτημάτων κατάπτωσης συμβάλλει στη διαμόρφωση μίας πιο σταθερής και αποτελεσματικής πρακτικής και νομικής διαχείρισης των σχετικών διαφορών, με στόχο τη διασφάλιση τόσο της τήρησης των εγγυητικών υποχρεώσεων του Δημοσίου όσο και της προστασίας των δημοσιονομικών του συμφερόντων.

Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

Διάγραμμα 51 Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις Δικαστηρίων επί υποθέσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

Αποφάσεις επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

- Αποφάσεις επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (2024-2025 Θετικές Αποφάσεις)
- Αποφάσεις επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (2024-2025 Αρνητικές Αποφάσεις)

Διάγραμμα 52 Αποφάσεις με θετική και αρνητική έκβαση επί υποθέσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για τα έτη 2024 και 2025

2.1.3.4 Υποθέσεις πινάκων κατάταξης δανειστών και διανομής εκπλειστηριάσματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της πλατφόρμας e-auction, το 2025 προγραμματίστηκαν να γίνουν 61.435 πλειστηριασμοί ακινήτων, εκ των οποίων εντέλει ολοκληρώθηκαν οι 43.334.

Σε αντιστοιχία προς τα ανωτέρω, οι υποθέσεις πινάκων κατάταξης, και ειδικότερα το ζήτημα της άσκησης ή μη ανακοπής κατά αυτών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται περιπτώσεις πινάκων πτωχευτικής διανομής και ειδικής διαχείρισης, αποτέλεσαν και το έτος 2025 πολύ σημαντικό αντικείμενο της ύλης των λειτουργιών του ΝΣΚ με ασφυκτικό δικονομικό πλαίσιο και ενίοτε με δυσχέρειες κατά την συγκέντρωση των στοιχείων από τον φάκελο του πλειστηριασμού.

Ειδικότερα, από τα διαθέσιμα μέσω ΟΠΣ στοιχεία, προκύπτει ότι ο αριθμός των προσκλήσεων δανειστών που κοινοποιήθηκε κατά το προηγούμενο έτος τόσο στο Διοικητή της ΑΑΔΕ (κατ' άρθρο 36 παρ. 1 του ν.4389/2026-Α' 94) όσο και σε Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, για τη γνώση του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης δανειστών, με μοναδικό αριθμό, ανήλθε σε περίπου 7.200 έναντι 5.140 για το έτος 2024⁶, παρουσιάζοντας έτσι αύξηση της τάξης του 36%.

Ο χειρισμός των ανωτέρω υποθέσεων ολοκληρώθηκε: α) με την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος της ανακοπής με αίτημα τη μεταρρύθμιση του οικείου πίνακα κατάταξης δανειστών (2.189 το έτος 2025 έναντι 2.261 το έτος 2024, β) την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπει ο Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (άρθρο 6 του ν.4831/2021-Α'170) και ειδικώς ρυθμίζεται και συμπληρώνεται από την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ (611/15-12-2025-Β'6855) και γ) αρχαιοθέτηση της υπόθεσης, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της ΑΑΔΕ για την άσκηση ανακοπής, στην περίπτωση της πλήρους ικανοποίησης της αναγγελθείσας απαίτησής της. Στο πλαίσιο αυτό, το 2025 εκδόθηκαν 779 Πρακτικά Τριμελών Επιτροπών περί μη άσκησης ανακοπής, 3.398 Πράξεις και 283 Επισημειωματικές Πράξεις, σημειώνοντας αύξηση περίπου 30% σε σχέση με το 2024 (4.460 το 2025 έναντι 3.418 το 2024). Σε αυτά περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις παραίτησης από ασκηθείσες ανακοπές καθώς και η μη άσκηση ενδίκων μέσων.

Περαιτέρω, κατά το έτος αναφοράς συζητήθηκε (13.10.2025) ενώπιον του Αρείου Πάγου αίτηση αναίρεσης της ΑΑΔΕ με την οποία τέθηκε προς επίλυση το κρίσιμο νομικό ζήτημα, που αναφύεται από την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 977 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου όγδοου του άρθρου 1 του ν.4335/2015, και ίσχυε πριν την τροποποίηση με το άρθρο 71 του ν.4842/2021, ήτοι η δυνατότητα κατάταξης της ΑΑΔΕ και στο 10% του πλειστηριάσματος, που προορίζεται για την ικανοποίηση των εγγχειρόγραφων δανειστών, σε περίπτωση που δεν ικανοποιήθηκε πλήρως, καθ' όλη την έκταση του προνομίου της, λόγω ανεπάρκειας του πλειστηριάσματος, που επιτεύχθηκε από πλειστηριασμό που διενεργήθηκε πριν την 01.01.2022. Ήδη, δυνάμει της προσφάτως δημοσιευθείσας απόφασης του Α3 Τμήματος του Αρείου Πάγου, με αριθμό 341/09-03-2026, απορρίφθηκε αυτή.

Συναφώς προς τα ανωτέρω εντός του έτους 2025 ασκήθηκαν 33 αιτήσεις αναίρεσης και 340 εφέσεις (έναντι 42 αιτήσεων αναίρεσης και 311 εφέσεων εντός του έτους 2024), σε αρκετές εκ των οποίων προβάλλεται ο σχετικός λόγος και για τις οποίες κρίνεται σκόπιμη η παραίτηση ενόψει της ανωτέρω διαμορφωθείσας θέσης του Αρείου Πάγου.

Σε μία προσπάθεια αντιμετώπισης του μείζονος προβλήματος της συσσώρευσης των ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης δανειστών ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με το δεύτερο (β') μέρος του ν.5221/2025 (Α' 133/28.07.2025) εισήχθη διαδικασία επαναπροσδιορισμού καθώς και νέος τρόπος εκδίκασης των ανακοπών κατά της εκτέλεσης που έχουν μακρινές δικασίμους, με σκοπό την μείωση του χρόνου που μεσολαβεί από την κατάθεση έως την εκδίκασή τους στον πρώτο βαθμό (βλ. άρθρο 128 του ν.5221/2025). Επί της ουσίας οι ανακοπές κατά της εκτέλεσης με μακρινές δικασίμους θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας και να εκδικαστούν με τη νέα διαδικασία κατάθεσης φακέλου (με προτάσεις και σχετικά έγγραφα). Η διαδικασία επαναπροσδιορισμού κινείται με πρωτοβουλία του ανακόπτοντος, δια της υποχρεωτικής συνδρομής πληρεξούσιου δικηγόρου. Αν μία ανακοπή κατά της εκτέλεσης πρέπει να επαναπροσδιοριστεί λόγω της μακρινής δικασίμου και δεν

6. Το σύνολο των αποτελεσμάτων στις επιμέρους κατηγορίες εγγράφων «Πρόσκληση Δανειστών-Πίνακας Κατάταξης» (ΠΑΔΠΚ) και διαβιβαστικό με πρόσκληση δανειστών - πίνακα κατάταξης (ΔΠΑΔΠΚ), από την Κ.Υ. και τα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου, ανήλθε κατά το έτος 2025 σε 16.128. Η διαφοροποίηση μεταξύ των ανωτέρω αριθμών, οφείλεται στο γεγονός, ότι στην Κ.Υ., πρωτοκολλώνται ως εισερχόμενα, περισσότερες της μίας φορές, προσκλήσεις δανειστών, οι οποίες είτε επιδίδονται, είτε διαβιβάζονται από τις Υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης (Δ.Ο.Υ., Κέντρα Ελέγχου, Τελωνεία), ενώ ξεχωριστά πρωτοκολλώνται προσκλήσεις, που περιέρχονται μέσω των τελευταίων, και στα Γ.Ν.Σ.

ακολουθηθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα η διαδικασία αυτή, τότε θεωρείται ως μηδέποτε ασκηθείσα και τυχόν προσωρινή διαταγή ή απόφαση αναστολής παύει να ισχύει (βλ. άρθρο 134 του ν.5221/2025).

Αναμένεται, σχετικά, η έκδοση απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με την οποία θα ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα που αφορά στη δημιουργία, τη διαμόρφωση και τον καθορισμό των όρων

λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, τα τεχνικά ζητήματα εφαρμογής του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που αφορά στην ηλεκτρονική κατάθεση της αίτησης επαναπροσδιορισμού, τον χρόνο υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού, τις κοινοποιήσεις της, την ηλεκτρονική τήρηση του φακέλου της δικογραφίας και τη διεκπεραίωσή της με ηλεκτρονικά μέσα.

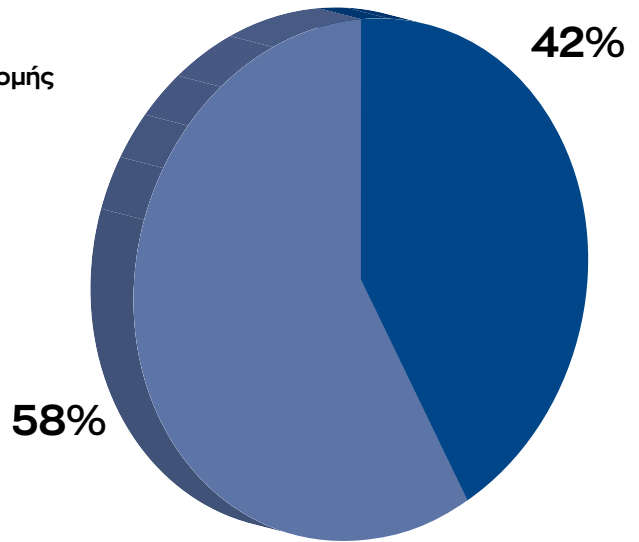
Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω προτείνεται:

► Με την εκδοθησόμενη κατά τα ανωτέρω υπουργική απόφαση, συνεκτιμώντας τη φυσιογνωμία και τον ιδιαίτερο τρόπο λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και προς τον σκοπό της εμπέδωσης της αποτελεσματικής και ταχείας περαίωσης των εν λόγω υποθέσεων, να προβλεφθεί η χορήγηση στο Ελληνικό Δημόσιο, ικανού χρονικού διαστήματος (τουλάχιστον εξαμήνου) από την έναρξη της λειτουργίας της πλατφόρμας για τον επαναπροσδιορισμό των εκκρεμών ανακοπών του. Με αυτό τον τρόπο, τα μέλη του Ν.Σ.Κ. θα έχουν τη δυνατότητα να επανεξετάσουν τον παραδεκτό τρόπο άσκησής τους και περαιτέρω τη νομική και ουσιαστική βασιμότητά τους, να εισάγουν για επαναπροσδιορισμό μόνο αυτές που πράγματι παρίστανται κατ' αρχήν παραδεκτές, νομικά και ουσιαστικά βάσιμες. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η διαδικασία επαναπροσδιορισμού θα κινηθεί μόνο για εκείνες, για τις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο ως ανακόπτον διατηρεί έννομο συμφέρον και για τις οποίες έχουν τηρηθεί οι λοιποί όροι του παραδεκτού και ταυτόχρονα δεν αξιολογούνται ως προδήλως άβασιμες υπό το πρίσμα της ισχύουσας κατά τον κρίσιμο χρόνο νομοθεσίας και της μέχρι σήμερα διαπλασθείσας νομολογίας. Αντίθετα, όσες ανακοπές είτε ασκήθηκαν

απλώς προς διαφύλαξη της σχετικής δικονομικής προθεσμίας είτε επειδή οι προβληθέντες λόγοι παρίστανται πλέον ανεπίκαιροι, άλλως προδήλως νομικά και ουσιαστικά άβασιμοι, δεν θα εισαχθούν για επαναπροσδιορισμό και έτσι θα επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός της αποσυμφόρησης των δικαστηρίων με την ταχεία εκκαθάριση των σχετικών υποθέσεων οι οποίες έχουν καθοριστική επίπτωση στην εύρυθμη λειτουργία της οικονομικής ζωής.

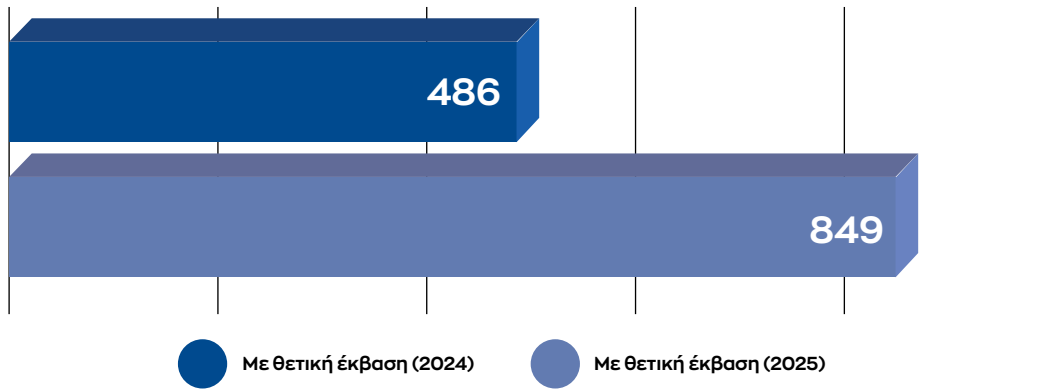
► Οι αναγγελίες απαιτήσεων της ΑΑΔΕ να συνοδεύονται από εκτενές φύλλο παρατηρήσεων, από το οποίο θα προκύπτουν αναλυτικά: α) το είδος και το ύψος των λοιπών, εκτός από Φ.Π.Α., παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, ήτοι των απαιτήσεων που απολαμβάνουν του προνομίου της 3ης τάξης του άρθρου 975 ΚΠολΔ, προς υποβοήθηση του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου κατά την σύμμετρη κατάταξη των απαιτήσεων της αυτής τάξης, μεταξύ των οποίων αυτών του νηδδ e-ΕΦΚΑ και προς αποφυγή άσκοπων δικαστικών διενέξεων και β) τυχόν λήψη διασφαλιστικών μέτρων με αναφορά όλων των προσδιοριστικών της ταυτότητάς τους στοιχείων.

Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων
επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής
και ειδικής διαχείρισης

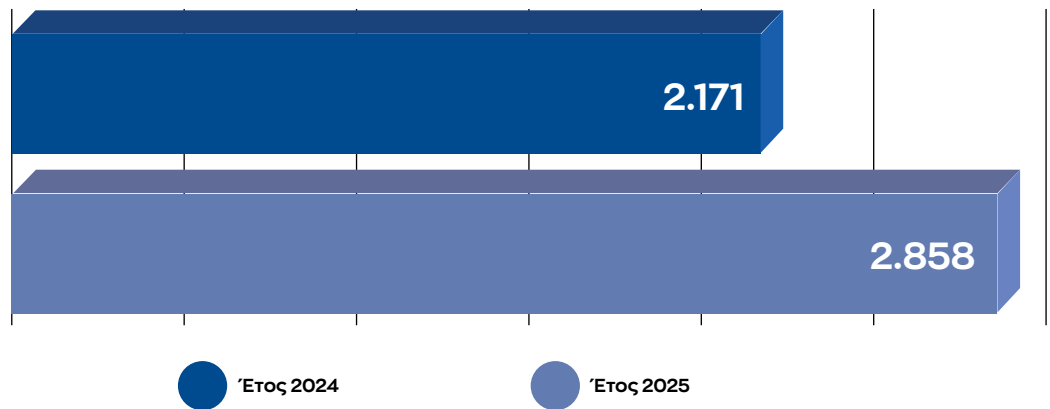
Διάγραμμα 53 Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης

Αποφάσεις με θετική έκβαση επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης

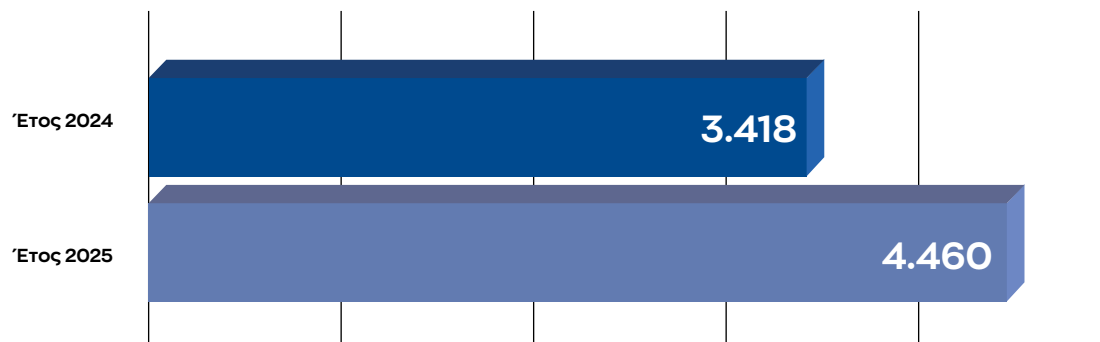
Διάγραμμα 54 Αποφάσεις με θετική έκβαση επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025

Παραστάσεις ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας
επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης

Διάγραμμα 55 Παραστάσεις ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025

Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης

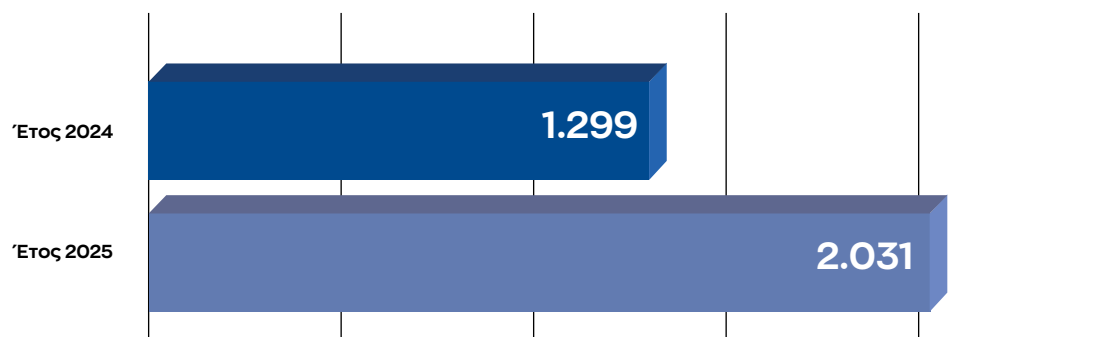
Διάγραμμα 56 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025

Εφέσεις και αναιρέσεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης

Διάγραμμα 57 Εφέσεις και Αιτήσεις Αναίρεσης επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025

Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης

Διάγραμμα 58 Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης τα έτη 2024 & 2025

2.1.3.5 Υποθέσεις αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων ν.3869/2010 - μετάβαση στο νέο δίκαιο αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας (ν.4738/2020)

Η χρηματοοικονομική κρίση, που εκδηλώθηκε στην Ελλάδα το 2009, προκάλεσε σημαντική επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης πολλών νοικοκυριών, οδηγώντας σε εκτεταμένη αδυναμία εξυπηρέτησης δανειακών υποχρεώσεων, ιδίως στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων. Η εξέλιξη αυτή ανέδειξε την ανάγκη θέσπισης ενός ειδικού θεσμικού πλαισίου για την προστασία των φυσικών προσώπων που δεν διέθεταν πτωχευτική ικανότητα. Στο πλαίσιο αυτό θεσπίστηκε ο ν.3869/2010, ο οποίος εισήγαγε για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη ένα ολοκληρωμένο σύστημα δικαστικής ρύθμισης των οφειλών ιδιωτών.

Η ευρεία χρήση του νόμου από τους δανειολήπτες οδήγησε στην κατάθεση μεγάλου αριθμού αιτήσεων στα ειρηνοδικεία της χώρας. Από την επισκόπηση των εκθέσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης της περιόδου 2020-2021 προκύπτει ότι οι κατατεθείσες αιτήσεις ρύθμισης οφειλών ξεπέρασαν τις 200.000. Η μεγάλη σώρευση υποθέσεων δημιούργησε καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης και επιβάρυνε σημαντικά τα πολιτικά δικαστήρια. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος θεσπίστηκε ειδική διαδικασία επαναπροσδιορισμού των εκκρεμών υποθέσεων μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας (ν.4745/2020), προκειμένου να επιταχυνθεί η εκδίκαση των αιτήσεων που είχαν προσδιοριστεί για συζήτηση αρκετά χρόνια μετά την κατάθεσή τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της διαδικασίας, περίπου 90.000 έως 95.000 εκκρεμείς υποθέσεις έπρεπε να ενταχθούν στη διαδικασία επαναπροσδιορισμού. Από αυτές, περίπου 50.000 υποθέσεις επαναπροσδιορίστηκαν τελικά μέσω της πλατφόρμας, προς συζήτηση ενώπιον των ήδη καταργηθέντων ειρηνοδικείων. Σε σύντομο χρονικό διάστημα η εκκρεμότητα εκκαθαρίστηκε και έτσι, σήμερα, η πλειονότητα των υποθέσεων έχει οδηγηθεί ενώπιον δευτεροβάθμιων δικαστηρίων, καθώς είναι συνήθης η άσκηση ένδικου μέσου από έναν τουλάχιστον διάδικο σε υποκειμενικά σύνθετες δίκες όπως η προκείμενη.

Αναφορικά με τη συμμετοχή του Δημοσίου σε υποθέσεις του ν.3869/2010 λεκτέα τα εξής. Με το άρθρο 46 του ν.4569/2018, ο χειρισμός των υποθέσεων του ν.3869/2010, που αφορούν στη ρύθμιση χρεών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και η παράσταση ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων ανατέθηκε στη φορολογική διοίκηση, ενώ, μόνο αν τίθενται σοβαρά νομικά θέματα, τις υποθέσεις

χειρίζεται το ΝΣΚ (ιδίως ως προς την άσκηση έφεσης κατά της πρωτοδίκως εκδοθείσας δικαστικής απόφασης), μετά από τη διαβίβαση αιτιολογημένης προς τούτο γνώμης του Προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ (ΠΟΛ 1190/2018 και 1213/2018) ή του ΚΕΒΕΙΣ Αττικής/Θεσσαλονίκης. Επίσης, το ΝΣΚ χειρίζεται τις υποθέσεις εκείνες, στις οποίες το Δημόσιο καλείται ως εγγυητής των φερόμενων προς ρύθμιση οφειλών από δανειακές συμβάσεις με πιστωτικά ιδρύματα.

Ειδικότερα, οι παραστάσεις των λειτουργών του ΝΣΚ κατά το έτος 2025, ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, στις υποθέσεις του ν.3869/2010 ανήλθαν στις 925, ενώ οι αντίστοιχες παραστάσεις κατά το έτος 2024 ήταν 784. Οι περισσότερες παραστάσεις αφορούν εκδίκαση υποθέσεων ενώπιον των δευτεροβάθμιων δικαστηρίων, δεδομένου ότι έχει παρέλθει πενταετία από την ολοκλήρωση της προαναφερόμενης διαδικασίας επαναπροσδιορισμού και οι δίκες σε πρώτο βαθμό, έχουν κατά βάση ολοκληρωθεί, μετά και τη δημοσίευση των αποφάσεων της Ολομέλειας του ΑΠ με αριθμούς 3/2023 και 4/2023, με τις οποίες επιλύθηκαν τα τεθέντα νομικά ζητήματα α) περί της υπαγωγής ή μη στις διατάξεις του νόμου και των οφειλών των υπερχρεωμένων οφειλετών προς το Ελληνικό Δημόσιο και β) περί του αν ο περιορισμός ή η πλήρης εξάλειψη της κύριας οφειλής φυσικού προσώπου, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού, μεταξύ αυτού και των πιστωτών, κατ' άρθρο 7 παρ. 2 του ν.3869/2010 ή, σε περίπτωση αποτυχίας του, ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση, κατ' άρθρα 8 και 11 του ίδιου νόμου, επιφέρει αντίστοιχα περιορισμό ή εξάλειψη της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου για την οφειλή αυτή έναντι των πιστωτών. Σημαντικός είναι ο αριθμός παραστάσεων ενώπιον του ΑΠ, που ανέρχονται σε 82, για τη συζήτηση αιτήσεων αναίρεσης με λόγους που αφορούν, ιδίως, την εσφαλμένη κατανομή του ποσού των δόσεων του άρθρου 9 παρ. 2 για τη διάσωση της κύριας κατοικίας μεταξύ των πιστωτών και την πληρότητα της αιτιολογίας των ανααιρεσιβαλλόμενων αποφάσεων.

Περαιτέρω, τα ασκηθέντα από τους λειτουργούς του ΝΣΚ ένδικα μέσα ανήλθαν συνολικά στα 449 (έναντι 521 το έτος 2024), από τα οποία τα 370 αφορούν αιτήσεις αναίρεσης, ενώ οι αποφάσεις που εκδόθηκαν και περιήλθαν ηλεκτρονικά στο ΝΣΚ από τις αρμόδιες υπηρεσίες της φορολογικής διοίκησης ή επιδόθηκαν σε αυτό, ανήλθαν συνολικά στις 871 (έναντι 918 το έτος 2024), από τις οποίες οι 483 είχαν αρνητική έκβαση για το Δημόσιο, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 55% επί του συνόλου των αποφάσεων του ν.3869/2010.

Εκδόθηκαν δε κατά το έτος 2025, 450 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις, έναντι των 561 Πρακτικών, Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2024.

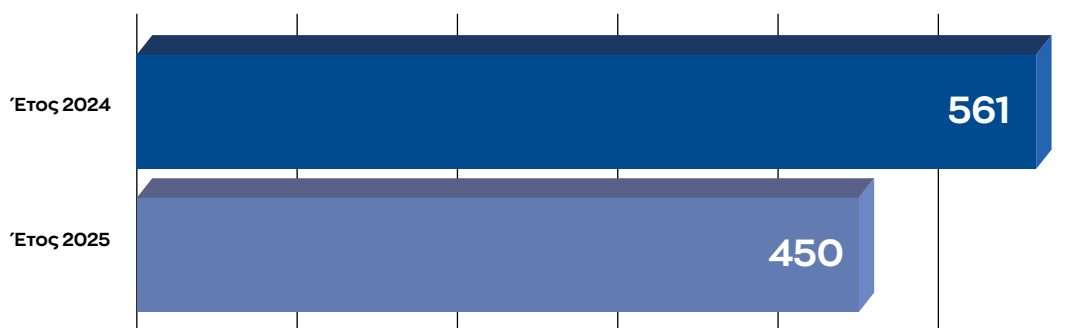
Από τη συγκριτική θεώρηση του αριθμού των αποφάσεων που περιήλθαν με τους παραπάνω τρόπους στο ΝΣΚ κατά τα έτη 2024 και 2025 και των ασκηθέντων ένδικων μέσων προκύπτει ότι σημαντικός αριθμός αποφάσεων παρουσιάζουν πλημμέλειες ως προς την πληρότητα και τη νομική ορθότητά τους, αντανakλώντας δυσμενώς στα συμφέροντα του Δημοσίου και των νηδδ, των οποίων τη νομική υποστήριξη διεξάγει το ΝΣΚ. Η διαπίστωση αυτή ευελπιστούμε να συμβάλει θετικά στον ευρύτερο προβληματισμό της αποτελεσματικής παροχής δικαστικής προστασίας, η οποία δεν θα πρέπει να συναρτάται αποκλειστικά με την ταχύτητα έκδοσης των αποφάσεων. Στο πλαίσιο των προσπαθειών επιτάχυνσης και των διαδικασιών μαζικού επαναπροσδιορισμού υποθέσεων, αναδεικνύεται η ανάγκη επίτευξης ισορροπίας μεταξύ της ταχείας απονομής δικαίου και της ποιότητας της δικαστικής κρίσης. Η επίτευξη της ισορροπίας αυτής συνιστά βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία της δικαιοσύνης, στόχο τον οποίο το ΝΣΚ υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, μέσω της απλοποίησης και επιτάχυνσης της εσωτερικής του λειτουργίας.

Ήδη δε το παραπάνω πλαίσιο προστασίας έχει αντικατασταθεί από το ν.4738/2020, ο οποίος εισήγαγε ένα νέο μοντέλο αντιμετώπισης της υπερχρέωσης, με έμφαση στην εξωδικαστική ρύθμιση και με την πρόβλεψη της δυνατότητας υποβολής αίτησης πτώχευσης και από φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την εμπορική ιδιότητα. Για πρώτη φορά στο ελληνικό δίκαιο προβλέπεται ότι ένας ιδιώτης μπορεί να κηρυχθεί σε πτώχευση, με συνέπεια τη ρευστοποίηση της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών, μετά δε την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την πάροδο συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ο οφειλέτης απαλλάσσεται από τα υπόλοιπα χρέη του. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω νομοθετικών παρεμβάσεων καταγράφεται προοδευτική αύξηση των αιτήσεων πτώχευσης που υποβάλλονται στο πλαίσιο του νέου πτωχευτικού δικαίου, τις οποίες καλούνται να διαχειριστούν οι λειτουργοί του ΝΣΚ και οι δικηγόροι του Δημοσίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Προϊσταμένου της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης.

Ειδικότερα, το Δημόσιο δύναται να παρεμβαίνει στις διαδικασίες πτώχευσης, ασκώντας κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, όταν διαθέτει έννομο συμφέρον, προκειμένου να υποστηρίξει ή να αντικρούσει την αίτηση πτώχευσης. Η συμμετοχή αυτή είναι ιδιαίτερος σημαντική σε περιπτώσεις πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου, οι οποίες αποτελούν πλέον συχνό φαινόμενο μετά την εισαγωγή του νέου κώδικα. Οι σχετικές δικονομικές ενέργειες πραγματοποιούνται, κατά κανόνα, μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας (ΗΜΦ), το οποίο λειτουργεί ως ψηφιακή πλατφόρμα για την υποβολή αιτήσεων, παρεμβάσεων και λοιπών διαδικαστικών πράξεων, υπό τη διαχείριση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΓΓΧΤΔΙΧ). Το ηλεκτρονικό σύστημα παρέχει τη δυνατότητα ταχείας άσκησης παρεμβάσεων, μείωσης διοικητικού φόρτου και διαφάνειας στη διαδικασία. Η δυνατότητα πρόσβασης των λειτουργών του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου στην πλατφόρμα του ΗΜΦ για την άσκηση δικαστικών ενεργειών εξασφαλίστηκε εντός του έτους 2024, κατόπιν συντονισμένων ενεργειών της Προέδρου και της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ σε συνεργασία με τη ΓΓΧΤΔΙΧ.

Παρά τις ηλεκτρονικές διευκολύνσεις που εισάγει ο ν.4738/2020, εξακολουθούν να παρατηρούνται ορισμένα λειτουργικά κενά, τα οποία ήδη έχουν επισημανθεί από το ΝΣΚ από το 2024 και επηρεάζουν την εμπρόθεση και παραδεκτή άσκηση ένδικων βοηθημάτων εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου. Ειδικότερα, η πλατφόρμα δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη την αναστολή προθεσμιών κατά την μεταφορά σε εργάσιμες ημέρες της λήξης προθεσμιών, όταν αυτές συμπίπτουν με εξαιρετές κατά νόμο, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η δυνατότητα υποβολής παρεμβάσεων μετά την παρέλευση της τριακονθήμερης προθεσμίας του άρθρου 173 του ν.4738/2020. Η διαπίστωση αυτή αναδεικνύει την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης και προσαρμογής των σχετικών ψηφιακών εργαλείων, προς διασφάλιση της αποτελεσματικής εκπροσώπησης του Δημοσίου και της εύρυθμης εφαρμογής του πλαισίου αφερεγγυότητας.

Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις
επί υποθέσεων αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων

Διάγραμμα 59 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων τα έτη 2024 & 2025

Εφέσεις και αναιρέσεις επί υποθέσεων αιτήσεων ρύθμισης οφειλών
υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων

Διάγραμμα 60 Εφέσεις και Αιτήσεις Αναίρεσης επί υποθέσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων τα έτη 2024 & 2025

Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν επί υποθέσεων αιτήσεων ρύθμισης οφειλών
υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων

Διάγραμμα 61 Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν επί υποθέσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων τα έτη 2024 & 2025

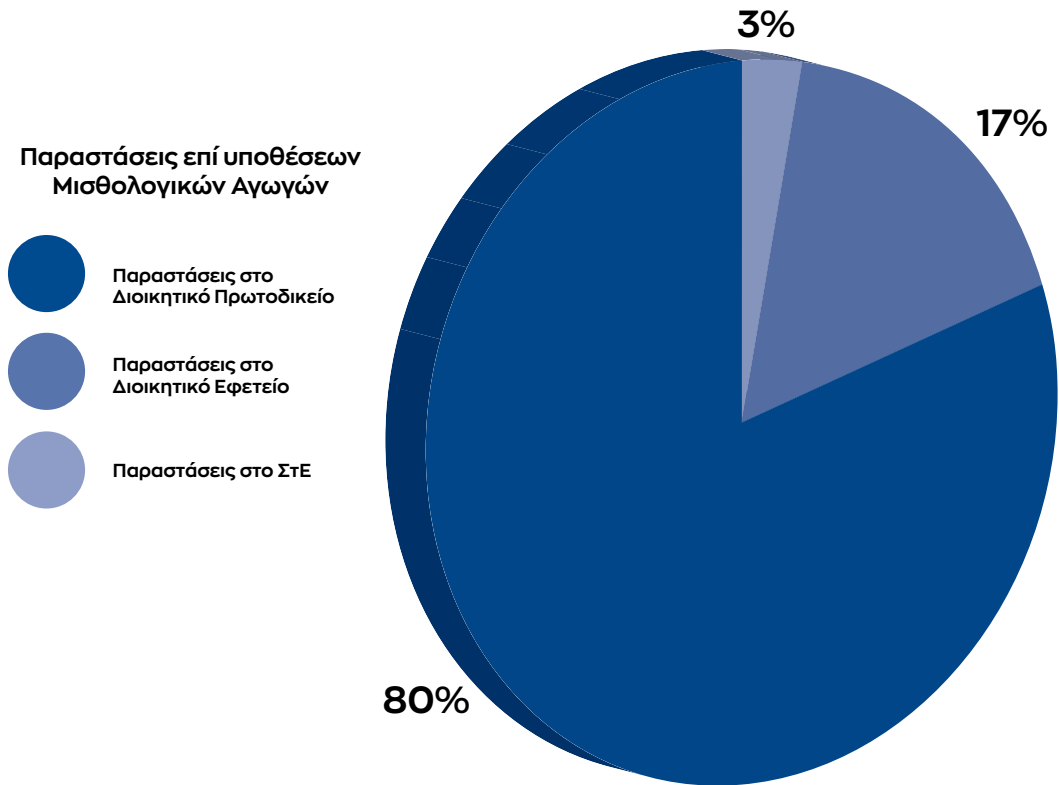
2.1.3.6. Υποθέσεις Μισθολογικών Αγωγών και Διοικητικών Προστίμων

Από τα στατιστικά στοιχεία συνάγεται ότι σημαντικό μέρος των υποθέσεων που χειρίζεται το ΝΣΚ αφορά σε μισθολογικές αγωγές, οι οποίες φέρονται προς συζήτηση, κατά κύριο λόγο, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η Πολιτεία καταβάλλει συστηματικές προσπάθειες, μέσω της νομοθετικής οδού, να περιορίσει τον αριθμό των υποθέσεων που καταλήγουν προς επίλυση στα παραπάνω δικαστήρια, επιδιώκοντας την αποσυμφόρησή τους και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης εντός εύλογου χρόνου. Παρά ταύτα, συνεχίζουν να κατατίθενται αγωγές από διάφορες κατηγορίες κρατικών λειτουργών, δημοσίων υπαλλήλων ή συνταξιούχων, οι οποίες σχετίζονται κυρίως με ζητήματα αποδοχών ή συνταξιοδοτικών παροχών. Τούτο αποδίδεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, στην απουσία σταθερής νομολογιακής κατεύθυνσης από τα ανώτατα δικαστήρια, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, αν και υπάρχει πάγια νομολογία, η Διοίκηση δεν έχει προσαρμόσει πλήρως τη στάση της σε αυτήν. Η διαρκής ροή αυτής της φύσης των υποθέσεων επιμηκύνει τον χρόνο εκδίκασης των διοικητικών διαφορών και δυσχεραίνει την έγκαιρη επίλυση των ζητημάτων που απασχολούν τους πολίτες. Επιπλέον, ο αυξημένος όγκος τους, ο οποίος απαντάται σε πολλές Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ, επιβαρύνει αισθητά το έργο των μελών του, τα οποία αφιερώνουν σημαντικό χρόνο στην επεξεργασία παρόμοιων νομικών ζητημάτων, με αναγκαία – και συχνά επαναλαμβανόμενη – επίκληση των ίδιων νομικών επιχειρημάτων.

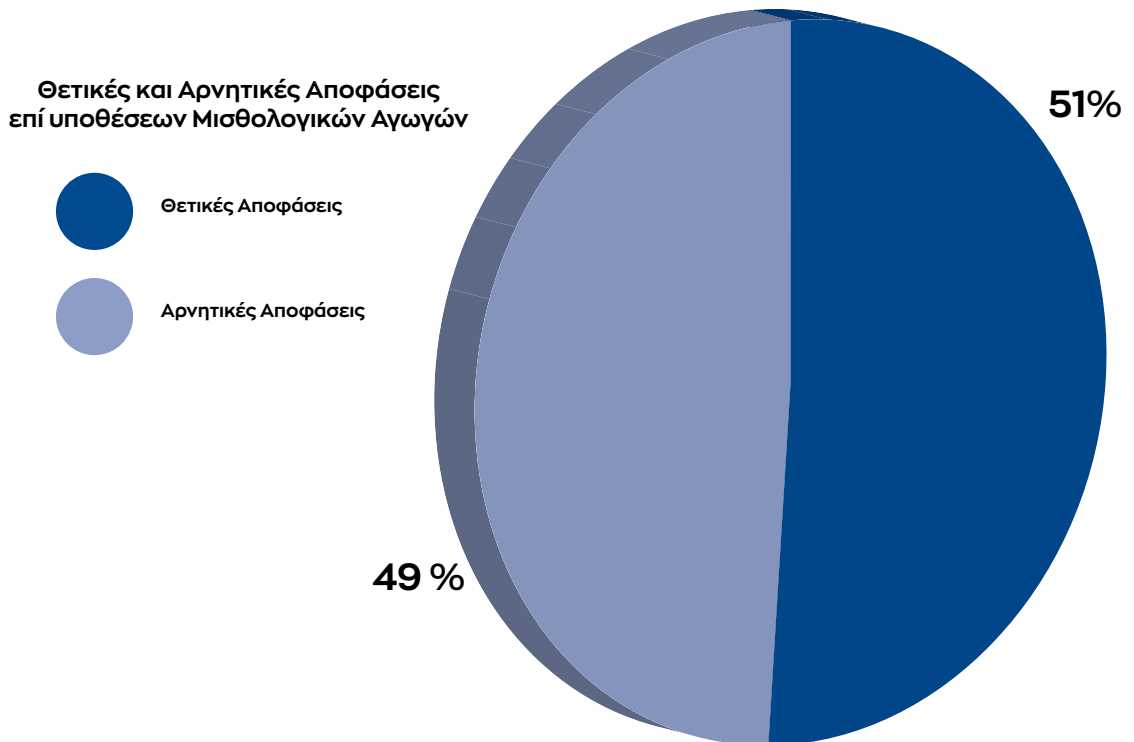
Προς την κατεύθυνση της αποσυμφόρησης των δικαστηρίων και των οργανικών μονάδων ΝΣΚ από τον χειρισμό μιας κατηγορίας υποθέσεων μισθολογικών αγωγών προτάθηκε εντός του έτους 2025 η επίλυση με νομοθετική ρύθμιση των υποθέσεων μισθολογικών αγωγών δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, που αφορούν στην καταβολή προσαύξησης επί ποσοστού του βασικού τους μισθού και του χρονοεπίδοματος με μόνο κριτήριο τα έτη υπηρεσίας και την ιδιότητά τους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τις αντίστοιχες προσαυξήσεις επί του βασικού μισθού και του χρονοεπίδοματος, όπως ισχύουν για τους Δικαστικούς Πληρεξουσίους Α΄ τάξης ΝΣΚ. Η παραπάνω νομοθετική πρωτοβουλία προτάθηκε λόγω της πάγιας νομολογίας του ΑΕΔ και κατ'επίκληση αυτής και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων επί των υποθέσεων αυτών.

Περαιτέρω, άλλη σημαντική κατηγορία υποθέσεων που χειρίζεται το ΝΣΚ αποτελούν οι υποθέσεις επί προσφυγών ακύρωσης ή και μεταρρύθμισης διοικητικών προστίμων. Από τα στατιστικά δεδομένα έτους 2025 συνάγεται ότι οι αριθμός των υποθέσεων που περαιώθηκαν με την έκδοση πρακτικών, πράξεων και επισημειωματικών πράξεων ΝΣΚ είναι πολλαπλάσιος του αριθμού των υποθέσεων για τις οποίες κατατέθηκαν ένδικα μέσα από τους λειτουργούς ΝΣΚ (1034 υποθέσεις περαιώθηκαν χωρίς να κατατεθούν ένδικα μέσα έναντι μόλις 164 υποθέσεων στις οποίες κατατέθηκαν ένδικα μέσα).

Από την εξέταση των υποθέσεων αυτών συνάγεται ότι οι λόγοι για τους οποίους προσβάλλονται τα επιβληθέντα πρόστιμα εντοπίζονται κυρίως σε τυπικές πλημμέλειες κατά την έκδοση των σχετικών πράξεων. Τέτοιες περιπτώσεις είναι, για παράδειγμα, η αναρμοδιότητα ή η μη νόμιμη συγκρότηση του αρμόδιου οργάνου, η λανθασμένη εφαρμογή παλαιότερων νομικών διατάξεων, η μη τήρηση ουσιαστικών τύπων της διαδικασίας ή η παράλειψη της ακρόασης του διοικουμένου, ενώ, σε αρκετές περιπτώσεις, υποβάλλεται αίτημα για μείωση του προστίμου, με επίκληση της αρχής της αναλογικότητας. Όσον αφορά στις υποθέσεις, οι οποίες περαιώθηκαν με την έκδοση πρακτικών, πράξεων και επισημειωματικών πράξεων ΝΣΚ, ο μεγάλος αριθμός των υποθέσεων αυτών εξηγείται από το ότι πρόκειται είτε (κυρίως) για υποθέσεις που δεν μπορούν να προσβληθούν παραδεκτά λόγω ποσού, είτε για υποθέσεις χωρίς ιδιαίτερα νομικά ζητήματα ή ζητήματα που έχουν ήδη επιλυθεί από τη νομολογία των ανώτατων δικαστηρίων.

Διάγραμμα 62 Κατανομή παραστάσεων επί υποθέσεων Μισθολογικών Αγωγών

Διάγραμμα 63 Θετικές και Αρνητικές Αποφάσεις επί υποθέσεων Μισθολογικών Αγωγών

2.1.3.7. Υποθέσεις αποζημιωτικές κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ εξαιτίας φυσικών καταστροφών (στο Μάτι και στη Μάνδρα Αττικής)

Για πρώτη φορά στα στατιστικά δεδομένα του έτους 2025 αποτυπώνονται, ως ιδιαίτερη κατηγορία υποθέσεων αποζημιωτικών κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ, οι υποθέσεις πληγέντων από τις φυσικές καταστροφές είτε κατά την πλημμύρα της 15ης.11.2017 στην ευρύτερη περιοχή της Μάνδρας Αττικής είτε κατά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε την 23η.7.2018 στο Μάτι Αττικής, με αντικείμενο ιδίως την αποκατάσταση υλικών ζημιών και διαφυγόντων κερδών, καθώς και τη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης.

Η διαχείριση των υποθέσεων αυτών έλαβε χώρα υπό το κανονιστικό πλαίσιο του άρθρου 224 του ν.5193/2025, με τον οποίο εισήχθησαν ειδικές δικονομικές ρυθμίσεις λόγω των ως άνω φυσικών καταστροφών, ως προς τη μη άσκηση ή την παραίτηση του Δημοσίου από ασκηθέντα ένδικα μέσα σε σχετικές δίκες, επί των οποίων εκδόθηκαν οριστικές αποφάσεις πρωτοβαθμίων διοικητικών Δικαστηρίων, με τις οποίες επιδικάσθηκαν σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου αποζημιώσεις (χρηματική ικανοποίηση) λόγω ψυχικής οδύνης ή ηθικής βλάβης καθώς και νοσήλια, έξοδα κηδείας ή παροχή κατά το άρθρο 931 του Αστικού Κώδικα προς τον σκοπό της επιτάχυνσης της καταβολής αποζημίωσης στους πληγέντες.

Στο πλαίσιο αυτό κατά το έτος 2025:

- ▶ Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 327 παραστάσεις, εκ των οποίων 81 στα Διοικητικά Εφετεία και 246 στα Διοικητικά Πρωτοδικεία.
- ▶ Εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν συνολικά 246 δικαστικές αποφάσεις εκ των οποίων 110 με θετική έκβαση για το Δημόσιο και 136 με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο. Οι παραπάνω 110 αποφάσεις με θετική έκβαση, στο σύνολό τους εκδόθηκαν από τα Διοικητικά Πρωτοδικεία, ενώ από τις αποφάσεις με αρνητική έκβαση, 31 εκδόθηκαν από τα Διοικητικά Εφετεία και 105 από τα Διοικητικά Πρωτοδικεία.
- ▶ Ολοκληρώθηκαν 93 υποθέσεις με την έκδοση 77 Πρακτικών ΝΣΚ, 13 Πράξεων και 3 Επισημειωματικών Πράξεων ΝΣΚ.

Από τα ανωτέρω δεδομένα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των υποθέσεων ολοκληρώθηκε χωρίς την άσκηση ενδίκων μέσων. Το στοιχείο αυτό δεν αποτελεί απλώς στατιστική διαπίστωση, αλλά αντανάκλα την ουσιαστική ανταπόκριση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προς τη βούληση του νομοθέτη, για επιλεκτική και φειδωλή άσκηση ενδίκων μέσων όπως αυτή αποτυπώθηκε στο ν.5193/2025.

Ειδικότερα, τα μέλη του ΝΣΚ, ενεργώντας κατόπιν εξατομικευμένης αξιολόγησης κάθε υπόθεσης, προέβησαν, όπου δεν συνέτρεχαν νομικοί ή ουσιαστικοί λόγοι άσκησης ενδίκων μέσων, αλλά και όπου τύγχανε εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 224 του ν.5193/2025 στην έκδοση των προβλεπόμενων Πρακτικών, Πράξεων και Επισημειωματικών πράξεων, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τόσο στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων όσο και στην ταχεία ολοκλήρωση των διαδικασιών για την είσπραξη, εκ μέρους των πληγέντων, των αναγνωρισθέντων ή επιδικασθέντων, με δικαστικές αποφάσεις, ποσών.

2.1.4. Αποτίμηση Έργου Θεματικών Σχηματισμών

2.1.4.1. Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων

Κατά το έτος 2025 ο Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων (Θ.Σ.Π.Υ.) συνέχισε την αποστολή του με στόχο την αποτελεσματική υπεράσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη συμμετοχή του σε ποινικές διαδικασίες. Από την έναρξη λειτουργίας του Σχηματισμού μέχρι το τέλος του έτους είχαν ανοιχθεί **2307 φάκελοι**, εκ των οποίων **332 εντός του 2025**. Παρέμεινε σε ισχύ η πρακτική συστηματικού ελέγχου των εισερχόμενων υποθέσεων, με σκοπό την ορθολογική διαχείριση των υποθέσεων ιδιαίτερης βαρύτητας.

Το έτος 2025 ο Σχηματισμός εκπόνησε και παρουσίασε στον Υφυπουργό Δικαιοσύνης ολοκληρωμένες προτάσεις, αφενός για την αναμόρφωση του πλαισίου που διέπει τη συμμετοχή του Δημοσίου σε εναλλακτικούς τρόπους περάτωσης της ποινικής διαδικασίας – αναδεικνύοντας κρίσιμες νομικές και πρακτικές δυσλειτουργίες και εισηγούμενος, μεταξύ άλλων, την καθιέρωση ενιαίων κανόνων προσδιορισμού ζημίας, διαδικασία άμεσης ταμειακής βεβαίωσης, δεσμευτική «Πράξη Όρων Συνδιαλλαγής» από το ΝΣΚ και σαφή καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών της διοίκησης – και αφετέρου για τη σύσταση ειδικών ποινικών τμημάτων “Δημοσίου” στα Εφετεία Αθηνών και Πειραιώς, με σκοπό την επιτάχυνση της εκδίκασης υποθέσεων που αφορούν το Ελληνικό Δημόσιο· οι προτάσεις αυτές έγιναν δεκτές με θετική ανταπόκριση και ήδη δόθηκαν οδηγίες προς τα Εφετεία για την προοδευτική συγκέντρωση των σχετικών υποθέσεων σε εξειδικευμένα τμήματα συνεδριάσεων.

Ο Σχηματισμός συνέχισε να στηρίζει την πρόταση επαναφοράς του θεσμού της πολιτικής αγωγής στις ποινικές διαδικασίες. Εφόσον υλοποιηθεί η πρόταση αυτή θα επιταχυνθεί η διαδικασία εκδίκασης αστικών αξιώσεων του Ελληνικού Δημοσίου, άμεσα συνδεδεμένων με την τέλεση των ερευνωμένων εγκληματικών συμπεριφορών, χωρίς να είναι αναγκαία η προσφυγή στη χρονοβόρα διαδικασία των πολιτικών δικαστηρίων και χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση του έργου της Δικαιοσύνης αλλά και του εκπροσωπούντος το Ελληνικό Δημόσιο ΝΣΚ.

Το ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων το οποίο ανέκυψε το έτος 2025 σε περιπτώσεις κατά τις οποίες κλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να παράσχει νομική υπεράσπιση και να παραστεί προς υποστήριξη κατηγορίας στην ίδια υπόθεση αντιμετωπίστηκε με το άρθρο 206 ν.5259/2025, που προέβλεψε ότι η υπεράσπιση υπαλλήλου από λειτουργό του ΝΣΚ επιτρέπεται μόνο εφόσον η αρμόδια υπηρεσία δηλώσει ότι δεν θα ζητήσει παράσταση του ΝΣΚ για υποστήριξη της κατηγορίας. Η ρύθμιση έχει εφαρμογή και στις εκκρεμείς υποθέσεις.

2.1.4.2. Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων της ΕΕ και των Δικαστηρίων της, του ΕΔΔΑ και Δικαστηρίων της Αλλοδαπής

A. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΔΔΑ

Κατά το έτος 2025, κοινοποιήθηκαν στην Ελληνική Κυβέρνηση εκατόν ογδόντα (180) ατομικές προσφυγές κατά της Ελλάδας, ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

Σε τριάντα οκτώ (38) περιπτώσεις από τις ανωτέρω, ενεργοποιήθηκε από το ΕΔΔΑ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος των προσφευγόντων, η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων του άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου και οι αρμόδιες Ελληνικές αρχές κλήθηκαν να προβούν ή/και να μην προβούν σε συγκεκριμένες πράξεις και να παράσχουν εντός σύντομων προθεσμιών συγκεκριμένα στοιχεία προς το Δικαστήριο. Η ενεργοποίηση της διαδικασίας αυτής απαίτησε επείγοντα και ιδιαίτερο χειρισμό, δεδομένου ότι τυχόν άρνηση συμμόρφωσης της Ελλάδας με τα ασφαλιστικά μέτρα που υποδεικνύονται από το ΕΔΔΑ, ενδέχεται να συνιστά παραβίαση του άρθρου 34 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Πρόκειται για υποθέσεις που ιδίως αφορούν στον άμεσο εντοπισμό αλλοδαπών, τη μη απομάκρυνσή τους από την Ελλάδα, την παροχή σε αυτούς φαγητού, νερού και ιατρικής φροντίδας την παροχή πρόσβασης στις διαδικασίες χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας και την εξεύρεση κατάλληλης δομής φιλοξενίας για ευάλωτες ομάδες αιτούντων άσυλο. Στις υποθέσεις αυτές τίθεται από τους προσφεύγοντες, ως κύριο, το ζήτημα πιθανής παραβίασης από την Ελλάδα του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ, σχετικά με την απαγόρευση βασανιστηρίων, απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης, σε περίπτωση απομάκρυνσής τους από τη χώρα.

Οι λοιπές προσφυγές αφορούσαν, ιδίως, ισχυριζόμενες παραβιάσεις διατάξεων της ΕΣΔΑ, όπως:

- ▶ του άρθρου 2, σχετικά με το δικαίωμα προστασίας της ζωής, υπό την ουσιαστική και διαδικαστική πτυχή του,
- ▶ του άρθρου 3, σχετικά με την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης κρατουμένων σε φυλακές, αστυνομικά κρατητήρια και λοιπά κέντρα κράτησης ανά την Ελλάδα,
- ▶ του άρθρου 4 παρ.2, σχετικά με την απαγόρευση αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας,
- ▶ του άρθρου 5, σχετικά με τη νομιμότητα της κράτησης και την έλλειψη αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής,
- ▶ του άρθρου 6 παρ.1, σχετικά με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και, ειδικότερα, το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, την πληρότητα της αιτιολογίας δικαστικής απόφασης και την υπέρβαση του εύλογου χρόνου της διαδικασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων,
- ▶ του άρθρου 6 παρ.2, σχετικά με το τεκμήριο αθωότητας και 4 παρ. 1 του εβδόμου Πρωτοκόλλου (αρχή *ne bis in idem*),
- ▶ του άρθρου 6 παρ.3, σχετικά με δικαιώματα του κατηγορούμενου σε ποινική δίκη,
- ▶ του άρθρου 7 (μη επιβολή ποινής άνευ νόμου),
- ▶ του άρθρου 8, σχετικά με το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής,
- ▶ του άρθρου 9, σχετικά με τη θρησκευτική ελευθερία
- ▶ του άρθρου 10, σχετικά με την ελευθερία έκφρασης,
- ▶ του άρθρου 11, σχετικά με την ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι,
- ▶ του άρθρου 13, σχετικά με την έλλειψη αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, ιδίως για τις προαναφερόμενες υπό στοιχεία (β) και (δ) παραβιάσεις,
- ▶ του άρθρου 14, σχετικά με την απαγόρευση των διακρίσεων και
- ▶ του άρθρου 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου, σχετικά με το δικαίωμα σεβασμού στην περιουσία.

Περαιτέρω, κατά το έτος 2025, υποβλήθηκαν διακόσιες δέκα (210) γραπτές παρατηρήσεις επί ατομικών προσφυγών, ενενήντα έξι (96) υπομνήματα σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων και συντάχθηκαν δώδεκα (12) άτυπες πράξεις περί μη υποβολής αίτησης παραπομπής της υπόθεσης ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης του ΕΔΔΑ.

Εξάλλου, κατά τον χειρισμό των νεοεισερχόμενων προσφυγών, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ και προς αποφυγή πανομοιότυπων καταδικαστικών αποφάσεων κατά της χώρας, η Ελλάδα προέβη, κατά περίπτωση, σε υποβολή προς το ΕΔΔΑ δηλώσεων φιλικών διακανονισμών, κατ' άρθρο 39 της ΕΣΔΑ και, σε συνέχεια αυτών (στις περιπτώσεις απόρριψής τους από τους προσφεύγοντες) και σε ορισμένες υποθέσεις, σε υποβολή μονομερών δηλώσεων ενώπιον του ΕΔΔΑ, κατ' άρθρο 62Α του Κανονισμού του. Η εν λόγω διαδικασία διεκπεραιώθηκε μετά από την έκδοση σχετικών Πρακτικών Τριμελών Επιτροπών του Σχηματισμού (άρθρα 5 και 6 του ν.4831/2021).

Επίσης, ο Σχηματισμός αντάλλαξε πληροφορίες με τους εκπροσώπους (Agents) των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στο ΕΔΔΑ, σχετικά με το εθνικό νομικό πλαίσιο σε πλήθος ζητημάτων, τα οποία αποτελούν αντικείμενο εκκρεμούς κατά συμβαλλόμενου κράτους προσφυγής στο ΕΔΔΑ.

Β. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

Κατά το έτος 2025, κοινοποιήθηκαν στον Σχηματισμό διακόσιες εξήντα μία (261) νέες προδικαστικές υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.) και του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γ.Δ.Ε.Ε.). Υποβλήθηκαν γραπτές παρατηρήσεις σε δεκαοκτώ (18) προδικαστικές υποθέσεις, ενώ μέλη του Σχηματισμού συμμετείχαν σε πέντε (5) προφορικές διαδικασίες ενώπιον του Δ.Ε.Ε. Επίσης, συντάχθηκαν διακόσιες πέντε (205) άτυπες πράξεις περί μη συμμετοχής της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων, σε ανοιγείς ενώπιον του Δ.Ε.Ε. δίκες για προδικαστικές υποθέσεις.

Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Κατά το έτος 2025, συντάχθηκαν και εστάλησαν στη Γραμματεία Εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ τα ακόλουθα έγγραφα:

- ▶ 25 «Σχέδια Δράσης» και «Αναφορές Δράσης» [Action Plans/Action Reports και «Ανακοινώσεις» (Communications), για απάντηση στην Επιτροπή Υπουργών σε ερωτήματα που είχε θέσει σε προηγούμενη συνεδρίασή της]
- ▶ 4 απαντητικά έγγραφα σε αναφορές ΜΚΟ (Communications του άρθρου 9.1 και 9.2 του Κανονισμού της Επιτροπής Υπουργών)
- ▶ 36 έγγραφα καταβολής αποζημίωσης (just satisfaction form) σε ισάριθμες υποθέσεις. Το συνολικό ποσό, το οποίο επιδικάστηκε από το ΕΔΔΑ ως δίκαιη ικανοποίηση και καταβλήθηκε σε δικαιούχους προσφεύγοντες, ήταν 707.648,60 ευρώ.

Περαιτέρω: (α) μέλη του Σχηματισμού υποδέχθηκαν μέλη της Υπηρεσίας Εκτέλεσης (των αποφάσεων του ΕΔΔΑ) στο πλαίσιο αποστολής τους στην Αθήνα στις 1 και 2 Απριλίου 2025 και συνάντησής τους με πλήθος υπηρεσιακών παραγόντων (Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος, Πρόεδρος ΝΣΚ), (β) μέλη του Σχηματισμού συμμετείχαν στην ετήσια συνάντηση των Agents των Κρατών Μερών στην ΕΣΔΑ που πραγματοποιήθηκε από το ΕΔΔΑ και την προεδρία της Επιτροπής Υπουργών στο Στρασβούργο στις 27-11-2025, (γ) μέλος του Σχηματισμού συμμετείχε σε στρογγυλή τράπεζα που συνδιοργανώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2025, στην Αθήνα, από το Συμβούλιο της Ευρώπης και εθνικούς φορείς, για την προσφυγή του άρθρου 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα, (δ) μέλος του Σχηματισμού συμμετείχε στις εργασίες της 102ης Συνεδρίασης της Διευθύνουσας Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ε.Ε. και στην 7η Συνεδρίαση της Επιτροπής για το Σύστημα της Σύμβασης (DH-SYSC) τον Ιούνιο του 2025, στο Στρασβούργο. Συμμετείχε, επίσης, στο Σεμινάριο που διοργανώθηκε στο πλαίσιο της DH-SYSC με θέμα: «Το Σύστημα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: Απάντηση στις νέες τάσεις και προκλήσεις», (ε) μέλος του Σχηματισμού συμμετείχε σε συνάντηση του Δικτύου Συντονιστών των κρατών-μερών στην ΕΣΔΑ, για την εκτέλεση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ στις 23-01-2025, στο Στρασβούργο. Κατά τη συνάντηση, ο ως άνω λειτουργός παρουσίασε εισήγηση με θέμα: «Ο ρόλος του

Ελληνικού Κοινοβουλίου στην εκτέλεση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ» και (στ) μέλος του Σχηματισμού συμμετείχε, μαζί με τους άλλους Agents των χωρών της Ε.Ε., στις εργασίες της ομάδας εργασίας FREMP της Ε.Ε., που επεξεργάζεται τους Κανόνες του ΕΔΔΑ που θα ισχύσουν για την εκπροσώπηση και συμμετοχή της Ε.Ε. στις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, μετά την προσχώρηση της Ε.Ε. στην ΕΣΔΑ τον Φεβρουάριο του 2025, στις Βρυξέλλες. Συμμετείχε, επίσης, στο Σεμινάριο που διοργανώθηκε από την Πολωνική Προεδρία του Συμβουλίου για την πρόοδο της διαδικασίας προσχώρησης της Ε.Ε. στην ΕΣΔΑ.

Επιπλέον, κατά το έτος 2025, έγιναν διαδικτυακά δύο (2) συναντήσεις μελών του Θεματικού Σχηματισμού, ως εκπροσώπων της Προέδρου του Ν.Σ.Κ., με εκπροσώπους της Υπηρεσίας Εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ, με θετικά αποτελέσματα.

Δ. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Κατά το έτος 2025, ο Σχηματισμός προέβη σε διορισμό δικηγόρων σε 20 υποθέσεις που εκκρεμούν σε δικαστήρια στην αλλοδαπή, καθώς και στην παρακολούθηση της πορείας των υποθέσεων αυτών και στην παροχή οδηγιών στους δικηγόρους αυτούς για τον χειρισμό τους.

2.1.4.3. Θεματικός Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών

Τον Δεκέμβριο του 2025 συμπληρώθηκαν τρία έτη επιτυχούς λειτουργίας του Σχηματισμού, ο οποίος, έχει πλέον εδραιωθεί ως εξειδικευμένη και υψηλής τεχνογνωσίας υπηρεσιακή μονάδα του ΝΣΚ. Η εμπειρία που έχει συσσωρευθεί από τους λειτουργούς που τον στελεχώνουν, σε συνδυασμό με τη συστηματική αξιοποίηση εξειδικευμένων βάσεων νομικών δεδομένων στον τομέα της εμπορικής και επενδυτικής διαιτησίας (Kluwer Arbitration & Jus Mundi), συνέβαλε καθοριστικά στη βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου νομικού έργου και στην αποτελεσματικότερη υπεράσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου με ενιαία στρατηγική, εδραιώνοντας τη θέση του ΝΣΚ ως θεματοφύλακα των συμφερόντων του Δημοσίου στις διαιτητικές διαφορές.

Το 2025 υπήρξε έτος δύο εμβληματικών επιτυχιών για τον Σχηματισμό. Η πρώτη αφορά στη νίκη σε διαιτητική δίκη ενώπιον του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαστηρίου του Λονδίνου (LCIA) μεταξύ της εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» και της Ελληνικής Δημοκρατίας, με αντικείμενο διαφορά οικονομικού ύψους 31.561.398 ευρώ, σχετική με μισθώσεις

χώρων του Αεροδρομίου, η οποία κατέληξε σε ολοσχερή απόρριψη της αίτησης διαιτησίας και σε πλήρη αποδοχή των ισχυρισμών του Ελληνικού Δημοσίου. Η δεύτερη αφορά την επιτυχή έκβαση διαδικασιών τεχνικής επίλυσης διαφορών σχετικών με τους αεροδιαδρόμους όλων των περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας. Με την πλήρη απόρριψη των ισχυρισμών των προσφευγουσών εταιρειών, ο Σχηματισμός διασφάλισε την εξοικονόμηση σημαντικών χρηματικών ποσών πολλών εκατομμυρίων ευρώ, (2,5 εκ ευρώ περίπου) τα οποία θα επιβάρυναν το Δημόσιο σε περίπτωση δυσμενούς έκβασης.

Περαιτέρω ενισχύθηκε η εξωστρέφεια του Σχηματισμού με την ενεργό συμμετοχή του σε κορυφαίες διεθνείς διοργανώσεις, όπως το Συνέδριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για την Εμπορική Διαιτησία στο Παρίσι (Απρίλιος 2025) και το Διεθνές Συνέδριο για την Επενδυτική Διαιτησία στην Πράγα (Σεπτέμβριος 2025). Οι συμμετοχές αυτές, πέραν της απόκτησης πρωτοποριακής και επικαιροποιημένης τεχνογνωσίας, συνέβαλαν ουσιαστικά στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και στη δημιουργία σταθερών διαύλων επικοινωνίας με αντίστοιχους θεσμούς άλλων κρατών, ενισχύοντας περαιτέρω τη διεθνή παρουσία και αξιοπιστία του Σχηματισμού.

Η κοινή θέση που έχει πλέον διαμορφωθεί για τη διεξαγωγή διαιτησιών στην Ελλάδα (Αθήνα), στην ελληνική γλώσσα και υπό το ελληνικό δίκαιο, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ουσιαστική διαχείριση των υποθέσεων και τη μείωση των δαπανών, όπως αμοιβές, έξοδα διαδικασίας, διαιτητών, δικηγόρων και εμπειρογνομόνων.

Περαιτέρω, η αξιοποίηση των υπέρ του ΝΣΚ αποδιδόμενων ποσοστών από διαιτητικές αμοιβές για τη βελτίωση του επιστημονικού έργου του Σχηματισμού και των εν γένει λειτουργιών του, καθώς και για την προώθηση της αναγνωρισιμότητας και της εξωστρέφειας του ΝΣΚ προς την εσωτερική και διεθνή νομική κοινότητα που ασχολείται με τη διαιτησία (π.χ. συνδρομές σε εξειδικευμένες βάσεις νομικών πληροφοριών, εργαλεία αυτόματης μετάφρασης, συμμετοχή σε μικρής διάρκειας εκπαιδευτικά προγράμματα αναγνωρισμένων ιδρυμάτων ημεδαπής/αλλοδαπής, σεμινάρια και ημερίδες για μέλη ΝΣΚ, διοργάνωση ή/και συνδιοργάνωση με αναγνωρισμένους φορείς (π.χ. ΑΕΙ) συνεδρίων και ημερίδων κ.ο.κ.) απέδωσε καρπούς και ενίσχυσε σημαντικά την εικόνα του Σχηματισμού, οι λειτουργοί του οποίου έχουν κατακτήσει την εκτίμηση και τον έπαινο της διαιτητικής κοινότητας.

Συγκεντρωτικός πίνακας στατιστικών στοιχείων υπηρεσιακών μονάδων ΝΣΚ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ	ΓΕΝ. ΣΥΝ. ΛΕΙΤ. ΝΣΚ
1. Συνολικός αριθμός Γνωμοδοτήσεων	100
1α. Γνωμοδοτήσεις Ολομέλειας	3
1β. Γνωμοδοτήσεις Τμημάτων	78
1β1. από τις οποίες με προεισηγητή Λειτουργό Περιφερειακού Γραφείου	0
1γ. Γνωμοδοτήσεις Ατομικές	19
1δ. Προεισηγήσεις επί Ερωτημάτων	1
ΕΝΟΤΗΤΕΣ 2-3: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ / ΤΜΗΜΑΤΩΝ - ΤΗΣ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	
Α. Της Ολομέλειας και των Τμημάτων	
2. Συνολικός αριθμός πρακτικών ενώπιον της Ολομέλειας και των Τμημάτων	59
2α. από τα οποία Πρακτικά με προεισηγητή λειτουργό του Γραφείου	8
2β. από τα οποία Πρακτικά με προεισηγητή λειτουργό Περιφερειακού Γραφείου	0
2γ. από τα οποία Πρακτικά επί εξωδίκων αιτήσεων	19
2δ. από τα οποία Πρακτικά επεξεργασίας ρήτηρας διαιτησίας	1
2ε. Συνολικός αριθμός προεισηγήσεων	20
Β. Της Τριμελούς Επιτροπής	
3. Συνολικός αριθμός Πρακτικών	3120
3α. από τα οποία Πρακτικά επί εξωδίκων αιτήσεων	80
3β. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	372
3γ. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	22
3δ. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	39
3ε. από τις οποίες εισηγήσεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	779
3στ. από τις οποίες εισηγήσεις επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	94
3ζ. από τα οποία Πρακτικά επί μισθολογικών αγωγών	262
3η. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	77
3θ. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων δημοσίων συμβάσεων	23
3θi. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	4
3ι. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων αποζημιωτικών (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	342
3ii. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	77
3ια. από τα οποία Πρακτικά επί υποθέσεων καταλογισμού	253
3iaii. στις οποίες ο καταλογισμός έχει χωρήσει υπέρ ΟΤΑ ή νηδδ	4
3ιβ. από τα οποία ομοειδή Πρακτικά (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 3α - 3ιβ.)	184

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 4-5-6: ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**Α. Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής**

4. Συνολικός αριθμός σχεδίων Πράξεων	10627
4α. από τις οποίες Πράξεις επί εξωδίκων αιτήσεων	70
4β. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	1390
4βι. από τις οποίες επί τηρητέας πορείας στη διαδικασία της διαμεσολάβησης	29
4γ. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	115
4δ. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	172
4ε. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	3398
4στ. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	1353
4ζ. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	746
4η. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων δημοσίων συμβάσεων	88
4ηι. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	29
4θ. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων αποζημιωτικών (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	1365
4θι. από τις οποίες Πράξεις επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	13
4ι. από τις οποίες Πράξεις για περιπτώσεις του άρθρου 34Α πδ.18/1989	8
4ια. από τις οποίες Πράξεις για περιπτώσεις άρθρου 34Β πδ 18/1989	0
4ιβ. από τις οποίες ομοειδείς Πράξεις (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 4α - 4ια)	399
Β. Επισημειωματικές Πράξεις	
5. Συνολικός αριθμός Επισημειωματικών Πράξεων	5030
5α. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί εξωδίκων αιτήσεων	112
5β. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	415
5γ. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	90
5δ. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	239
5ε. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	283
5στ. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	173
5ζ. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	211
5η. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων δημοσίων συμβάσεων	5
5ηι. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	3
5θ. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων αποζημιωτικών (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	99
5θι. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	3

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

5i. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις του άρθρου 6 παρ. 4 περ. γ' ν.4831/2021	2697
5ii. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί συνταξιοδοτικών υποθέσεων	2099
5iii. από τις οποίες Επισημειωματικές Πράξεις επί υποθέσεων καταλογισμού	108
5iiia. στις οποίες ο καταλογισμός έχει χωρήσει υπέρ ΟΤΑ ή νηδδ	31
5ia. από τις οποίες ομοειδείς Επισημειωματικές Πράξεις (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 5a - 5i)	189
Γ. Πράξεις του άρθρου 36 παρ. 4 του ν.4389/2016, όπως ισχύει (επί φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων κλπ.)	
6. Συνολικός αριθμός πράξεων του άρθρου 36 παρ. 4 του ν.4389/2016	993
ΕΝΟΤΗΤΑ 7: ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ	
7. Συνολικός αριθμός δικογράφων	7700
Α. ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ	
7α. Συνολικός αριθμός αναιρέσεων ενώπιον του Αρείου Πάγου	750
7α1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	137
7α2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	25
7α3. από τις οποίες υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	370
7α4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	33
7α5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	28
7α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 7α1 - 7α6)	15
7β. Συνολικός αριθμός αναιρέσεων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας	411
7β1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	8
7β1i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	0
7β2. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	36
7β3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	7
7β4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	55
7β4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	3
7β5. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	56
7β6. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	170
7β7. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 7β1 - 7β6)	5
7γ. Συνολικός αριθμός αναιρέσεων ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου	99
7γ1. από τις οποίες επί συνταξιοδοτικών υποθέσεων	15
7γ2. από τις οποίες επί υποθέσεων καταλογισμού	63
7γ2i. στις οποίες ο καταλογισμός έχει χωρήσει υπέρ ΟΤΑ ή νηδδ	32
7γ3. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 7γ1 - 7γ2)	0
7δ. Συνολικός αριθμός πρόσθετων λόγων αναίρεσης ενώπιον όλων των ανωτέρω Δικαστηρίων	4

Β. ΕΦΕΣΕΙΣ	
7ε. Συνολικός αριθμός εφέσεων ενώπιον των Πολιτικών Δικαστηρίων	1461
7ε1. από τις οποίες υποθέσεις του ν. 2664/1998 (Κτηματολογίου)	392
7ε2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	291
7ε3. από τις οποίες υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	79
7ε4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	340
7ε5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	117
7ε6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 7ε1 - 7ε5)	73
7στ. Συνολικός αριθμός εφέσεων ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων	1215
7στ1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	167
7στ2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	157
7στ3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	505
7στ4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	270
7στ4ί. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	36
7στ5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	15
7στ6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 7στ1 - 7στ5)	22
7ζ. Συνολικός αριθμός πρόσθετων λόγων ενώπιον όλων των ανωτέρω Δικαστηρίων	15
Γ. ΑΓΩΓΕΣ	
7η. Συνολικός αριθμός αγωγών	176
7η1. από τις οποίες υποθέσεις του ν. 2664/1998 (Αγωγές Κτηματολογίου)	56
Δ. ΑΝΑΚΟΠΕΣ	
7θ. Συνολικός αριθμός ανακοπών	2640
7θ1. από τις οποίες ανακοπές κατά πινάκων κατάταξης	2189
7θ2. από τις οποίες ανακοπές κατά πράξεων εκτέλεσης	315
7θ3. από τις οποίες ανακοπές κατά πινάκων διανομής	79
7θ4. από τις οποίες ανακοπές κατά πινάκων ειδικής διαχείρισης	4
Ε. ΛΟΙΠΑ ΕΝΔΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ (αιτήσεις, προσφυγές, παρεμβάσεις κ.λπ.)	
7ι. Συνολικός αριθμός βοηθημάτων και λοιπών ένδικων μέσων	929
ΕΝΟΤΗΤΑ 8: ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ Α.Ε.Δ.	
Δεν θα υπολογισθούν οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
8α. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2
8β. Κατατέθηκαν προτάσεις/υπόμνημα	2
ΕΝΟΤΗΤΑ 9: ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (άρθρου 88 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 99 παρ.1 του Συντάγματος)	
Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
9α. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	24
9β. κατατέθηκε υπόμνημα	3

ΕΝΟΤΗΤΑ 10: ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Δεν θα υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις

10. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2007
Α. Συζητηθείσες αιτήσεις αναίρεσης	
10α. Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναίρεσης	666
10α1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	45
10α2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	11
10α3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	52
10α4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	80
10α4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	0
10α5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	354
10α6. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	39
10α6i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	10
10β. κατατέθηκε υπόμνημα	232
10β1. από τα οποία ομοειδή	26
Β. Συζητηθείσες αιτήσεις ακύρωσης ή εφέσεις κατά αποφάσεων Διοικητικού Εφετείου ακυρωτικής διαδικασίας	
10γ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων ακύρωσης	1178
10γ1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	59
10δ. Κατατέθηκε υπόμνημα	592
10δ1. από τα οποία ομοειδή	39
10ε. Συνολικός αριθμός εφέσεων	108
10στ. Κατατέθηκε υπόμνημα	131
10στ1. από τα οποία ομοειδή	14
Γ. Συζητηθείσες αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας Διοικητικού Εφετείου ακυρωτικής διαδικασίας	
10ζ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναστολής	36
10η. κατατέθηκε υπόμνημα	26
Δ. Συζητηθέντα ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 ν.3900/2010 Διοικητικού Εφετείου ακυρωτικής διαδικασίας	
10θ. Συνολικός αριθμός ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων	19
10ι. κατατέθηκε υπόμνημα	14
ΕΝΟΤΗΤΑ 11. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	
Δεν θα υπολογισθούν οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
11α. Συνολικός αριθμός παραστάσεων (περιλαμβάνονται και οι παραστάσεις της περίπτωσης 11γ.)	1552
11α1. από τις οποίες συνταξιοδοτικές υποθέσεις	772
11α2. από τις οποίες υποθέσεις καταλογισμού	352
11α2i. στις οποίες ο καταλογισμός έχει χωρήσει υπέρ ΟΤΑ ή νηδδ	168
11α3. από τις οποίες υποθέσεις προσυμβατικού ελέγχου	184
11α3i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	79

11α4. από τις οποίες υποθέσεις ανακτήσεων	126
11β. κατατέθηκε υπόμνημα	339
11β1. από τα οποία ομοειδή	28
Παραστάσεις σε ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 163 ν.4700/2020	
11γ. Συνολικός αριθμός	32
11δ. κατατέθηκε υπόμνημα	7
ΕΝΟΤΗΤΑ 12. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ (ΑΚΥΡΩΤΙΚΟ) Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
12. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2811
Συζητηθείσες αιτήσεις ακύρωσης (αιτήσεις, προσφυγές, παρεμβάσεις κ.λπ.)	
12α. Συνολικός αριθμός αιτήσεων	2696
12α1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	165
12β. κατατέθηκε υπόμνημα	587
12β1. από τα οποία ομοειδή	45
Συζητηθείσες αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	
12γ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων	115
12δ. κατατέθηκε υπόμνημα	33
ΕΝΟΤΗΤΑ 13. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ (ΟΥΣΙΑΣ) Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
13. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	3856
Συζητηθείσες υποθέσεις	
13α. Συνολικός αριθμός υποθέσεων	3823
13α1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	275
13α2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	478
13α3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	905
13α4. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	423
13α4i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	196
13α5. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ'άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	640
13α5i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	81
13α6. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	769
13β. κατατέθηκε υπόμνημα	1529
13β1. από τα οποία ομοειδή	216
Συζητηθείσες αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	
13γ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων	33
13δ. κατατέθηκε υπόμνημα	14

ΕΝΟΤΗΤΑ 14. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (ΑΚΥΡΩΤΙΚΟ)	
Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
14. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	165
Συζητηθείσες υποθέσεις	
14α. Συνολικός αριθμός υποθέσεων	148
14β. κατατέθηκε υπόμνημα	53
14β1. από τα οποία ομοειδή	5
Συζητηθείσες αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	
14γ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων	17
14δ. κατατέθηκε υπόμνημα	5
ΕΝΟΤΗΤΑ 15. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (ΟΥΣΙΑΣ)	
Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
15. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	10106
Συζητηθείσες υποθέσεις	
15α. Συνολικός αριθμός υποθέσεων	9916
15α1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	1337
15α2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	1821
15α3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	2938
15α4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ'άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	2745
15α4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	246
15α5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	232
15β. κατατέθηκε υπόμνημα	4444
15β1. από τα οποία ομοειδή	625
Συζητηθείσες αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	
15γ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων	190
15δ. κατατέθηκε υπόμνημα	29
ΕΝΟΤΗΤΑ 16. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ	
Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
Συζητηθείσες υποθέσεις	
16α. Συνολικός αριθμός παραστάσεων (περιλαμβάνονται και οι παραστάσεις της περίπτωσης 16γ)	543
16α1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν. 2664/1998 (Κτηματολογίου)	138
16α2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	31
16α3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	82
16α4. από τις οποίες σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	28

16α5. από τις οποίες σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	30
16α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 16α1 - 16α5)	12
16β. Κατατέθηκαν προτάσεις/υπομνήματα	387
Συζητηθέντα ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 20Α ΚΠολΔ	
16γ. Συνολικός αριθμός	2
16δ. Κατατέθηκαν προτάσεις	5
ΕΝΟΤΗΤΑ 17. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ	
Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
17. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2576
17α. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	603
17β. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	405
17γ. από τις οποίες σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	447
17δ. από τις οποίες σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	140
17ε. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 17α - 17δ)	358
ΕΝΟΤΗΤΑ 18. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ	
Στις παραστάσεις συμπεριλαμβάνονται και οι καταθέσεις προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 παρ. 1 ΚΠολΔ.	
Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
18. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	12382
Α. Πολυμελές Πρωτοδικείο	
18α. Αριθμός παραστάσεων	1099
18α1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	201
18α2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	62
18α3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	30
18α4. από τις οποίες σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	151
18α5. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων διανομής	63
18α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 18α1 - 18α5)	209
Β. Μονομελές Πρωτοδικείο (τακτική διαδικασία, ειδικές διαδικασίες, εκούσια)	
18β. Αριθμός παραστάσεων	10947
18β1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	4595
18β2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1197

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

18β3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	776
18β4. από τις οποίες σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	2348
18β5. από τις οποίες σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	558
18β6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 18β1 - 18β5)	425
Γ. Ασφαλιστικά μέτρα, προσωρινές διαταγές	
18γ. Αριθμός παραστάσεων	336
ΕΝΟΤΗΤΑ 19. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΔΡΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΩΝ Στις παραστάσεις συμπεριλαμβάνονται και οι καταθέσεις προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 παρ. 1 ΚΠολΔ. Δεν υπολογίζονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις	
19. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	1031
Α. Πολυμελές Πρωτοδικείο	
19α. Αριθμός παραστάσεων	53
19α1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	10
19α2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	4
19α3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	1
19α4. από τις οποίες σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	13
19α5. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων διανομής	4
19α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 19α1 - 19α5)	2
Β. Μονομελές Πρωτοδικείο (τακτική διαδικασία, ειδικές διαδικασίες, εκούσια)	
19β. Αριθμός παραστάσεων	950
19β1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	562
19β2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	37
19β3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	36
19β4. από τις οποίες σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	150
19β5. από τις οποίες σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	23
19β6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 19β1 - 19β5)	41
Ασφαλιστικά μέτρα, προσωρινές διαταγές	
19γ. Αριθμός παραστάσεων	28

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 20-22: ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ**Α. Κακουργήματα**

20Α. Σύνολο υποθέσεων που εκδικάστηκαν	694
20Α1. Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	808
20α. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν κατ' αναίρεση	31
20α1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	20
20α1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	25
20α2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτη / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	10
20α2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	18
20α3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
20α3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
20β. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε β' βαθμό	162
20β1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	144
20β1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	188
20β2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	11
20β2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	18
20β3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
20β3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
20γ. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε α' βαθμό	501
20γ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	333
20γ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	415
20γ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	32
20γ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	124
20γ3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
20γ3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
20Β. Σύνολο υποθέσεων που εκκρεμούν	1775
20Β1. Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	696
20δ. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων κατ' αναίρεση	18
20δ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	9
20δ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
20δ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	4
20δ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
20δ3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
20δ3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	1

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

20ε. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων στον β' βαθμό	265
20ε1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	228
20ε1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	148
20ε2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	18
20ε2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	31
20ε3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
20ε3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
20στ. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων στον α' βαθμό	1492
20στ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	1331
20στ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	414
20στ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	61
20στ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	81
20στ3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	7
20στ3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	1
Β. Πλημμελήματα	
21Α. Σύνολο υποθέσεων που εκδικάσθηκαν	66
21Α1. Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	60
21α. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν κατ' αναίρεση	1
21α1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	0
21α1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21α2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
21α2i. Αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21α3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
21α3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21β. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν σε β' βαθμό	25
21β1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	13
21β1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	7
21β2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	5
21β2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	12
21β3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
21β3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0

21γ. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε α΄ βαθμό	40
21γ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	25
21γ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	23
21γ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	6
21γ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	18
21γ3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	2
21γ3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	3
21B. Σύνολο υποθέσεων που εκκρεμούν	75
21B1. Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	21
21δ. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων κατ' αναίρεση	1
21δ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	0
21δ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21δ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
21δ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21δ3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	1
21δ3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21ε. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων στον β΄ βαθμό	25
21ε1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	16
21ε1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21ε2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	1
21ε2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21ε3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	1
21ε3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
21στ. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων στον α΄ βαθμό	49
21στ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	10
21στ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	7
21στ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	12
21στ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	3
21στ3. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	9
21στ3i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	5
Γ. Υποβολή Δικογράφων - Υπομνημάτων κ.λ.π. κατά την Ποινική Διαδικασία	
22. Συνολικός αριθμός υποβληθέντων Δικογράφων - Υπομνημάτων κ.λ.π.	190

ΕΝΟΤΗΤΑ 23: ΔΙΑΙΤΗΣΙΕΣ | ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (ΕΕΤΔ)**A. Διαιτησίες**

23α. αριθμός διαιτησιών	7
23β. αριθμός Παραστάσεων σε διαιτησίες	10
23γ. αριθμός Δικογράφων, Υπομνημάτων κ.λ.π. που υποβλήθηκαν κατά τη διαιτητική διαδικασία	17
23δ. συνολικό διεκδικούμενο ποσό σε διαιτησίες	426.295.932,69 €

B. Επίλυση Τεχνικών Διαφορών

23ε. αριθμός υποθέσεων επίλυσης τεχνικών διαφορών	2
23στ. αριθμός Παραστάσεων ενώπιον της ΕΕΤΔ	3
23ζ. αριθμός Δικογράφων, Υπομνημάτων κ.λ.π. που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία ΕΕΤΔ	2
23η. συνολικό διεκδικούμενο ποσό σε ΕΕΤΔ	2.500.000,00 €

ΕΝΟΤΗΤΑ 24: ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ**A. Συμμετοχή σε Μονομελή ή Συλλογικά Διοικητικά Όργανα**

24Αα1. αριθμός μονομελών ή συλλογικών οργάνων ως τακτικό μέλος	584
24Αα2. αριθμός μονομελών ή συλλογικών οργάνων ως αναπληρωματικό μέλος	532
24Αβ. αριθμός συνεδριάσεων	3879
ως τακτικό μέλος	3465
ως αναπληρωματικό μέλος	414
24Αγ. αριθμός συζητηθεισών υποθέσεων	27208
ως τακτικό μέλος	24447
ως αναπληρωματικό μέλος	2761
24Αδ. αριθμός εκδοθεισών αποφάσεων των μονομελών διοικητικών οργάνων ή υποβληθεισών εισηγήσεων προς τα συλλογικά διοικητικά όργανα	9045
ως τακτικό μέλος	8387
ως αναπληρωματικό μέλος	877

B - Γ. Συμμετοχή σε Ομάδες Εργασίας και Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές**24B. Συνολικός αριθμός συμμετοχών σε Ομάδες Εργασίας**

24B1. αριθμός συνεδριάσεων	416
----------------------------	-----

24Γ. Συνολικός αριθμός συμμετοχών σε Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές

24Γ1. αριθμός συνεδριάσεων	38
----------------------------	----

ΕΝΟΤΗΤΑ 25: ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των Συμβάσεων μόνον εφόσον έγινε εγγράφως επεξεργασία του κειμένου αυτών από το Γραφείο κατόπιν σχετικού αιτήματος.

25. Επεξεργασία Συμβάσεων	133
---------------------------	-----

ΕΝΟΤΗΤΑ 26: ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

26. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	58
-----------------------------------	----

ΕΝΟΤΗΤΑ 27: ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**Δικογραφα - Προδικαστικά Ερωτήματα**

27α. Συνολικός αριθμός δικογράφων	1
27α1. από τα οποία προσφυγές	0
27α2. από τα οποία αναιρέσεις	1
27α3. από τα οποία ασφαλιστικά μέτρα	0
27β. Κατατέθηκε Υπόμνημα	3
27γ. Αριθμός προδικαστικών ερωτημάτων	193
27γ1. Γραπτές παρατηρήσεις σε προδικαστικά ερωτήματα	28

Παραστάσεις

27δ. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	39
------------------------------------	----

ΕΝΟΤΗΤΑ 28: ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

28α. Προσφυγές κατά αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	2
28β. Κατατέθηκε υπόμνημα (αντίκρουση, απάντηση, ανταπάντηση) και αιτιολογημένα αιτήματα	3
28γ. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	0

ΕΝΟΤΗΤΑ 29**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΕ**

29α. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις - Απαντήσεις και Αιτιολογημένες γνώμες	14
29α1. από τις οποίες σε εικαζόμενες παραβάσεις του ενωσιακού δικαίου	8
29α2. από τις οποίες σε υποθέσεις κρατικών ενισχύσεων	0
29β. Συμμετοχή σε διμερείς και πολυμερείς συσκέψεις στην ΕΕ	8
29γ. Παρατηρήσεις-Πρόσθετες επισημάνσεις επί των σχετικών πρακτικών των συσκέψεων	9

ΕΝΟΤΗΤΑ 30: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ (άρθρο 36-40 Καν. 908/2014)

30α. Αιτήσεις συμβιβασμού	0
30β. Παραστάσεις	1

ΕΝΟΤΗΤΑ 31-33: ΕΔΔΑ και ΕΑΔ ΤΟΥ ΟΗΕ**Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ)**

31α. Φιλικό διακανονισμοί με πρακτικά ή πράξεις	12
31α.1. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος στη ζωή, απαγόρευσης των βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρα 2 και 3 ΕΣΔΑ) 3	3
31α.1.i από τους οποίους υποθέσεις συνθηκών κράτησης	0
31α.1.ii από τους οποίους υποθέσεις προσφύγων	3
31α.1.iii από τους οποίους υποθέσεις υπερβολικής χρήσης βίας από κρατικά όργανα	0

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

31α.2. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης ελευθερίας έκφρασης	1
31α.3. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6 ΕΣΔΑ)	7
31α.4. από τους οποίους υποθέσεις προστασίας της ιδιοκτησίας (άρθρο 1 Πρωτοκόλλου 1 ΕΣΔΑ)	0
31α.5. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης της αρχής ne bis in idem (άρθρο 4 Πρωτοκόλλου 7 ΕΣΔΑ)	0
31α6. από τους οποίους ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 31α.1 - 31α.5)	0
31β. Μονομερείς δηλώσεις με πρακτικά ή πράξεις	31
31β.1. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος στη ζωή, απαγόρευσης των βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρα 2 και 3 ΕΣΔΑ)	27
31β.1.i από τις οποίες υποθέσεις συνθηκών κράτησης	27
31β.1.ii από τις οποίες υποθέσεις προσφύγων	0
31β.1.iii από τις οποίες υποθέσεις υπερβολικής χρήσης βίας από κρατικά όργανα	0
31β.2. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης ελευθερίας έκφρασης	0
31β.3. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6 ΕΣΔΑ)	1
31β.4. από τις οποίες υποθέσεις προστασίας της ιδιοκτησίας (άρθρο 1 Πρωτοκόλλου 1 ΕΣΔΑ)	0
31β.5. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης της αρχής ne bis in idem (άρθρο 4 Πρωτοκόλλου 7 ΕΣΔΑ)	0
31β6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 31β.1 - 31β.5)	0
31γ. Παρατηρήσεις και υπομνήματα επί ατομικών προσφυγών	210
31γ.1. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος στη ζωή, απαγόρευσης των βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρα 2 και 3 ΕΣΔΑ)	85
31γ.1.i από τις οποίες υποθέσεις συνθηκών κράτησης	32
31γ.1.ii από τις οποίες υποθέσεις προσφύγων	14
31γ.1.iii από τις οποίες υποθέσεις υπερβολικής χρήσης βίας από κρατικά όργανα	0
31γ.2. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης ελευθερίας έκφρασης	4
31γ.3. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6 ΕΣΔΑ)	64
31γ.4. από τις οποίες υποθέσεις προστασίας της ιδιοκτησίας (άρθρο 1 Πρωτοκόλλου 1 ΕΣΔΑ)	25
31γ.5. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης της αρχής ne bis in idem (άρθρο 4 Πρωτοκόλλου 7 ΕΣΔΑ)	5
31γ.6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 31γ.1 - 31γ.5)	0

31δ. Αιτήσεις παραπομπής ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης	3
31δ1. κατατέθηκε υπόμνημα	0
31στ. Ασφαλιστικά μέτρα	38
31στ1. κατατέθηκε υπόμνημα	96
31στ2. εκ των οποίων ομοειδή	43
32. Παραστάσεις ενώπιον του ΕΔΔΑ	0
Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ	
33. Παρατηρήσεις	0
ΕΝΟΤΗΤΕΣ 34-74: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΘΕΤΙΚΗ ή ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ και ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	
34. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	34693
Α. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΘΕΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	
Α1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ Η ΕΠΙΔΟΘΗΚΑΝ ΤΟ 2025 Περιλαμβάνονται και οι εν μέρει δεκτές, εφόσον η έκβαση της δίκης μπορεί να θεωρηθεί συνολικά ικανοποιητική για τα συμφέροντα του Δημοσίου	
35. Συνολικός αριθμός αποφάσεων με θετική έκβαση για το δημόσιο το 2025	16451
36. Του ΑΕΔ	0
37. Του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 του Συντάγματος	13
38. Του Αρείου Πάγου	133
38.1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	8
38.2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	6
38.3. από τις οποίες υποθέσεις ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	25
38.4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	2
38.5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	12
39. Του Πολιτικού Εφετείου	736
39.1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	127
39.2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	172
39.3. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	123
39.4. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	41
40. Των Πολιτικών Πρωτοδικείων (συμπεριλαμβανομένων παράλληλων και περιφερειακών εδρών)	4243
40.1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	585
40.2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1689
40.3. από τις οποίες υποθέσεις ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	323
40.4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	711
40.5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	235

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

41. Των Ειρηνοδικείων	447
41.1. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	299
41.2. από τις οποίες υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	40
41.3. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	13
41.4. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	21
42α. Του Συμβουλίου της Επικρατείας (πλην ακυρωτικών)	303
42α.1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	13
42α.2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	2
42α.3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	9
42α.4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	13
42α.4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	0
42α.5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	185
42α.6. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	15
42α.6i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	9
42β. Του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ακυρωτικές)	520
42β1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	14
43α. Του Διοικητικού Εφετείου (ουσίας)	1548
43α.1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	98
43α.2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	256
43α.3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	233
43α.4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	196
43α.4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	0
43α.5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	364
43α.6. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	240
43α.6i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	102
43β. Του Διοικητικού Εφετείου (Ακυρωτικές)	1158
43β1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	107
44α. Του Διοικητικού Πρωτοδικείου (ουσίας)	4956
44α.1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	610
44α.2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	1331
44α.3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	1331
44α.4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	1202
44α.4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	110
44α.5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	80

44β. Του Διοικητικού Πρωτοδικείου (Ακυρωτικές)	13
45. Του Ελεγκτικού Συνεδρίου	1910
45.1. από τις οποίες συνταξιοδοτικές υποθέσεις	1303
45.2. από τις οποίες υποθέσεις καταλογισμού	75
45.2i. στις οποίες ο καταλογισμός έχει χωρήσει υπέρ ΟΤΑ ή νπδδ	33
45.3. από τις οποίες υποθέσεις προσυμβατικού ελέγχου	54
45.3i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσι	31
45.4. από τις οποίες υποθέσεις ανακτήσεων	48
46. Του Γενικού Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	0
47. Του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
48. Του ΕΔΔΑ	43
48.1. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος στη ζωή, απαγόρευσης των βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρα 2 και 3 ΕΣΔΑ)	15
48.1.i από τις οποίες υποθέσεις συνθηκών κράτησης	1
48.1.ii από τις οποίες υποθέσεις προσφύγων	12
48.1.iii από τις οποίες υποθέσεις υπερβολικής χρήσης βίας από κρατικά όργανα	0
48.2. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης ελευθερίας έκφρασης	0
48.3. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6 ΕΣΔΑ)	12
48.4. από τις οποίες υποθέσεις προστασίας της ιδιοκτησίας (άρθρο 1 Πρωτοκόλλου 1 ΕΣΔΑ)	3
48.5. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης της αρχής ne bis in idem (άρθρο 4 Πρωτοκόλλου 7 ΕΣΔΑ)	0
49. Του Ευρωπαϊκού Οργάνου Συμβιβασμού	1
50. Αποφάσεις και πράξεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Λοιπών Οργανισμών, Επιτροπών και Υπηρεσιών της Ε.Ε.	0
51. Αποφάσεις Διαιτητικών Δικαστηρίων	7
52. Αποφάσεις Ποινικών Δικαστηρίων	417
52α. ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	374
52α.1 που εκδικάσθηκαν κατ' αναίρεση	26
52α.1.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	16
52α.1.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	9
52α.1.iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
52α.2. που εκδικάσθηκαν σε β' βαθμό	100
52α.2.i από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	83
52α.2.ii από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	9
52α.2. iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
52α.3. που εκδικάσθηκαν σε α' βαθμό	248

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

52α.3.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	208
52α.3.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	17
52α.3. iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
52β. ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ	43
52β.1. που εκδικάσθηκαν κατ' αναίρεση	2
52β.1.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	1
52β.1.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
52β.1.iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
52β.2. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν σε β' βαθμό	12
52β.2.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	4
52β.2.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	2
52β.2.iii. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	2
52β.3. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν σε α' βαθμό	26
52β.3.i από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	12
52β.3.ii από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	5
52β.3.iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	1

A2. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΘΕΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

52A2α. Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	3094
52A2β. Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	7039
52A2γ. Βάσιμο του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	1194

B. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟ 2025

53. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	13923
54. του ΑΕΔ	0
55. Του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 του Συντάγματος	16
56. του Αρείου Πάγου	177
56.1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	63
56.2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	8
56.3. από τις οποίες υποθέσεις ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	16
56.4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	1
56.5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	20
57. Του Πολιτικού Εφετείου	893
57.1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	367
57.2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	48
57.3. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	235
57.4. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	52

58. Των Πολιτικών Πρωτοδικείων (συμπεριλαμβανομένων παράλληλων και περιφερειακών εδρών)	3975
58.1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	1443
58.2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	370
58.3. από τις οποίες υποθέσεις ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	409
58.4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	933
58.5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	262
59. Των Ειρηνοδικείων	211
59.1. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	88
59.2. από τις οποίες υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	58
59.3. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	13
59.4. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	31
60α. Του Συμβουλίου της Επικρατείας (πλην ακυρωτικών)	169
60α.1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	1
60α.2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	0
60α.3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	7
60α.4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	24
60α.4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	0
60α.5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	106
60α.6. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	7
60α.6i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	2
60β. Του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ακυρωτικές)	126
60β.1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	7
61α. Του Διοικητικού Εφετείου (Ουσίας)	1453
61α.1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	117
61α.2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	200
61α.3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	362
61α.4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	247
61α.4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	31
61α.5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	316
61α.6. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	72
61α.6i. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	37
61β. Του Διοικητικού Εφετείου (Ακυρωτικές)	485
61β.1. από τις οποίες υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων	21
62α. Του Διοικητικού Πρωτοδικείου (Ουσίας)	3074
62α.1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	578
62α.2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	495
62α.3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	1074
62α.4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	599
62α.4i. από τις οποίες επί υποθέσεων φυσικών καταστροφών σε ΜΑΤΙ - ΜΑΝΔΡΑ	105
62α.5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	75

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΣΚ

62β. Του Διοικητικού Πρωτοδικείου (Ακυρωτικές)	5
63. Του Ελεγκτικού Συνεδρίου	3130
63.1. από τις οποίες συνταξιοδοτικές υποθέσεις	2296
63.2. από τις οποίες υποθέσεις καταλογισμού	122
63.2ι. στις οποίες ο καταλογισμός έχει χωρήσει υπέρ ΟΤΑ ή νηδδ	86
63.3. από τις οποίες υποθέσεις προσυμβατικού ελέγχου	8
63.3ι. στις οποίες κύριος του έργου δεν είναι το Ελληνικό Δημόσιο	3
63.4. από τις οποίες υποθέσεις ανακτήσεων	65
64. Του Γενικού Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
65. Του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	0
66. Του ΕΔΔΑ	26
66.1. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος στη ζωή, απαγόρευσης των βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρα 2 και 3 ΕΣΔΑ)	9
66.1.ι από τις οποίες υποθέσεις συνθηκών κράτησης	2
66.1.ιι από τις οποίες υποθέσεις προσφύγων	7
66.1.ιιι από τις οποίες υποθέσεις υπερβολικής χρήσης βίας από κρατικά όργανα	0
66.2. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης ελευθερίας έκφρασης	0
66.3. από τους οποίους υποθέσεις παραβίασης του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6 ΕΣΔΑ)	12
66.4. από τις οποίες υποθέσεις προστασίας της ιδιοκτησίας (άρθρο 1 Πρωτοκόλλου 1 ΕΣΔΑ)	2
66.5. από τις οποίες υποθέσεις παραβίασης της αρχής ne bis in idem (άρθρο 4 Πρωτοκόλλου 7 ΕΣΔΑ)	3
67. Του Ευρωπαϊκού Οργάνου Συμβιβασμού	0
68. Αποφάσεις και πράξεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Λοιπών Οργανισμών, Επιτροπών και Υπηρεσιών της Ε.Ε.	0
69. Αποφάσεις Διαιτητικών Δικαστηρίων	4
70. Αποφάσεις Ποινικών Δικαστηρίων	177
70α. ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	163
70α.1 που εκδικάστηκαν κατ' αναίρεση	5
70α.1.ι. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	3
70α.1.ιι. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	0
70α.1.ιιι από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	1
70α.2. που εκδικάστηκαν σε β' βαθμό	39
70α.2.ι από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	30
70α.2.ιι από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	5
70α.2. iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0

70α.3. που εκδικάσθηκαν σε α΄ βαθμό	119
70α.3.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	107
70α.3.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	10
70α.3. iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
70β. ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ	14
70β.1.που εκδικάσθηκαν κατ' αναίρεση	0
70β.1.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	0
70β.1.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
70β.1.iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
70β.2. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν σε β΄ βαθμό	5
70β.2.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	3
70β.2.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	2
70β.2.iii. από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0
70β.3. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν σε α΄ βαθμό	9
70β.3.i από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών αδικημάτων	6
70β.3.ii από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
70β.3.iii από τις οποίες υποθέσεις υπεράσπισης κατ' άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021	0

Β1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΠΟΥ ΕΠΙΔΟΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟ 2025

71. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	10027
71α. Αποφάσεις κατά των οποίων ασκήθηκε ένδικο μέσο	2033
71β. Αποφάσεις κατά των οποίων δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο κατόπιν της έκδοσης Πρακτικού Τριμελούς Επιτροπής/ Πράξης/Επισημειωματικής Πράξης	6617
71γ. Αποφάσεις κατά των οποίων δεν χωρούσε ενέργεια	803
71δ. Αποφάσεις κατά των οποίων δεν έγινε ενέργεια εντός του 2025	574

Β2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΤΟ 2025 (ΠΛΗΗ ΕΠΙΔΟΘΕΙΣΩΝ)

72. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	3896
72α. Αποφάσεις κατά των οποίων ασκήθηκε ένδικο μέσο	297
72β. Αποφάσεις κατά των οποίων δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο κατόπιν της έκδοσης Πρακτικού Τριμελούς Επιτροπής/ Πράξης/Επισημειωματικής Πράξης	524
72γ. Αποφάσεις κατά των οποίων δεν χωρούσε ενέργεια	625
72δ. Αποφάσεις κατά των οποίων δεν έγινε ενέργεια εντός του 2025	2450

Β3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟ 2025

73α. Ακύρωση λόγω παράβασης ουσιαστού τύπου της διαδικασίας	301
73β. Ακύρωση λόγω παράβασης νόμου	526
73γ. Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	199
73δ. Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	1888
73ε. Βάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	5290
73στ. Έλλειψη στοιχείων από τη Διοίκηση	175
73ζ. Αντίθεση με πάγια νομολογία Ανωτάτων Δικαστηρίων	2379
73η. Πλημμέλειες του εθνικού συστήματος ελέγχου	10
73θ. Ενισχύσεις μη συμβατές ή δαπάνες αποκλειόμενες από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	4
73ι. Επαναλαμβανόμενες - συνήθεις παραβάσεις της ΕΣΔΑ. Μη συμμόρφωση με πάγια νομολογία του ΕΔΔΑ	19

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

74. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	4319
74α. από τις οποίες αναβλητικές	2077
74β. από τις οποίες παραπεμπτικές	1075
74γ. από τις οποίες καταργητικές	907
74δ. Λοιπές περιπτώσεις	260

ΕΝΟΤΗΤΑ 75: ΕΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΟΔΗΛΩΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΩΝ ή ΑΒΑΣΙΜΩΝ ΕΝΔΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ή ΜΕΣΩΝ

Η καταγραφή στο πεδίο είναι ανεξάρτητη από την παραπάνω καταχώριση του συνόλου των αποφάσεων με θετική/αρνητική έκβαση κλπ

75. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	123
75α. υποβληθέντα από τους αντιδίκους αιτήματα συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο	27
75β. υποβληθέντα από το Δημόσιο αιτήματα συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο	1

ΕΝΟΤΗΤΑ 76: ΕΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ ΑΠΟΔΟΧΗ ΠΡΟΔΗΛΩΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΩΝ ή ΒΑΣΙΜΩΝ ΕΝΔΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ή ΜΕΣΩΝ

Η καταγραφή στο πεδίο είναι ανεξάρτητη από την παραπάνω καταχώριση του συνόλου των αποφάσεων με θετική/αρνητική έκβαση κλπ

76. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	448
76α. υποβληθέντα από τους αντιδίκους αιτήματα συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο	18
76β. υποβληθέντα από το Δημόσιο αιτήματα συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο	4

ΕΝΟΤΗΤΑ 77 - 81: ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΛΟΓΩ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΔΙΚΗΣ

Η καταγραφή στο πεδίο είναι ανεξάρτητη από την παραπάνω καταχώριση του συνόλου των αποφάσεων με θετική/αρνητική έκβαση κλπ

Σύνολο αιτήσεων	178
77. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας	6
77α. από τις οποίες έγιναν δεκτές	3
77α1. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	60.600,00 €

77β. από τις οποίες απορρίφθηκαν	0
77γ. από τις οποίες εκκρεμούν	3
78. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον του Αρείου Πάγου	2
78α. από τις οποίες έγιναν δεκτές	1
78α1. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	1.200,00 €
78β. από τις οποίες απορρίφθηκαν	0
78γ. από τις οποίες εκκρεμούν	1
79. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου	148
79α. από τις οποίες έγιναν δεκτές	124
79α1. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	82.050,00 €
79β. από τις οποίες απορρίφθηκαν	9
79γ. από τις οποίες εκκρεμούν	7
80. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον των λοιπών Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων	11
80α. από τις οποίες έγιναν δεκτές	5
80α1. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	14.500,00 €
80β. από τις οποίες απορρίφθηκαν	1
80γ. από τις οποίες εκκρεμούν	5
81. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων	13
81α. από τις οποίες έγιναν δεκτές	8
81α1. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	28.900,00 €
81β. από τις οποίες απορρίφθηκαν	1
81γ. από τις οποίες εκκρεμούν	4
ΕΝΟΤΗΤΑ 82: ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ / ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ	
82. Σύνολο εξετασθεισών αιτήσεων έτους	174
82α. από τις οποίες έγιναν δεκτές	62
82β. από τις οποίες απορρίφθηκαν	14
82γ. από τις οποίες εκκρεμούν	98
ΕΝΟΤΗΤΑ 83: ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΥΑΣ - Ν. 5197/2025)	
83α. Αριθμός παραστάσεων σε ΥΑΣ	213
83β. Αριθμός συμφωνιών υπαγωγής σε διαμεσολάβηση	50
83γ. Αριθμός πρακτικών επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαμεσολάβησης	11
ΕΝΟΤΗΤΑ 84: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΕΣ ΚΑΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ Ως εκκρεμείς ανακοπές (άρθρα 130 επ. ν. 5221/2025) νοούνται μόνον αυτές που έχουν ασκηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο. Δεν περιλαμβάνονται ανακοπές κατά πινάκων διανομής και ειδικής διαχείρισης.	
84. Αριθμός εκκρεμών ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης	4823
ΕΝΟΤΗΤΕΣ 85 - 88: ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΓΝΣ	
85. Συνολικός Αριθμός εγγράφων	798255
85α. αριθμός Εισερχομένων Εγγράφων	512307
85β. αριθμός Εξερχομένων Εγγράφων	285947
ΕΝΟΤΗΤΕΣ 86-88: ΝΕΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	
86. Αριθμός νέων υποθέσεων	43550
87. Αριθμός νέων ερωτημάτων	162

Συγκεντρωτικός πίνακας στατιστικών στοιχείων δικηγόρων δημοσίου

Ενότητα 1: Δικόγραφα Στα δικόγραφα δεν αναφέρονται απλές διαδικαστικές πράξεις (π.χ. κλήσεις για συζήτηση ματαιωθείσας αγωγής κλπ.)	ΓΕΝ.ΣΥΝ.ΔΙΚ. ΔΗΜΟΣΙΟΥ
1. Συνολικός αριθμός εγγράφων	512
Αναιρέσεις	
1α. Συνολικός αριθμός αναιρέσεων	13
1α1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	5
1α2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
1α3. από τις οποίες υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	5
1α4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	0
1α5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	0
1α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 1α1, 1α2, 1α3, 1α4 και 1α5)	3
Εφέσεις	
1β. Συνολικός αριθμός εφέσεων	90
1β1. από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	42
1β2. από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1
1β3. από τις οποίες υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	18
1β4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	11
1β5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	7
1β6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 1β1, 1β2, 1β3, 1β4 και 1β5)	11
Αγωγές	
1γ. Συνολικός αριθμός αγωγών	276
1γ1. από τις οποίες υποθέσεις του ν. 2664/1998 (Αγωγές Κτηματολογίου)	264
Ανακοπές	
1δ. Συνολικός αριθμός ανακοπών	102
1δ1. από τις οποίες ανακοπές κατά πινάκων κατάταξης	85
1δ2. από τις οποίες ανακοπές κατά πράξεων εκτέλεσης	11
1δ3. από τις οποίες ανακοπές κατά πινάκων διανομής	0
1δ4. από τις οποίες ανακοπές κατά πινάκων ειδικής διαχείρισης	0
Λοιπά ένδικα βοηθήματα και ένδικα μέσα (αιτήσεις, προσφυγές, παρεμβάσεις κ.λπ.)	
1ε. Συνολικός αριθμός λοιπών ένδικων	31

Ενότητα 2: Παραστάσεις στο Διοικητικό Πρωτοδικείο
Δεν θα υπολογισθούν οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις.

2 Συνολικός αριθμός παραστάσεων	0
Συζητηθείσες υποθέσεις	0
2α. Συνολικός αριθμός υποθέσεων	0
2α1. από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωγών	0
2α2. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	0
2α3. από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	0
2α4. από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ'άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	0
2α5. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	0
2β. κατατέθηκε υπόμνημα	0
Συζητηθείσες αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	0
2γ. Συνολικός αριθμός αιτήσεων	0
2δ. κατατέθηκε υπόμνημα	0

Ενότητα 3: Παραστάσεις στο Πρωτοδικείο
Στις παραστάσεις συμπεριλαμβάνονται και οι καταθέσεις προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 παρ. 1 ΚΠολΔ.
Δεν αναφέρονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις.

3. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	1456
Πολυμελές	
3α. Αριθμός παραστάσεων	76
3α1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	15
3α2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1
3α3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	9
3α4. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	3
3α5. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων διανομής	2
3α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 3α1, 3α2, 3α3, 3α4, 3α5)	46
Μονομελές (τακτική διαδικασία, ειδικές διαδικασίες, εκούσια)	
3β. Αριθμός παραστάσεων	1.363
3β1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	957
3β2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	6
3β3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	87
3β4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	110
3β5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	28
3β6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 3β1, 3β2, 3β3, 3β4 και 3β5)	79
Ασφαλιστικά μέτρα, προσωρινές διαταγές	
3γ. Αριθμός παραστάσεων	17

Ενότητα 4: Παραστάσεις σε παράλληλες και περιφερειακές έδρες Πρωτοδικείων
Στις παραστάσεις συμπεριλαμβάνονται και οι καταθέσεις προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο
237 παρ. 1 ΚΠολΔ.
Δεν αναφέρονται οι παραστάσεις σε αναβληθείσες υποθέσεις.

4. Συνολικός αριθμός παραστάσεων	76
Πολυμελές	
4α. Αριθμός παραστάσεων	14
4α1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν. 2664/1998 (Κτηματολογίου)	0
4α2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
4α3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	1
4α4. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	1
4α5. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων διανομής	0
4α6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 4α1, 4α2, 4α3, 4α4, 4α5)	12
Μονομελές (τακτική διαδικασία, ειδικές διαδικασίες, εκούσια)	
4β. Αριθμός παραστάσεων	58
4β1. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	37
4β2. από τις οποίες σε υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
4β3. από τις οποίες σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	2
4β4. από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	13
4β5. από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	3
4β6. από τις οποίες ομοειδείς (πλην των ανωτέρω περιπτώσεων 4β1, 4β2, 4β3, 4β4 και 4β5)	3
Ασφαλιστικά μέτρα, προσωρινές διαταγές	
4γ. Αριθμός παραστάσεων	4
Ενότητα 5: Ποινικές Υποθέσεις	
Α. Πλημμελήματα	
5Α. Σύνολο υποθέσεων που εκδικάστηκαν	1
5Α1. Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	1
5α. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε β' βαθμό	0
5α1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	0
5α1i. αριθμός συνεδριάσεων σε αυτές	0
5α2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	0
5α2i. αριθμός συνεδριάσεων σε αυτές	0
5β. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε α' βαθμό	1
5β1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	0
5β1i. αριθμός συνεδριάσεων σε αυτές	0
5β2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	1
5β2i. αριθμός συνεδριάσεων σε αυτές	0

5B. Σύνολο υποθέσεων που εκκρεμούν	2
5B1. Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
5γ. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων στον β΄ βαθμό	0
5γ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	0
5γ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
5γ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
5γ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
5δ. Αριθμός εκκρεμών υποθέσεων στον α΄ βαθμό	2
5δ1. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	2
5δ1i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	1
5δ2. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
5δ2i. αριθμός παραστάσεων σε αυτές	0
B. Υποβολή Δικογράφων - Υπομνημάτων κ.λπ. κατά την Ποινική Διαδικασία	
Συνολικός αριθμός υποβληθέντων Δικογράφων - Υπομνημάτων κ.λπ.	1
Ενότητα 6: Αποφάσεις με Θετική ή Αρνητική Έκβαση για το Δημόσιο και λοιπές περιπτώσεις	
Αριθμός αποφάσεων που εκδόθηκαν το 2025	
6. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	1042
A. Αριθμός αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2025 Περιλαμβάνονται και οι εν μέρει δεκτές, εφόσον η έκβαση της δίκης μπορεί να θεωρηθεί συνολικά ικανοποιητική για τα συμφέροντα του Δημοσίου	
6A. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	308
6A1. των Πολιτικών Πρωτοδικείων (συμπεριλαμβανομένων παράλληλων και περιφερειακών εδρών)	308
6A1.i από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	82
6A1.ii από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	3
6A1.iii από τις οποίες επί υποθέσεων ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	55
6A1.iv από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	84
6A1.v από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	25
6A2. των Διοικητικών Πρωτοδικείων	0
6A2.i από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγώνων	0
6A2.ii από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	0
6A2.iii από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	0
6A2.iv από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ'άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	0
6A2.v από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	0
6A3. Αποφάσεις Ποινικών Δικαστηρίων ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ (Αυτόματο άθροισμα: 6A3.1 + 6A3.2)	
6.A3.1. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάσθηκαν σε β΄ βαθμό	0
6.A3.1.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών - τελωνειακών αδικημάτων	0
6.A3.1.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

6A3.2. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε α΄ βαθμό	0
6A3.2.i από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών -τελωνειακών αδικημάτων	0
6A3.2.ii από τις οποίες υποθέσεις απιστίας/δωροδοκίας/απάτης/πλαστογραφίας/ψευδούς βεβαίωσης	0
6A4. Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο	
6A4.i Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοθηήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	20
6A4.ii Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοθηήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	53
6A4.iii Βάσιμο του ενδίκου μέσου ή βοθηήματος του Δημοσίου	58
Β. Αριθμός αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2025 Περιλαμβάνονται και οι εν μέρει δεκτές, εφόσον η έκβαση της δίκης δεν μπορεί να θεωρηθεί συνολικά ικανοποιητική για τα συμφέροντα του Δημοσίου	
6B. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	675
6B1. των Πολιτικών Πρωτοδικείων (συμπεριλαμβανομένων παράλληλων και περιφερειακών εδρών)	675
6B1.i από τις οποίες υποθέσεις του ν.2664/1998 (Κτηματολογίου)	536
6B1.ii από τις οποίες υποθέσεις δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
6B1.iii από τις οποίες επί υποθέσεων ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	27
6B1.iv από τις οποίες υποθέσεις πινάκων κατάταξης, διανομής και ειδικής διαχείρισης	45
6B1.v από τις οποίες υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	18
6B2. των Διοικητικών Πρωτοδικείων	0
6B2.i από τις οποίες υποθέσεις μισθολογικών αγωνών	0
6B2.ii από τις οποίες υποθέσεις διοικητικών προστίμων	0
6B2.iii από τις οποίες υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης	0
6B2.iv από τις οποίες υποθέσεις αποζημιωτικές (κατ'άρθρο 105 ΕισΝΑΚ)	0
6B2.v από τις οποίες υποθέσεις φορολογικές και τελωνειακές	0
6B3. Αποφάσεις Ποινικών Δικαστηρίων	
Πλημμελήματα	0
6B3.1. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε β΄ βαθμό	0
6B3.1.i. από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών -τελωνειακών αδικημάτων	0
6B3.1.ii. από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	0
6B3.2. Αριθμός υποθέσεων που εκδικάστηκαν σε α΄ βαθμό	0
6B3.2.i από τις οποίες υποθέσεις φορολογικών -τελωνειακών αδικημάτων	0
6B3.2.ii από τις οποίες υποθέσεις απιστίας / δωροδοκίας / απάτης / πλαστογραφίας / ψευδούς βεβαίωσης	0

6B4. Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2025	
6B4.i Ακύρωση λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας	0
6B4.ii Ακύρωση λόγω παράβασης νόμου	0
6B4.iii Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	2
6B4.iv Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	29
6B4.v Βάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	215
6B4.vi Έλλειψη στοιχείων από τη Διοίκηση	19
6B4.vii Αντίθεση με πάγια νομολογία Ανωτάτων Δικαστηρίων	0

Γ. Αριθμός αποφάσεων λοιπών περιπτώσεων

6Γ. Συνολικός αριθμός αποφάσεων	59
6Γ1. από τις οποίες αναβλητικές	32
6Γ2. από τις οποίες παραπεμπτικές	4
6Γ3. από τις οποίες καταργητικές	7
6Γ4. Λοιπές περιπτώσεις	16

Ενότητα 7: Αιτήσεις δίκαιης ικανοποίησης λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης

7. Σύνολο αιτήσεων	0
7α. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων	0
7α.1. από τις οποίες έγιναν δεκτές	0
7α.1.i. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	0,00 €
7α.2. από τις οποίες απορρίφθηκαν	0
7α.3. από τις οποίες εκκρεμούν	0
7β. Σύνολο αιτήσεων ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων	0
7β.1. από τις οποίες έγιναν δεκτές	0
7β.1.i. συνολικό ποσό που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου	0,00 €
7β.2 από τις οποίες απορρίφθηκαν	0
7β.3. από τις οποίες εκκρεμούν	0

Ενότητα 8: Υποθέσεις κτηματολογικής Διαμεσολάβησης (ΥΑΣ - Ν. 5197/2025)

8α. Αριθμός παραστάσεων σε ΥΑΣ	31
8β. Αριθμός συμφωνιών υπαγωγής σε διαμεσολάβηση	1
8γ. Αριθμός πρακτικών επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαμεσολάβησης	4

Ενότητα 9: Εκκρεμείς ανακοπές κατά πινάκων κατάταξης
Ως εκκρεμείς ανακοπές (άρθρα 130 επ. ν. 5221/2025) νοούνται μόνον αυτές που έχουν ασκηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο.***Προσοχή: Δεν περιλαμβάνονται ανακοπές κατά πινάκων διανομής και ειδικής διαχείρισης.**

9. Αριθμός εκκρεμών ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης	35
--	-----------

2.2. Δραστηριότητα Προέδρου του ΝΣΚ ως Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας

Κατά το έτος 2025, η Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, υπό την ιδιότητά της ως εκπροσώπου (Agent) της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), ανέπτυξε τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Κατόπιν της λήψης, εκ μέρους των αρμόδιων εθνικών αρχών, επαρκών ατομικών και γενικών μέτρων συμμόρφωσης προς αποφάσεις του ΕΔΔΑ, τα οποία τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης μέσω της Agent, αποφασίσθηκε η λήξη της επιτήρησης εκτέλεσης σε τριάντα μία (31) υποθέσεις. Εξ αυτών, τέσσερις (4) τελούσαν υπό ενισχυμένη διαδικασία και είκοσι επτά (27) υπό απλή διαδικασία, αποτελώντας μέρος ευρύτερων κατηγοριών υποθέσεων.

Μεταξύ των υποθέσεων αυτών συγκαταλέγονται οι «M.S.S.» (εκκρεμής επί 14 έτη), «B.A.C.» (αμφότερες αφορούσαν ζητήματα διαδικασίας χορήγησης ασύλου σε αλλοδαπούς) και «Μοδέστου» (παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ), οι οποίες εκκρεμούσαν επί οκταετία. Από το σύνολο των υποθέσεων, έντεκα (11) αφορούσαν φιλικούς διακανονισμούς, ενώ δώδεκα (12) σχετίζονταν με επαναλαμβανόμενες παραβιάσεις, εκ των οποίων έξι (6) αφορούσαν συνθήκες κράτησης και διαβίωσης ασυνόδευτων ανηλίκων αιτούντων άσυλο (άρθρο 3 ΕΣΔΑ), τέσσερις (4) ζητήματα δίκαιης δίκης (άρθρο 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ) και δύο (2) ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής (άρθρο 8 ΕΣΔΑ).

- Περαιτέρω, συντάχθηκαν και απεστάλησαν προς τις αρμόδιες υπηρεσίες τα ακόλουθα έγγραφα:

(α) Έγγραφα διάχυσης αποφάσεων του ΕΔΔΑ σε δεκαέξι (16) υποθέσεις, οι οποίες αφορούσαν, ιδίως:

- παραβίαση των άρθρων 6 και 13 της ΕΣΔΑ λόγω μη εκτέλεσης απόφασης εθνικού δικαστηρίου σχετικής με άρση ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης,
- παραβίαση του ουσιαστικού και διαδικαστικού σκέλους του άρθρου 2 της ΕΣΔΑ, συνεπεία θανάτου υιού των προσφευγόντων κατά τη διαχείριση επιχείρησης έρευνας και διάσωσης από το Λιμενικό Σώμα, καθώς και λόγω πλημμελούς ποινικής διερεύνησης,
- παραβίαση των άρθρων 3, 5 και 13 της ΕΣΔΑ λόγω άτυπης και παράνομης κράτησης και επαναπροώθησης της προσφεύγουσας στην Τουρκία,
- παραβίαση του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ (πρόσβαση σε δικαστήριο) σε υπόθεση απόρριψης ως απαράδεκτης αγωγής αποζημίωσης για πράξεις ή παραλείψεις οργάνων της δικαστικής λειτουργίας.

(β) Πέντε (5) έγγραφα προς αρμόδιες υπηρεσίες (Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διεύθυνση Δ3 του Υπουργείου Εξωτερικών κ.ά.), σχετικά με ζητήματα εκτέλεσης αποφάσεων του ΕΔΔΑ, ιδίως στο πλαίσιο της αξιολόγησης του κράτους δικαίου και της συμμόρφωσης προς αποφάσεις που αφορούν πρακτικές επαναπροώθησης.

- Ενημερώθηκε η Υπηρεσία Εκτέλεσης Αποφάσεων του ΕΔΔΑ σχετικά με την καταβολή, προς τους δικαιούχους-προσφευγόντες, συνολικού ποσού 707.648,60 ευρώ, το οποίο επιδικάστηκε από το Δικαστήριο ως δίκαιη ικανοποίηση.
- Η Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ. συμμετείχε επίσης στις εκδηλώσεις για την επίσημη έναρξη του δικαστικού έτους 2025 του ΕΔΔΑ, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 31 Ιανουαρίου 2025 στο Στρασβούργο.

2.3. Γραφείο Επιθεώρησης

Κατά το έτος 2025, από το Γραφείο Επιθεώρησης του ΝΣΚ αξιολογήθηκαν δώδεκα (12) υπηρεσιακές μονάδες του ΝΣΚ, επιθεωρήθηκαν συνολικά πενήντα εννέα (59) λειτουργοί του και συντάχθηκαν ισάριθμες εκθέσεις αξιολόγησης και επιθεώρησης, σύμφωνα με τα άρθρα 76-79 του ν.4831/2021, το άρθρο δεύτερο της απόφασης Προέδρου ΝΣΚ με αριθμό 64/2020 και την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αριθμό 563/2019, κατά το μέρος που εξακολουθεί να ισχύει.

Από τις εκθέσεις επιθεώρησης των λειτουργιών του ΝΣΚ που διενεργήθηκαν κατά το έτος 2025 προέκυψε ότι αυτοί ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της ορθής διεκπεραίωσης των υποθέσεων που τους ανατίθενται. Όσον αφορά στις αξιολογήσεις των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ, διαπιστώθηκε η εύρυθμη λειτουργία όλων των αξιολογηθέντων Γραφείων Νομικού Συμβουλίου. Από τις επισκέψεις των Επιθεωρητών στις υπηρεσιακές μονάδες, καθώς και από τα στοιχεία της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Κεντρικής Υπηρεσίας, διαπιστώθηκε ότι το έργο των υπηρεσιών εκτελείται ομαλά, χωρίς ουσιαστικά προβλήματα και χωρίς ιδιαίτερες εκκρεμότητες.

Η στελέχωση των Γραφείων κρίθηκε ικανοποιητική σε όλους τους βαθμούς. Σε ορισμένες περιπτώσεις επισημάνθηκε η ανάγκη ενίσχυσης κυρίως στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου, αλλά και του Παρέδρου.

Διαπιστώθηκε επίσης ότι οι Προϊστάμενοι μεριμνούν για την οργάνωση των Γραφείων και την εύρυθμη λειτουργία τους, καθώς και για την ορθολογική κατανομή των υποθέσεων.

Στα Γραφεία επικρατεί κλίμα συνεργασίας και δεν διαπιστώθηκαν φαινόμενα δυσαρμονίας. Οι στεγαστικές και λοιπές λειτουργικές ανάγκες καλύπτονται κατά κανόνα ικανοποιητικά, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκαν ελλείψεις σε λειτουργικό χώρο ή επαρκή κλιματισμό. Ως προς τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό, διαπιστώθηκε σημαντικός εκσυγχρονισμός, αλλά κρίνεται αναγκαία περαιτέρω ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής με προμήθεια εκτυπωτών, σαρωτών, μικροφώνων και ακουστικών.

Τα Γραφεία διαθέτουν διοικητικό προσωπικό που συνεργάζεται αρμονικά με το κύριο προσωπικό και παρέχει επαρκή γραμματειακή υποστήριξη.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του θεσμού του Γραφείου Επιθεώρησης συμβάλλει ουσιαστικά στην ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της επαγγελματικής επάρκειας των λειτουργιών και των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ.

2.4. Αυτοτελές Γραφείο Δεδομένων

Κατά το έτος 2025 συνεχίστηκε η άσκηση των καθηκόντων Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων (DPO) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δυνάμει των συμβάσεων με αριθμούς 160196/13-11-2024 και 156944/13-11-2025, με ανάθεση στη δικηγορική εταιρεία «NK Law Firm». Στο πλαίσιο αυτό, το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του ΝΣΚ με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τον ν. 4624/2019.

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια του έτους παρασχέθηκε συστηματική υποστήριξη προς τα στελέχη του ΝΣΚ σε ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, ενώ συντάχθηκαν εισηγήσεις επί αιτημάτων πρόσβασης σε δημόσια έγγραφα, με παράλληλη αξιολόγηση της δυνατότητας χορήγησης προσωπικών δεδομένων τρίτων. Παράλληλα, αντιμετωπίστηκαν ζητήματα που αφορούσαν την ορθή εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου από τους λειτουργούς και το διοικητικό προσωπικό του ΝΣΚ.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον έλεγχο συμβατικών κειμένων, μέσω της αξιολόγησης και τροποποίησης συμβατικών όρων και παραρτημάτων επεξεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

Στο πεδίο της κανονιστικής οργάνωσης, ολοκληρώθηκε η κατάρτιση και εγκρίθηκαν από την Πρόεδρο του ΝΣΚ βασικές πολιτικές προστασίας δεδομένων, και συγκεκριμένα η Πολιτική Διαχείρισης Αιτημάτων Άσκησης Δικαιωμάτων Υποκειμένων, η Πολιτική Διαχείρισης Περιστατικών Παραβίασης με τις αντίστοιχες κατευθυντήριες οδηγίες, καθώς και η Πολιτική Κατηγοριοποίησης και Διαβάθμισης Αρχείων.

Περαιτέρω, ελέγχθηκαν τα ενημερωτικά σημειώματα προς τους υποψηφίους του διαγωνισμού για Δόκιμους Δικαστικούς Πληρεξουσίου ως προς τη συμμόρφωσή τους με το ισχύον πλαίσιο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

Για το επόμενο διάστημα, το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων προγραμματίζει την ολοκλήρωση της Πολιτικής Ασφάλειας Φυσικής Πρόσβασης σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, την αναθεώρηση των υφιστάμενων πολιτικών προστασίας δεδομένων και την ολοκλήρωση της Πολιτικής Ορθής Χρήσης Υπηρεσιακών Πόρων και Επικοινωνιακών Μέσων, καθώς και την ολοκλήρωση του σχεδίου κανονιστικών ρυθμίσεων για την εκκαθάριση αρχειακού υλικού.

2.5. Δραστηριότητα του Γραφείου Προέδρου του ΝΣΚ

Οι υπηρετούντες στο Γραφείο Προέδρου, κατά το ανωτέρω έτος, παρείχαν υποστήριξη προς την Πρόεδρο του ΝΣΚ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, και ιδίως στον σχεδιασμό του συντονισμού του έργου των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ, στον έλεγχο των αποφάσεων, εντολών, συμβάσεων και πάσης φύσεως εγγράφων πριν από την υπογραφή τους από την Πρόεδρο, στην επεξεργασία και σύνταξη σχεδίων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για τη βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας του ΝΣΚ και στη σύνταξη αποφάσεων της Πρόεδρου του ΝΣΚ, με τις οποίες συγκροτούνται ομάδες εργασίας για τον χειρισμό υποθέσεων ορισμένου αντικειμένου.

Η Γραμματέας του ΝΣΚ άσκησε χρέη Γραμματέα στις Ολομέλειες, στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του κύριου προσωπικού του ΝΣΚ, κατάρτισε την ημερήσια διάταξη και συνυπέγραψε τα σχετικά πρακτικά συνεδρίασης. Κατάρτισε σχέδια των αποφάσεων του Προέδρου ή του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση του κύριου προσωπικού του ΝΣΚ από την πρόσληψη μέχρι και τη συνταξιοδότησή του. Κατάρτισε σε μία περίπτωση σχέδιο πειθαρχικής αγωγής και ένα σχέδιο εντολής για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης. Επιμελήθηκε τη διαδικασία για τη διεξαγωγή του Διαγωνισμού πλήρωσης εκατόν δύο (102) κενών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων που προκηρύχθηκε με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 500/2025 (Γ' 4009) και διενεργήθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026. Η γραμματεία του Γραφείου Προέδρου κατά το έτος 2025 διεκπεραίωσε την εισερχόμενη και εξερχόμενη έγχαρτη και ηλεκτρονική αλληλογραφία στο Γραφείο, καθώς και κάθε απόφαση, πράξη ή έγγραφο που υπέγραψε η Πρόεδρος του ΝΣΚ και δεν ανήκει στην αρμοδιότητα άλλης υπηρεσιακής μονάδας της ΚΥ του ΝΣΚ. Μερίμνησε για την υπογραφή κάθε πράξης ή εγγράφου από την Πρόεδρο του ΝΣΚ και για την περαιτέρω διεκπεραίωσή τους, για την τήρηση του Πρωτοκόλλου διαβαθμισμένων (εισερχομένων και εξερχομένων) εγγράφων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και του Αρχείου εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, σημαντικών αποφάσεων και εγκυκλίων της Πρόεδρου του ΝΣΚ και ρύθμισε τα ζητήματα που αφορούν στις επικοινωνίες, συνεργασίες και παραστάσεις της Πρόεδρου του ΝΣΚ.

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν εντάχθηκαν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο οργανωτικής αναβάθμισης και εσωτερικής συνοχής του ΝΣΚ, με στόχο τη διαφάνεια, τη νομιμότητα και την αποτελεσματικότητα. Παράλληλα, συνέβαλαν στη βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, στην υποστήριξη της λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων του και στην προσαρμογή του ΝΣΚ στις σύγχρονες διοικητικές και κοινωνικές προκλήσεις, εξασφαλίζοντας τη διαρκή προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

2.6. Δραστηριότητα της Γραμματείας του ΝΣΚ

Η Γραμματεία του ΝΣΚ υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο του ΝΣΚ και αποτελείται από το Γραφείο Διοίκησης, το Γραφείο Κύριου Προσωπικού και το Γραφείο Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων. Κατά το έτος 2025, τα ως άνω τρία Γραφεία άσκησαν τα προβλεπόμενα από την απόφαση Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 411/2021, όπως τροποποιήθηκε με τη με αριθμό 433/2024 απόφαση, καθήκοντά τους και ειδικότερα:

Το Γραφείο Διοίκησης επιμελήθηκε την παραβή των Πρακτικών των Τριμελών Επιτροπών, της Ολομέλειας ή των Τμημάτων του ΝΣΚ, την προώθηση για θεώρηση ή έγκριση, κατά περίπτωση, στο κατά νόμο αρμόδιο όργανο και περαιτέρω την επιστροφή τους, μετά από την έγκρισή τους, στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες του ΝΣΚ, προκειμένου να επισπευσθεί η εκτέλεσή τους. Επιπλέον, συγκέντρωσε τα απαιτούμενα στοιχεία και κατάρτισε σχέδια αποφάσεων Προέδρου του ΝΣΚ για τον ορισμό δικηγόρων του Δημοσίου και ασκουμένων δικηγόρων.

Το Γραφείο Κυρίου Προσωπικού μερίμνησε για την προετοιμασία έκδοσης κάθε εγγράφου, πράξης ή απόφασης που έχει σχέση με την πρόσληψη και την περαιτέρω υπηρεσιακή και μισθολογική κατάσταση των λειτουργών, καθώς και για τη συνταξιοδότησή τους. Ιδιαίτερα καθοριστική ήταν η συμβολή του ανωτέρω Γραφείου στην προετοιμασία του τρέχοντος Διαγωνισμού του ΝΣΚ, που προκηρύχθηκε εντός του έτους 2025, για τρίτη φορά υπό την ισχύ των διατάξεων του ν.4831/2021, για την πλήρωση εκατόν δύο (102) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων του ΝΣΚ. Ειδικότερα, επιμελήθηκε για τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών των υποψηφίων και παρείχε κάθε δυνατή υποστήριξη κατά το

στάδιο της προετοιμασίας από την προκήρυξη του Διαγωνισμού, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη, μετά την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου των γραπτών εξετάσεων, τον Ιανουάριο του 2026. Επίσης, επιμελήθηκε για την κατάρτιση σχεδίων όλων των απαραίτητων εγγράφων και αποφάσεων σχετικά με την πρόσληψη δεκαπέντε επιτυχόντων του διαγωνισμού ΝΣΚ που διενεργήθηκε το έτος 2024, για την πλήρωση τριάντα οκτώ (38) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων του ΝΣΚ. Πέραν τούτων το ως άνω Γραφείο παρείχε τη συνδρομή του στη Γραμματέα του ΝΣΚ και στους εισηγητές των Υπηρεσιακών και Πειθαρχικών Συμβουλίων και επιμελήθηκε για την επίδοση των Πρακτικών ή των σχετικών αποφάσεων που εκδόθηκαν. Μεριμνήσε, επίσης, για τη χορήγηση των κανονικών, αναρρωτικών και λοιπών αδειών των λειτουργών του ΝΣΚ. Από τη μεταφορά της σχετικής αρμοδιότητας στις 15-10-2024 και εφεξής, μεριμνά για την καταχώριση σε ηλεκτρονική πλατφόρμα όλων των στοιχείων που αφορούν τη συμμετοχή λειτουργών του ΝΣΚ σε συλλογικά όργανα και επιτροπές, καθώς και για την εκπόνηση σχεδίων ορισμού τους σε αυτά.

Το Γραφείο Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων μερίμνησε για την καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα του ΝΣΚ των γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ και των περιλήψεών τους, καθώς και για τη συγκέντρωση, ευρετηρίαση και ανάρτηση αυτών, κατά τις κείμενες διατάξεις στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Επιπλέον, επιμελήθηκε για την ενημέρωση των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου, περί των εγκυκλίων, μελετών ή συναφούς ύλης, για την ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και αποφάσεων των ευρωπαϊκών ή ημεδαπών δικαστηρίων που εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ή τέμνουν θέματα που ανακύπτουν στις υποθέσεις που αντιμετωπίζουν οι λειτουργοί του ΝΣΚ ή μεταβάλλουν τις λύσεις που έχουν δοθεί από τα δικαστήρια σε θέματα που αφορούν στις δίκες του Δημοσίου. Τέλος, εισηγήθηκε στην Επιτροπή του ΝΣΚ του άρθρου 6 παρ. 6 του ν.1816/1988 (Α' 251) για την διάθεση ποσών, με τα οποία πιστώνεται ο λογαριασμός που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με τίτλο «Έσοδα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από αμοιβές διαιτησιών» για την κάλυψη των δαπανών υλοποίησης των σκοπών που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 6 του ν.1816/1988 και ειδικότερα για την κάλυψη για ένα έτος των δαπανών συνδρομής του ΝΣΚ σε εξειδικευμένη βάση νομικών πληροφοριών για εμπορικές και επενδυτικές διαιτησίες.

2.7. Έργο - Δραστηριότητες των Διευθύνσεων του ΝΣΚ

2.7.1. Έργο της Διεύθυνσης Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης

Κατά το έτος 2025 η Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης μερίμνησε για την υποστήριξη της απρόσκοπτης και εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του ΝΣΚ και παρακολούθησε την υπηρεσιακή κατάσταση των διοικητικών υπαλλήλων και όλες τις ψηφιακές εφαρμογές του Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιας Διοίκησης (ΣΔΑΔ). Περαιτέρω, διοργάνωσε την 43η αιμοδοσία για την Τράπεζα Αίματος του ΝΣΚ με ικανό αριθμό συμμετεχόντων λειτουργών και διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ, διασφαλίζοντας την επάρκεια αποθέματος μονάδων αίματος σε συνθήκες ανάγκης.

Το συνολικό έργο της Διεύθυνσης επιτελέστηκε μέσω των ενεργειών της ίδιας αλλά και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτή, ως εξής:

α) Τμήμα Διοικητικού Προσωπικού

Τήρησε το μητρώο και τους υπηρεσιακούς φακέλους του διοικητικού προσωπικού και συνέταξε, εξέδωσε και κοινοποίησε έγγραφα, πράξεις και αποφάσεις που έχουν σχέση με την υπηρεσιακή, πειθαρχική και μισθολογική του κατάσταση.

Ολοκλήρωσε τις διαδικασίες διορισμού υπαλλήλων μέσω του ΑΣΕΠ [κοινοποίηση πράξεων διορισμού, ορκωμοσία, ανάληψη καθηκόντων, τοποθετήσεις, βαθμολογικές-μισθολογικές κατατάξεις, δημιουργία φυσικού και ψηφιακού υπηρεσιακού φακέλου, εγγραφή στις εφαρμογές «Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ)» του Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Π.Σ. του ΝΣΚ, παρακολούθηση εισαγωγικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης στο ΕΚΔΔΑ]. Περαιτέρω, μερίμνησε για τον διορισμό οκτώ (8) υπαλλήλων κλάδων ΠΕ Νομικών και ΠΕ2 Πληροφορικής από τους επιτυχόντες του πανελλήνιου διαγωνισμού 3ΓΒ/2023 του ΑΣΕΠ καθώς και δύο (2) υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Νομικών από αναπληρώσεις - αντικαταστάσεις της προκήρυξης πλήρωσης θέσεων 3ΓΒ/2023 του ΑΣΕΠ. Παρασχέθηκαν τα απαραίτητα στοιχεία στο ΑΣΕΠ για την έκδοση Προκήρυξης Β' Σταδίου, για την πλήρωση μίας (1) θέσης ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού (Πανελλήνιος

Γραπτός Διαγωνισμός της 2Γ/2022 Πρόσκλησης/Προκήρυξης), καθώς και για την έκδοση της Προκήρυξης 1ΓΒ που αφορά τρεις (3) δεσμευμένες θέσεις κλάδου ΤΕ2 Πληροφορικής. Τέλος, γνωστοποιήθηκε στο ΑΣΕΠ η μη αποδοχή διορισμού τεσσάρων (4) διατεθέντων προς πρόσληψη του κλάδου ΠΕ Νομικών και πέντε (5) του κλάδου ΠΕ2 Πληροφορικής (Προκήρυξη 3ΓΒ/2023) και ζητήθηκε η αναπλήρωσή τους, καθώς και η μη αποδοχή διορισμού ενός (1) διατεθέντος προς πρόσληψη του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού/ΠΕ Διοικητικού (Νομικών) της Προκήρυξης 6Κ/2024 και ζητήθηκε η αναπλήρωσή του.

Ολοκλήρωσε τις ενέργειες που έπονται της μετάταξης υπαλλήλων άλλων Φορέων του Δημοσίου στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, οι οποίες αφορούν στη σύσταση υπηρεσιακού φακέλου, την εγγραφή στο Μητρώο Προσωπικού του ΝΣΚ και στις εφαρμογές του Ελληνικού Δημοσίου, τη σύνταξη πιστοποιητικών υπηρεσιακής κατάστασης, την έκδοση αποφάσεων βαθμολογικής και μισθολογικής κατάταξης κλπ. Ειδικότερα, μερίμνησε για τη μετάταξη οκτώ (8) διοικητικών υπαλλήλων των κλάδων/ειδικότητων ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, ΠΕ Διοικητικού (Νομικών), ΤΕ Πληροφορικής και ΠΕ Πληροφορικής στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.

Διενήργησε τον προβλεπόμενο έλεγχο νομιμότητας των στοιχείων του μητρώου των διοικητικών υπαλλήλων.

Επικαιροποίησε το ψηφιακό οργανόγραμμα (Ψ.Ο.) του φορέα και των ειδικών περιγραμμάτων θέσεων εργασίας στην εφαρμογή «Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ)» του Ελληνικού Δημοσίου, με την ενσωμάτωση οποιασδήποτε μεταβολής, διόρθωσης ή και προσθήκη στοιχείων που έπονται των σχετικών μετατάξεων και διορισμών. Αποκρίθηκε σε αιτήσεις των διοικητικών υπαλλήλων, μέσω της εφαρμογής «Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ)» του Ελληνικού Δημοσίου, για μετάταξη μέσω κινητικότητας, για εγγραφή στο Μητρώο Συμβούλων Ακεραιότητας και στο Μητρώο Συμβούλων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Διαμόρφωσε τη στοχοθεσία του φορέα, σύμφωνα με τις αποφάσεις Προέδρου ΝΣΚ, και καταχώρισε όλους τους στόχους, ορόσημα, δείκτες απόδοσης και μέτρησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «Στοχοθεσία» του Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ) του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών, οριστικοποίησε τη συνολική στοχοθεσία του Φορέα (Γραφεία Νομικού

Συμβουλίου, Σχηματισμοί, Θεματικοί Σχηματισμοί και Διευθύνσεις ΝΣΚ) και επιμελήθηκε την τελική αποτίμηση και αξιολόγηση επίτευξης των ανωτέρω στόχων.

Εκκίνησε τη διαδικασία αξιολόγησης στην εφαρμογή «Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ)» του Ελληνικού Δημοσίου (έλεγχος ορθότητας στοιχείων αξιολογούμενων και αξιολογητών, ορισμός αξιολογητών, παρακολούθηση μεταβολών, ενημέρωση αξιολογητών για τις υποχρεώσεις και τις προθεσμίες, έλεγχος για τυχόν παραλείψεις ή λανθασμένες καταχωρίσεις, διορθώσεις και επανυποβολές όπου απαιτείται και παρακολούθηση όλων των σταδίων της διαδικασίας).

Διεκπεραίωσε τη βαθμολογική προαγωγή κατά ένα (1) έτος, όσων υπαλλήλων η βαθμολογία είχε οριστικοποιηθεί και ήταν ίση ή μεγαλύτερη του 90, για δύο (2) συνεχείς αξιολογικές περιόδους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4369/2016. Η εν λόγω βαθμολογική προαγωγή αφορούσε τις αξιολογήσεις των ετών 2017 - 2022.

Έλεγε την τήρηση του ωραρίου εργασίας του διοικητικού προσωπικού και χορήγησε τις προβλεπόμενες, από τον νόμο, άδειες.

Μερίμνησε για τη σύνταξη και έκδοση των σχετικών διαπιστωτικών πράξεων συνταξιοδότησης, τις προώθησε για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνεργάστηκε με το αρμόδιο Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών Προσωπικού του ΝΣΚ για λήψη των οικονομικών στοιχείων των συνταξιοδοτηθέντων, συνέταξε, στη σχετική ψηφιακή εφαρμογή, τα Δελτία Ατομικής Υπηρεσιακής Κατάστασης (ΔΑΥΚ) τους και διαβίβασε τα δικαιολογητικά στις υπηρεσίες χορήγησης συντάξεων.

Υπέβαλε στην αρμόδια Αρχή τον κατάλογο των διοικητικών υπαλλήλων που είναι υπόχρεοι στην υποβολή Δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης.

Επικαιροποίησε τα πιστοποιητικά υπηρεσιακών μεταβολών των διοικητικών υπαλλήλων. Εκτίμησε τη συνδρομή περίπτωσης έκτακτης υπηρεσιακής ανάγκης, συγκέντρωσε τα απαραίτητα στοιχεία για την τεκμηρίωσή της και συνέταξε σχέδιο εισήγησης προς την Πρόεδρο του ΝΣΚ και προς τον αρμόδιο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την κατάρτιση ομάδας υπερωριακής εργασίας από το διοικητικό προσωπικό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, συγκρότησε συνεργεία υπερωριακής απασχόλησης, προέβη σε ενημέρωση των διοικητικών υπαλλήλων και των Προϊσταμένων τους και παρακολούθησε τη διαδικασία μέχρι τη λήξη της προκαθορισμένης προθεσμίας.

Συνέταξε τις καταστάσεις του διοικητικού προσωπικού, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν.3528/2007 (Α΄26) και τις κοινοποίησε ηλεκτρονικά.

β) Τμήμα Αρχείου

Τήρησε το έγχαρτο αρχείο της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ. Επιμελήθηκε της έγκαιρης διακίνησης εντός της Κεντρικής Υπηρεσίας των φυσικών φακέλων και εγγράφων στους χειριστές τους.

Υποστήριξε τη διαδικασία ανάθεσης σε δικαστικούς επιμελητές των επιδόσεων εγγράφων της Κεντρικής Υπηρεσίας και των περιφερειακών υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ που περιήλθαν σε αυτή (συγκεκριμένα 4.538 εγγράφων, τα οποία διαβιβάστηκαν στην Κεντρική Υπηρεσία), παρακολούθησε την προσήκουσα επίδοσή τους και διαβίβασε τις σχετικές εκθέσεις επίδοσης στους αρμόδιους εντολείς.

Επιμελήθηκε της μεταφοράς του αρχειακού υλικού της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων.

γ) Τμήμα Διεκπεραίωσης

Μερίμνησε για την ταχυδρομική αποστολή 13.100 και την ιδιόχειρη παράδοση 450 φυσικών εγγράφων υποθέσεων που διαχειρίζεται η Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.

Συνέταξε μετά από έλεγχο τις συγκεντρωτικές καταστάσεις των ταχυδρομικών αντικειμένων της Κεντρικής Υπηρεσίας, καθώς και 420 αντίστοιχες καταστάσεις που αφορούσαν το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου στον Πειραιά και τα περιφερειακά Γραφεία Νομικού Συμβουλίου και τις απέστειλε στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Παρέλαβε 384 (32 μηνιαίως Χ12 μήνες) τιμολόγια υπηρεσιών ταχυμεταφορών και βεβαίωσε την ακρίβειά τους, προωθώντας τα προς πληρωμή στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων.

2.7.2. Έργο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων λειτουργεί με τη δομή του ισχύοντος Οργανισμού του ΝΣΚ (ν.4831/2021) και τις αρμοδιότητες του π.δ.51/2022, με έξι Τμήματα.

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων μερίμνησε, κατά το έτος 2025, για:

i) τη διασφάλιση της ομαλής εκτέλεσης του προϋπολογισμού και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) του ΝΣΚ, της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, της έγκαιρης πληρωμής των υποχρεώσεων του ΝΣΚ, της ορθής αποτύπωσης και έκδοσης των απολογιστικών οικονομικών στοιχείων, της έγκαιρης, αποτελεσματικής και με διαφάνεια, προμήθειας κάθε είδους υλικών και άυλων αγαθών, της αποδοτικής λειτουργίας και ασφάλειας των κτιριακών εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των τεχνικών υποδομών του ΝΣΚ,

ii) την ορθή εφαρμογή των κατευθυντηρίων αρχών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) και τη διασφάλιση διαβίβασης αξιόπιστων δημοσιονομικών αναφορών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

iii) τη διατύπωση αιτιολογημένων εισηγήσεων για κάθε σχέδιο νόμου, προεδρικού διατάγματος ή πρότασης αναφορικά με τη δημοσιονομική επίπτωση στο σκέλος των δαπανών του προϋπολογισμού και του ΜΠΔΣ του ΝΣΚ και

iv) την αποτελεσματική άσκηση της λειτουργίας της οικονομικής διοίκησης με σύγχρονες διαδικασίες και με κριτήρια κόστους – οφέλους.

Το εν γένει έργο της Διεύθυνσης επιτελέστηκε μέσω των ενεργειών της ίδιας αλλά και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτήν (Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών, Συμβάσεων, Προμηθειών και Συντήρησης, Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών Προσωπικού ΝΣΚ, Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, Τμήμα Λογιστικής Παρακολούθησης και Πληρωμών Δαπανών, Τμήμα Εκκαθάρισης Αμοιβών και Τμήμα Εκκαθάρισης Δικαστικών Δαπανών).

Τα κυριότερα αντικείμενα του έργου της Διεύθυνσης για το έτος 2025 σχετίστηκαν με την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του ΝΣΚ, τη σύνταξη δημοσιονομικών αναφορών, την κατάρτιση συμβάσεων, τη διενέργεια προμηθειών, τη μισθοδοσία του προσωπικού του ΝΣΚ, την εκκαθάριση αμοιβών συνεργαζόμενων φυσικών και νομικών προσώπων,

τον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και αναλήψεων υποχρέωσης, την εξόφληση χρηματικών ενταλμάτων, την καταβολή δικαστικών δαπανών σε δικαιούχους και τη βεβαίωση είσπραξης εσόδων από δικαστικές δαπάνες.

Ειδικότερα, οι εντολές που εκδόθηκαν το έτος 2025 για τη βεβαίωση δικαστικών δαπανών προς τις ΔΟΥ σε όλη την επικράτεια ανήλθαν σε 3.894, βάσει δε των σχετικών ενεργειών βεβαιώθηκε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου το συνολικό ποσό των 1.043.284,51 ευρώ.

Τέλος, στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται

αναλυτικά η ποσοτική αποτίμηση των εκδοθέντων και εξοφληθέντων ενταλμάτων και αναλήψεων υποχρέωσης (τα οποία καλούνται συνολικά ως εκδοθείσες πράξεις) για το έτος 2025, όπως προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία της Διεύθυνσης. Ειδικότερα, εκδόθηκαν 2.760 πράξεις (από αυτές 2.492 αφορούσαν σε εντάλματα τακτικά, γαγιών, προπληρωμής και ΕΑΠ, ενώ 268 αφορούσαν σε αναλήψεις, ανακλήσεις και συμπληρωματικές αναλήψεις) και εξοφλήθηκαν συνολικά 2.490 χρηματικά εντάλματα.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΘΕΙΣΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ & ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ 2025

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	Α' ΤΡΙΜ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ	Β' ΤΡΙΜ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	Γ' ΤΡΙΜ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	Δ' ΤΡΙΜ	ΕΤΗΣΙΟ
ΚΥΡΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	74	20	11	105	36	8	11	55	27	4	22	53	9	26	2	37	250
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	9	9	10
ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2	6	8	9
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΓΙΩΝ	0	7	5	12	9	6	3	18	19	4	8	31	9	9	9	27	88
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΕΑΠ)	3	7	8	18	14	7	10	31	16	4	9	29	10	9	9	28	106
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΤτΕ)	54	241	151	446	298	169	157	624	250	109	171	530	275	252	281	808	2.408
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ	3	0	3	6	0	5	0	5	0	0	2	2	2	2	0	4	17
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	134	275	178	587	357	195	181	733	314	121	212	647	305	300	316	921	2.888
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ	3	0	3	6	0	5	0	5	0	0	2	2	2	2	0	4	17
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΓΙΩΝ	0	5	7	12	7	7	4	18	10	13	8	31	8	6	13	27	88
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΕΑΠ)	0	3	7	10	8	14	7	29	10	16	4	30	9	10	18	37	106
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΤτΕ)	39	203	193	435	260	198	168	626	207	142	172	521	259	263	303	825	2.407
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ	42	211	210	436	275	224	179	678	227	171	186	584	278	281	334	893	2.618

2.7.3. Έργο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Κατά το έτος 2025, η Διεύθυνση ασχολήθηκε με τον σχεδιασμό, τον συντονισμό, τη διαχείριση και την εποπτεία των υποδομών πληροφορικής, των ηλεκτρονικών συστημάτων και βάσεων δεδομένων, καθώς και με την υποστήριξη των χρηστών και την ηλεκτρονική διαχείριση εγγράφων και δεδομένων του ΝΣΚ. Παράλληλα, προώθησε τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΝΣΚ και ενίσχυσε την παρουσία του στη σύγχρονη ψηφιακή πραγματικότητα.

Το εν γένει έργο της Διεύθυνσης επιτελέστηκε μέσω των ενεργειών της ίδιας, αλλά και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτήν, ως εξής:

α) Τμήμα Υποδομών Πληροφορικής:

Κατά το έτος 2025, το Τμήμα Υποδομών Πληροφορικής διασφάλισε την απρόσκοπτη και αδιάλειπτη λειτουργία των υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, παρέχοντας ολοκληρωμένη τεχνική υποστήριξη τόσο στις κεντρικές υποδομές όσο και στον περιφερειακό εξοπλισμό. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίχθηκαν 461 λειτουργοί και 166 διοικητικοί υπάλληλοι του ΝΣΚ, καθώς και περίπου 158 διοικητικοί υπάλληλοι των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου στην Αττική. Παράλληλα, το Τμήμα είχε την ευθύνη διαχείρισης του ιδιόκτητου Κέντρου Δεδομένων, των συστημάτων εξυπηρέτητων, αποθήκευσης και αντιγράφων ασφαλείας, καθώς και της συνοδευτικής υποδομής, της δικτυακής υποδομής της Κεντρικής Υπηρεσίας και της εποπτείας των περιφερειακών δικτύων. Επιπλέον, διαχειρίστηκε τον τερματικό και περιφερειακό εξοπλισμό των χρηστών, εξυπηρετώντας συνολικά μεγάλο αριθμό συσκευών σε όλη την επικράτεια (περίπου 1.669 desktops, laptops και tablets των λειτουργών και των διοικητικών υπαλλήλων, 137 εκτυπωτές, σαρωτές και πολυμηχανήματα στην ΚΥ και 156 στα ΓΝΣ).

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην υποστήριξη υπηρεσιών σύγχρονου ψηφιακού περιβάλλοντος εργασίας, με τη διεκπεραίωση 702 αιτημάτων σχετικών με Modern Workplace υπηρεσίες (διαχείριση λογαριασμών Microsoft 365, Email Distribution Lists, Microsoft 365 εφαρμογές κ.λπ.), καθώς και στην ανανέωση των πιστοποιητικών ψηφιακής υπογραφής μέσω κατάλληλης διάταξης (USB Token) για το σύνολο των λειτουργών και μέρος των διοικητικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου.

Στον τομέα της ασφάλειας, το Τμήμα προέβη σε εντοπισμό και διαχείριση κινδύνων, σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών και τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων, διενήργησε τα-

κτικούς ελέγχους και εκτίμηση κινδύνου και εισηγήθηκε την υλοποίηση έργων και προμηθειών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, προς συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο. Παράλληλα, ανέπτυξε συνεργασίες με αρμόδιους δημόσιους φορείς για ζητήματα ασφάλειας, δικτύων και τηλεπικοινωνιών.

Ιδιαίτερη πρόοδος σημειώθηκε στην υλοποίηση της μετάβασης των υπηρεσιών διαδικτύου και τηλεφωνίας στο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, με σημαντικά οφέλη ως προς την ταχύτητα, την αξιοπιστία και τη μείωση του κόστους, συμβάλλοντας στον ευρύτερο εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης. Το Τμήμα, επιπλέον, επεξεργάστηκε τεχνικές προδιαγραφές έργων, παρακολούθησε την εκτέλεση συμβάσεων συντήρησης και υποστήριξης, μερίμνησε για την προμήθεια και ορθολογική διαχείριση εξοπλισμού, υποστήριξε τη διενέργεια τηλεδιασκέψεων και σχεδίασε την αναβάθμιση κρίσιμων υποδομών του Κέντρου Δεδομένων της Κεντρικής Υπηρεσίας (αποθηκευτικού χώρου, εξοπλισμού διατήρησης αντιγράφων ασφαλείας, καθώς και των εξυπηρετητών της εφαρμογής ΟΠΣ ΝΣΚ, της βάσης δεδομένων, της ιστοσελίδας του ΝΣΚ, καθώς και οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων).

Τέλος, συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ο σχεδιασμός και η σταδιακή υλοποίηση της σύμβασης με αριθμό 2247/2023, στο πλαίσιο του έργου «Εκσυγχρονισμός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Αναβάθμιση Ψηφιακών Υπηρεσιών αυτού», με στόχο την ανάπτυξη νέων υποδομών στο δημόσιο υβριδικό νέφος (NextGen G-Cloud) και την εγκατάσταση σύγχρονου εξοπλισμού στην Κεντρική Υπηρεσία και στα περιφερειακά Γραφεία Νομικού Συμβουλίου.

β) Τμήμα Διαχείρισης των Ηλεκτρονικών Συστημάτων και των Βάσεων Δεδομένων και Υποστήριξης των Χρηστών:

Κατά το έτος 2025, το Τμήμα Διαχείρισης των Ηλεκτρονικών Συστημάτων και των Βάσεων Δεδομένων και Υποστήριξης των Χρηστών διασφάλισε την εύρυθμη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος, των εφαρμογών και του χρησιμοποιούμενου λογισμικού του ΝΣΚ, μεριμνώντας παράλληλα για τη συνεχή επέκταση και αναβάθμιση των υφιστάμενων συστημάτων και υποσυστημάτων.

Στο πλαίσιο της βελτίωσης της διοικητικής λειτουργίας, μελέτησε και εισηγήθηκε μέτρα απλοποίησης διαδικασιών μέσω της αξιοποίησης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), επεξεργάστηκε τεχνικές προδιαγραφές έργων εφαρμογών και παρακολούθησε την υλοποίηση συμβάσεων συντήρησης και υποστήριξης. Παράλληλα, διαχειρίστηκε τις διαδικτυακές πύλες του ΟΠΣ και του ιστότοπου του ΝΣΚ, καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη συνεργασία με αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση του έργου εκ-

συγχρονισμού του ΟΠΣ του ΝΣΚ, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», καθώς και στην ανάπτυξη και εκπαίδευση εφαρμογών μηχανικής μάθησης. Επιπλέον, αναπτύχθηκαν συνέργειες με πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων της Δημόσιας Διοίκησης, ενισχύοντας τη διαλειτουργικότητα και τη διασύνδεση κρίσιμων υπηρεσιών.

Το Τμήμα συνέβαλε ουσιαστικά στον ψηφιακό μετασχηματισμό επιμέρους διαδικασιών, με την υλοποίηση νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών και εφαρμογών, όπως η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων, η εισαγωγή νέων τύπων αιτημάτων στην πλατφόρμα e-Υπηρεσίες και η υποστήριξη διαδικασιών διαμεσολάβησης και οικονομικής διαχείρισης. Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε η πλήρης αξιοποίηση της δυνατότητας ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφων μέσω διασύνδεσης με το ΟΣΔΔΥ-ΔΔ, η οποία εφαρμόζεται καθολικά από το 2025.

Παράλληλα, υποστηρίχθηκαν κρίσιμες διοικητικές και οικονομικές διαδικασίες μέσω της ανάλυσης και υλοποίησης σχετικών ροών εργασίας, ενώ προωθήθηκε η ένταξη του ΝΣΚ στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών (Μίτος). Επίσης, αναπτύχθηκαν υπηρεσίες διαδικτύου (web services) μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας, με στόχο την ενσωμάτωσή τους στο νέο ΟΠΣ.

Επίσης, το Τμήμα μερίμνησε για τη σύνταξη και επικαιροποίηση εγχειριδίων χρήσης, την εκπαίδευση των χρηστών και την παροχή υποστήριξης σε ευρύ φάσμα εσωτερικών και εξωτερικών χρηστών. Τέλος, διαχειρίστηκε τη συλλογή, επεξεργασία και αξιοποίηση διοικητικών δεδομένων, συμβάλλοντας στην παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων και στην ενίσχυση της τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων.

γ) Τμήμα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Δεδομένων:

Κατά το έτος 2025, το Τμήμα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Δεδομένων (ΗΔΕΔ) διασφάλισε την ολοκληρωμένη και αποδοτική ηλεκτρονική διαχείριση του συνόλου των εισερχομένων εγγράφων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, μέσω διαδικασιών πρωτοκόλλησης, εικονοποίησης, ευρετηρίασης και προώθησης, καθώς και της συστηματικής καταχώρισης και αναζήτησης αυτών στο ΟΠΣ, μαζί με τα συναφή δεδομένα και μεταδεδομένα.

Ιδιαίτερη μέριμνα ελήφθη για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των εισερχομένων, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του χρόνου διαβίβασης προς τα αρμόδια τμήματα. Στο πλαίσιο αυτό, αναδιοργανώθηκαν ο χώρος υποδοχής επιδόσεων, η ροή των σχετικών διαδικασιών και η κατανομή των αρμοδιοτήτων του προσωπικού.

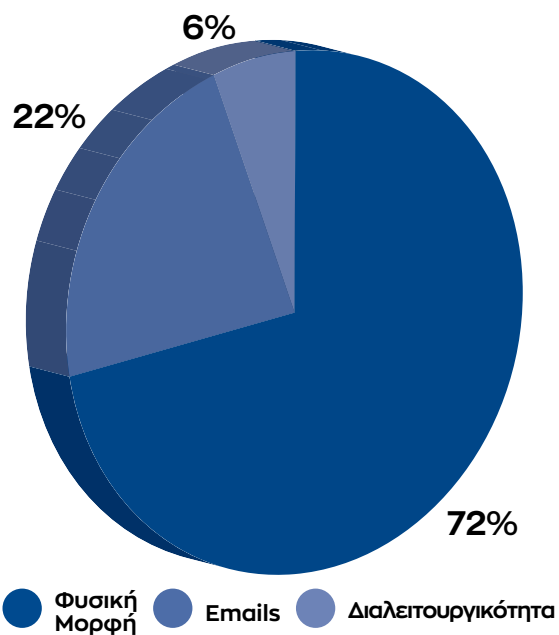
Το Τμήμα διαχειρίστηκε, επίσης, τις διαδικτυακές υπηρεσίες διεπαφής με τρίτους φορείς και πολίτες, διασφαλίζοντας την παροχή έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης, σύμφωνα με τις ισχύ-

ουσες πολιτικές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και με γνώμονα την ποιοτική εξυπηρέτηση. Παράλληλα, προχώρησε σε εξορθολογισμό της ηλεκτρονικής επικοινωνίας, μέσω αναδιάρθρωσης των λογαριασμών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και υιοθέτησης συνεργατικού περιβάλλοντος Microsoft 365.

Περαιτέρω, το Τμήμα ενίσχυσε την επιχειρησιακή του λειτουργία με τη συνεχή επικαιροποίηση και ανάπτυξη εγχειριδίων χρήσης, την αναβάθμιση εργαλείων διαχείρισης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και την αξιοποίηση υφιστάμενων τεχνολογικών δυνατοτήτων, όπως ο εξυπηρετητής οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων (OCR). Επιπλέον, ανέπτυξε εργαλεία εσωτερικής διαχείρισης για την παρακολούθηση της αποδοτικότητας και την υποστήριξη της διοικητικής λειτουργίας του Τμήματος.

Συνολικά, κατά το έτος 2025, το Τμήμα διαχειρίστηκε περισσότερα από 123.300 έγγραφα, εκ των οποίων άνω των 88.250 σε φυσική μορφή, πλέον των 27.300 ως ηλεκτρονικά μηνύματα και άνω των 7.700 ως ηλεκτρονικά έγγραφα που ελήφθησαν μέσω διαλειτουργικότητας, επιβεβαιώνοντας τον κρίσιμο ρόλο του στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του ΝΣΚ μέσω διαλειτουργικότητας, επιβεβαιώνοντας τον κρίσιμο ρόλο του στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του ΝΣΚ.

Διαχειρισθέντα έγγραφα για το έτος 2025

Διάγραμμα 64 Διαχείριση Εγγράφων Δ/νσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

δ) Όλα τα Τμήματα της Διεύθυνσης, κατά λόγο αρμοδιότητας, συνεργάστηκαν για τη μελέτη της συμβατότητας του τεχνικού εξοπλισμού που αποκτήθηκε, με τις εφαρμογές, τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και το περιβάλλον διαλειτουργικότητας του ΝΣΚ.

2.8. Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΝΣΚ κατά το έτος 2025 και οι στόχοι για το έτος 2026

2.8.1. Υλοποίηση του νέου ΟΠΣ του ΝΣΚ

2.8.1.1. Το σχετικό Έργο

Οι αυξημένες απαιτήσεις της ψηφιακής διακυβέρνησης και οι τεχνικοί περιορισμοί του υφιστάμενου ΟΠΣ (αρχιτεκτονικής 2009) κατέστησαν αναγκαίο τον εκσυγχρονισμό του πληροφοριακού συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Προς τούτο, κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας με Αναθέτουσα Αρχή την Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε., ανατέθηκε το Έργο «Εκσυγχρονισμός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Αναβάθμιση Ψηφιακών Υπηρεσιών αυτού», προϋπολογισμού 9.368.211,63 € (πλέον ΦΠΑ), στην εταιρεία Uni Systems Μ.Α.Ε., με σύμβαση που υπογράφηκε στις 27-10-2023, η εκτέλεση της οποίας αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 27-01-2027.

Βασικοί άξονες του έργου:

- ▶ **Αυτοματοποίηση και δομημένη διαχείριση εγγράφων και υποθέσεων.**
- ▶ **Ενιαία ψηφιακή οργάνωση της εργασίας και των προθεσμιών.**
- ▶ **Ενίσχυση συνεργασίας και αναζήτησης πληροφοριών με σύγχρονα εργαλεία.**
- ▶ **Παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών και διοικητικών αναφορών.**
- ▶ **Διαλειτουργικότητα με συστήματα της Δικαιοσύνης και της Δημόσιας Διοίκησης.**
- ▶ **Πλήρης ψηφιακή διαχείριση διοικητικών και οικονομικών λειτουργιών.**
- ▶ **Αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης και των παρεχόμενων ψηφιακών υπηρεσιών προς πολίτες και συνεργαζόμενους φορείς.**
- ▶ **Ανανέωση του τεχνολογικού εξοπλισμού.**

Το εν λόγω Πληροφοριακό Σύστημα θα εγκατασταθεί στις νέες δημόσιες υποδομές υπολογιστικού νέφους (G-Cloud Next Generation) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΓΓΠΣΨΔ), ενώ στα χαρακτηριστικά του περιλαμβάνονται άκρως προηγμένες τεχνολογίες, όπως η συνδυαστική ανάπτυξη και αξιοποίηση τεχνητής νοημοσύνης και οντολογίας⁷. Ειδικότερα, η χρήση τεχνητής νοημοσύνης αφορά, μεταξύ άλλων, στην ανάπτυξη («εκπαίδευση») μοντέλων μηχανικής μάθησης, η οποία πραγματοποιείται με την τροφοδότησή τους με μεγάλο όγκο εξειδικευμένων δεδομένων και επισημειωμένων παραδειγμάτων, ώστε να εκπαιδευτούν αυτά στην αποδοτική και ταχεία επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που αφορούν σε νέα δεδομένα παρόμοιας φύσης. Πρόκειται περί προβλημάτων, τα οποία δεν μπορούν να επιλυθούν αποδοτικά από τις συμβατικές λύσεις λογισμικού. Η διαχείριση των μοντέλων μηχανικής μάθησης, των πηγών δεδομένων τροφοδότησής τους και η εφαρμογή τους στην επίλυση προβλημάτων, αποτελούν ειδικό μέρος της υλοποίησης του νέου πληροφοριακού συστήματος του ΝΣΚ, τα μοντέλα δε αυτά θα βελτιώνουν την απόδοσή τους μέσω διαδικασιών επανεκπαίδευσης, με αξιοποίηση της πρότερης γνώσης και εμπειρίας. Το σύγχρονο και καινοτόμο αυτό Έργο, μέρος της εθνικής στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Κράτους⁸, αναμένεται, με την ολοκλήρωσή του, να ενισχύσει την αποδοτικότητα, τη διαφάνεια, την οργανωτική ευελιξία και τη στρατηγική ικανότητα του ΝΣΚ, διαμορφώνοντας ένα σύγχρονο, ολοκληρωμένο και διαλειτουργικό ψηφιακό περιβάλλον λειτουργίας.

⁷ Η οντολογία είναι μια δομημένη αναπαράσταση μιας σειράς εννοιών και των μεταξύ τους σχέσεων, σε έναν συγκεκριμένο τομέα. Είναι σαν ένα λεξικό που όχι μόνο περιέχει λέξεις, αλλά περιγράφει και πώς αυτές συνδέονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα μια οντολογία στη νομική επιστήμη μπορεί να περιέχει έννοιες όπως ένδικο βοήθημα, δικαστήριο, απόφαση, καθώς και να περιγράφει τις μεταξύ τους σχέσεις (π.χ. ένα δικαστήριο εκδίδει μία απόφαση επί ενός ενδίκου βοηθήματος).

⁸ Δείτε, σχετικά, τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τα έτη 2020-2025, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <https://digitalstrategy.gov.gr/>.

2.8.1.2. Πορεία του Έργου κατά το έτος 2025

2.8.1.2.1. Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας για το Έργο

Για την υλοποίηση του Έργου λειτούργησαν, με τη συμμετοχή λειτουργών και διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ, κατά το έτος 2025:

- ▶ Επιτροπή Παρακολούθησης Έργου και Επιτροπή Παραλαβής Έργου
- ▶ Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ), με συντονιστικό ρόλο για την υλοποίηση του Έργου
- ▶ 4 Θεματικές Ομάδες Εργασίας (ΘΟΕ) για την παρακολούθηση της υλοποίησης των φάσεων 3 και 4 («Ανάπτυξη νέων εφαρμογών» και «Μετάπτωση») του Έργου
- ▶ Ομάδα Εργασίας για την εκπαίδευση του υπό υλοποίηση Συστήματος Μηχανικής Μάθησης

Συνολικά, η Επιτροπή Παραλαβής του Έργου συνεδρίασε 3 φορές, η Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου 4 φορές, οι ΘΟΕ 62 φορές, η Ομάδα Εργασίας για την εκπαίδευση του υπό υλοποίηση Συστήματος Μηχανικής Μάθησης 4 φορές, ενώ 39 φορές συνήλθε η διευρυμένη ΟΔΕ.

2.8.1.2.2 Πρόοδος του Έργου: Νέος εξοπλισμός και λογισμικό

Το μήνα Μάρτιο του έτους 2025 ολοκληρώθηκαν και παρελήφθησαν από την Επιτροπή Παραλαβών του Έργου: α) η υποφάση 2.2 της φάσης 2 («Παράδοση και Εγκατάσταση Εξοπλισμού και Έτοιμου Λογισμικού») του Έργου και β) η υποφάση 3.1. της φάσης 3 («Ανάπτυξη Νέων Εφαρμογών») του Έργου. Στο χρονικό αυτό σημείο παραδόθηκαν υλοποιήσεις, λογισμικό και εξοπλισμός, στον οποίο περιλαμβάνονται:

- ▶ 2 εξυπηρετητές (servers) για την Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.
- ▶ 237 σταθεροί σταθμοί εργασίας (desktop), συμπεριλαμβανομένων οθονών και λοιπού συνοδευτικού εξοπλισμού (ποντικίων, πληκτρολογίων κ.ά.).
- ▶ 27 υπολογιστές ταμπλέτες (tablets).
- ▶ 24 φορητοί σταθμοί εργασίας (notebook), συμπεριλαμβανομένου συνοδευτικού εξοπλισμού (ποντικίων και τσαντών μεταφοράς).

Οι ως άνω σταθεροί ηλεκτρονικοί υπολογιστές εγκαταστάθηκαν σε υπηρεσιακές μονάδες του ΝΣΚ, οι ταμπλέτες δόθηκαν σε λειτουργούς του ΝΣΚ με τουλάχιστον το βαθμό του Παρέδρου, ενώ οι φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές δόθηκαν σε λειτουργούς του ΝΣΚ και διοικητικούς υπαλλήλους της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ. Πλέον, μετά από αυτή διανομή, το σύνολο των λειτουργών του ΝΣΚ έχει λάβει νέο σύγχρονο φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Εντός του έτους 2025 προχώρησαν, επίσης, σημαντικά οι υλοποιήσεις των υποφάσεων 3.2 και 3.3 της φάσης 3 του Έργου, που αφορούν εφαρμογές λογισμικού. Ειδικότερα, σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στις υλοποιήσεις των υποσυστημάτων Εγγράφων, Υποθέσεων, Εργασιών και Επιθεωρήσεων, ενώ υλοποιήθηκε η δυνατότητα της ψηφιακής υπογραφής και σφραγίδας στα παραγόμενα έγγραφα. Περαιτέρω, προχώρησε η υλοποίηση και όσον αφορά το Υποσύστημα Διοικητικών Λειτουργιών, στο οποίο εκκίνησε και η διαδικασία μετάπτωσης δεδομένων από το υφιστάμενο ΟΠΣ του ΝΣΚ. Παράλληλα, σημαντική πρόοδος, κατά το έτος 2025, έλαβε χώρα και όσον αφορά στην υλοποίηση της νέας διαδικτυακής πύλης του ΝΣΚ. Ειδικότερα, αυτή ανασχεδιάστηκε σύμφωνα με τις ανάγκες του ΝΣΚ, το σχετικό σύστημα εγκαταστάθηκε σε δοκιμαστικό περιβάλλον της ΓΓ-ΠΣΨΔ και προχώρησε σημαντικά η ανάπτυξη του. Την 13η.06.2025, μάλιστα, υπογράφηκε η 4η τροποποίηση της Σύμβασης του Έργου, που αφορούσε την αντικατάσταση του προβλεπόμενου στη Σύμβαση λογισμικού υλοποίησης της ιστοσελίδας του ΝΣΚ, με λογισμικό που προσφέρει καλύτερη εμπειρία χρήσης στους απλούς χρήστες και μεγαλύτερη ευελιξία στους συντάκτες περιεχομένου / προγραμματιστές.

2.8.1.2.3. Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς για την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας

Κατά το έτος 2025 επιδιώχθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου, η συνεργασία με εξωτερικούς φορείς (δικαστήρια και άλλους φορείς του δημοσίου τομέα), με σκοπό την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας ανάμεσα στο νέο πληροφοριακό σύστημα του ΝΣΚ και τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων αυτών.

Ειδικότερα, κατά το έτος 2025 έλαβε χώρα σειρά διασκέψεων για τα ζητήματα της διαλειτουργικότητας του νέου ΟΠΣ του ΝΣΚ και: α) του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής & Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ), γ) του Συστήματος Ηλεκτρονικών Επιδόσεων (ΣΗΕ) της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας, δ) του πληροφοριακού

συστήματος του ΓΛΚ, υφιστάμενου (ΟΠΣ Δημοσιονομικής Πολιτικής) και νέου (GovERP), ε) του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας (ΗΜΦ) της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα & Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, στ) του υπό υλοποίηση Ολοκληρωμένου Γεωγραφικού Πληροφοριακού Συστήματος Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη Απαλλοτριώσεων και Διεκδικήσεων της χώρας (e-apallotriosis) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και ζ) του υπό υλοποίηση νέου πληροφοριακού συστήματος του e-ΕΦΚΑ.

Περαιτέρω, κατά το έτος 2025, υποβλήθηκε σειρά αιτημάτων για την έγκριση χρήσης από το νέο ΟΠΣ του ΝΣΚ διαδικτυακών υπηρεσιών (web services) που παρέχει το Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) της ΓΓΠΣΨΔ. Ήδη σημαντικός αριθμός από τα αιτήματα αυτά έχει εγκριθεί. Πρωτεύων στόχος της ανάπτυξης διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων είναι η επιτάχυνση και η εν γένει διευκόλυνση του έργου των λειτουργών και διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ, με τη σταδιακή μείωση της χρήσης χαρτιού και την, κατ' αποτέλεσμα, εξάλειψη της ανάγκης διακίνησης αυτού (αποστολής και λήψης με το ταχυδρομείο, κατάθεσης δια ζώσης σε δικαστικές αρχές κ.λπ.), καθώς και σάρωσης των εγχάρτων εγγράφων και ανωφόρτωσης των σχετικών αρχείων.

2.8.1.2.4. Επισημειώσεις κειμένων - Τεχνητή Νοημοσύνη / Σύστημα Μηχανικής Μάθησης - Σύστημα Οντολογιών - σημασιολογική αναζήτηση

Κατά το έτος 2025 σημειώθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά το Σύστημα Μηχανικής Μάθησης του υπό υλοποίηση νέου ΟΠΣ του ΝΣΚ. Ειδικότερα:

- ▶ Ολοκληρώθηκε η εκπαίδευση του μοντέλου κατηγοριοποίησης εγγράφων (αυτόματης αναγνώρισης του είδους / τύπου ενός εισερχόμενου εγγράφου - π.χ. δικόγραφο έφεσης).
- ▶ Ολοκληρώθηκε η εκπαίδευση του μοντέλου κατηγοριοποίησης υποθέσεων (αυτόματης αναγνώρισης της κατηγορίας / τύπου της υπόθεσης που αφορά ένα εισερχόμενο έγγραφο - π.χ. ακυρωτική διαφορά).
- ▶ Παραμετροποιήθηκε και διαμορφώθηκε σε σημαντικό βαθμό το λογισμικό επισημειώσεων του Συστήματος Μηχανικής Μάθησης και έλαβε χώρα σχετική εκπαίδευση των χρηστών.

▶ Οριοθετήθηκε το πλαίσιο της διαδικασίας επισημειώσεων και έλαβε χώρα η επιβεβαίωση και οριστικοποίηση των οντοτήτων (π.χ. αριθμός και έτος κατάθεσης, όνομα και επώνυμο αντιδίκου κ.ά.) για τα είδη εγγράφων, που χρησιμοποιούνται από το Σύστημα Μηχανικής Μάθησης.

▶ Συνεγράφησαν οι πρώτοι οδηγοί επισημειώσεων και εκκίνησε η διαδικασία των επισημειώσεων από την ειδικώς προς τούτο συσταθείσα Ομάδα Εργασίας, προς το σκοπό της δημιουργίας συνόλου δεδομένων για την εκπαίδευση του μοντέλου αναγνώρισης ονοματικών οντοτήτων (αυτόματου εντοπισμού και καταχώρισης των σχετικών πληροφοριών σε φόρμες εισαγωγής).

▶ Ανασχεδιάστηκε το οντολογικό σχήμα / η ειδική οντολογία για το ΝΣΚ (οργανόγραμμα, κατηγορίες υποθέσεων, είδη εγγράφων κ.ά.) που θα χρησιμοποιηθεί στο νέο ΟΠΣ και προχώρησε η ανάπτυξη λειτουργικότητας, η οποία θα εξυπηρετεί την σημασιολογική / με φυσική γλώσσα αναζήτηση στο νέο Πληροφοριακό Σύστημα του ΝΣΚ.

2.8.1.3. Αύξηση του φυσικού αντικειμένου του Έργου

Τον Οκτώβριο του 2025 το ΝΣΚ υπέβαλε προς την ΚΤΠ Μ.Α.Ε. αίτημα περί εξέτασης ενεργοποίησης του δικαιώματος προαίρεσης, που προβλέπεται στη σύμβαση για το Έργο και αφορά στην αύξηση του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης αυτής. Η αύξηση αυτή αφορά: α) στην ενσωμάτωση του προγράμματος MS Word, το οποίο παρασχέθηκε, δωρεάν, το έτος 2024, στο ΝΣΚ από τη ΓΓΠΣΨΔ, στο υπό υλοποίηση Έργο και β) στην προμήθεια, προς το σκοπό του περαιτέρω εξοπλισμού των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ και των λειτουργών και υπαλλήλων αυτού, καθώς και της έτι περαιτέρω θωράκισης των υποδομών της Κεντρικής Υπηρεσίας αυτού:

- 199 σταθερών σταθμών εργασίας (desktop), συμπεριλαμβανομένων οθονών και λοιπού συνοδευτικού εξοπλισμού (ποντικιών, πληκτρολογίων κ.ά.).
- 10 φορητών σταθμών εργασίας (notebook) συμπεριλαμβανομένου συνοδευτικού εξοπλισμού (ποντικιών και τσαντών μεταφοράς).
- 235 υπολογιστών ταμπλετών (tablets).
- 94 πολυμηχανημάτων.
- 218 εκτυπωτών Α4.

9 Η σημασιολογική αναζήτηση είναι μια πιο «έξυπνη» μορφή αναζήτησης που αντί να βασίζεται μόνο σε λέξεις - κλειδιά, επιχειρεί να συλλάβει το πραγματικό νόημα των λέξεων και των φράσεων που εισάγονται ως όροι αναζήτησης. Στόχος της είναι να παραχθούν αποτελέσματα που είναι πιο σχετικά με την πρόθεση και το περιεχόμενο της αναζήτησης.

- 19 εκτυπωτών Α3.
- 55 σαρωτών.
- 2 «τειχών προστασίας» (firewalls)
- Κεντρικού μεταγωγέα (switch) και 10 μεταγωγέων ορόφων, με τα παρελκόμενά τους.
- 2 οπτικών καρτών διασύνδεσης και 2 οπτικών μεταγωγέων, με τα παρελκόμενά τους.

Η αξία της ανωτέρω αύξησης του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης αποτιμάται σε 789.184,02 ευρώ. Το σχετικό αίτημα έχει γίνει αποδεκτό και αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους 2026.

2.8.2. Λοιπές δράσεις

Πέραν του Έργου για την απόκτηση νέου ΟΠΣ, το ΝΣΚ κατά το έτος 2025 προέβη σε σειρά δράσεων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του. Ειδικότερα:

- ▶ Παραδόθηκε στους χρήστες του υφιστάμενου ΟΠΣ του ΝΣΚ λειτουργικότητα, η οποία κατέστησε εφικτή την απευθείας από το ΟΠΣ του ΝΣΚ στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων.
- ▶ Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 ν.5100/2024, από τις 06-10-2024 η αποστολή χρηματικού καταλόγου από την Αρχή που απέκτησε τον νόμιμο τίτλο προς την ΑΑΔΕ, κατά την παρ.5 του άρθρου 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.4978/2022, Α'190), καθώς και Ατομικών Φύλλων Έκπτωσης ήδη βεβαιωθέντων εσόδων, πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΨΔ. Ένεκα της ανωτέρω νομοθετικής ρύθμισης, έλαβε χώρα το 2025 υλοποίηση νέας λειτουργικότητας στο υφιστάμενο ΟΠΣ του ΝΣΚ, με την οποία κατέστη εφικτή η δημιουργία και υπογραφή χρηματικών καταλόγων από το ΝΣΚ και η εν συνεχεία αποστολή αυτών, με χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών (web-services), στην αρμόδια υπηρεσία της ΑΑΔΕ.

2.8.3. Στόχοι για το έτος 2026

Το έτος 2026 αποτελεί το έτος, κατά το οποίο έχουν δρομολογηθεί σημαντικές διαδικασίες για την πρόοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού του ΝΣΚ. Ειδικότερα:

2.8.3.1 Υλοποίηση του νέου ΟΠΣ

Εντός του 2026 αναμένεται η παραλαβή του εξοπλισμού που αναφέρθηκε ανωτέρω υπό 2.8.1.3, λόγω αύξησης του φυσικού αντικειμένου του Έργου για το νέο ΟΠΣ του ΝΣΚ, η ολοκλήρωση των Φάσεων 3 («Ανάπτυξη Νέων

Εφαρμογών»), 4 («Μετάπτωση») και 5 («Δοκιμαστική Λειτουργία») αυτού, καθώς και η εκκίνηση των Φάσεων 6 («Εκπαίδευση Χρηστών – Διαχειριστών») και 7 («Πιλοτική Λειτουργία»). Η παραγωγική λειτουργία του νέου ΟΠΣ του ΝΣΚ αναμένεται να εκκινήσει το έτος 2027.

2.8.3.2. Περαιτέρω αναβάθμιση του υφιστάμενου ΟΠΣ

Εντός του 2026, αναμένεται η ολοκλήρωση του συνόλου των διαλειτουργικοτήτων που αφορούν στο Έργο «Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) για την επίτευξη της Διαλειτουργικότητας μεταξύ των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης». Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Έργου αυτού, προβλέπεται η υλοποίηση σειράς διαλειτουργικοτήτων του υφιστάμενου ΟΠΣ του ΝΣΚ με πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων της Δημόσιας Διοίκησης. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υλοποίηση, μέσω του ΚΕΔ της ΓΓΠΣΨΔ, διαλειτουργικοτήτων με:

- ▶ Το πληροφοριακό σύστημα του νηδδ «Ελληνικό Κτηματολόγιο» (ανάκτηση τοπογραφικών διαγραμμάτων γεωγραφικών μεταβολών με βάση τον Κωδικό Ηλεκτρονικού Διαγράμματος, ανάκτηση πιστοποιητικών Κτηματολογίου ατελώς).
- ▶ Το πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ (ανάκτηση πληροφοριών φορολογικού μητρώου / στοιχείων αντιδίκου βάσει του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου ή του Αριθμού Δελτίου Ταυτότητας ή του ονοματεπωνύμου).
- ▶ Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών (ανάκτηση στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων γέννησης ή θανάτου, εγγυτέρων συγγενών, οικογενειακής κατάστασης και τέκνων, βάσει στοιχείων προσώπων όπως ο ΑΦΜ).
- ▶ Το ΟΣΔΔΥ-ΔΔ (ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων και ειδικότερα δικαστικών αποφάσεων και κλήσεων / δικογράφων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων). Η σχετική διαλειτουργικότητα υλοποιείται κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 21 παρ.7 του π.δ.18/1989 (ήδη άρθρο 21Α του ίδιου π.δ.) και 48 παρ.6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και στην εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση αυτών κ.υ.α., με αριθμό 17850/2024 (Β'2286). Στη διαμόρφωση του περιεχομένου της τελευταίας, μάλιστα, υπήρξε σημαντική η συμβολή του ΝΣΚ, το οποίο, για το σκοπό αυτό, συνεργάστηκε επί μακρόν με δικαστικούς λειτουργούς των ανωτέρω δικαστηρίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σημαντικές
Γνωμοδοτήσεις
και Υποθέσεις

1. Σημαντικές Γνωμοδοτήσεις

Οι γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ που αναφέρονται κατωτέρω και με τις οποίες αντιμετωπίζονται νομικά ζητήματα που απασχολούν την ενεργό διοίκηση σε ποικίλους τομείς, έχουν γίνει αποδεκτές από το αρμόδιο για την αποδοχή τους όργανο, με επισημειωματική πράξη στο σώμα του αντιτύπου τους και αποτελούν πράξεις δεσμευτικές για τη Διοίκηση, ενώ αναρτήθηκαν και στο διαδίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 6 του ν.4831/2021.

Γνωμοδότηση 3/2025

Δυνατότητα ή μη του Δημοσίου να αμφισβητήσει το εμβαδόν απαλλοτριωμένων ακινήτων μετά την καταβολή αποζημίωσης βάσει αμετάκλητης δικαστικής απόφασης αναγνώρισης δικαιούχων.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: α) Δεν επιτρέπεται η εκ μέρους του Δημοσίου αμφισβήτηση του εμβαδού απαλλοτριωμένων ακινήτων, για τα οποία καταβλήθηκαν αποζημιώσεις, στην περίπτωση ύπαρξης αμετάκλητης απόφασης αναγνώρισης των δικαιούχων της αποζημίωσης, η οποία ρητώς παραπέμπει στην έκθεση κτηματογράφησης και στα αναφερόμενα σε αυτή εμβαδά των απαλλοτριωθέντων ακινήτων και παράγει δεδικασμένο ως προς τα εμβαδά αυτά (κατά πλειοψηφία). β) Ανεξαρτήτως του χαρακτήρα της πράξης της έκθεσης κτηματογράφησης ως διοικητικής πράξης ή μη και άρα της δυνατότητας της Διοίκησης να την ανακαλέσει, δεν τίθεται στην περίπτωση του ερωτήματος ζήτημα ανάκλησής της, διότι η πράξη αυτή χρησιμοποιήθηκε ως αποδεικτικό στοιχείο ή / και διαδικαστική πράξη στη δίκη της αναγνώρισης δικαιούχων και ενσωματώθηκε στην κρίση της αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, οπότε δεν υφίσταται αυτοτελώς και δεν ανακαλείται (ομόφωνα). γ) Η καταβολή της αποζημίωσης στους καθόν η απαλλοτρίωση με βάση την αμετάκλητη δικαστική απόφαση αναγνώρισής τους ως δικαιούχων, σύμφωνα με τα εμβαδά που αναφέρονται στην απόφαση, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «αχρεώστητη», διότι η απόφαση αυτή συνιστά τη νόμιμη αιτία της καταβολής των αποζημιώσεων. Επομένως, δεν τίθεται ζήτημα γέννησης αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, ούτε θέμα παραγραφής της αξίωσης (κατά πλειοψηφία). δ) Για την εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, λαμβανομένου υπόψη ότι με την δημοσιευθείσα (Δ'1310/06-12-1994) ειδοποίηση παρακατάθεσης της αποζημίωσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων επήλθε η συντέλεση της απαλλοτρίωσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν.δ. 797/1971, και επομένως περιήλθαν στην κυριότητα του Δημοσίου τα τμήματα των ακινήτων για τα οποία καταβλήθηκε η ορισθείσα

αποζημίωση, η ερωτώσα υπηρεσία οφείλει να μεριμνήσει, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς της, για την καταγραφή των ακινήτων στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου, προκειμένου να καταστεί νομικώς δυνατή η διαχείριση και προστασία της με βάση τις κοινές διατάξεις περί δημοσίων κτημάτων (ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 8/2025

Νομιμότητα της εκλογής Αναπληρωτή Κοσμήτορα στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα χωρίς εξέταση ασυμβίβαστων, ενόψει της μη ρητής πρόβλεψής του μεταξύ των μονοπρόσωπων οργάνων των Α.Σ.Ε.Ι. και της μη ρητής νομοθετικής πρόβλεψης ασυμβίβαστων στο πρόσωπό του.

Το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως εξής: α) Προκειμένου για την θέση του αναπληρωτή Κοσμήτορα Α.Σ.Ε.Ι., δεν ισχύει το ασυμβίβαστο του άρθρου 16 παρ. 3 του ν.3187/2003, ούτε το ασυμβίβαστο του άρθρου 32 παρ.3 του ν.4957/2022 και β) για τον αναπληρωτή Κοσμήτορα, με την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. του οικείου Α.Σ.Ε.Ι. και δη της βαθμίδας του καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, ισχύουν τα ασυμβίβαστα του άρθρου 16 παρ.1 του ν.3187/2003 και, εφόσον κατέχει και την ιδιότητα του δικηγόρου, η μερική αναστολή της άσκησης του λειτουργήματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.1 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.4194/2013).

Γνωμοδότηση 10/2025

Δυνατότητα ή μη χαρακτηρισμού τραπεζικών επιταγών με προβλήματα κύρους ή εισπραξιμότητας ως ρευστών διαθεσίμων για την επιβολή προστίμου τελωνειακής νομοθεσίας κατά το άρθρο 147 παρ. 8 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας».

Το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: α) Είναι επιτρεπτή η προσωρινή δέσμευση, ως ρευστού διαθεσίμου κατά το άρθρο 7 του Καν. (ΕΕ) 2018/1672 και του άρθρου 4 της Ε2320/976/Α0034/10-6-2008 Υ.Α, όπως ισχύει, κάθε τραπεζικής επιταγής, ανεξαρτήτως των προβλημάτων κύρους και εισπραξιμότητας αυτών (κατά πλειοψηφία). β) Για την

επιβολή του προστίμου του άρθρου 147 παρ. 8 του ν.2960/2001 θα πρέπει να θεωρούνται ως ρευστά διαθέσιμα και να συνυπολογίζονται μόνο οι τραπεζικές επιταγές οι οποίες δεν παρουσιάζουν προβλήματα κύρους και ελαττώματα τέτοια τα οποία καθιστούν νομικά αδύνατη την ρευστοποίηση τους (ομόφωνα). γ) Στο πλαίσιο αυτό δεν υπάγεται στην έννοια των ρευστών διαθέσιμων κατά την έννοια του Κανονισμού και δεν συνυπολογίζεται για τον προσδιορισμό του προστίμου του άρθρου 147 παρ.8 του ν.2960/2001 επιταγή: i. η οποία έχει παραγραφεί λόγω άπρακτης παρέλευσης εξαμήνου από την εμφάνισή της, ii. έχει παρέλθει η ημερομηνία πληρωμής της και στο σώμα της φέρει επισημείωση της τράπεζας περί της μη πληρωμής της, iii. έχει καταστεί άκυρη, υπό την έννοια ότι υπάρχει αναγραφή επί του σώματος της επιταγής ρητής σχετικής μνείας περί ακυρότητας του τίτλου (ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 18/2025

Έννοια των «κρατικών ή τοπικών βαρών» της διεθνούς συμφωνίας για τους τάφους των στρατιωτών της Κοινοπολιτείας και η συμπερίληψη ή μη σε αυτήν του ΦΠΑ.

Το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Με το ν.δ. 164/1969 (Α'97) κυρώθηκε η διεθνής συμφωνία που καταρτίστηκε την 22 Οκτωβρίου 1968 μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης αφενός και των κυβερνήσεων Αυστραλίας, Καναδά, Ινδίας, Νέας Ζηλανδίας, Πακιστάν, Νοτίου Αφρικής, Ηνωμένου Βασιλείου Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας αφετέρου, με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τα νεκροταφεία, τους τάφους και τα μνημεία των μελών της Κοινοπολιτείας επί ελληνικού εδάφους, τα οποία έχασαν τη ζωή τους κατά τη διάρκεια του Α' και του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Όλες οι διατάξεις της ανωτέρω διεθνούς συμφωνίας, από τον χρόνο που επικυρώθηκαν με το ν.δ. 164/1969 και τέθηκαν σε ισχύ, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη τυπικού νόμου. Η Κοινοπολιτειακή Επιτροπή Στρατιωτικών Τάφων (CWGC) δεν αποτελεί διεθνή οργανισμό αναγνωρισμένο από τη χώρα και επομένως, δεν υπάγεται στο πεδίο της απαλλακτικής διάταξης του άρθρου 32 παρ. 1 περ. στβ' του ισχύοντος ΚΦΠΑ, ούτε πληροί τις προϋποθέσεις άλλης περίπτωσης απαλλαγής, από τις προβλεπόμενες στον ΚΦΠΑ. Κατά τα προβλεπόμενα όμως, στο άρθρο 351 της ΣΛΕΕ, οι διατάξεις της Συμφωνίας, ως διεθνούς σύμβασης που είχε υπογραφεί από την Ελλάδα με τρίτες χώρες, πριν την προσχώρησή της στις τότε

Κοινότητες και ήδη Ευρωπαϊκή Ένωση, εξακολουθούν να παράγουν τις έννομες συνέπειες τους. Κατά συνέπεια, δεν θίγεται η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 της από 22-10-1968 Συμφωνίας, όπως κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 164/1969, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή δικαιούται απαλλαγής από παρόντα και μέλλοντα βάρη, μεταξύ των οποίων και ο φόρος προστιθέμενης αξίας που καταβάλλει η Κοινοπολιτειακή Επιτροπή Στρατιωτικών Τάφων για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών για την επίτευξη του έργου της.

Γνωμοδότηση 24/2025

Ευθυνόμενα πρόσωπα για ασφαλιστικές οφειλές ανώνυμης εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Το ΣΤ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: Για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, πρόσθετων τελών, προσουξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων, που οφείλονται από την αναφερόμενη στο έγγραφο του ερωτήματος ανώνυμη εταιρεία, κατά το χρονικό διάστημα από 8-3-2001 μέχρι 13-12-2003, ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα και εις ολόκληρον με το νομικό πρόσωπο της εταιρείας, τα πρόσωπα που διατέλεσαν, κατά το χρονικό αυτό διάστημα, νόμιμοι εκπρόσωποι, πρόεδροι, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι και εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό τους, σωρευτικά, οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 4321/2015, όπως η παράγραφος αυτή ισχύει, μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 64 του ν. 4646/2019. Μεταξύ των προσώπων αυτών, συγκαταλέγεται και η Α.Γ., η οποία, σύμφωνα με το διδόμενο ιστορικό, διατέλεσε Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνουσα Σύμβουλος της εν λόγω εταιρείας, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα.

Γνωμοδότηση 25/2025

Υπαγωγή ή μη των εταιρειών ΕΥΑΘ Α.Ε. και ΔΕΗ Α.Ε. στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14 παρ. 20 του ν. 2266/1994.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, με συγκλίνουσα γνώμη, ως εξής: Οι ανώνυμες εταιρείες Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και Δ.Ε.Η. Α.Ε. δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 14 § 20 του ν. 2266/1994, όπως ισχύουν, και συνεπώς, δεν ευρίσκει νόμιμη βάση στις ανωτέρω διατάξεις αίτημα διορισμού στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που υποβλήθηκε από συγγενή εργαζομένου στη Δ.Ε.Η., αποβιώσαντος κατά την εκτέλεση του υπηρεσιακού του καθήκοντος και εξαιτίας αυτού.

Γνωμοδότηση 30/2025

Δυνατότητα ειδικευμένης ιατρού, μέλους ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, να παρέχει παράλληλα κλινικό έργο σε πανεπιστημιακή κλινική άλλου ΑΕΙ.

Το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: Μέλος του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, που είναι και ειδικευμένη ιατρός, δύναται να παρέχει, παράλληλα με την υπηρεσία του στο Πανεπιστήμιο, κλινικό έργο σε Μονάδα Πανεπιστημιακής Κλινικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που είναι εγκατεστημένη σε νοσοκομείο του Εθνικού Συστήματος Υγείας, εφόσον ενταχθεί σε μία από τις κατηγορίες προσωπικού, από αυτές που ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 57 του ν. 4957/2022, και με την τήρηση των ειδικότερων όρων, προϋποθέσεων και διαδικασιών που προβλέπονται στις διατάξεις του νόμου αυτού για την απασχόληση της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού.

Γνωμοδότηση 35/2025

Έκταση δεδικασμένου δικαστικής απόφασης με την οποία ακυρώθηκε καταλογιστική πράξη τελωνειακού προστίμου και σε συνυπαίτιο πρόσωπο που δεν υπήρξε διάδικος στη δίκη αυτή.

Το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: α) Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 197 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 265) το ουσιαστικό δεδικασμένο δικαστικής απόφασης, με την οποία κρίθηκε ότι δεν στοιχειοθετείται συναφώς παράβαση του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και ακυρώθηκε καταλογιστική πράξη επιβολής προστίμου της τελωνειακής αρχής, κατόπιν απόδοσης διάπραξης απλών τελωνειακών παραβάσεων, σε βάρος δύο συνυπαίτιων φυσικών προσώπων, κατά το μέρος που αφορά στο ένα πρόσωπο, που προσέφυγε δικαστικά και δικαιώθηκε, εκτείνεται και στο δεύτερο, στο οποίο το σχετικό πρόστιμο είχε επιβληθεί αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το δικαστικά δικαιωθέν πρόσωπο, ανεξαρτήτως του ότι το δεύτερο πρόσωπο δεν υπήρξε διάδικος στη δίκη της συγκεκριμένης προσφυγής και η ασκηθείσα από το συνυπαίτιο αυτό πρόσωπο, προσφυγή απορρίφθηκε για τυπικούς λόγους. β) Συνακόλουθα, ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τελωνείου οφείλει να ακυρώσει οίκοθεν, κατά την τηρούμενη από τις τελωνειακές αρχές για τη διαγραφή οφειλής διαδικασία, σε πλήρη συμμόρφωση με την εκδοθείσα δικαστική απόφαση, την καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου του Τ.Ε.Τ.Σ. Πειραιά και κατά το μέρος που αφορά και στο δεύτερο συνυπαί-

τιο πρόσωπο και δεν απαιτείται, προκειμένου να ακυρωθεί η εν λόγω καταλογιστική πράξη στο σύνολό της, η αναγνώριση της επέκτασης του δεδικασμένου και στο δεύτερο πρόσωπο, μέσω δικαστικής απόφασης κατόπιν άσκησης ανακοπής κατά των μέτρων Κ.Ε.Δ.Ε. που θα επιβληθούν στο πρόσωπο αυτό.

Γνωμοδότηση 37/2025

Επέλευση ή μη αυτοδίκαιης παραλαβής συμβατικού αντικειμένου σε δημόσια σύμβαση προμήθειας, σύμφωνα με το άρθρο 209 του ν. 4412/2016.

Το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: Εφόσον η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής, εντός του καθοριζόμενου από τη Σύμβαση χρόνου, εξέφρασε τις αντιρρήσεις της και αμφισβήτησε την καταλληλότητα του συμβατικού είδους, έστω και σε προκαταρκτικό στάδιο, για τις δε συμβατικές αποκλίσεις που υφίσταντο μετά την φερόμενη ως ημερομηνία παράδοσης του υλικού, ήταν πλήρως ενήμερη η ανάδοχος, ως προς τη συγκεκριμένη σύμβαση, δεν έχει συντελεστεί αυτοδίκαιη παραλαβή του συμβατικού υλικού, κατά τη διάταξη του άρθρου 209 παρ. 3 του ν. 4412/2016, και, συνακόλουθα, αρμοδίως και νομίμως η Επιτροπή Παραλαβής προέβη σε όλες εν γένει τις εργασίες της επί της παραλαβής και, ως εκ τούτου, παρέλκει η απάντηση στα λοιπά σκέλη του ερωτήματος.

Γνωμοδότηση 40/2025

Δυνατότητα ή μη ανάκλησης χρηματικής παρακαταθήκης που έχει συσταθεί υποχρεωτικώς εκ του νόμου, όταν εκλείψει ο λόγος σύστασής της, καθώς και, σε περίπτωση μη ανάκλησης, η νόμιμη διαδικασία βάσει της οποίας το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να αποδώσει το ποσό της παρακαταθήκης χωρίς την πλήρωση του αναγραφόμενου σε αυτήν όρου απόδοσης.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ως εξής: α) Κατ' εξαίρεση των ισχυόντων περί της μη δυνατότητας ανάκλησης των υποχρεωτικών παρακαταθηκών και ενόψει, αποκλειστικά, του διδόμενου ιστορικού, η συστήσασα την υποχρεωτική εκ του νόμου παρακαταθήκη μπορεί να την ανακαλέσει και να εισπράξει το ποσό του σχετικού Γραμματίου, προκειμένου να το επιστρέψει στην καθής η κατάσχεση, υπό τον όρο ότι θα προσκομιστεί από την καθής η κατάσχεση υπεύθυνη δήλωση, που θα φέρει βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής του νόμιμου εκπροσώπου της ότι δεν έχει μέχρι σήμερα οριστεί συμβολαιογράφος και δεν

έχει ακολουθηθεί η διαδικασία του άρθρου 988 παρ. 1 παρ. 2 περ. β' του ΚΠολΔ (κατά πλειοψηφία) και β) ενόψει της απάντησης επί του πρώτου σκέλους, παρέλκει η εξέταση του δεύτερου σκέλους του ερωτήματος.

Γνωμοδότηση 42/2025

Σχέση μεταξύ των διατάξεων του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 5086/2024 για τη στελέχωση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και των ειδικών διατάξεων του άρθρου 36 του ν. 4778/2021, ως προς το ζήτημα της κατισχύσεως των πρώτων ή των δεύτερων.

Το ΣΤ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Οι απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4778/2021, όπως η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 73 του ν. 4997/2022 και όπως το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής παρατάθηκε, αρχικά με τη με αριθμό 749/5.1.2024 Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και ακολούθως, με τη με αριθμό 53888/17.12.2024 Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με τις οποίες απαγορεύονται οι πάσης φύσης μετακινήσεις των υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης κατισχύουν, ως ειδικότερες, των διατάξεων του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 5086/2024.

Γνωμοδότηση 45/2025

Δυνατότητα ή μη του e-ΕΦΚΑ να επιδιώξει την είσπραξη απαιτήσεων του από υπεύθυνα πρόσωπα εταιρείας που έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, καθώς και οι έννομες συνέπειες της διαγραφής χρεών από τα βιβλία της εταιρείας ως προς την απόσβεση της σχετικής απαίτησης.

Το ΣΤ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: α) Ο e-ΕΦΚΑ, δύνατο (και υποχρεούτο) ακόμη και προ της έναρξης των εργασιών του ειδικού εντολοδόχου για τη ρευστοποίηση του μη μεταβιβαζόμενου στη «N... Α.Ε.» ενεργητικού της «O... Α.Ε.», να έχει εκκινήσει τη διαδικασία ατομικής αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος των διοικούντων την τελούσα υπό διαδικασία εξυγίανσης εταιρεία «O... Α.Ε.», υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 4321/2015, όπως ισχύουν, που προβλέπουν την προσωπική και αλληλέγγυα ευθύνη τους. Η πρόβλεψη στον με αριθμό ΙΙΙ. 11. 6. όρο της επικυρωθείσας δικαστικά συμφωνίας εξυγίανσης ότι, μετά το πέρας της εκκαθάρισης

και τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας και με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν θα διαθέτει οιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο ή πάγιο εξοπλισμό ή απαίτηση προς είσπραξη, παρά μόνον υποχρεώσεις, η εταιρεία θα προβεί σε διαγραφή του μη μεταβιβαζόμενου παθητικού από τα τηρούμενα βιβλία της, δεν έχει ως έννομη συνέπεια την απόσβεση τυχόν εναπομείναςσας απαίτησης του e-ΕΦΚΑ κατά της εταιρείας «O... Α.Ε.». Τούτο, καθόσον από καμία διάταξη νόμου δεν προβλέπεται ότι η διαγραφή χρεών από τα τηρούμενα βιβλία εταιρείας συνιστά λόγο διαγραφής των χρεών της προς το Δημόσιο ή ν.π.δ.δ. και ως εκ τούτου, λόγο απόσβεσης αυτών.

Γνωμοδότηση 46/2025

Απόδοση από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων χρηματικής παρακαταθήκης που αφορά ποινική εγγυοδοσία, ενόψει επιβολής αναγκαστικής κατάσχεσης εις χείρας του, ως τρίτου, δυνάμει τελεσίδικης απόφασης, που στη συνέχεια αναιρέθηκε, και κατόπιν κοινοποίησης στο ΤΠΔ σύμβασης εκχώρησης.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Ενόψει, αποκλειστικά, του διδόμενου ιστορικού και για λόγους ασφαλείας του δικαίου των συναλλαγών του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που αποτελεί αυτόνομο χρηματοπιστωτικό οργανισμό εξυπηρέτησης του δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος, το ΤΠΔ δύναται να αποδώσει το, αναγκαστικώς κατασχεθέν εις χείρας του, ως τρίτου, ποσό που ενσωματώνεται σε συσταθέν, από δικηγόρο, γραμμάτιο ποινικής εγγυοδοτικής χρηματικής παρακαταθήκης, ενόψει της κατά ένα μέρος ακύρωσης του εκτελεστού τίτλου, δυνάμει του οποίου επιβλήθηκε η ως άνω κατάσχεση και της κοινοποιηθείσας στο ΤΠΔ σύμβασης εκχώρησης απαίτησης, με την οποία αναγνωρίζεται ότι τα παρακατατεθέντα χρήματα ανήκαν στον εντολέα του καταθέτη (δικηγόρου), μόνο μετά την έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, που θα αναγνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο της απαίτησης που ενσωματώνεται στο αντίστοιχο γραμμάτιο, και θα προσδιορίζει το ακριβές ποσό της απαίτησης και υπό τον αυτονόητο όρο της, εκ μέρους του αναγνωρισθόμενου δικαιούχου, προηγούμενης προσκόμισης όλων των αναγκαίων δικαιολογητικών και της εκ μέρους του ΤΠΔ επαλήθευσης της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων για την απόδοση του ποσού που ενσωματώνεται στο επίμαχο γραμμάτιο.

Γνωμοδότηση 47/2025

Υποχρέωση ή μη υποβολής νέας αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας από την επωφελούμενη εταιρεία, σε περίπτωση διάσπασης εταιρείας που κατέχει βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 70 παρ. 2 περ. α' του ν. 4601/2019 και του άρθρου 4 παρ. 6 και 7 της κυα 2078/80743/2017.

Το Α' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: Στην περίπτωση διάσπασης ανώνυμης εταιρείας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 70 παρ. 2 περ. α' του ν. 4601/2019, που είναι δικαιούχος βεβαίωσης συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού, η επωφελούμενη και για τη συνέχιση της αυτής επιχειρηματικής δραστηριότητας νεοσταθείσα εταιρεία, ως καθολική διάδοχος της διασπώμενης εταιρείας για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Διοίκηση τη σχετική νομική μεταβολή και να προβεί σε νέα αναγγελία έναρξης λειτουργίας, δικαιούμενη να ζητήσει, χωρίς την εκ νέου καταβολή παραβόλου, την έκδοση βεβαίωσης διατήρησης, στο πρόσωπό της, της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων, με λήξη ισχύος τον χρόνο λήξης της αρχικής βεβαίωσης. Η επωφελούμενη εταιρεία, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 7 παρ. 1 της κυα 2078/80743/2017 (Β' 2676), συνεχίζει νομίμως τη λειτουργία της επιχείρησης μέχρι την θετική ή αρνητική απάντηση της Διοίκησης και, πάντως, όχι για χρόνο μεταγενέστερο του προβλεπόμενου στην επ' ονόματι της διασπασθείσας εταιρείας αρχική βεβαίωση.

Γνωμοδότηση 74/2025

Κατάργηση ή μη του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 6 παρ. 1 του ν.1816/1988 και προσδιορισμός της υφιστάμενης νομικής και διαχειριστικής κατάστασής του.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: Ο ειδικός λογαριασμός του άρθρου 6 παρ. 1 του ν.1816/1988, δεν έχει καταργηθεί και είναι σε ισχύ, συνακόλουθα δε, ορθώς μέχρι και σήμερα καταβάλλεται σε αυτόν ποσοστό της αμοιβής των δικαστικών υπαλλήλων που εκτελούν χρέη γραμματέων σε διαιτησίες. Κατόπιν δε της σύστασης ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης, ήτοι του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία e-ΕΦΚΑ, οι πόροι του εν λόγω ειδικού λογαριασμού εισπράττονται και αποδίδονται σε αυτόν από τον e-ΕΦΚΑ και περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης της παραγρά-

φου 2 του άρθρου 35 του ν. 2145/1993, παρέχεται η δυνατότητα καθορισμού της διαδικασίας και των ειδικότερων προϋποθέσεων για τη χορήγηση των παροχών και την άσκηση εν γένει της διαχείρισης του λογαριασμού αυτού με την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

Γνωμοδότηση 75/2025

Δυνατότητα ή μη τροποποίησης υπουργικών αποφάσεων παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για τη χορήγηση δανείων προς πληγέντες από φυσικές καταστροφές, μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης διετούς προθεσμίας.

Το Α' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: α) Μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης διετούς προθεσμίας, για τη χορήγηση του δανείου με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, δεν είναι δυνατή η παράτασή της, δια τροποποίησης του σχετικού όρου της υπουργικής απόφασης. β) Η Διοίκηση, εφόσον διαπιστώνει ότι είναι αναγκαία η παροχή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, δύναται να προβεί σε έκδοση νέας απόφασης: i) εντός της εξουσιοδοτικής διάταξης επί της οποίας ερείδεται και η οποία δεν απαγορεύει την κατ' επανάληψη άσκηση της διαγραφόμενης σ' αυτήν κανονιστικής αρμοδιότητας (προϋπόθεση, που συντρέχει στην υπό εξέταση περίπτωση), ii) με τήρηση, εκ νέου, στο σύνολό της και καθ' όλα τα στάδια, της προβλεπόμενης, κατά τον χρόνο έκδοσης της νέας υπουργικής απόφασης, διαδικασίας έκδοσης αυτής και iii) εντός εν ισχύ κανονιστικού ρυθμιστικού πλαισίου, που προβλέπει την εκάστοτε χορήγηση κρατικής συνδρομής, για την αντιμετώπιση ζημιών από φυσικές καταστροφές, ως προς το οποίο η παροχή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου έχει παρακολουθηματικό χαρακτήρα. Με τη νέα απόφαση παροχής εγγύησης είναι δυνατόν να οριστεί νέα προθεσμία χορήγησης δανείου με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, εναρμονισμένη με τις προθεσμίες, που προβλέπονται στο εκάστοτε εν ισχύ κανονιστικό ρυθμιστικό πλαίσιο, για την αποκατάσταση ζημιών από φυσικές καταστροφές.

Γνωμοδότηση 76/2025

Χαρακτήρας της προσθήκης όρου σε ήδη υπογεγραμμένη δημόσια σύμβαση, με τον οποίο προβλέπεται δυνατότητα υλοποίησης ενεργειών με εξ αποστάσεως κατάρτιση, ως ουσιώδους ή μη τροποποίησης της σύμβασης, καθώς και οι έννομες συνέπειες της προσθήκης αυτής.

Το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως εξής: α) Η προσθήκη στην υπόψη σύμβαση της φράσης- όρου, που επιτρέπει την υλοποίηση των επί μέρους ενεργειών της με την «εξ αποστάσεως» μέθοδο, αποτελεί ουσιώδη τροποποίησή της, γεγονός που απαιτούσε προ πάσης εκτέλεσής της την εκ νέου υποβολή σχεδίου της τροποποιημένης σύμβασης στο προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. β) Η μη υποβολή της τροποποιημένης σύμβασης, πριν την υπογραφή της, για προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο καθιστά αυτοδίκαια άκυρο όχι μόνο τον προστιθέμενο όρο, αλλά το σύνολο της σύμβασης, δεδομένου ότι η εκτέλεση επιμέρους σταδίων της δράσης με χρήση της μεθόδου της ασύγχρονης τηλεκατάρτισης επηρεάζει τόσο την αποτελεσματική και ποιοτική υλοποίησή της ως σύνολο, όσο και την οικονομική ισορροπία παροχής-αντιπαροχής. γ) Η ακυρότητα της Σύμβασης καθιστά μη νόμιμη την οποιαδήποτε πληρωμή της. δ) Η αλληλεξάρτηση και αλληλουχία που υφίσταται μεταξύ των επιμέρους σταδίων της δράσης (Συμβουλευτική- Κατάρτιση- Πιστοποίηση- Προμήθεια εξοπλισμού και έξοδα διαμόρφωσης αιθουσών) και η ολική ακυρότητα της σύμβασης αποκλείει σε κάθε περίπτωση την πληρωμή από την Αναθέτουσα Αρχή και οποιουδήποτε τμήματος του έργου, ακόμη και εάν αυτό εκτελέστηκε σύμφωνα με τις προδιαγραφές της διακήρυξης.

Γνωμοδότηση 78/2025

Δυνατότητα της αρμόδιας περιφερειακής Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών να προβαίνει, σε εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων καταδίκης σε δήλωση βούλησης, στη μεταβίβαση κυριότητας οχήματος χωρίς την προσκόμιση άδειας κυκλοφορίας και λοιπών δικαιολογητικών και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Η αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών μπορεί να προβαίνει σε μεταβίβαση κυριότητας οχήματος, σε εκτέλεση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης καταδίκης σε δήλωση βούλησης, ακόμη και χωρίς την προσκόμιση της

άδειας κυκλοφορίας, εφόσον ο πωλητής υποβάλει σχετική δήλωση και προσκομίσει την απόφαση. Σε περίπτωση πλειστηριασμού, αρκεί για τη μεταβίβαση η κατακύρωση και παράδοση της νομής στον υπερθεματιστή, ενώ η νέα άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται στο όνομά του με βάση την περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Για την έκδοση νέας άδειας κυκλοφορίας η διοίκηση οφείλει να ελέγξει: (α) την καταβολή όλων των οικονομικών επιβαρύνσεων, (β) την εξόφληση των τελών κυκλοφορίας έως τον χρόνο μεταβίβασης, με προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης της φορολογικής αρχής, και (γ) τη διενέργεια τεχνικού ελέγχου χωρίς σοβαρές ή επικίνδυνες ελλείψεις, εφόσον το όχημα υποχρεούται σε ΚΤΕΟ. Εάν δεν υφίσταται ισχύον δελτίο τεχνικού ελέγχου ή έχουν διαπιστωθεί σοβαρές ή επικίνδυνες ελλείψεις, η μεταβίβαση μπορεί να πραγματοποιηθεί με έκδοση άδειας με την ένδειξη «ΟΧΙ ΓΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ», σύμφωνα με την υ.α. 1911/192/2019, χωρίς να απαιτείται κατάθεση πινακίδων από τον πωλητή. Η ύπαρξη οφειλόμενων τελών κυκλοφορίας δεν εμποδίζει τη μεταβίβαση, εφόσον προσκομιστεί βεβαίωση εξόφλησης για το χρονικό διάστημα έως την παράδοση της νομής.

Γνωμοδότηση 90/2025

Εφαρμογή ή μη των διατάξεων περί αλληλέγγυας ευθύνης των εταιρών, βάσει των διατάξεων του άρθρου 258 του ν. 4072/2012, για τις ασφαλιστικές οφειλές αστικής επαγγελματικής δικηγορικής εταιρείας, οι οποίες γεννήθηκαν πριν από την 23-07-2021 και οι οποίες δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 187 του ν. 4820/2021, ανεξάρτητα από το αν αυτοί άσκησαν ή μη διαχείριση στην εταιρεία και τα ευθυνόμενα για οφειλές που γεννήθηκαν μετά την 23-7-2021 πρόσωπα.

Το ΣΤ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: α) Όσον αφορά στις ασφαλιστικές οφειλές αστικής επαγγελματικής εταιρείας δικηγόρων, οι οποίες γεννήθηκαν πριν από την 23.07.2021, οι απλοί εταίροι αυτής ευθύνονται για την καταβολή τους προσωπικά και εις ολόκληρον, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 249, 258 και 270 του ν. 4072/2012, δεδομένου ότι κατά τον χρόνο εκείνο δεν υφίστατο στον Κώδικα Δικηγόρων οποιαδήποτε ειδική διάταξη περί της ευθύνης των εταιρών αστικής δικηγορικής εταιρείας, η οποία θα κατίσχυε των διατάξεων της Εμπορικής Νομοθεσίας (άρθρο 270 παρ. 2 του ν. 4072/2012), ενώ οι διαχειριστές εταίροι αυτής ευθύνονται για τις ίδιες οφειλές, τόσο δυνάμει των ιδίων ως άνω διατάξεων, λόγω της ιδιότητάς τους ως εταιρών, όσο και δυνάμει των ειδικών διατάξεων του

άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (και υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό), λόγω της ιδιότητάς τους ως διαχειριστών της δικηγορικής εταιρείας. β) Όσον αφορά τις ασφαλιστικές οφειλές αστικής επαγγελματικής εταιρείας δικηγόρων, οι οποίες γεννήθηκαν μετά την 23.07.2021, οι απλοί εταίροι αυτής δεν ευθύνονται για την καταβολή τους, λόγω της θέσης σε ισχύ της ειδικής, πλέον, διάταξης του άρθρου 54 παρ. 5 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 187 του ν. 4820/2021, διά της οποίας αποκλείεται η προσωπική ευθύνη των απλών εταίρων για τα χρέη της δικηγορικής εταιρείας, ενώ για τις ίδιες οφειλές οι διαχειριστές εταίροι ευθύνονται, δυνάμει της συνδυαστικής εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 54 παρ. 5, εδάφιο β' του Κώδικα Δικηγόρων, με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (και υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό), λόγω της ιδιότητάς τους ως διαχειριστών της δικηγορικής εταιρείας.

Γνωμοδότηση 93/2025

Υποχρέωση ή μη του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (Ο.Δ.Α.Π.) προς καταβολή αποζημίωσης που απορρέει από ρυμοτομική απαλλοτρίωση και ειδικότερα από πράξη αναλογισμού αποζημίωσης λόγω ρυμοτομίας για τη δημιουργία κοινόχρηστου χώρου, καθώς και η υπαγωγή της σχετικής δαπάνης στις νόμιμες δαπάνες του οργανισμού σύμφωνα με τις καταστατικές του διατάξεις.

Το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής: Οι δαπάνες που αφορούν αποζημιώσεις που προέρχονται από ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, από τις οποίες ωφελούνται ιδιοκτησίες του Ελληνικού Δημοσίου (Υπουργείου Πολιτισμού), λόγω γεινίασης με κοινόχρηστο χώρο, δεν εμπίπτουν στις νόμιμες δαπάνες του Ο.Δ.Α.Π., με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 1 και 2 του ν. 4761/2020, και ο Ο.Δ.Α.Π. δεν είναι εκ του νόμου υπόχρεος στην καταβολή τέτοιας δαπάνης, που πηγάζει από πράξη αναλογισμού αποζημίωσης ιδιοκτησιών λόγω ρυμοτομίας, για τη δημιουργία κοινόχρηστου χώρου, με την οποία ορίστηκε το Ελληνικό Δημόσιο (Υπουργείο Πολιτισμού) υπόχρεο για την καταβολή της, ως ωφελούμενος παρόδιος ιδιοκτήτης, καθώς κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 290 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (Κ.Β.Π.Ν), η υποχρέωση των παρόδιων ιδιοκτητών, που ωφελούνται από την διάνοιξη ή διεύρυνση οδών, πλατειών ή εν γένει κοινόχρηστων χώρων, να αποζημιώσουν τους ιδιοκτήτες των ρυμοτομούμενων ακινήτων πηγάζει ευθέως από το νόμο.

2. Σημαντικές Υποθέσεις

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΟΛΣΤΕ 1941/2025 Όμοια και η ΟΛΣΤΕ 1942/2025	Αίτηση ακύρωσης κατά του π.δ. 85/2022. Ισχυρισμοί για παραβίαση του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, λόγω της ένταξης των αποφοίτων των σχολών του ν.1158/198 (σχολές χορού και δραματικής τέχνης) στην εκπαιδευτική κατηγορία ΔΕ, στο προσοντολόγιο του δημόσιου τομέα.	Δέχεται τις αιτήσεις και ακυρώνει. Κρίθηκε ότι η παράλειψη του νομοθέτη, που εκδηλώθηκε με τα άρθρα 4 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του π.δ.85/2022, να προβλέψει για τους απόφοιτους των σχολών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης του ν.1158/1981 ειδική κατηγορία προσωπικού, μεταξύ της κατηγορίας ΔΕ αφενός και ΤΕ ή ΠΕ αφετέρου, παραβιάζει τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 7 του άρθρου 16 του Συντάγματος. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εσωτερικών
ΟΛΣΤΕ 532/2025	Πιλοτική δίκη σχετικά με την αναζήτηση από τον ε ΕΦΚΑ αχρεωστήτως καταβληθεισών κοινωνικοασφαλιστικών παροχών (ιδίως επιδόματος ΕΚΑΣ). Η ένδικη διαφορά είχε αμιγώς χρηματικό αντικείμενο, συνδεδεμένο με τον καταλογισμό ποσών που καταβλήθηκαν από ασφαλιστικό φορέα και ζητήθηκε η επιστροφή τους βάσει της σχετικής νομοθεσίας κοινωνικής ασφάλισης.	Η Ολομέλεια του ΣΤΕ με την απόφαση 532/2025 έκρινε ότι, σε περίοδο εξαιρετικώς δυσμενών δημοσιονομικών συνθηκών, ο νομοθέτης μπορεί να επεμβαίνει θεσπίζοντας μέτρα που αποσκοπούν στον περιορισμό του δημόσιου ελλείμματος, όπως μείωση ασφαλιστικών παροχών κ.λπ., εφόσον αυτά έχουν ως όριο τις αρχές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της αναλογικότητας που κατοχυρώνονται στα άρθρα 2 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος. Κατά το άρθρο πρώτο παρ. 1Α υποπαρ. 1Α.6 περ. 2 του ν.4093/2012 η αξίωση των ασφαλιστικών φορέων για επιστροφή αχρεωστήτων παροχών υπόκειται σε εικοσαετή παραγραφή, ανεξαρτήτως υπαιτιότητας του λήπτη, και η καθυστέρηση του φορέα δεν αποκλείει κατ' αρχήν την αναζήτηση. Το ίδιο ισχύει και για τους συνταξιούχους που υπάγονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ν.3163/1955. Με την απόφαση καθορίζεται πότε αποκλείεται η αναζήτηση των παροχών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως ή παρανόμως πότε ο λήπτης θεωρείται καλόπιστος, οι λόγοι απαλλαγής και τα αποδεικτικά βάρη τόσο για τον φορέα όσο και για τον ασφαλισμένο, καθώς και η εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων. Για το πρώην ΙΚΑ ΕΤΑΜ προβλέπεται αναζήτηση ατόκως, με επιβολή τόκων μόνο αν υπάρχει υπαιτιότητα. Η υποχρέωση επιστροφής ισχύει και για κληρονόμους, οι οποίοι απαλλάσσονται μόνον αν αποδείξουν ότι η καταβολή θέτει σε κίνδυνο την αξιοπρεπή διαβίωσή τους. Το ΣΤΕ καθόρισε επίσης πότε είναι παραδεκτές παρεμβάσεις σε πιλοτικές δίκες και απάντησε στα προδικαστικά ερωτήματα, παραπέμποντας την υπόθεση στο ΜονΔΠρΘεσ. Αρμόδιο ΓΝΣ: ε-ΕΦΚΑ

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΟΛΣΤΕ 2321/2025	Πιλοτική δίκη. Συνταγματικότητα ν.4472 /2017 μισθολογίου διπλωματικών υπαλλήλων ΥΠΕΞ (προδικαστικό ερώτημα)	Η απόφαση έκρινε υπέρ της συνταγματικότητας του μισθολογίου του ν.4472/17 των διπλωματικών υπαλλήλων του ΥΠΕΞ Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εξωτερικών
ΣΤΕ 2105/2025	Πρότυπη δίκη. Απάντηση επί των προδικαστικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν με την 5764/2024 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου επί αγωγής αποζημίωσης κατ' άρθρα 105,106 ΕισΝΑΚ, για ζημία που υπέστησαν μέλη Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. στο βαθμό του Καθηγητή λόγω μειωμένων αποδοχών, που ισχυρίστηκαν ότι, τους καταβλήθηκαν από την 01-11-2022 έως τις 31-10-2023 βάσει των διατάξεων του κατά το ν.5045/2023 μισθολογίου.	Με την απόφαση επιλύθηκε το γενικότερο ενδιαφέροντος ζήτημα της συνταγματικότητας ή μη των διατάξεων άρθρων 28-33 και 40 του ν.5045/2023 υπέρ της συνταγματικότητας των πιο πάνω διατάξεων. Η επίλυση του ζητήματος έχει σοβαρό οικονομικό αντικείμενο δεδομένου ότι επηρεάζει την καταβολή ή μη επιπλέον μισθολογικών αποδοχών σε μεγάλο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι.. Ειδικότερα με την απόφαση κρίθηκε ότι, οι επίμαχες διατάξεις κατ' ουδέν προκύπτει ότι εχώρησαν κατά παράβαση των τεθέντων με τις 4741/2014 και 1911/2022 αποφάσεις της Ολομελείας του ΣΤΕ κριτηρίων των αρχών της αναλογικότητας και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, που επιβάλλουν τήρηση δίκαιης ισορροπίας μεταξύ δημοσίου συμφέροντος και δικαιωμάτων απορρορόντων από το Σύνταγμα και διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, αναλόγου προς το κύρος του συγκεκριμένου λειτουργήματος, αντιστοίχως. Και τούτο, προεχόντως διότι εισάγουν όχι περικοπές αλλά αυξήσεις αποδοχών σε σχέση όχι μόνον με τους νόμους 4093/2012 και 4412/2017 αλλά, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, και σε σχέση με το ν.3205/2003, με συνέπεια, εφόσον δεν τίθεται ζήτημα ανατροπής, πάντως, της οικονομικής ζωής των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., να μην απαιτείται έτι περαιτέρω και δη πανηγυρική, παράθεση των σχετικών ειδικότερων εκτιμήσεων του νομοθέτη. Αρμόδιο ΓΝΣ: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΣΤΕ 146- 149/202511	Αιτήσεις ακύρωσης οικοδομικών αδειών της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αλίμου, με τις οποίες επετράπη η ανέγερση κτηρίων κατοικιών/πολυκατοικιών κατ' εφαρμογή διατάξεων και κινήτρων του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ), θέτοντας ζήτημα συνταγματικότητας των σχετικών ρυθμίσεων περί όρων και κινήτρων δόμησης.	Με τις αποφάσεις 146-149/2026 το ΣΤΕ έκρινε ότι οι αιτιάσεις κατά διατάξεων του ΝΟΚ προβάλλονται λυσιτελώς μέσω προσβολής της οικοδομικής άδειας, ότι τα κίνητρα αύξησης όρων δόμησης δεν είναι καθεαυτά αντισυνταγματικά αλλά δεν μπορούν να εφαρμόζονται οριζόντια χωρίς ειδικό πολεοδομικό σχεδιασμό, και ότι η άμεση εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων (άρθρα 10, 15, 19 και 25 ΝΟΚ) που επέτρεψαν αυξημένη δόμηση κρίθηκε αντισυνταγματική ως αντίθετη στο άρθρο 24 Σ. Ορισμένες εξαιρέσεις κρίθηκαν συνταγματικές, ενώ άλλες όχι, ενώ οι συνέπειες της ακύρωσης δεν καταλαμβάνουν άδειες με έναρξη υλοποίησης έως 11.12.2024, με δυνατότητα καθορισμού μεταγενέστερου χρόνου έναρξης των αποτελεσμάτων της ακύρωσης. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΣΤΕ 1533/2025 7μελούς	Αιτήσεις ακύρωσης κατά της υπ' αριθ. Η.Π. 8353/276/Ε103/17.2.2012 κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε το κανονιστικό πλαίσιο για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων της, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας για τα πτηνά και σε συνάρτηση με τις περιοχές Natura 2000. Η υπόθεση συζητήθηκε σε επταμελή σύνθεση του ΣΤΕ μετά την έκδοση της απόφασης του ΔΕΕ (C-66/2023), κατόπιν προδικαστικών ερωτημάτων που είχαν τεθεί με προηγούμενη απόφαση του ΣΤΕ.	<p>Η απόφαση ακυρώνει την παράλειψη των Υπουργών α) Εσωτερικών, β) Οικονομικών, γ) Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, δ) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ε) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να θεσπίσουν μέτρα διατήρησης που να αφορούν όλα τα προστατευόμενα είδη της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συνάρτηση, με τους στόχους προστασίας που έχουν τεθεί για κάθε ΖΕΠ θεωρούμενη μεμονωμένα, καθορίζοντας, παράλληλα, προτεραιότητες αναλόγως της σημασίας των μέτρων αυτών για την επίτευξη των στόχων διατήρησης του συνόλου των εν λόγω ειδών, όπως η παράλειψη αυτή εκδηλώθηκε με τις ρυθμίσεις της υπ' αριθμ. Η.Π.8353/276/Ε103/17.2.2012 κοινής υπουργικής απόφασης και αναπέμπε την υπόθεση στους ως άνω Υπουργούς.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας</p>
ΣΤΕ 1918-20 / 2025	Επιτρεπτό ή μη λειτουργίας στη χώρα μας παραρτημάτων ιδιωτικών Πανεπιστημίων της αλλοδαπής	<p>Με τις αποφάσεις κρίθηκε ότι δεν απαγορεύεται από το Σύνταγμα, όπως ερμηνεύεται σε αρμονία προς το ενωσιακό δίκαιο, εν όψει και των νεότερων νομοθετικών και πρόσφατων νομολογιακών δεδομένων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ίδρυση και λειτουργία παραρτημάτων ιδιωτικών αλλοδαπών Πανεπιστημίων, προερχομένων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή χώρα συμβεβλημένη με την GATS.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού</p>
ΣΤΕ 890 / 2025.	Πιλοτική δίκη σχετικά με τη δυνατότητα αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας φυσικοθεραπευτών κατόχων τίτλων σπουδών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του Ηνωμένου Βασιλείου, κατ' εφαρμογή του π.δ. 38/2010 και του άρθρου 168 ν. 4635/2019, μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. και τη λήξη της μεταβατικής περιόδου της Συμφωνίας Αποχώρησης, ιδίως για σπουδές που είχαν αρχίσει πριν από την αποχώρηση ή πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.	<p>Κρίθηκε ότι η αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας στις περιπτώσεις αυτές δεν αντίκειται στα άρθρα 16 και 4 παρ. 1 του Συντάγματος. Το δικαστήριο έλυσε ζήτημα συνταγματικότητας σχετικά με την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων μετά το Brexit, επιβεβαιώνοντας τη συμβατότητα του σχετικού νομοθετικού πλαισίου με την αρχή της ισότητας και τις συνταγματικές ρυθμίσεις για την εκπαίδευση.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΣΤΕ 1579/2025	Έφεση εκπαιδευτικών κατά της 2330/2022 απόφασης Διοικητικού Εφετείου, με την οποία είχε απορριφθεί αίτηση ακύρωσης κατά της σιωπηρής απόρριψης αιτήματός τους προς το ΥΠΑΙΘΑ για διορισμό στη δημόσια εκπαίδευση, ως επιτυχόντων στον διαγωνισμό ΑΣΕΠ 2008, κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 ν. 4589/2019, καθώς και κατά της παράλειψης επανεξέτασης αιτήματος αναδρομικού διορισμού.	<p>Η απόφαση ΣΤΕ 1579/2025 κατήργησε τη δίκη για 10 εκκαλούντες και απέρριψε την έφεση των λοιπών. Κρίθηκε ότι η Διοίκηση υποχρεούται να επανεξετάζει και ενδεχομένως να ανακαλεί ατομικές πράξεις μόνο όταν υπάρχει αμετάκλητη ακυρωτική απόφαση ή απόφαση πρότυπης δίκης, υπό προϋποθέσεις. Η απόφαση 527/2015 Ολομ.που εκδόθηκε επί πιλοτικής δίκης του άρθρου 1 του 3900/2010, στην οποία οι εκκαλούντες δεν ήταν διάδικοι δεν παράγει δεδικασμένο υπέρ των εκκαλούντων, ούτε γενική αντισηματικότητα, και επειδή οι εκκαλούντες δεν διαθέτουν αμετάκλητη δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να υπαχθούν στο άρθρο 73 ν.4589/2019.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού</p>
ΣΤΕ 1031/2025	Αίτηση ακύρωσης κατά: α) του από 6.7.2022 Πρωτοκόλλου Εγκατάστασης του Δασαρχείου Κοζάνης, με το οποίο ανώνυμη εταιρεία του ενεργειακού τομέα εγκαταστάθηκε σε δημόσια (631.955,11 τ.μ.), ιδιωτική (215.850,65 τ.μ.) και δημοτική (68.972,89 τ.μ.) δασική έκταση στο όρος Βέρμιο για την εγκατάσταση και λειτουργία Αιολικού Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) συνολικής ισχύος 315 MW, και β) της από 2.12.2022 απόφασης του Γενικού Διευθυντή Ενέργειας του ΥΠΕΝ, με την οποία χορηγήθηκε άδεια εγκατάστασης για ΑΣΠΗΕ ισχύος 166,5 MW στη θέση «Γκιώνα-Μπουρίκα», στις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας.	<p>Η αίτηση ακύρωσης απορρίφθηκε. Κρίθηκε ότι: i) η άδεια εγκατάστασης εκδόθηκε αρμοδίως από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του ΥΠΕΝ, κατ' εφαρμογή των άρθρων 122 και 125 του ν.5037/2023, ο οποίος έχει αναδρομική ισχύ ως θέτων γενικό και αφηρημένο κανόνα δικαίου, ii) το πρωτόκολλο εγκατάστασης που εκδόθηκε πριν από την άδεια εγκατάστασης δεν παραβιάζει το άρθρο 45 παρ. 7 ν.998/1979, καθώς η άδεια δεν αποτελεί προαπαιτούμενο για την έκδοσή του, και iii) από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 8 και 17 ν.4951/2022 προκύπτει ότι η οδοποιία και τα έργα σύνδεσης έχουν αποσυνδεθεί από την εξέταση της άδειας εγκατάστασης, οπότε νομίμως αδειοδοτήθηκαν μόνο οι ανεμογεννήτριες και όχι τα συνοδά έργα.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Γενική Γραμματεία Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών - Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας</p>
ΣΤΕ 947/2025	Αίτηση ακύρωσης της 27012/Δ6/9-3-2023 αποφάσεως της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: "Χαρακτηρισμός του 26ου Γυμνασίου Αθηνών και του 1ου Γυμνασίου Αμαρουσίου ως Πειραματικών Σχολείων", κατά το μέρος που με την απόφαση αυτή χαρακτηρίστηκε εκ νέου ως Πειραματικό Σχολείο το 26ο Γυμνάσιο Αθηνών, κατόπιν της εκδόσεως της 344/2023 αποφάσεως του ΣΤΕ.	<p>Με την απόφαση απορρίφθηκε η αίτηση. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η διαδικασία χαρακτηρισμού ενός σχολείου ως Πειραματικού (ΠΕΙ.Σ.) τηρήθηκε νόμιμα: η Δ.Ε.Π.Π.Σ. αξιολόγησε τα απαιτούμενα κριτήρια βάσει ν.4692/2020 και της υπουργικής απόφασης 15744/Δ6/2023, τα απαραίτητα στοιχεία υπήρχαν στον φάκελο και δεν υπήρξε πρόδηλη παραγνώριση των όρων της εξουσιοδότησης. Επομένως, ο εκ νέου χαρακτηρισμός του σχολείου ως ΠΕΙ.Σ. κρίθηκε νόμιμος και όλοι οι αντίθετοι λόγοι ακυρώσεως απορρίφθηκαν.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
<p>ΣΤΕ 893/2025</p>	<p>Αίτηση ακύρωσης σχετικά με τη λήψη μέτρων για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία, σύμφωνα ιδίως με τα άρθρα 18, 28, 43 και 44 του ν.4036/2012 και την οδηγία 2009/128/ΕΚ, με αίτημα την υποχρέωση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να εκδώσει τις αναγκαίες διοικητικές πράξεις και να προβεί σε συναφείς ενέργειες για την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων.</p>	<p>Η αίτηση ακύρωσης απορρίφθηκε, καθώς κρίθηκε ότι δεν υφίσταται παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας προσβλητή με αίτηση ακύρωσης. Το δικαστήριο έκρινε ότι οι σχετικές διατάξεις έχουν κατευθυντήριο χαρακτήρα, θέτουν στόχους δημόσιας πολιτικής και παρέχουν διακριτική ευχέρεια στη Διοίκηση ως προς την εξειδίκευση και εφαρμογή τους, οπότε δεν θεμελιώνεται υποχρέωση άμεσης έκδοσης συγκεκριμένων διοικητικών πράξεων.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων</p>
<p>ΣΤΕ 1187/2025</p>	<p>Αίτηση ακύρωσης κατά πράξης της Προϊσταμένης της Κτηματικής Υπηρεσίας Λασιθίου, με την οποία επανεξετάστηκε, κατόπιν έκδοσης της 1727/2021 απόφασης του Δικαστηρίου και απορρίφθηκε η από 24.12.2004 αίτηση της πρώτης αιτούσας εταιρείας για τη νομιμοποίηση αυθαίρετων έργων, που είχε κατασκευάσει στον αιγιαλό έμπροσθεν των ξενοδοχείων ιδιοκτησίας ξενοδοχειακών μονάδων ιδιοκτησίας της αιτούσας εταιρείας.</p>	<p>Απόρριψη αίτησης ακύρωσης.. Η απόφαση είναι σημαντική διότι αφορά την προστασία του αιγιαλού από αυθαίρετες κατασκευές.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
<p>ΣΤΕ 810/2025, 933/2025, 934/2025 και 935/2025</p>	<p>Αιτήσεις ακύρωσης κατά του π.δ. 36/2023, με το οποίο προβλέφθηκε η μεταφορά του Καζίνο Πάρνηθας στην περιοχή Δηλαβέρη του Δήμου Αμαρουσίου, καθορίστηκαν χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης και εγκρίθηκαν περιβαλλοντικά το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) και το Ρυθμιστικό Σχέδιο Εφαρμογής (ΡΣΕ) της περιοχής</p>	<p>Οι αιτήσεις ακύρωσης απορρίφθηκαν. Με τις αποφάσεις κρίθηκε ότι η εγκατάσταση είναι συμβατή με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής και τις προβλεπόμενες χρήσεις γης, χωρίς συνταγματικά ανεπίτρεπτη μίξη χρήσεων. Επίσης κρίθηκε ότι οι ρυθμίσεις του ΕΠΣ δεν παραβιάζουν την αρχή της ασφάλειας δικαίου, το αμετάκλητο πράξεων εφαρμογής ούτε το δικαίωμα ιδιοκτησίας, επιλύοντας ζητήματα πολεοδομικού σχεδιασμού και συνταγματικότητας.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας</p>
<p>ΣΤΕ 596/2025</p>	<p>Αίτηση ακύρωσης Ιεράς Μονής κατά του 16.8.2021 π.δ/τος “Χαρακτηρισμός της χερσαίας και υδάτινης περιοχής του Όρους Ολύμπου ως Εθνικού Πάρκου, οριοθέτηση και καθορισμός ζωνών προστασίας αυτού, χρήσεων γης, όρων και επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων” (Δ’ 610/17.9.2021), καθ’ ο μέρος δεν περιλήφθηκε ο υφιστάμενος μη οριοθετημένος οικισμός της Μονής του Αγίου Διονυσίου στους οικισμούς προ του 1923 και κάτω των 2000 κατοίκων, οι οποίοι εξαιρούνται της χαρακτηρισμένης ως Εθνικό Πάρκο περιοχής και της περιφερειακής ζώνης αυτού.</p>	<p>Με την απόφαση απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης, καθότι κρίθηκε ότι η έννοια του οικισμού ή της οικιστικής περιοχής κατά την επιστήμη του πολεοδομικού δικαίου, την προστασία της οποίας εγγυάται το Σύνταγμα και κατοχυρώνει η νομοθεσία, αναφέρεται στον αστικό οικισμό που έχει οικιστικό προορισμό και ειδικά πολεοδομικά και ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά απεικονίζεται δε, ή δύναται να απεικονισθεί σε πολεοδομικό σχέδιο και δεν αναφέρεται στον μοναστικό οικισμό, ο οποίος έχει ιδιότυπα χαρακτηριστικά, καθόσον αποτελεί ένα συγκρότημα κτηρίων που εξυπηρετούν αποκλειστικά τις ανάγκες λειτουργίας της Ιεράς Μονής γύρω από την οποία αναπτύσσονται και χαρακτηρίζεται από ένα συνεκτικό σύνολο κατοικιών που οργανώνονται στον χώρο με σκοπό την εξυπηρέτηση στοιχειωδών κοινόχρηστων λειτουργιών της κοινότητας. Περαιτέρω δε, η παράλειψη δε προηγούμενης οριοθέτησης του εν λόγω εν τοις πράγμασι υφιστάμενου και απογεγραμμένου οικισμού μοναστικού οικισμού δεν εκώλυε την έκδοση του προσβαλλόμενου διατάγματος, διότι ο επίμαχος μοναστικός οικισμός δεν είχε τα κρίσιμα εκείνα πολεοδομικά και ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά που θα υποχρέωναν τη Διοίκηση να τον αντιμετωπίσει ως οικισμό υπό την έννοια που προστατεύει το Σύνταγμα, εκφέροντας έστω μια παρεμπίπτουσα κρίση για τα όριά του και να μην το συμπεριλάβει στο Εθνικό Πάρκο.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΣΤΕ 1572/2025	Αίτηση ακυρώσεως του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και δύο φυσικών προσώπων για ακύρωση του υπ' αριθ. 8/2019 προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θεσπίστηκε ο Οργανισμός του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), καθώς και του άρθρου 52 του ν.4387/2016, για το λόγο ότι κατά το μέρος που με τις διατάξεις του οργανώνεται η νομική υπηρεσία του εν λόγω ασφαλιστικού φορέα και ορίζεται ότι στη Διεύθυνση Νομικών Υποθέσεων, που λειτουργεί υπό την εποπτεία του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου του e-ΕΦΚΑ, προϊστάται ο εκάστοτε προϊστάμενος αυτού (Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ, με Αναπληρωτή του Αντιπρόεδρο ή Νομικό Σύμβουλο του Κράτους) είναι αντίθετη προς τον κατά τον Κώδικα Δικηγόρων χαρακτήρα της έμμισθης εντολής δοθέντος ότι α) στις νομικές υπηρεσίες στις οποίες απασχολούνται έμμισθοι δικηγόροι, πρέπει ανυπερθέτως να προϊσταται ένας από αυτούς, προκειμένου να διασφαλίζεται η επιστημονική ανεξαρτησία των υπηρετούντων έμμισθων δικηγόρων και β) ότι η απόφαση για την άσκηση ή μη των ενδίκων μέσων, την παραίτηση από ένδικα βοηθήματα κ.λπ. λαμβάνεται, κατ' αρχήν, από τη λειτουργούσα στο πλαίσιο του e-ΕΦΚΑ Τριμελή Επιτροπή του ΝΣΚ και δεν επαφίεται στην κρίση του έμμισθου δικηγόρου, ο οποίος έχει χρεωθεί την υπόθεση.	Απόρριψη αίτησης ακύρωσης. Η απόφαση 1572/2025 του ΣΤΕ έκρινε ότι οι ρυθμίσεις για την οργάνωση της νομικής υπηρεσίας του ΕΦΚΑ, με προϊσταμένους μέλη του ΝΣΚ και με αρμοδιότητα της Τριμελούς Επιτροπής του ΝΣΚ να αποφασίζει για ένδικα μέσα, δεν αντίκεινται στον χαρακτήρα της έμμισθης εντολής των δικηγόρων. Τούτο, διότι, πέραν του ότι, ειδικά η ρύθμιση ότι ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών είναι ο Προϊστάμενος του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του e-ΕΦΚΑ, ήτοι εξ ορισμού μέλος του ΝΣΚ, προβλέπεται στον νόμο (περ. Γ' της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν.4387/2016), [στον οποίο, εξάλλου, περιλαμβάνεται και η ρύθμιση σχετικά με τη λειτουργία της Τριμελούς Επιτροπής (τελ. εδ. της περ. Β' της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν.4387/2016)], οι επίμαχες διατάξεις αφορούν την οργάνωση της νομικής υπηρεσίας του e-ΕΦΚΑ, με τρόπο που συνάδει προς τον συνταγματικά κατοχυρωμένο ρόλο του ΝΣΚ ως υποστηρικτή και εκπροσώπου των συμφερόντων του Δημοσίου (άρθρο 100 Α του Συντάγματος), και δεν αφορούν το περιεχόμενο της σχέσης του έμμισθου δικηγόρου προς τον εντολέα του e-ΕΦΚΑ, την οποία οφείλει ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ή του Τμήματος, μέλος του ΝΣΚ, να λαμβάνει υπόψη του κατά την άσκηση των καθηκόντων του, τα οποία, πάντως, δεν έχουν τον χαρακτήρα «διευθυντικού δικαιώματος» κατά το κοινό (εργατικό) δίκαιο, αλλά συνίστανται στον συντονισμό και εν γένει εποπτεία της ομαλής και προς όφελος του e-ΕΦΚΑ λειτουργίας της υπηρεσίας, την οποία εξυπηρετεί και η Τριμελής Επιτροπή (σκέψη 15).
		Αρμόδιο ΓΝΣ: e-ΕΦΚΑ
Δεφ Κομοτηνής Α41/2025 & Α43/2025	Αιτήσεις ακύρωσης δοκίμων εκπαιδευτικών κατά πράξεις της Διοίκησης, με τις οποίες απορρίφθηκε το αίτημά τους για έκδοση διαπιστωτικών πράξεων μονιμοποίησης, λόγω άρνησής τους να υποβληθούν σε ατομική αξιολόγηση. Οι αιτούντες πρόεβαλαν ότι, εξαιτίας της καθυστερημένης κανονιστικής ρύθμισης της διαδικασίας αξιολόγησης που προβλέπεται στον ν.4589/2019, έπρεπε να εφαρμοστεί αναλογικά το άρθρο 40 του ν. 3528/2007 περί «αυτοδικαίας» μονιμοποίησης μετά τη συμπλήρωση διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας.	Οι αιτήσεις ακύρωσης απορρίφθηκαν, καθώς κρίθηκε ότι δεν χωρεί αναλογική εφαρμογή του άρθρου 40 του ν.3528/2007 και ότι η μονιμοποίηση δεν επέρχεται αυτοδικαίως χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση. Το δικαστήριο έκρινε ότι κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων είχε τεθεί σε ισχύ το αναγκαίο κανονιστικό πλαίσιο και ότι η υποχρέωση αξιολόγησης δεν είχε αδρανήσει, ενώ η τυχόν μονιμοποίηση, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, δύναται να έχει αναδρομική ισχύ. Συνεπώς, δεν παραβιάστηκε ούτε ματαιώθηκε το δικαίωμα των αιτούντων προς μονιμοποίηση.
		Αρμόδιο ΓΝΣ: Κομοτηνή

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΣτΕ (Ολ) 869/202	Συνταγματικότητα των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 4 περ. α' και παρ. 10 περ. δ' του ν.4174/2013, που προβλέπουν τη δυνατότητα αναστολής χρήσης ή απενεργοποίησης Α.Φ.Μ. σε περιπτώσεις φοροδιαφυγής και τη σχετική εξουσιοδότηση προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ για τον καθορισμό των όρων και συνεπειών των μέτρων αυτών.	Με την απόφαση κρίθηκε ότι οι εν λόγω διατάξεις αντίκεινται στο άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, σε συνδυασμό με τα άρθρα 5 παρ. 1 και 25 παρ. 1, διότι παρέχουν κατ' ουσίαν εν λευκώ εξουσιοδότηση χωρίς επαρκές ουσιαστικό νομοθετικό πλαίσιο και εγγυήσεις, κατά παράβαση των αρχών του κράτους δικαίου και της αναλογικότητας. Ως εκ τούτου, παρέλκει ο περαιτέρω έλεγχος συμβατότητας των διατάξεων με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο ως προς το περιεχόμενό τους. Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Α' (Φορολογικών & Τελωνειακών Υποθέσεων)
ΣτΕ 288- 290/2025	Υποθέσεις έκδοσης εικονικών φορολογικών στοιχείων που αφορούν φόρο για εισόδημα, πρόστιμα Κ.Β.Σ και ΦΠΑ πλέον προστίμων, για χρήσεις 2012, 2011 και 2010 συνολικού ποσού 3.989.874 ευρώ.	Απορρίπτονται αιτήσεις αναίρεσης αντιδίκου. Τέθηκε το ζήτημα αν η επίδοση στην αντίδικο, ως αγνώστου διαμονής, των καταλογιστικών πράξεων είναι νόμιμη. Κρίθηκε ότι οι σχετικές επιδόσεις ως αγνώστου διαμονής παρίστανται νόμιμες. Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Α' (Φορολογικών & Τελωνειακών Υποθέσεων)
ΣτΕ 1452- 1453/2025	Αιτήσεις αναίρεσης κατά αποφάσεων που αφορούσαν την ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης κατ' άρθρο 2 του ν. 3220/2004 συνολικού ποσού 1.076.085,51 ευρώ	Οι αιτήσεις αναίρεσης απορρίφθηκαν, με αποτέλεσμα να παραμείνει ισχυρή η υποχρέωση ανάκτησης των κρατικών ενισχύσεων. Το βασικό νομικό ζήτημα αφορούσε τη νομιμότητα της διαδικασίας ανάκτησης κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό και ενωσιακό πλαίσιο. Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Α' (Φορολογικών & Τελωνειακών Υποθέσεων)
ΔΠρΑθηνών 8912/2025, 9914/2025	Αγωγές εταιρείας κατά του Ελληνικού Δημοσίου για αποκατάσταση περιουσιακής ζημίας συνολικού ποσού 11.299.725,93 ευρώ (5.127.254,23 € + 6.172.471,70 €), λόγω φερόμενης παράλειψης των οργάνων της νομοθετικής εξουσίας να εξαιρέσουν το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αμμωνίας από την επιβολή ειδικού φόρου κατανάλωσης και Φ.Π.Α.	Οι αγωγές απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες. Το δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό ότι δεν πρόκειται για ζήτημα φορολογικών υποχρεώσεων αλλά για παράλειψη νομοθετικής ρύθμισης περί ίσης μεταχείρισης ενεργειακών προϊόντων. Κρίθηκε ότι το ζήτημα εντάσσεται στο ισχύον φορολογικό και τελωνειακό νομοθετικό πλαίσιο και δεν θεμελιώνει αξίωση αποζημίωσης κατά του Δημοσίου. Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Α' (Φορολογικών & Τελωνειακών Υποθέσεων)

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΔΕφΑθη- νών 804- 805/2025	Προσφυγή ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας κατά της τεκμαίρομένης σιωπηρής απόρριψης αιτήματός της για ακύρωση οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, με επίκληση πρόδηλης έλλειψης φορολογικής υποχρέωσης (άρθρο 63B ΚΦΔ). Η εταιρεία στήριξε το αίτημά της στην οριστική διόρθωση κερδών συνδεδεμένης ιταλικής εταιρείας από τις ιταλικές αρχές λόγω μη τήρησης της αρχής των ίσων αποστάσεων (transfer pricing), επικαλούμενη διατάξεις περί αποφυγής διπλής φορολογίας (ν.2216/1994, ΣΑΔΦ Ελλάδα-Ιταλίας, ν.1927/1991 και ν.δ. 4486/1965).	<p>Η προσφυγή απορρίφθηκε. Κρίθηκε ότι η διόρθωση των κερδών της ιταλικής εταιρείας δεν θεμελιώνει πρόδηλη ανυπαρξία φορολογικής υποχρέωσης κατά το άρθρο 63B ΚΦΔ, καθώς για την εξάλειψη ενδεχόμενης διπλής φορολογίας προβλέπεται ειδική διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού, βάσει εθνικών και διεθνών διατάξεων, η οποία οδηγεί σε εκτελεστή απόφαση και νέα εκκαθάριση φόρου. Επιπλέον, κρίθηκε ότι οι σχετικές διατάξεις της ΣΑΔΦ καταλαμβάνουν περιπτώσεις νομικής διπλής φορολογίας του ίδιου προσώπου και όχι διαφορετικών συνδεδεμένων επιχειρήσεων, ενώ δεν συνέτρεχαν και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 2 ν.δ. 4486/1965, καθότι δεν διαπιστώθηκε πλάνη της Διοίκησης αλλά προσδιορισμός βάσει των δηλώσεων της εταιρείας.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Α' (Φορολογικών & Τελωνειακών Υποθέσεων)</p>
ΔΕφΠειραιά 1003/2025	Διαφορά σχετικά με την επιβολή έκτακτης εισφοράς του άρθρου 2 του ν.3808/2009 για το έτος 2009, συνολικού ποσού 294.223,74 ευρώ, που ανέκυψε κατά την εφαρμογή εγκριτικής πράξης νηολόγησης δεξαμενόπλοιου και τη φορολόγηση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.27/1975, διαφορά η οποία πράγματι είχε συμφωνηθεί ότι θα υπάγεται σε διαιτησία.	<p>Η προσφυγή απορρίφθηκε, καθώς κρίθηκε ότι η διαφορά δεν είχε νομίμως υπαχθεί σε διαιτησία, δεδομένου ότι η επίμαχη εισφορά δεν αποτελεί φόρο εισοδήματος αλλά έκτακτη οικονομική επιβάρυνση για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Το διοικητικό δικαστήριο έκρινε ότι δεν δεσμεύεται από τη διαιτητική απόφαση επιλύοντας το νομικό ζήτημα της φύσης της έκτακτης εισφοράς και της μη υπαγωγής της σε συμφωνημένη διαιτησία.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Α' (Φορολογικών & Τελωνειακών Υποθέσεων)</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΕΛΣυν (Ολ (Ελάσσων) 1774/2025	Προσφυγή αναθεώρησης της ΑΑΔΕ κατά της 1389/2025 απόφασης του 7ου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία είχε απορριφθεί προσφυγή ανάκλησης της ΑΑΔΕ κατά της 329/2025 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του ιδίου Δικαστηρίου ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης μεταξύ της ΑΑΔΕ και της αντισυμβαλλομένης της ένωσης οικονομικών φορέων για την τροποποίηση της 540/2022 σύμβασης με αντικείμενο την "Υλοποίηση αλλαγών σε Πληροφοριακά Συστήματα της ΑΑΔΕ"	<p>Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου έκανε δεκτή την προσφυγή αναθεώρησης της ΑΑΔΕ, αναθεώρησε προηγούμενη απόφαση και ανακάλεσε την πράξη του Κλιμακίου, κρίνοντας ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της τροποποιητικής σύμβασης. Το κριθέν ζήτημα αφορούσε τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας της τροποποίησης της σύμβασης 540/2022 μεταξύ της ΑΑΔΕ και ένωσης οικονομικών φορέων, με αντικείμενο την υλοποίηση αλλαγών σε πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ, αξίας 2.879.550 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., χρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ζήτημα είχε ιδιαίτερη σημασία λόγω του κινδύνου απώλειας ευρωπαϊκών πόρων σε περίπτωση μη υλοποίησης της πράξης.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Β' (Διοικητικής Εκτέλεσης & Λοιπών Υποθέσεων)</p>
ΕΛΣυν 94/2025	Προσυμβατικός έλεγχος για την υπογραφή συμφωνίας πλαίσιο για την «Προμήθεια Τυφεκίων Ελεύθερου Σκοπευτή», ύψους 4.844.624,36 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α)	<p>Ακυρώνει απόφαση Κλιμακίου ΕΛΣυν - Αποφαίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης (σύμβαση ιδιαίτερης σημασίας για τις Ένοπλες Δυνάμεις). Η απόφαση παρουσιάζει ενδιαφέρον καθότι εξετάζει το νομικό πλαίσιο διαγωνισμού ανάθεσης προμηθειών στον τομέα της άμυνας με τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας</p>
ΕΛΣυν 1436/2025	Αίτηση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για καταλογισμό ποσού 576.943,36 ευρώ σε βάρος πρώην υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών, κατόπιν ελέγχου Οικονομικού Επιθεωρητή στο πλαίσιο των διατάξεων περί «πόθεν έσχες», λόγω μη απόδειξης της νόμιμης προέλευσης περιουσιακών στοιχείων	<p>Η αίτηση έγινε εν μέρει δεκτή. Το δικαστήριο εξέτασε τη νομιμότητα του καταλογισμού υπό το πρίσμα των διατάξεων περί ελέγχου περιουσιακής κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων. Το βασικό νομικό ζήτημα αφορούσε την επάρκεια απόδειξης της νόμιμης προέλευσης περιουσιακών στοιχείων και τη συμβολή των σχετικών ελέγχων στη διασφάλιση της διαφάνειας και της νομιμότητας στη δημόσια διοίκηση.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΕΛΣυν 1436/2025	Επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης ύψους 385.503,80 ευρώ σε σχέση με προγράμματα μαθητείας του ΟΑΕΔ, ιδίως ως προς ζητήματα απογραφής ωφελουμένων και διαπιστωθείσες παρατυπίες κατά τη διαχείριση σχετικών δαπανών.	<p>Η προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή, καθώς κρίθηκε ότι δεν υπήρχε υποχρέωση απογραφής των ωφελουμένων, ενώ για άλλη παρατυπία ο κατ' αποκοπή συντελεστής δημοσιονομικής διόρθωσης θεωρήθηκε προδήλως δυσανάλογος και μειώθηκε, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, σε 2% επί των δηλωθεισών δαπανών. Το βασικό νομικό ζήτημα αφορούσε την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας στον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων, ακόμη και όταν αυτές βασίζονται σε κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών</p>
ΕΛΣυν 10ο Τμήμα 869/2025	Δημοσιονομική Διόρθωση και Ανάκτηση 67.928,40 ευρώ στο πλαίσιο τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER (Άξονας 4)	<p>Απόρριψη έφεσης του αντιδίκου. Με την απόφαση κρίθηκε ότι εξαιρετικά σοβαρή παρατυπία επισύρει την ανάκληση της πράξης ένταξης στο πρόγραμμα και την επιστροφή του συνόλου της καταβληθείσας ενίσχυσης ως αχρεώστητης, δοθέντος ότι θίγεται εξαιτίας της ο στόχος, ο χαρακτήρας και η αποτελεσματικότητα του τοπικού προγράμματος. Τέτοια παρατυπία στοιχειοθετείται και στην περίπτωση κατά την οποία το έργο, υλοποιείται και σε ορισμένες περιοχές διαφορετικές από τις εγκριθείσες από την αρχική μελέτη.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων</p>
ΕΛΣυν 13/2025	Αίτηση αναστολής εκτέλεσης της υπ' αριθ. 12892 ΕΞ 2025/24.1.2025 απόφασης δημοσιονομικής προσαρμογής που αφορούσε τη διαχείριση πιστώσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Το οικονομικό αντικείμενο συνδέεται με σημαντικό δημοσιονομικό αντίκτυπο ύψους 3.968.300 ευρώ.	<p>Το δικαστήριο ανέστειλε την εκτέλεση της επίμαχης απόφασης, κρίνοντας ότι η ορθή στάθμιση του δημοσίου συμφέροντος επιβάλλει την εξυπηρέτηση ανελαστικών κονδυλίων για τους σκοπούς του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Το επιλυθέν νομικό ζήτημα αφορούσε τη στάθμιση δημοσιονομικής προσαρμογής και δημοσίου συμφέροντος, με έμφαση στη διασφάλιση αναγκαίων δημόσιων δαπανών.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΑΠ 1596/2025	Αίτηση αναίρεσης Αστικού Οικοδομικού Συνεταιρισμού κατά της 6728/2020 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, με την οποία κρίθηκε ότι η ασκηθείσα αγωγή αναγνώρισης κυριότητας επί εκτάσεως 313.127 τ.μ. με επίκληση παράγωγου τρόπου κτήσης κυριότητας (η οποία είχε γίνει δεκτή από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο), ήταν αόριστη.	Απόρριψη αίτησης αναίρεσης. Το νομικό ζήτημα που επιλύθηκε, αφορά την παραδεκτή συμπλήρωση της αγωγής από τον αντίδικο, όταν αμφισβητηθεί ειδικά από το Ελληνικό Δημόσιο η κυριότητα του δικαιοπαρόχου, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο παραδεκτά επαναφέρονται οι περί αοριστίας ισχυρισμοί από το Ελληνικό Δημόσιο. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
ΕφΑθηνών 2855/2025	Έφεση του Ελληνικού Δημοσίου κατά απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, επί αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας που είχε ασκήσει κατά Ιεράς Μονής και εταιρείας αναφορικά με Ολυμπιακά Ακίνητα (Ο.Τ. 1 επιφάνειας 20.664,06 τ.μ. με 6 κτίρια και Ο.Τ. 2 επιφάνειας 19.785,20 τ.μ. με 7 κτίρια και Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων), τα οποία είχαν περιληφθεί σε ανταλλαγές με εκτάσεις της λίμνης Βιστωνίδας και μεταβιβαστεί από τη Μονή στην ως άνω εταιρεία.	Η έφεση του Ελληνικού Δημοσίου έγινε κατ' ουσίαν δεκτή και η αγωγή του εν μέρει δεκτή, με αναγνώριση της κυριότητάς του επί των επίμαχων ακινήτων και υποχρέωση της εταιρείας και κάθε τρίτου που αντλεί δικαιώματα από αυτήν να τα αποδώσουν στο Δημόσιο, ενώ κρίθηκε ότι οι εναγόμενες ουδέποτε απέκτησαν κυριότητα. Με την απόφαση επιλύθηκε τελεσίδικα, μετά από μακροχρόνια δικαστική διαμάχη, το ζήτημα της κυριότητας των συγκεκριμένων ακινήτων. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΣΤΕ 224/2025	Αίτηση αναίρεσης του Ελληνικού Δημοσίου κατά της απόφασης 3180/2019 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία είχε γίνει δεκτή έφεση εταιρείας και της είχε επιδικασθεί ποσό 1.811.641 ευρώ, ως τόκοι υπερημερίας για το χρονικό διάστημα από 30.11.2001 - χρονικό σημείο κατά το οποίο, ύστερα από την 3852/2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας με την οποία ακυρώθηκε εν μέρει απόφαση ανακλητική της επιχορήγησης επενδυτικού σχεδίου το οποίο είχε υπαχθεί στον ν. 1892/1990 - έως 9.8.2013, ημερομηνία κατά την οποία το Ελληνικό Δημόσιο επέστρεψε άτοκα ποσό 2.582.802 ευρώ.	<p>Αποδοχή της αίτησης αναίρεσης του Ελληνικού Δημοσίου. Με την απόφαση κρίθηκε, κατ' αποδοχή σχετικού λόγου αναίρεσης, ότι, σε περίπτωση επιστροφής από το Ελληνικό Δημόσιο σε φορέα επένδυσης, επιχορήγησης την οποία ο τελευταίος είχε λάβει στο πλαίσιο υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου του στον αναπτυξιακό νόμο 1892/1990, μετά την δικαστική εν μέρει ακύρωση απόφασης ανάκλησης της υπαγωγής ως αναπιολόγητης, το Ελληνικό Δημόσιο δεν οφείλει τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία είχε ανακτήσει την επιχορήγηση, αλλά από την επίδοση προς αυτό αγωγής (κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ) με αίτημα την καταβολή εκ μέρους του τόκων ως αποζημίωσης λόγω μη πλήρους συμμόρφωσής του προς την σχετική ακυρωτική δικαστική απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος και του άρθρου 1 του ν.3068/2002. Τούτο διότι και στην περίπτωση του παραπάνω αναπτυξιακού νόμου, βρίσκει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 21 του Κώδικα Νόμων περί Δικών του Δημοσίου, σύμφωνα με την οποία μόνο η επίδοση της αγωγής γεννά την τοκογονία της κατά του Δημοσίου απαίτησης, ως διάταξη γενικής εφαρμογής, η οποία υπαγορεύεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, δεν προσβάλλει τον πυρήνα του δικαιώματος δικαστικής προστασίας και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας, με συνέπεια να μην τίθεται, και στην περίπτωση αυτή, ζήτημα αντίθεσης της διάταξης αυτής προς τα άρθρα 6 και 14 της ΕΣΔΑ ή το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ίδιας Σύμβασης ή προς άλλες συνταγματικές άλλες συνταγματικές ή υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις ή αρχές.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Ανάπτυξης</p>
ΔΕφΑθηνών 720/2025, 721/2025, 722/2025, 723/2025	Εφέσεις εταιρείας κατά τεσσάρων αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών (6058-6061/2021), με τις οποίες είχε απορριφθεί αγωγή αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Η εταιρεία ζητούσε την αναγνώριση ευθύνης του Δημοσίου για περιουσιακή ζημία λόγω ματαίωσης επενδυτικών σχεδίων που είχαν εγκριθεί για υπαγωγή στον αναπτυξιακό νόμο 3299/2004, επικαλούμενη παράνομη παράλειψη κύρωσης των σχετικών εγκριτικών αποφάσεων, καθώς και χρηματική ικανοποίηση 5.000.000 € ανά υπόθεση για ηθική βλάβη. Το συνολικό οικονομικό αντικείμενο ανήλθε σε 133.993.948,18 €	<p>Το Διοικητικό Εφετείο απέρριψε τις εφέσεις, επικυρώνοντας τις πρωτόδικες αποφάσεις και κρίνοντας ότι δεν στοιχειοθετείται ευθύνη του Δημοσίου, ιδίως λόγω έλλειψης αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της φερόμενης παράλειψης κύρωσης και της προβαλλόμενης ζημίας, καθώς δεν ήταν βέβαιο ότι ο νομοθέτης θα ενέκρινε τελικά τις σχετικές αποφάσεις. Απορρίφθηκαν επίσης ισχυρισμοί περί παραβίασης του άρθρου 1 ΠΠΠ ΕΣΔΑ (απλή προσδοκία μη συνιστώσα «περιουσία») και της αρχής προστατευόμενης εμπιστοσύνης, με συνέπεια να κριθεί ότι δεν γεννάται ευθύνη αποζημίωσης του Δημοσίου λόγω παράλειψης νομοθέτησης κατά των αποφάσεων εκκρεμομένων αιτήσεις αναίρεσης ενώπιον του ΣΤΕ.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Ανάπτυξης</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ		
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΔΕφ.Αθηνών 2905/2025, 3057/2025, 3451/2025, 3072/2025, 3061/2025, 2927/2025, 2918/2025, 2920/2025, 3068/2025, 718/2025	Αποζημίωση των αστικών/ υπεραστικών ΚΤΕΛ για τη ζημία που τους προκλήθηκε, λόγω της υποχρέωσής τους για μεταφορά ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (μαθητών, σπουδαστών, πολυτέκνων, ΑΜΕΑ) με μειωμένο εισιτήριο κατά τα έτη 2008-2013.	Με τις αποφάσεις έγιναν εν μέρει δεκτές αντίθετες εφέσεις του Ελληνικού Δημοσίου και των αντιδίκων ΚΤΕΛ και αναγνωρίστηκε η υποχρέωση του Δημοσίου για καταβολή συνολικού ποσού 8.403.567€. Οι σχετικές αποφάσεις εκδόθηκαν μετά από τη διεξαγωγή πιλοτικών δικών ενώπιον του ΣΤΕ (σχετικές οι αποφάσεις ΣΤΕ 221-223/2023) το οποίο έκρινε παράνομη την παράλειψη των Υπουργών Οικονομίας, Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών, να εκδώσουν, κατά τα επίδικα έτη 2008 έως 2013, κοινές υπουργικές αποφάσεις για την καταβολή ορισμένων χρηματικών ποσών στους οικείους συγκοινωνιακούς φορείς, προκειμένου να καλυφθεί η ζημία τους (απώλεια εσόδων) από τη δωρεάν ή με μειωμένο κόμιστρο μεταφορά συγκεκριμένων κατηγοριών επιβατών. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
ΔΠρΑθηνών 11409/2025	Αγωγή κατ' άρθρο 105 Εισινακ, με επίκληση παρανομίας του Ελληνικού Δημοσίου συνιστάμενης σε παράλειψη νομοθέτησης, και ειδικότερα μη έκδοσης προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης σχετικά με ειδική αμοιβή για καταγγέλλοντες φορολογικές ή τελωνειακές παραβάσεις.	Η αγωγή έγινε εν μέρει δεκτή και αναγνωρίστηκε υποχρέωση του Δημοσίου να καταβάλει το ποσό των 650.396,45 ευρώ νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής. Κρίθηκε ότι η παράλειψη έκδοσης της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης (άρθρο 7β παρ. 4 ν.3610/2007) είναι παράνομη ως αντίθετη στην εξουσιοδοτική διάταξη που θεσπίζει άμεσο δικαίωμα ειδικής αμοιβής, επιλύοντας πρωτότυπο νομικό ζήτημα περί αστικής ευθύνης του Δημοσίου λόγω παράλειψης κανονιστικής δράσης. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
ΕφΑθηνών 3738/2025	Έφεση κατά απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών η οποία απέρριψε αγωγή περί ενδοσυμβατικής ευθύνης εις ολόκληρον του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ σε σχέση με τον ΟΔΙΕ, με επίκληση διαδοχικής άρσης της νομικής προσωπικότητας των εμπλεκόμενων φορέων και συνακόλουθης ευθύνης τους για συμβατικές υποχρεώσεις.	Με την απόφαση επικυρώθηκε η πρωτόδικη κρίση περί έλλειψης παθητικής νομιμοποίησης του Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ. Το δικαστήριο έκρινε ότι υπό το πρίσμα των ειδικότερων χαρακτηριστικών της δημόσιας επιχείρησης δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί μεταφορά του μηχανισμού της άρσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου της με τρόπο ώστε in abstracto να καταλογίζεται ευθύνη στο Δημόσιο, ως κυρίαρχου μετόχου της, για πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων της. Τούτο διότι, ουδόλως μπορεί να υποστηριχθεί, ότι η ίδρυση δημόσιας επιχείρησης γίνεται με σκοπό την κατάχρηση της ανώνυμης εταιρείας ως θεσμού από το Δημόσιο για την άσκηση ίδιας επιχειρηματικής δράσης προς αποφυγή των συνεπειών από τη δράση αυτή (μη εφαρμογή αρ. 281 και 288ΑΚ), καθώς η ίδρυση δημόσιας επιχείρησης με νόμο δεν αποτελεί δικαίωμα, αλλά άσκηση νομοθετικής εξουσίας), ούτε νοείται κατάχρηση της νομικής προσωπικότητας από τον κυρίαρχο μέτοχο-Ελληνικό Δημόσιο κατά τη λειτουργία της δημόσιας επιχείρησης, διότι η συμμετοχή του δεν αποσκοπεί στην απόκτηση ίδιων ωφελημάτων, κατά την έννοια που αποδίδεται σε έναν μέτοχο μιας κοινής Α.Ε., αλλά στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΔΕφΑθηνών 968/2025	Αγωγή αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου λόγω υπαγωγής ομολόγων στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης δημοσίου χρέους (PSI), με τους ενάγοντες να ζητούν αποζημίωση ύψους 10.000.000 ευρώ για τη ζημία που υπέστησαν από το «κούρεμα» των ομολόγων	<p>Η έφεση των αντιδίκων απορρίφθηκε, με το δικαστήριο να κρίνει ότι η ζημία από το PSI δεν υπερβαίνει τα συνταγματικώς ανεκτά όρια, δεδομένου ότι το μέτρο αποσκοπούσε στην εξυπηρέτηση σοβαρού δημοσίου συμφέροντος. Το βασικό νομικό ζήτημα αφορούσε τη συμβατότητα των συνεπειών του PSI με τη συνταγματική προστασία της περιουσίας και την αρχή της αναλογικότητας.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών</p>
Πολ.Πρωτ. Αθηνών 2484/2025	Αγωγή με αίτημα την καταδίκη του Ελληνικού Δημοσίου σε δήλωση βούλησης για την παραχώρηση της χρήσης του παραλιακού μετώπου του Δήμου Αλίμου, με επίκληση ύπαρξης σχετικού προσυμφώνου με την ΕΤΑΔ, εγείροντας ζήτημα αρμοδιότητας ως προς τη διαχείριση και παραχώρηση της συγκεκριμένης έκτασης.	<p>Η αγωγή απορρίφθηκε ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης παθητικής νομιμοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου. Το δικαστήριο αντιμετώπισε πρωτότυπο νομικό ζήτημα αναφορικά με την αρμοδιότητα παραχώρησης της χρήσης του συνόλου του παραλιακού μετώπου Αλίμου, αποσαφηνίζοντας τα όρια ευθύνης και εμπλοκής του Δημοσίου.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών</p>
Πολ.Πρωτ. Αθηνών 2147/2025	Αγωγή για αναγνώριση ακυρότητας αίρεσης που είχε τεθεί σε γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης, σχετικά με την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για την απόδοση ποσών 82.973.284,07 ευρώ και 9.147.537,80 ευρώ	<p>Η αγωγή απορρίφθηκε ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος του ενάγοντος. Το δικαστήριο αντιμετώπισε πρωτότυπο νομικό ζήτημα σχετικά με τη σχέση των διατάξεων περί πληρωμής δημοσίων δαπανών και υποχρέωσης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας με ειδικές διατάξεις που εξαιρούν συγκεκριμένους φορείς από την υποχρέωση αυτή.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών</p>
ΔΕφΑθηνών 1290/2025, 2238/2025	Αγωγές τηλεπικοινωνιακών εταιρειών κατά του Ελληνικού Δημοσίου για αποζημίωση λόγω ανατροπής, με το π.δ. 437/1995, του δικαιώματος οκταετούς αποκλειστικής εκμετάλλευσης αδειών λειτουργίας δικτύου κινητής τηλεφωνίας GSM. Οι αξιώσεις αφορούσαν αποζημίωση για αποθετική ζημία καθώς και, επικουρικά, αναπροσαρμογή του καταβληθέντος τιμήματος για τις άδειες. Το συνολικό οικονομικό αντικείμενο των αγωγών ανήλθε σε 702.656.171,35 ευρώ	<p>Οι αγωγές και οι σχετικές εφέσεις απορρίφθηκαν. Κρίθηκε ότι δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη και το ύψος αποθετικής ζημίας, καθώς οι σχετικοί ισχυρισμοί στηρίζονταν σε υποθέσεις και μη επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Απορρίφθηκαν επίσης τα επικουρικά αιτήματα αναπροσαρμογής του τιμήματος ή εύλογης αποζημίωσης, είτε ως αβάσιμα είτε ως απαράδεκτα λόγω μεταβολής της νομικής βάσης της αγωγής. Το κοινό νομικό ζήτημα που επιλύθηκε αφορά τις προϋποθέσεις θεμελίωσης ευθύνης του Δημοσίου για μεταβολές στο κανονιστικό πλαίσιο αδειών τηλεπικοινωνιών και το βάρος απόδειξης αποθετικής ζημίας σε τέτοιες περιπτώσεις.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
Αρείου Πάγου 17/2025	Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 72 του ν.4194/2013, οι οποίες ορίζουν ότι: “Για τη σύνταξη της επιταγής προς εκτέλεση τίτλων εκτελεστών, η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται στο σύνολο της δικαστικής δαπάνης, όπως αυτή επιδικάστηκε από το δικαστήριο”.	<p>Η υπόθεση παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, λόγω γενικότερου ενδιαφέροντος, έχει δε και μεγάλο οικονομικό ενδιαφέρον, διότι αφορά πολλές εν εξελίξει δικαστικές υποθέσεις του Δημοσίου. Η απόφαση, αντίθετα με την απόφαση Αρείου Πάγου 1989/2022 που είχε επίσης ασχοληθεί με την ερμηνεία της ίδιας διάταξης, έκρινε ότι η διάταξη αυτή είναι ενδεχομένως αντισυνταγματική, διότι, λόγω παράλειψης του νομοθέτη να θέσει ανώτατο όριο στο ποσό της δικηγορικής αμοιβής, μπορεί αυτή να φθάσει σε αδικαιολόγητα υψηλό ποσό, κατ’ εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων. Το ιδιαίτερα ενδιαφέρον στοιχείο της απόφασης (ανεξάρτητα με το ζήτημα της συνταγματικότητας ή μη της διάταξης, το οποίο θα κριθεί οριστικά από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου), είναι ότι αφενός μεν δέχτηκε ότι η συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας εφαρμόζεται και κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων που ρυθμίζουν έννομες σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, αφετέρου δε δέχτηκε ότι, αν διαπιστώνεται παραβίαση της προβλεπόμενης από το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος αρχής της αναλογικότητας, αλλά και όταν διαπιστώνεται υπέρβαση, από το δικαστήριο της ουσίας, των ακραίων ορίων της διακριτικής του ευχέρειας, τα σφάλματα αυτά ελέγχονται ως πλημμέλειες, του άρθρου 559 αρ. 1 και 19 ΚΠολΔ.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Γενική Γραμματεία Υποδομών - Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών</p>
Πολ.Πρωτ. Αθηνών 48/2025	Ανακοπή του Ελληνικού Δημοσίου για τη μεταρρύθμιση Προσωρινού Λογαριασμού - Πίνακα Διανομής Χρημάτων Πτώχευσης, προκειμένου να καταταχθεί το Ελληνικό Δημόσιο στο επιπλέον ποσό των 564.366,33 ευρώ για απαιτήσεις του από ΦΠΑ, τις οποίες μη νόμιμα ο σύνδικος συμψηφισε με πιστωτικό υπόλοιπο.	<p>α) Γίνεται δεκτή η ανακοπή του Ελληνικού Δημοσίου, μεταρρυθμίζεται ο προσβαλλόμενος πίνακας διανομής & αποβάλλονται οι 2η-395ο των καθών από το ποσό των 564.366,33 ευρώ, στο οποίο κατατάσσεται το Ελληνικό Δημόσιο. β) Με την απόφαση κρίθηκε το ζήτημα των δικαιωμάτων του συνδίκου της πτώχευσης κατά τη διαχείριση πιστωτικού υπολοίπου που προέκυψε υπέρ της πτωχής εταιρείας, από και κατά τις εργασίες της πτώχευσης και οι προϋποθέσεις συμψηφισμού αυτού με απαιτήσεις του Δημοσίου.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ/ ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΔΠρΠειραιά 1847/2025, 1377/2025	Ανακοπές κατά πράξεων διοικητικής εκτέλεσης σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ: αφενός κατά ατομικής ειδοποίησης καταβολής-υπερμερείας ποσού 6.136.745,86 ευρώ και αφετέρου κατά ταμειακής βεβαίωσης της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Πλοίων Πειραιά για ποσό 572.843,44 ευρώ. Το συνολικό οικονομικό αντικείμενο των υποθέσεων ανήλθε σε 6.709.589,30 ευρώ.	Και στις δύο περιπτώσεις οι ανακοπές απορρίφθηκαν, με το δικαστήριο να κρίνει νόμιμες τις επίμαχες πράξεις διοικητικής εκτέλεσης. Το βασικό νομικό ζήτημα αφορούσε τη νομιμότητα των πράξεων βεβαίωσης και είσπραξης δημοσίων εσόδων κατά τον ΚΕΔΕ. Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
ΕφΑθηνών 5309/2025	Επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης εταιρικού ομίλου, στο πλαίσιο διαδικασίας αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων, με ζητήματα που αφορούσαν τη ρύθμιση οφειλών προς το Ελληνικό Δημόσιο, την είσοδο νέου επενδυτή και την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της μητρικής και των θυγατρικών εταιρειών.	Με την απόφαση επικυρώθηκε η κρίση του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου και κρίθηκε ότι σε περιπτώσεις συμφωνιών εξυγίανσης, στις οποίες προβλέπεται η διατήρηση της επιχείρησης υπό τον υφιστάμενο φορέα με είσοδο νέου επενδυτή, δεν είναι νόμιμος ο όρος που προβλέπει διαγραφή, σε ποσοστό 100%, των οφειλών του Ελληνικού Δημοσίου που τυχόν προκύψουν από παρελθόντες, τρέχοντες ή μελλοντικούς ελέγχους και αφορούν παρελθούσα διαχειριστική χρήση. Επίσης, κρίθηκε ότι παραβιάζει την αρχή της συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών και δεν είναι νόμιμος ο όρος που προβλέπει απαλλαγή των αφανών πιστωτών, χωρίς τη συνδρομή σπουδαίων κοινωνικών ή επιχειρηματικών λόγων. Τέλος, κρίθηκε ότι η υποβολή κοινού επιχειρηματικού σχεδίου από την μητρική και τις θυγατρικές εταιρείες, χωρίς αναφορά και εξειδίκευση συγκεκριμένων εξυγιαντικών μέτρων για κάθε μέλος, δεν επιτρέπει στο Δικαστήριο την κρίση επί της βιωσιμότητας ή μη εκάστου μέλους του ομίλου και επί της συνδρομής των προϋποθέσεων επικύρωσης εκάστης συμφωνίας εξυγίανσης. Αρμόδιο ΓΝΣ: Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων) - Τμήμα Β' (Διοικητικής Εκτέλεσης & Λοιπών Υποθέσεων

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
Τρ.Εφ.Κα- κουργημά- των Αθηνών 3477/2025	α) Καταδικαστική απόφαση για τα αδικήματα της ψευδούς βεβαίωσης και της ηθικής αυτοουργίας σε αυτήν. β) Με την απόφαση κρίθηκε ότι το πρακτικό της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της κυα 292313/2622/2009 (Β΄ 1391), που ενέκρινε κατ' αρχήν αιτήσεις επιχειρήσεων προς ενίσχυση, συνιστά δημόσιο έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 242 ΠΚ και όχι εσωτερικό έγγραφο, αδιαφόρου όντος του ότι η κατ' αρχήν έγκριση της Επιτροπής δεν δέσμευε τον, αρμόδιο για την οριστική έγκριση, Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. γ) Οικονομικό αντικείμενο: 4.395.250 ευρώ Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων
Συμβ.Εφ. Αθηνών 923/2025	α) Εξαφανίστηκε απαλλακτικό βούλευμα για τα αδικήματα της απλής συνέργειας και της ηθικής αυτοουργίας σε απιστία και διατάχθηκε περαιτέρω ανάκριση. β) Κρίθηκε ότι η αμετάκλητη απαλλαγή Υπουργού για το αδίκημα της δωροληψίας και η μη άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον του για απιστία, συνιστάμενη στην υπερτιμολόγηση σκευασμάτων, δεν συνιστά επαρκή λόγο απαλλαγής φερόμενων συμμετόχων σε τυχόν τελεσθείσα απιστία του Υπουργού, αλλά θα πρέπει η τέλεση απιστίας από τον Υπουργό να κριθεί παρεμπιπτόντως. γ) Οικονομικό αντικείμενο: 15.917.702,21 ευρώ. Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων
Α.Π. 702/2025	α) Αναιρέθηκε αθωωτική απόφαση για τα αδικήματα της απάτης και της ηθικής αυτοουργίας σε αυτήν, που φέρονται τελεσθείσες στα πλαίσια τιμολόγησης σκευασμάτων. β) Οικονομικό αντικείμενο: 3.787.598.37 ευρώ. Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων
Τρ.Εφ. Κακουρ- γημάτων Β΄ Βαθμού 713/2025	Καταδίκη για υπεξαίρεση αρχαίων μνημείων, κατόπιν της αναίρεσης της αθωωτικής απόφασης του β΄ βαθμού (Α.Π. 1113/2023). Οικονομικό αντικείμενο άνω των 200.000 ευρώ. Με την απόφαση κρίνεται η αρμοδιότητα ή μη του Τ.Ε.Β.Β. μετά τις τροποποιήσεις, που επέφερε ο ν. 5090/2024 δια της κατάργησης των πενταμελών εφετείων κακουργημάτων Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων
Τρ.Εφ. Κα- κουργημά- των Αθηνών 2785/2025	Καταδίκη για απιστία/υπεξαίρεση Δντή του Φαρμακείου του Στρατιωτικού Νοσοκομείου 401. Οικονομικό αντικείμενο άνω των 2.500.000. ευρώ. Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων
Τρ.Εφ. Κα- κουργημά- των Αθηνών 3688/20-24 -Άσκηση Αναίρεσης	Αδικήματα: Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα από τέως Υπουργό Εθνικής Άμυνας και άλλα φυσικά πρόσωπα. Το οικονομικό αντικείμενο υπερβαίνει τα 2.500.000 ευρώ. Το Δημόσιο υπέβαλε αίτηση προς άσκηση αναίρεσης κατά της αθωωτικής απόφασης για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου σε ό,τι αφορά το αδίκημα της απιστίας ως βασικού εγκλήματος του ξεπλύματος μαύρου χρήματος (διαχρονικό δίκαιο) – υποβλήθηκε η αναίρεση ΕισΑ.Π. 495/2025-Εκδικάσθηκε στον Α.Π. και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων
Α.Π. 1009/2025	Απορρίφθηκε η αναίρεση και οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης κατηγορουμένου υπάλληλου του Υπουργείου Εξωτερικών, ο οποίος υπηρετούσε στο Προξενικό Γραφείο ελληνικής Πρεσβείας στο Αμπού Ντάμπι. Ο υπάλληλος είχε κριθεί ένοχος από το Α΄ Πενταμελές Εφετείο Κακουργημάτων Αθηνών για ψευδή βεβαίωση και παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση, με συνολικό παράνομο όφελος 708.000 ευρώ, καθώς και για τη χορήγηση παράνομων θεωρήσεων εισόδου Schengen κατά το διάστημα 2008-2009. Η απόφαση του Αρείου Πάγου επικύρωσε αμετάκλητα την ποινή κάθειρξης έντεκα ετών, γεγονός που της προσδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα λόγω της φύσης του αδικήματος, το οποίο συνδέεται με παράνομη μετανάστευση και σοβαρό πλήγμα στη διεθνή εικόνα της χώρας, καθώς και λόγω της αποτρεπτικής λειτουργίας της ποινής σε αντίστοιχες υποθέσεις διαφθοράς δημοσίων λειτουργών. Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
Τρ.Εφ.Κα- κουρηγμά- των Αθηνών 3332/2025	<p>Καταδίκη έξι κατηγορουμένων, μεταξύ των οποίων ανώτεροι διπλωματικοί υπάλληλοι και νόμιμοι εκπρόσωποι ΜΚΟ. Οι κατηγορούμενοι κρίθηκαν ένοχοι για απάτη, ψευδή βεβαίωση και ηθική αυτουργία σε αυτές, αναφορικά με παράνομες χρηματοδοτήσεις που έλαβε η ΜΚΟ από το Υπουργείο Εξωτερικών κατά την περίοδο 2002-2005. Η απόφαση θεωρείται σημαντική, καθώς αγγίζει το ευρύτερο ζήτημα των παράνομων χρηματοδοτήσεων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα λόγω των υψηλών θέσεων των εμπλεκόμενων προσώπων, ενισχύοντας το κοινωνικό και διοικητικό ενδιαφέρον γύρω από τον έλεγχο και τη διαφάνεια των δημόσιων πόρων.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων</p>
Β΄ Μον. Εφ.Κακουρη- γμάτων Αθηνών 2762/2025	<p>Με την υπ' αριθμ. 2762/2025 απόφαση του Β΄ Μονομελούς Εφετείου Κακουρηγμάτων Αθηνών κρίθηκε ο κατηγορούμενος ένοχος, τόσο για την υποβολή ανακριβούς δηλώσεως ΦΠΑ, όσο και για την έκδοση και λήψη εικονικών φορολογικών στοιχείων, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία είχαν χρησιμοποιηθεί για την διάπραξη της φοροδιαφυγής στον ΦΠΑ, οπότε λόγω της αρχής της απορρόφησης θα έπρεπε η πράξη της εκδόσεως/λήψεως εικονικών να κηρυχθεί ανέγκλητη. Το δικαστήριο, ωστόσο, δέχθηκε ότι ο λόγος της έκδοσης/λήψης εικονικών φορολογικών στοιχείων δεν αποσκοπούσε στην αλλοίωση των φορολογικών αποτελεσμάτων στον ΦΠΑ, αλλά στην εξασφάλιση επιδοτήσεων βάσει επενδυτικών νόμων, η λήψη των οποίων συνδεόταν με τον τζίρο της επιχείρησης και την κατάθεση επενδυτικού φακέλου.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων</p>
Α.Π. 586/2025	<p>Η απόφαση 586/2025 του Αρείου Πάγου αναιρεί την 2522/2024 απόφαση του Ε΄ ΤΕΚ, διότι το ποινικό δικαστήριο δεν συμμορφώθηκε με την αμετάκλητη κρίση των διοικητικών δικαστηρίων σχετικά με το ύψος των αποκρουθέντων εισοδημάτων και του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος, η οποία είχε δεσμευτικό χαρακτήρα για την ποινική διαδικασία. Ο Άρειος Πάγος επιβεβαίωσε ότι η οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής αποτελεί δικονομική προϋπόθεση για την άσκηση και εξέλιξη της ποινικής δίωξης σε υποθέσεις φοροδιαφυγής και ότι η ποινική διαδικασία πρέπει να αναστέλλεται έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου. Η απόφαση παρέχει σαφή καθοδήγηση ότι τα ποινικά δικαστήρια δεσμεύονται πλήρως από τις αμετάκλητες διοικητικές κρίσεις σε ζητήματα φορολογικών παραβάσεων.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων</p>
Μονομελές Πλημ/κείο Πειραιά (αρ. πρωτόδικης ποινικής απόφα- σης: ΑΜ 4123/2025)	<p>Σύγκρουση πλοίων και , συγκεκριμένα, ελληνικού πολεμικού πλοίου με εμπορικό (αλλοδαπών συμφερόντων) μεγάλης εταιρείας διεθνών θαλασσίων μεταφορών, με συνέπεια τη βύθιση και ολοσχερή καταστροφή του ελληνικού πολεμικού, με ευθύνη (κυρίως) του αλλοδαπού κυβερνήτη του εμπορικού. Απαγγέλθηκε καταδικαστική απόφαση (με αρ.: ΑΜ 4123/2025) σε πρώτο βαθμό σε βάρος του πλοίαρχου του εμπορικού, η οποία κήρυξε τον κατηγορούμενο ένοχο για τις πράξεις της 1. της πρόκλησης ναυαγίου, εκ του οποίου προέκυψε κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα και για άνθρωπο, από αμέλεια που έλαβε χώρα στη θαλάσσια περιοχή πλησίον βόρειας εισόδου θαλάσσιας κυκλοφορίας Πειραιά στις 27/10/2020 2. της παραβίασης κανονισμού προς αποφυγή συγκρούσεων από αμέλεια, και 3. της σωματικής βλάβης από αμέλεια και από υπόχρεο κατά συρροή. Το οικονομικό αντικείμενο της υπόθεσης (κατά προσέγγιση προσδιορισμός της αξίας του απωλεσθέντος πλοίου και, κατ' επέκταση, ζημία Ελληνικού Δημοσίου) εκτιμήθηκε ότι προσεγγίζει τα 95.000.000 ευρώ. Από τους νυν χειριστές της εν λόγω αστικής αξίωσης της υπόθεσης στο ΓΝΣ του ΥΠΕΘΑ αναμένεται η έκδοση (σε πρώτο βαθμό) δικαστικής απόφασης, η οποία θα κρίνει σε προκριματικό στάδιο επί της βασιμότητας ή μη των ενστάσεων που υποβλήθηκαν από τους νομικούς εκπροσώπους της πλοιοκτήτριας εταιρείας κατά των τεσσάρων (4) αγωγών που άσκησε το Ελληνικό Δημόσιο.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΔΔΑ		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
<p>A2588.1 - αριθ. προσφυγής 15783 / 2Α212:С2121 - απόφαση της 7-1-2025.</p>	<p>Αιτιάσεις για παραβίαση: i) του άρθρου 3 και του άρθρου 13, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ, λόγω της επαναπροώθησης της προσφεύγουσας προς την Τουρκία, ii) του άρθρου 5, παρ. 1, 2 και 4 της ΕΣΔΑ, λόγω της κράτησης της προσφεύγουσας πριν από την επαναπροώθησή της και iii) του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 και 3 της Σύμβασης, λόγω της έλλειψης αποτελεσματικής προσφυγής, με την οποία θα μπορούσε η προσφεύγουσα να προβάλει τις αιτιάσεις της σχετικά με τον επικαλούμενο κίνδυνο ζωής και την κακομεταχείριση που επικαλέστηκε ότι υπέστη κατά την επαναπροώθηση.</p>	<p>Το ΕΔΔΑ: α) διαπίστωσε ομόφωνα: i) παραβίαση του άρθρου 3 και του άρθρου 13, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ, λόγω της επαναπροώθησης της προσφεύγουσας προς την Τουρκία, ii) παραβίαση του άρθρου 5, παρ. 1, 2 και 4 της ΕΣΔΑ, λόγω της κράτησης της προσφεύγουσας πριν από την επαναπροώθησή της προς την Τουρκία, β) αποφάνθηκε με ψήφους 6 έναντι μιας ότι δεν έλαβε χώρα παραβίαση των άρθρων 2 και 3 της ΕΣΔΑ (κίνδυνος για τη ζωή και κακομεταχείριση κατά την επαναπροώθηση) και γ) διαπίστωσε ομόφωνα παραβίαση του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 και 3 της Σύμβασης (έλλειψη αποτελεσματικού ενδίκου μέσου για προβολή αιτίας για κίνδυνο ζωής και κακομεταχείριση κατά την επαναπροώθηση). Το ΕΔΔΑ, αξιολογώντας το αποδεικτικό υλικό, θεώρησε ότι η προσφεύγουσα παρείχε πολλά στοιχεία ικανά να αποτελέσουν, ακόμη και χωριστά, μια εκ πρώτης όψεως απόδειξη υπέρ της εκδοχής της για τα γεγονότα, και ότι ενάπκειτο στις ελληνικές αρχές να αποδείξουν ότι η προσφεύγουσα δεν είχε εισέλθει στην Ελλάδα και δεν επαναπροωθήθηκε στην Τουρκία στις εικαζόμενες ημερομηνίες. Ωστόσο, παρατήρησε ότι η Κυβέρνηση δεν προέβαλε κανένα επιχειρήμα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο, ικανό να αντικρούσει τα εκ πρώτης όψεως αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι επαρκώς πειστικοί και τεκμηριωμένοι, πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>
<p>A2563 - αριθ. προσφυγής 34724 / 18 - απόφαση της 24-6-2025.</p>	<p>Αιτιάσεις για παραβίαση του προστατευόμενου από το άρθρο 11 της ΕΣΔΑ δικαιώματος (ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι).</p>	<p>Το ΕΔΔΑ διαπίστωσε, ομόφωνα, παραβίαση του άρθρου 11 της ΕΣΔΑ, εξαιτίας της αιτιολογίας με βάση την οποία τα εθνικά δικαστήρια απέρριψαν την αίτηση αναγνώρισης του υπό σύσταση σωματείου των προσφευγουσών, Ελληνίδων υπηκόων μουσουλμάνων στο θρήσκευμα. Ειδικότερα, το Δικαστήριο κατέληξε ότι οι λόγοι που επικαλέστηκαν οι αρχές για τη μη καταχώριση του σωματείου των προσφευγουσών δεν ήταν συναφείς και επαρκείς και συνεπώς, δεν αποδείχθηκε ότι ο περιορισμός στο δικαίωμά τους στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, δηλαδή η μη εγγραφή του σωματείου τους, επεδίωκε μια «επιτακτική κοινωνική ανάγκη». (παρ. 52). Για να καταλήξει στην παραπάνω κρίση του, το Δικαστήριο επισήμανε ότι τα εθνικά δικαστήρια έκριναν ότι η προτεινόμενη επωνυμία του υπό σύσταση σωματείου ήταν αντικειμενικά ικανή να δημιουργήσει σύγχυση όσον αφορά την ταυτότητα των μελών της. Το Δικαστήριο σημείωσε ότι δεν υποστηρίχθηκε ή αποδείχθηκε από τις εθνικές αρχές ότι η προτεινόμενη ονομασία του υπό σύσταση Σωματείου - ή η διατύπωση οποιασδήποτε διάταξης του καταστατικού του - θα μπορούσε να αποτελέσει απειλή για τη δημόσια τάξη. Οι λόγοι που προβλήθηκαν για την άρνηση εγγραφής του σωματείου αφορούσαν την ανάγκη να αποφευχθεί η δημιουργία παραπλανητικής εικόνας και την προάσπιση της τάξης, της ασφάλειας δικαίου και της σταθερότητας των εννόμων καταστάσεων. Ελλείψει αδιάσειστων στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι το σωματείο των προσφευγόντων, επιλέγοντας να αυτοαποκαλείται «Πολιτιστικός Σύλλογος ΤΓΝΞ», υιοθέτησε μια πολιτική που αποτελούσε πραγματική απειλή για τη δημόσια τάξη ή τη δημοκρατική κοινωνία, το Δικαστήριο έκρινε ότι η επωνυμία του σωματείου δεν μπορεί, από μόνη της, να δικαιολογήσει τη μη εγγραφή του.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΔΔΑ		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΕΠΙΛΥΘΕΝ ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ
A2485 - αριθ. προσφυγής 22776/18 - απόφαση της 25-3-2025.	Αιτιάσεις για παραβίαση του άρθρου 2 της ΕΣΔΑ, τόσο κατά το διαδικαστικό όσο και κατά το ουσιαστικό του σκέλος	<p>Το ΕΔΔΑ διαπίστωσε, ομόφωνα, παραβίαση του άρθρου 2 της ΕΣΔΑ, τόσο κατά το διαδικαστικό όσο και κατά το ουσιαστικό του σκέλος, από τις εθνικές αρχές. Ειδικότερα, το Δικαστήριο κατέληξε ότι η ποινική και η διοικητική διερεύνηση που διεξήχθησαν για την διακρίβωση των συνθηκών θανάτου του ανήλικου γιού των προσφευγόντων τον Αυγούστου του 2015, κοντά στο νησί της Σύμης, από πυροβολισμό αξιωματικού του Λιμενικού Σώματος, κατά τη διάρκεια επιχείρησης αναχαίτισης σκάφους που μετέφερε παράτυπους μετανάστες στην Ελλάδα, περιείχε πολλά κενά, τα οποία οδήγησαν ιδίως στην απώλεια αποδεικτικών στοιχείων, επηρέασαν τον αποτελεσματικό χαρακτήρα της έρευνας και δεν επέτρεψαν την ακριβή διαπίστωση των συνθηκών υπό τις οποίες επήλθε ο θάνατος του γιού των προσφευγόντων και την ταυτοποίηση και-ενδεχομένως-την τιμωρία των υπαιτίων. Το ΕΔΔΑ έκρινε, επίσης, ότι η επίδικη επιχείρηση αναχαίτισης δεν διεξήχθη κατά τρόπο ώστε να περιοριστεί στο ελάχιστο η χρήση θανατηφόρας βίας και οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι για τη ζωή του γιου των προσφευγόντων.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>
200307 - αριθ. προσφυγής 34012/20 - απόφαση της 26-8-2025.	Αιτιάσεις για παραβίαση των άρθρων 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ.	<p>Το ΕΔΔΑ διαπίστωσε, ομόφωνα, παραβίαση των άρθρων 6 § 1 (υπερβολική διάρκεια εκδίκασης υπόθεσης ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων) και 13 (έλλειψη αποτελεσματικής προσφυγής) της ΕΣΔΑ. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η προβλεπόμενη από τον ν. 4239/2014 (δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπερβολικής διάρκειας των διαδικασιών ενώπιον των πολιτικών δικών δικαστηρίων) αίτηση, με την οποία δύναται διάδικος να ζητήσει δίκαιη ικανοποίηση, παραπονούμενος ότι η διαδικασία για την εκδίκαση της υπόθεσής του ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων διήρκεσε πέραν του ευλόγου χρόνου (που απαιτείται για τη διάγνωση των πραγματικών και νομικών ζητημάτων που ανέκυψαν) δεν παρείχε κατάλληλη αποκατάσταση και δεν συνιστά μία αποτελεσματική προσφυγή, κατ' άρθρο 13 της ΕΣΔΑ, εν μέρει, λόγω του υπάρχοντος νομικού πλαισίου και εν μέρει, λόγω της εφαρμογής του από τα εθνικά δικαστήρια. Το Δικαστήριο επεσήμανε τις ακόλουθες ελλείψεις/ελαττώματα:</p> <p>α) Ο προβλεπόμενος από τον νόμο κατακερματισμός των διαδικασιών (η αίτηση ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας) είναι αντίθετος με τη νομολογία του Δικαστηρίου και δεν επιτρέπει την εξέταση της συνολικής διάρκειας των δικαστικών διαδικασιών και την εκτίμηση της σοβαρότητάς της, η οποία αυξάνεται προοδευτικά με την πάροδο του χρόνου.</p> <p>β) Σε σημαντικό αριθμό περιπτώσεων όπου τα εθνικά δικαστήρια απέρριψαν αξιώσεις για δίκαιη ικανοποίηση, η ερμηνεία τους, ως προς τα κριτήρια για την αξιολόγηση της διάρκειας της διαδικασίας, δεν αντιστοιχεί στα πορίσματα της νομολογίας του Δικαστηρίου.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΔΕ

Α. ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΔΔΕ	ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ	ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ/ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ
C-359/25	Συμβούλιο της Επικρατείας - 868/2025.	<p>Ερωτάται εάν αντιβαίνει στην οδηγία 2000/78/ΕΚ διάταξη νόμου, όπως η διάταξη του άρθρου 98 παρ. 1 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών (ν.3566/2007), με την οποία ορίζεται ότι οι υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση 35 ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, όχι όμως πριν τη συμπλήρωση του 65ου ούτε μετά τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας τους, για τον λόγο ότι εισάγει αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση σε βάρος των υπαλλήλων του Κλάδου που αποχωρούν με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους επειδή κατά τον χρόνο αυτό έχουν συμπληρώσει 35ετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - σε σχέση με τους υπαλλήλους του Κλάδου που αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας τους διότι έως τότε δεν είχαν συμπληρώσει 35ετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία - σε σχέση με τους υπαλλήλους του Κλάδου που δεν έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους και, ως εκ τούτου, δεν αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία - σε σχέση με τους δημοσίους διοικητικούς πολιτικούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τους ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς και τους καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οι οποίοι αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας τους, ανεξαρτήτως του αν κατά τη συμπλήρωση του 65ου έτους ή σε άλλο χρονικό σημείο είχαν συμπληρώσει 35ετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>
C-584/25	Συμβούλιο της Επικρατείας - 1096/2025	<p>Ερωτάται εάν η οδηγία 89/665/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 2007/66/ΕΚ2 και 2014/23/ΕΕ3, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε ρύθμιση του εθνικού δικαίου, όπως το άρθρο 372 του ν.4412/2016, το οποίο, μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 138 του ν. 4782/2021, προβλέπει την υποχρεωτική σάρωση στο ίδιο δικόγραφο των αιτημάτων προσωρινής και οριστικής προστασίας (αίτησης αναστολής και αίτησης ακυρώσεως, αντιστοίχως) στις διαφορές που αναφέρονται κατά την διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, και δεν παρέχει, συνεπώς, στον ενδιαφερόμενο την δυνατότητα να ασκήσει αίτηση προσωρινής προστασίας ανεξάρτητα από την κίνηση της κύριας διαδικασίας (της αφορώσης δηλαδή την παροχή οριστικής δικαστικής προστασίας) εκ μέρους του.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΔΕ

Α. ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΔΔΕ	ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ	ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ/ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ
C-686/25	Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 99 του Συντάγματος (δικαστήριο αγωγών κακοδικίας) - 11/2025.	<p>1) Υπό το πρίσμα των άρθρων 268 και 340 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του άρθρου 47 του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της αρχής της ισοδυναμίας που διέπει την ερμηνεία και την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης εκ μέρους των δικαστηρίων των κρατών μελών, ερωτάται εάν τα άρθρα 42 παρ. 4 και 113 παρ. 3 ως και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L283 της 31.10.2017, σ. 1-71), έχουν την έννοια ότι αποκλείουν την αρμοδιότητα δικαστηρίου κράτους μέλους που συμμετέχει στην ίδρυση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να εκδικάσει, βάσει ενδίκου βοηθήματος το οποίο εμφανίζει τα θεσμικά χαρακτηριστικά της αγωγής κακοδικίας που προβλέπεται στο άρθρο 99 παρ. 1 του ελληνικού Συντάγματος, διαφορά αποζημίωσης που αφορά την προσωπική ευθύνη προβλεπόμενου(-ης) στα άρθρα 8 παρ. 4 και 13 του παραπάνω Κανονισμού ευρωπαϊού(-ας) εντεταλμένου(-ης) εισαγγελέως για πράξεις ή παραλείψεις του (της) κατά την άσκηση των καθηκόντων του (της) που πηγάζουν από τον Κανονισμό αυτόν.</p> <p>2) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, υπό το πρίσμα του πρώτου εδαφίου του άρθρου 17 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2016, C 202, σ. 266), το οποίο ορίζει ότι «[τ]α προνόμια, οι ασυλίες και οι διευκολύνσεις παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης αποκλειστικώς προς το συμφέρον της», ερωτάται εάν η παράγραφος 5 του άρθρου 96 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L283 της 31.10.2017, σ. 1-71), η οποία ορίζει ότι «[τ]ο πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο προσωπικό της», έχει την έννοια ότι η ετεροδικία που απολαύουν οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 στοιχείο α' του παραπάνω πρωτοκόλλου, παρέχεται και στους (στις) προβλεπόμενους(-ες) στα άρθρα 8 παρ. 4 και 13 του παραπάνω Κανονισμού ευρωπαϊούς(-ες) εντεταλμένους(-ες) εισαγγελείς αναφορικά με τον έλεγχο της προσωπικής τους ευθύνης από δικαστήρια των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ίδρυση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας βάσει ενδίκου βοηθήματος το οποίο εμφανίζει τα θεσμικά χαρακτηριστικά της αγωγής κακοδικίας που προβλέπεται στο άρθρο 99 παρ. 1 του ελληνικού Συντάγματος.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: . Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΔΕ

Α. ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΔΔΕ	ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ	ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ/ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ
C-604/24 (δημοσιευθείσα το 2025)	Συμβούλιο της Επικρατείας - 1138/2024.	<p>Ερωτάται: (α) Έχει το άρθρο 85γ παρ.1 της οδηγίας 2001/83/ΕΚ την έννοια ότι αντίκειται σε εθνική κανονιστική διάταξη, η οποία δεν επιτρέπει την πώληση εξ αποστάσεως στο κοινό μέσω των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, από τα ηλεκτρονικά καταστήματα φαρμακείου, όλων των φαρμάκων για τα οποία δεν απαιτείται ιατρική συνταγή (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.) αλλά μόνον μίας υποκατηγορίας αυτών (και, εν προκειμένω, των γενικής διάθεσης φαρμάκων, ΓΕ.ΔΙ.ΦΑ.);</p> <p>(β) ή, αντίθετως, το άρθρο 85γ παρ. 2 της οδηγίας 2001/83/ΕΚ επιτρέπει στον εθνικό κανονιστικό νομοθέτη να απαγορεύσει την πώληση εξ αποστάσεως στο κοινό μέσω των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, από τα ηλεκτρονικά καταστήματα φαρμακείου, ορισμένων φαρμάκων για τα οποία δεν απαιτείται ιατρική συνταγή (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.), για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας;</p> <p>(γ) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο υπό στοιχείο (β) προδικαστικό ερώτημα, συνιστούν οι λόγοι τους οποίους επικαλούνται εν προκειμένω το Ελληνικό Δημόσιο και ο Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος για να δικαιολογήσουν τον επίμαχο περιορισμό (αντιμετώπιση της πολυφαρμακίας και της διακίνησης των πλαστών ή ακατάλληλων φαρμάκων κ.λπ.) λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, κατά την έννοια του άρθρου 85γ παρ. 2 της οδηγίας 2001/83/ΕΚ; και</p> <p>(δ) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο υπό στοιχείο (γ) προδικαστικό ερώτημα, ο έλεγχος αναλογικότητας του περιοριστικού μέτρου ασκείται από τον εθνικό δικαστή υπό την αρνητική του πτυχή, ελέγχεται δηλαδή μόνον αν ο περιορισμός παρίσταται ως προδήλως ακατάλληλος ή προδήλως μη αναγκαίος, ή υπό την θετική του πτυχή, ελέγχεται δηλαδή αν ο περιορισμός παρίσταται ως πρόσφορο και απολύτως αναγκαίο μέτρο για την προστασία της δημόσιας υγείας;</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΔΕ

Β. ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΔΕΕ	ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ	ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ/ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ
C-435/25	Bundesgerichtshof (Γερμανία) - απόφαση της 2 Ιουλίου 2025.	<p>“Ερωτάται: 1) Έχει ο διανομέας που δεν είναι υπεύθυνος πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) 1223/2009 λόγο να πιστεύει, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, ότι η διαφήμιση παρασκευαστή δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού, όταν χρησιμοποιεί για δικούς του εμπορικούς σκοπούς τη διαφήμιση που του παρέσχε ο παρασκευαστής, χωρίς να επαληθεύει αν οι διαφημιζόμενες ιδιότητες του καλλυντικού προϊόντος είναι επαρκώς τεκμηριωμένες; Ή μήπως έχει μόνον υπό ορισμένες προϋποθέσεις –και αν ναι υπό ποιες– ο διανομέας λόγο να πιστεύει, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1223/2009, ότι η χρησιμοποιηθείσα από τον ίδιο διαφήμιση του παρασκευαστή δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού και να επαληθεύσει αν οι διαφημιζόμενες ιδιότητες του καλλυντικού προϊόντος είναι επαρκώς τεκμηριωμένες;</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>
C-683/24 (δημοσιευθείσα το 2025)	Handelsgericht Wien (Αυστρία) - απόφαση της 16 Οκτωβρίου 2024.	<p>“Ερωτάται: 1. Έχουν οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο α, του άρθρου 46 και του άρθρου 52 του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 την έννοια ότι αντιτίθενται σε κανόνα του εθνικού δικαίου ο οποίος, στηριζόμενος σε αντίστοιχη αρχή δημοσίας τάξεως προβλεπόμενη από την εθνική νομοθεσία, αποκλείει την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από δικαστήρια άλλων κρατών μελών επί όλων των διαδικασιών που κινούνται κατά κατόχων αδειών και νυν και παρώην διευθυντικών στελεχών και βασικών επιχειρησιακών παραγόντων κατόχων αδειών για ζητήματα σχετικά με την παροχή υπηρεσίας τυχερών παιγνίων, οσάκις αγωγή αυτού του είδους θίγει ή υπονομεύει τη νομιμότητα της παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων στη Μάλτα ή από τη Μάλτα δυνάμει άδειας χορηγηθείσας από την αρμόδια αρχή ή τη νομιμότητα νόμιμης υποχρέωσης ή φυσικής ενοχής απορρέουσας από την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών τυχερών παιγνίων και αφορά αδειοδοτημένη δραστηριότητα η οποία είναι νόμιμη κατά την έννοια του εθνικού αυτού νόμου και άλλων εφαρμοστέων εθνικών κανονιστικών πράξεων;</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Υποθέσεων ΕΕ, ΔΕΕ, ΕΔΔΑ & Δικαστηρίων Αλλοδαπής</p>

ΔΙΑΙΤΗΣΙΕΣ/ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ/ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ
ICC Case 20215	<p>Στις 31.07.2025 εκδόθηκε η τελική απόφαση διαιτητικού δικαστηρίου διεθνούς θεσμικού οργάνου εμπορικής διαιτησίας (ICC), η οποία έκρινε επί προσφυγής του Ελληνικού Δημοσίου, ασκηθείσας το έτος 2014, κατά ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας ναυπηγικού τομέα και λοιπών αλλοδαπών εταιρειών προμήθειας εξοπλιστικού υλικού, σχετικά με την υλοποίηση προγραμμάτων κατασκευής και εκσυγχρονισμού υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού.</p> <p>Το αποτέλεσμα της απόφασης είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς επιδικάζονται υπέρ αυτού ποσά που, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, προσεγγίζουν τα 200.000.000€. Πρόκειται για χαρακτηριστική περίπτωση ενεργητικής διεκδίκησης των συμβατικών δικαιωμάτων του Δημοσίου έναντι προμηθευτών κύριου εξοπλιστικού υλικού μέσω διεθνούς διαιτησίας. Περαιτέρω, η έκβαση της υπόθεσης έχει τύχει διεθνούς δημοσιότητας, ενισχύοντας την αποτρεπτική λειτουργία έναντι καταχρηστικών πρακτικών στον συγκεκριμένο τομέα. Η εν λόγω διαιτητική απόφαση έχει ήδη γίνει αποδεκτή από το Ελληνικό Δημόσιο και βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες για την πλήρη υλοποίησή της</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας</p>
10/12/2025 Διαιτητική Απόφαση	<p>Αίτηση αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, συνολικού ύψους 31.561.398 € κατά του ΕΔ ως διαδόχου του ΟΑΕ από ιδιώτη που είχε υπογράψει προσύμφωνο με τον ΟΑΕ για την αγορά των μετοχών προβληματικής επιχείρησης χωρίς να υπογραφεί ποτέ η οριστική σύμβαση. Με τη Διαιτητική Απόφαση η αίτηση διαιτησίας απορρίπτεται εν όλω. Η Απόφαση είναι σημαντική και λόγω ποσού και διότι με αυτήν έκλεισε μια σειρά ενδίκων βοηθημάτων και διεκδικήσεων εκ μέρους του ιδιώτη διάρκειας 30 ετών.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών</p>
16/7/2025 Πορίσματα ΕΕΤΔ	<p>Προσφυγές Παραχωρησιούχου περιφερειακών αεροδρομίων με αίτημα να αναγνωριστεί ότι για την πιστοποίηση κατά EASA των αεροδρομίων Σάμου και Ρόδου απαιτείται η ενσωμάτωση στις ζώνες ασφαλείας των διαδρόμων τους η χρήση "Υλικού Σταθεροποίησης", με δαπάνες του Δημοσίου. Με τα Πορίσματα απορρίπτονται εν όλω οι προσφυγές. Τα Πορίσματα είναι σημαντικά και λόγω ποσού (το κόστος χρήσης του Υλικού εκτιμώνταν περίπου σε 2.500.000 €), αλλά και διότι αποτρέπεται η ενδεχόμενη επίκληση ύπαρξης παρόμοιας αναγκαιότητας σε άλλα περιφερειακά αεροδρόμια.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών</p>
ΤρΕφΑθ 6148/2025	<p>Με την απόφαση απορρίφθηκε εν όλω αγωγή ακύρωσης και πρόσθετοι λόγοι ανώνυμης εταιρείας, κατόχου αποκλειστικού δικαιώματος οργάνωσης, διεξαγωγής και εκμετάλλευσης κρατικών λαχείων στην Ελλάδα, κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του αρμόδιου φορέα αξιοποίησης περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και κατά διαιτητικής απόφασης διεθνούς διαιτητικού δικαστηρίου (LCIA). Με τη διαιτητική απόφαση είχε απορριφθεί αίτηση διαιτησίας, με την οποία η αιτούσα εταιρεία ζητούσε να απαλλαγεί από την ετήσια ελάχιστη αμοιβή για τα έτη 2020-2022, επικαλούμενη λόγους ανωτέρας βίας (πανδημία Covid-19 και συναφή κρατικά μέτρα), άλλως να αναπροσαρμοστεί η αμοιβή σε μικρότερο ποσό.</p> <p>Η εφετειακή απόφαση είναι σημαντική, διότι επικυρώνει τη διαιτητική απόφαση, σε συμμόρφωση προς την οποία η αιτούσα εταιρεία έχει ήδη καταβάλει ποσό ύψους 82.000.000 € στο Ελληνικό Δημόσιο.</p> <p>Αρμόδιο ΓΝΣ: Θεματικός Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

B

Επιστημονικές Δημοσιεύσεις -
Ομιλίες λειτουργών του ΝΣΚ
σε Συνέδρια και Ημερίδες -
Συμμετοχές - Επιστημονικές Εκδηλώσεις

Δραστηριότητα Προέδρου του ΝΣΚ

- ▶ Την Παρασκευή 31 Ιανουαρίου 2025 η Πρόεδρος του ΝΣΚ και Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Νίκη Μαριόλη, παρέστη στην επίσημη έναρξη του δικαστικού έτους του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο.
- ▶ Την Τρίτη, 1 Απριλίου 2025, η Πρόεδρος του ΝΣΚ και Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Νίκη Μαριόλη, συναντήθηκε στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, με αντιπροσωπεία της Υπηρεσίας Εκτέλεσης των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- ▶ Τη Δευτέρα 5 Μαΐου 2025, η Πρόεδρος του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη, συμμετείχε ως συντονίστρια στην επιστημονική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε με αφορμή την παρουσίαση της 3ης έκδοσης του συλλογικού τόμου «Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) - Ερμηνεία κατ' άρθρο», υπό την επιστημονική διεύθυνση του πρώην Προέδρου του ΕΔΔΑ και Καθηγητή κ. Λίνου-Αλέξανδρου Σισιλιάνου.
- ▶ Την Τρίτη 6 Μαΐου 2025, η Πρόεδρος του ΝΣΚ και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Πινακοθήκης - Μουσείου Αλέξανδρου Σούτσου (ΕΠΜΑΣ), κ. Νίκη Μαριόλη, παρέστη στην ημερίδα που διοργάνωσε η ΕΠΜΑΣ και πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο «Ίδρυμα Ωνάση» με θέμα «Η ελευθερία της τέχνης: Δεδομένα και προκλήσεις» με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων, νομικών, ιστορικών της τέχνης, διευθυντών πολιτιστικών οργανισμών, θεολόγων.
- ▶ Την Τετάρτη 11 Ιουνίου 2025 η Πρόεδρος του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη, συμμετείχε στο συνέδριο «Πενήντα χρόνια από το Σύνταγμα του 1975. Η συνταγματική υπόσχεση της Μεταπολίτευσης και η ποιότητα της Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου», το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο Μέγαρο υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων. Το συνέδριο διοργανώθηκε από τον Κύκλο Ιδεών σε συνεργασία με τη διαΝΕΟσις και το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών και με την υποστήριξη των εκδόσεων Σάκκουλα.
- ▶ Την Πέμπτη 30 Οκτωβρίου 2025 η Πρόεδρος του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη, παρέστη στην, αφιερωμένη στον Ομότιμο Καθηγητή και πρώην Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου Χρήστο Ροζάκη, ημερίδα με θέμα «Η Ελλάδα και το Δικαστήριο του Στρασβούργου», η οποία διοργανώθηκε από τη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ, τη Σχολή Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, τη Σχολή Πολιτικών Επιστημών του Παντείου Πανεπιστημίου και το Ίδρυμα Κωνσταντίνου Σημίτη, και πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα της ΕΣΗΕΑ.
- ▶ Την Τρίτη 4 Νοεμβρίου 2025, η Πρόεδρος του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη, συμμετείχε ως συντονίστρια στην επιστημονική εκδήλωση που διοργανώθηκε, με αφορμή τη συμπλήρωση 75 ετών από την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (4.11.1950 - 4.11.2025), από το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου σε συνεργασία με τη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ για την παρουσίαση του τόμου πρακτικών του συνεδρίου «Αλληλεπιδράσεις της ΕΣΔΑ με τους επιμέρους κλάδους του Δικαίου», υπό την επιμέλεια του πρώην Προέδρου του ΕΔΔΑ και Καθηγητή κ. Λίνου-Αλέξανδρου Σισιλιάνου.
- ▶ Την Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2025, η Πρόεδρος του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη, παρέστη στο επιστημονικό συνέδριο με θέμα «Από το e-Justice στην AI-Justice: Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Δικαιοσύνης του Αύριο», που διοργάνωσε το Ινστιτούτο για τη Δικαιοσύνη και την Ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO) με την Κοινωνία της Πληροφορίας ΜΑΕ, με συντονιστή τον πρόεδρο του Ινστιτούτου, κ.Ν. Καυελλόπουλο.
- ▶ Την Τρίτη, 25 Νοεμβρίου 2025, η Πρόεδρος του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη, παρευρέθηκε στην επιστημονική εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ) και το Ίδρυμα Κωνσταντίνου & Αρτέμιδος Κυριαζή, στο Αμφιθέατρο του Ινστιτούτου Goethe.

Επιστημονικές Εργασίες - Δημοσιεύσεις

Κατά το έτος 2025 οι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συμμετείχαν ενεργά στην επιστημονική κοινότητα, με σημαντικές δημοσιεύσεις, μελέτες, άρθρα και ακαδημαϊκές δραστηριότητες, οι οποίες ενίσχυσαν το επιστημονικό έργο του ΝΣΚ και την παρουσία του στα νομικά δρώμενα.

► Έκδοση βιβλίου της Μαρίας Α. Βέργου, Παρέδρου ΝΣΚ, Δρ. Νομικής ΕΚΠΑ με τίτλο «Η Διαφύλαξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Αστικολογική και Διεθνολογική Προσέγγιση» από τις εκδόσεις Σάκκουλα (Αθήνα - Θεσσαλονίκη), ενταγμένου στη σειρά STUDIA JURIS CIVILIS του Ερευνητικού Κέντρου Αστικού Δικαίου της Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ. Στο βιβλίο εξετάζεται συστηματικά το πλαίσιο προστασίας και διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς από τη σκοπιά του Αστικού Δικαίου και του Διεθνούς Δικαίου και παρουσιάζονται με συστηματικό τρόπο τα επάλληλα νομοθετικά πλαίσια, τα οποία μπορεί να επικαλεστεί το κράτος προέλευσης, ώστε να αξιώσει τον επαναπατρισμό μνημείων.

► Έκδοση βιβλίου της Επιστήμης Μαρίας Γ. Μουστακάτου, Παρέδρου ΝΣΚ με τίτλο: «Η ανάκληση παράνομων κρατικών ενισχύσεων», από τις εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Το έργο πραγματεύεται διεξοδικά το θεσμικό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων, αναλύοντας τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τις έννομες συνέπειες της ανάκλησης παράνομων ενισχύσεων στο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

► Δημοσίευση στο τεύχος Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 2025 (τ. 8-9/2025) του νομικού περιοδικού «Εφαρμογές Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας (ΕφαΔΠολΔ)» μελέτης της Νάταλη-Χριστίνας Σαμαρά, Παρέδρου ΝΣΚ με τίτλο: «Σκέψεις αναφορικά με τη διόρθωση του σφάλματος της δικαστικής απόφασης, το οποίο οφείλεται σε παραδρομή του διαδίκου ή του πληρεξουσίου δικηγόρου του». Η μελέτη εξετάζει το ζήτημα της διόρθωσης σφαλμάτων σε δικαστικές αποφάσεις, υπό το πρίσμα δικονομικής θεωρίας και νομολογίας.

► Δημοσίευση στο τεύχος 5/2025, σ. 438-445 του περιοδικού «Θεωρία και Πράξη Διοικητικού Δικαίου» άρθρου της Ολυμπίας Μαυρόκωστα, Δικαστικής Πληρεξουσίας Α΄ ΝΣΚ με τίτλο: «Η γκρίζα ζώνη μεταξύ κοινωνικής και επαγγελματικής ασφάλισης - Το παράδειγμα των αλληλο-

βοηθητικών ταμείων». Το άρθρο αναλύει το όριο μεταξύ κοινωνικής και επαγγελματικής ασφάλισης, εστιάζοντας στη θεσμική ιδιαιτερότητα και λειτουργία των αλληλοβοηθητικών ταμείων.

► Επιμέλεια από την Μαρία Α. Κοκκώνη, Δικαστική Πληρεξουσία ΝΣΚ του επιστημονικού τόμου με τίτλο: «LANDMARK CASES OF THE HELLENIC COUNCIL OF STATE; Annotated Case Law of the Last 30 Years», των εκδόσεων Νομική Βιβλιοθήκη. Το έργο παρουσιάζει και σχολιάζει τις σημαντικότερες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας των τελευταίων τριάντα ετών.

Συνέδρια και Ημερίδες

Το έτος 2025, οι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συμμετείχαν ενεργά σε σημαντικά διεθνή και εθνικά συνέδρια, ημερίδες και ειδικές θεματικές εκδηλώσεις, είτε ως ομιλητές είτε ως επίσημοι παρακολουθούντες. Η συμμετοχή αυτή ενίσχυσε τη θεσμική παρουσία του ΝΣΚ, ιδίως στους τομείς της διεθνούς διαιτησίας, της τεχνητής νοημοσύνης, της ψηφιακής δικαιοσύνης και της κρατικής εκπροσώπησης σε διεθνή fora.

7ο Διεθνές Συνέδριο Διαιτησίας - ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΕΟΔΙΑ - Ιούλιος 2025

Το ΝΣΚ συμμετείχε στη διεξαγωγή του 7ου Διεθνούς Συνεδρίου Διαιτησίας, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2025 στο ξενοδοχείο Wyndham Grand Athens, με γενική θεματική «International Arbitrators: Duties, Qualifications, Selection». Το συνέδριο αποτέλεσε κομβική επίσημη συνάντηση ακαδημαϊκών και επαγγελματιών της διεθνούς διαιτησίας. Στο πλαίσιο των θεματικών συζητήσεων του Συνεδρίου, ο Θεματικός Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών του ΝΣΚ συμμετείχε στη συνεδρία: «Ειδικές Παρατηρήσεις σε Διαιτησίες που αφορούν το Ελληνικό Δημόσιο» με ομιλητή τον Αντώνιο Αντωνίου, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος πραγματοποίησε ομιλία στις θεματικές ενότητες: «Ιδιαιτερότητες της έννομης θέσης του Ελληνικού Δημοσίου στις εσωτερικές και διεθνείς διαιτησίες- Διαδικασίες συνομολόγησης ρήτρας διαιτησίας από το Δημόσιο- Επιλογή διαιτητών και εμπειρογνομόνων για τεχνικές διαφορές- Θεσμικός ρόλος του Θεματικού Σχηματισμού Εθνικών & Διεθνών Διαιτησιών του ΝΣΚ-Κριτήρια επιλογής διαιτητών για λογαριασμό του Δημοσίου».

► Συνέδριο «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ: ΘΕΜΕΛΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ» - Σεπτέμβριος 2025

Το ΝΣΚ συμμετείχε στο Συνέδριο «Δικαιοσύνη: Θεμέλιο Ανάπτυξης & Ευημερίας- Προτάσεις για μια Δικαιοσύνη που υπηρετεί τον πολίτη, στηρίζει την οικονομία και ενισχύει την εμπιστοσύνη στους θεσμούς» το οποίο συνδιοργανώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τον Άρειο Πάγο, το Ελεγκτικό Συνέδριο, τον ΣΕΒ, τον Σύνδεσμο Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδας (ΣΔΕΕ) και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με στόχο να φέρει σε ουσιαστικό διάλογο τη δικαστική εξουσία, τους κοινωνικούς φορείς, τις επιχειρήσεις, τη νομική και την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Στην Ενότητα «Η Δικαιοσύνη στον Καθρέφτη: Ταχύτητα & Ποιότητα» συμμετείχε στο πάνελ των ομιλητών ο Χρήστος Κοραντζάνης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους και στην ενότητα «Εκτέλεση και Συμμόρφωση: Η Τελική Πρόκληση» η Γεωργία Μπουρδάκου, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

► Επιστημονικό Συνέδριο EPLO - Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. - Νοέμβριος 2025

Το ΝΣΚ συμμετείχε στο επιστημονικό συνέδριο με θέμα «Από το e-Justice στην AI-Justice: Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Δικαιοσύνης του Αύριο», που διοργάνωσε το Ινστιτούτο για τη Δικαιοσύνη και την Ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO) με την Κοινωνία της Πληροφορίας ΜΑΕ με ομιλητή τον Αντώνιο Αντωνίου, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος πραγματοποίησε ομιλία με θέμα: «Παρουσίαση του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και των δυνατοτήτων τεχνητής νοημοσύνης που ενσωματώνει». Το έργο παρουσιάστηκε ενώπιον κορυφαίων εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

► Επιστημονικό - Ενημερωτικό Σεμινάριο για τους Λειτουργούς του Ν.Σ.Κ- Δεκέμβριος 2025

Την Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2025 το Γραφείο Μελετών Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων του ΝΣΚ διοργάνωσε επιστημονικό σεμινάριο με θέμα : “Οι πρόσφατες αλλαγές στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ν.5221/2025)”. Το Σεμινάριο διεξήχθη στην Αίθουσα Σεμιναρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ μεταδιδόμενο και διαδικτυακά με συντονιστή-ομιλητή τον Ομότιμο Καθηγητή της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ κ. Νικόλαο Κ. Κλαμαρή και ομιλητές τους καθηγητές της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ κκ. Στέφανο- Σπυρίδωνα Πανταζόπουλο, Δημήτριο Τσικρικά και Νικόλαο Μ. Κατηφόρη. Χαιρετισμό κατά την έναρξη του Σεμιναρίου απηύθυνε η Πρόεδρος του ΝΣΚ κ. Νίκη Μαριόλη.

Λοιπές Εκδηλώσεις

► Τελετή υποδοχής και ορκωμοσίας 15 Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων

Την Πέμπτη 23 Ιανουαρίου 2025 στην Αίθουσα της Ολομέλειας του ΝΣΚ πραγματοποιήθηκε παρουσία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κωνσταντίνου Χατζηδάκη, και της Προέδρου του ΝΣΚ, Νίκης Μαριόλη, η τελετή υποδοχής και ορκωμοσίας των δεκαπέντε (15) επιτυχόντων του Διαγωνισμού για την πλήρωση τριάντα οκτώ (38) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων, που προκηρύχθηκε με τη με αριθμό 500/2023 (Γ΄ 3108) απόφαση της Προέδρου του ΝΣΚ

► Τελετή υποδοχής και ορκωμοσίας 8 Δοκίμων Υπαλλήλων

Την Τετάρτη 12 Φεβρουαρίου 2025 στην αίθουσα επιστημονικών διαλέξεων «Βασίλειος Οικονομίδης» του ΝΣΚ πραγματοποιήθηκε, παρουσία της Προέδρου του ΝΣΚ, Νίκης Μαριόλη, η τελετή υποδοχής και ορκωμοσίας των οκτώ (8) δοκίμων υπαλλήλων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης από τους επιτυχόντες του πανελλήνιου διαγωνισμού 3ΓΒ/2023 του Α.Σ.Ε.Π., οι οποίοι διορίστηκαν στο ΝΣΚ, με τη με αριθμό 12/15-01-2025 (Γ΄ 145) απόφαση της Προέδρου του ΝΣΚ

► Επίσκεψη στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αντιπροσωπείας του Ανώτατου Λαϊκού Δικαστηρίου της Επαρχίας Henan, Κίνας

Τη Δευτέρα 10 Νοεμβρίου 2025 τα μέλη της αντιπροσωπείας του Ανώτατου Λαϊκού Δικαστηρίου της Επαρχίας Henan, κ.κ. Shang Zhidong, Wang Jing, Sun Zhiqiang, Feng Tong και Guo Bao'an επισκέφθηκαν την Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Οι δικαστές συναντήθηκαν με την Πρόεδρο του ΝΣΚ, κ. Νίκη Μαριόλη και εν συνεχεία είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν από τον Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, κ. Κωνσταντίνο Γεωργιάδη και τους λειτουργούς του Θεματικού Σχηματισμού υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της, για το έργο και τον ρόλο του ΝΣΚ, και να συζητήσουν θέματα κοινού ενδιαφέροντος — όπως η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι υποθέσεις ενώπιον του ΕΔΔΑ, η εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ευθύνη του Κράτους προς αποζημίωση, οι διαδικασίες διαιτησίας και οι πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις στους τομείς της πνευματικής ιδιοκτησίας, των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, καθώς και οι σύγχρονες προκλήσεις της τεχνητής νοημοσύνης. Ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων επί ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε ιδιαίτερα θετικό κλίμα, με τις δύο πλευρές να εκφράζουν τη βούλησή τους για ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας τους.

**ΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2025

---

www.nsk.gr

**ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

 Ακαδημίας 68 | 106 78 | Αθήνα

 www.nsk.gr

 info@nsk.gr